

ЕТНОГРАФІЧНИЙ ЗБІРНИК.

ВИДАЄ

ЕТНОГРАФІЧНА КОМІСІЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА.

Т. XI.

ГАЛИЦЬКО-РУСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ З МЕЛЬОДИЯМИ

зібрав у селі Ходовичах

ДР. ІВАН КОЛЕССА.

У ЛЬВОВІ, 1902.

Накладом Товариства.

З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка
під зарядом К. Беднарського.

L.S.O.C. 12.83

Journal of the

The Society

Rec. 1882-1884.

Др. Иван Колесса.

З М І С Т.

	СТОРОНА
Передмова	XXI
Др. Іван Колесса. Біографічна замітка.	XXVII
Галицько-руські народні пісні з мелодіями, зібрав у селі Ходовичах Др. Іван Колесса.	1—303

I. Обрядові пісні, зв'язані з порою року.

I. Колядки.

1. Виправа лицарської дружини по добычу. „Ішли молодці рано з церкоўці“	1
2. Місяць і дощик. „Здибаў сьі місяць йа з дрібним дощом“	2
3. Жиди шукають Христа. „Ў поли кьєрниці підмуленайа“	2
4. Облога города, окуп. „Шчо ж там сьі сьвітат йа ў нових сьіньох“	3
5. а. Свяченє води, золотий хрестик. „На Дунайеньку при береженьку“	3
5. б. Святі шукають хрестика. „Туда нам була даўно стьєженька“	4
6. Білий молодець. „Ци дома, дома, білий молодче“	4
7. а. Дівовька-ягода і женихи. „Ў мого батенька красна дьівовька — йагода“	5
7. б. Шинкарка і женихи. „По конец моста коршмонька стоїт“	6
7. в. Idem. „Там на гороньці ў нові коршмоньці“	6
8. Лицар і його ківь. „Ци рано, рано, куроньки пілі“	7
9. Ріадво Христове. „Шчо за рада стала“	7
10. Суперечка Петра з Богом. „Йа з гори, гори, йомітай двори“	8
11. Білий молодець і мурованє церкви. „Ой загнываў сьі син на батенька“	8

12. Гречна панна, зелений вінок і рибакі. „У подвйереньку красно метено“	9
13. Святі справляють ниву. „Чийже то плужок найраиче вийшоу“	10
14. Гречна панна стереже вина; райські пташки. „Зажурили сьї буйнійї гори“	11

2. Щодрівни.

15. а. Господар. „Ци дома, дома, господареньку“	11
15. б. Idem. „Ци дома, дома, пане господару?“	12
16. а. Пишна панна і вї краса. „Ўсе попід луги, ўсе калиновї“	13
16. б. Поздоровленє дївчини. „Бувай здорова гречнайї панна“	14
17. Хрещенє Христа. „Ой у місты, місты, місты Вефлейомї“	14
18. Дївчина, вї родина і милий. „Ой попід гору двї зазуленькї йачинь жнут“	15
19. Idem. „Там на річеньцї на бистрі водици“	16
20. Idem. „Плила дьїучина мором Дунайом“	17
21. Idem. „Мила дьїучина білы рученькї“	18
22. Молодець, його родина і мила. „Там за горойу за каміннойу“	18
23. Дївчина, вї родина і милий. „Насла дьїучина чотири воли“	19
24. Idem. „Прала дьїучина шоўковї хусти на леду“	20
25. Молодець, родина і мила. „Ой соколе, соколоньку, не вий гнїєда на дубоньку“	20
26. Idem. „Там на гороньцї ў новї коршмоньцї“	20
27. Idem. „Там у садочку при бервіночку“	21
28. Молодець, родина і мила. „Там у садочку при кьєрниченьцї“	21
29. Господиня, рїдня і дружина. „Туди нам була даўно стеженька“	22
30. Молодець, його рїдня і мила. „Ой там за лысом, за дубиннойу“	23

3. Піснї великоднї: „Йагїўкї“.

1. Кострубонько. „Бїдна-ж мойя головонька“	23
2. Воротай. „Воротай, воротайничкї“	24
3. Свашка. „Прийдь свашко, прийдь“	25
4. Як жінки скачуть. „Ой диў, диў тей ладом“	26
5. Бильце. „Ой биль, биль, биль, бильце“	26
6. Галя. „Чому Гальу не таньцьуйеш“	27
7. Весна. „Уже весна йоскресла, йоскресла“	28
8. Данчик. „Ой Данчику, талабанчику“	29
9. Огірочки. „Питала сьї мати дочкї“	29

10. Сватанє ягівки. „Наша мила йагіўко, йагіўко“ 30
 11. Жельман. „Йедзьє, йедзьє Жельман“ 30

4. Обжинки.

1. Совінько. „У гору сонінько“ 31
 2. Ланок. „Ой лане, ланочку“ 31
 3. Женці. „Дивували сьї льіси“ 31
 4. Молон. „На печи дыжьї кысьє“ 32
 5. Вінчованє. „Принесли ми полон“ 32
 6. Пан. „Нема нашого пана дома“ 32
 7. Гостина. „Йа в нашого пана“ 32
 8. Ріжте барана. „Йа ў льісьї й ожиночкьї“ 32
 9. Дайте горівки. „З стріхьї горіхьї летьїт“ 32
 10. Господня. „Нашї господнї пышна“ 33

II. Від колиски до гробової дошки.

A. Діти.

1. Родини й хрестини (обряди) 34

2. Колисанки.

1. Доля. „Ой льульу, льульу, поставіў тьї під дульу“ 37
 2. а. Нема над рідну матір. „Ой красно, йасно, куди сонінько сходит“ 37
 2. б. На сон. „Ой бодай, бодай не раненько свитало“ 38
 3. Перепелонька та єї діти. „Ой мала, мала перепелонька дыті“ 38
 4. Чому дітина дорога матери. „Колисала йа дитиноньку маленьку“ 39
 5. Вітрець колише дітину. „Повішу йа колисочку“ 40
 6. Колиска на вербі. „Повішу йа колисочку“ 40
 7. Не плач дітино. „Ой спи дитьї“ 40
 8. Мати піве дітину. „Ой спи дитьї“ 40
 9. Мати на роботі. „Ой спи, дитьї, без повитьї“ 40
 10. Сестра колише дітину. „Ой спи, дитьї, колишу тьї“ 41
 11. Сон і дримота. „Ой ходит сон коло вікон“ 41
 12. Зимна роса на пташки. „Гойда, гойда, гойдасенькьї“ 42
 13. Дід і баба. „Колисала баба дыда“ 42
 14. Хлепчи́юшку. „Льульу, льульу, старий гульу“ 42
 15. Мати хоче відпочивати. „Ой спи, сину, хоть годину“ 42
 16. Смерть комара. „Гринуло, лупнуло ў льісьї“ 43
 17. Чи Бог дав дітину, чи лиха доля? „Ой льульу, льульу дитиночко маленька“ 44

18. Христос і Пречиста стережуть дітину. „Спало дитя, спати буде“	44
19. „Ой льульу, льульу, коби ты вильбульати“	44
20. Мати бідує в дітиною. „Ой льульу, льульу, закі ты вигодуєш“	45

Б. Воля дівочья і парубочья.

І. Дівчина вільна.

Шумки ч. 1—19.	45
Коломийки рядки 1—428.	50
Мельодні коломинок.	
А. Веселі: ч. 1—16.	62
Б. Сумні: ч. 17—41.	66

Різнородні ритми.

1. „Бодий сї когут звиду“	73
2. Зчарують нарубка „Дуброво зелена у три рьнди саджена“	73
3. Калина. „Калино, калино, чо при лузі стойш?“	74
4. Брат і сестра. „Ой там, ой там над водою“	74

2. Парубок вільний.

Шумки ч. 1—10.	75
Коломийки рядки 429—654.	78

Різнородні ритми.

1. Знайдена згуба. „При дубріўці на могіўці“	84
2. Зальоти з перешкодами. „Ой йа хлопец такый буў, свое життя важну“	84
3. Починай собі межі людьми розумно. „Ой думо-ж моя млоденькайа“	85
4. Зальоти з перешкодами. „Котила сї льулька з горн“	86

3. Бурлан наймит.

1. Бідованє наймита бурлаки. „Стойт корша над болотом“	87
2. Доля наймита. „Ой ти дочко, ой ти мати“	87

В. Любощі.

І. Коханє.

Шумки: ч. 1—13.	88
Коломийки рядки 653—1699.	92

Різнородні ритми.

1. Дівчина виходить до милого. „Гей зйиди, зйиди, ти віронько вечірнайа“	118
2. а. Тяжко на серденьку. „Понад тими гороньками“	118
2. б. „Ой там, ой там над горами“	119

3. Дівчина дурить. „Ти зелена льшчинонько чом не горш лиш сї курш“.	119
4. Дорога до вмерлої дівчини. „Сивий коню, чо ти задумаў сї“.	119
5. Дівчина виправдує ся перед матірю, що розмовляла з жовняром. „Там у поли кьєрниченька“.	120
6. Дівчина, як зоря. „Ой відти гора, а відти друга“.	120
7. Люба цвите без цвіточку. „Гей у поли кьєрниченька“.	121
8. а. Парубок відїждає, здає любу дівчину на товариша. „Ой важу йа, важу на дыўчину ладну“.	122
8. б. Idem. „Ой гадну йа, гадну на дыўчину ладну“.	122
9. Два товариші і дівчина. „Йа усї сади процвитають тай червона калина“.	123
10. Idem. „Ой два нас два нас, товаришеньку два нас“.	123
11. а. Будуть сьвітити очима. „Ой летит ворон та з чужих сторон“.	124
11. б. Пустя, мила, до хати. „Ходит сорока коло потока тай краче“.	124
12. Жаль серцю сидїти самому. „Чому-с моя мила на личку змарїла“.	124
13. Сестра розлучниця. „Чому-с не прийшоў тей не прийїхаў“.	125
14. Милый просить милу на розмову. „Йа шче кури не пїли“.	125
15. Милый жие не по правді. „Стели сї барвінку, стели сї двелений“.	126
16. Василь і Катерина. „Ой йїхала Катерина штирма воли йа з Жулина“.	127
17. а. Козак зводить дівчину. „Пїйут куронькы, на донь сї вїбирайє“.	128
17. б. Idem. „Пїйут куронькы, пїйут другїї“.	128
17. в. Idem. „Студена роса, ноженькы відморозу“.	128
18. Дівчина дає ся на підмову. „Ой ти парубок, а йа дыўчина красна“.	129
19. Мила запрошує до себе милого. „Ой де ти йїдеш, миленькый, на Подїльє“.	129
20. Idem. „Ой підуж бо йа на вечерницї“.	129
21. Родина милої. „Ти мойа миленька, утвори воротенька“.	129
22. Смерть парубка через вдовину дочку. „Умру-ж бо йа, умру, через йединуїу“.	130
23. а. Мрії парубка. „Ей у поли край дороги стоїт камїнь майшуровий“.	131
23. б. Мати розлучниця. „Край дороги широкойї лежит камїнь майшуровий“.	131

18. Христос і Пречиста стережуть дітину. „Спало дить, спати буде“	44
19. „Ой льульу, льульу, коби ты вильбульати“	44
20. Мати бідує в діттиною. „Ой льульу, льульу, закі ты вигодуєш“	45

Б. Воля дівочья і парубочья.

1. Дівчина вільна.

Шумки ч. 1—19.	45
Коломийки рядки 1—428.	50
Мельодні коломинок.	
А. Веселі: ч. 1—16.	62
Б. Сумні: ч. 17—41.	66

Ріжнородні ритми.

1. „Бодай сі когут знуди“	73
2. Зчарують парубка „Дуброво зелена ў три рьди саджена“	73
3. Калина. „Калино, калино, чо при лузі стойши?“	74
4. Брат і сестра. „Ой там, ой там над водою“	74

2. Парубок вільний.

Шумки ч. 1—10.	75
Коломийки рядки 429—654.	78

Ріжнородні ритми.

1. Знайдена згуба. „При дубріўці на могиўці“	84
2. Зальоти в перешкодах. „Ой йа хлопец такый буў, свое жытьє важу“	84
3. Починай собі межы людьми розумно. „Ой дуно-ж мойа молоденькайа“	85
4. Зальоти в перешкодах. „Котила сі льулька в горн“	86

3. Бурлак наймит.

1. Бідоване наймита бурлаки. „Стойт коршиа над болотом“	87
2. Доля наймита. „Ой ти дочко, ой ти нати“	87

В. Любощі.

1. Коханє.

Шумки: ч. 1—13.	88
Коломийки рядки 653—1699.	92

Ріжнородні ритми.

1. Дівчина виходить до милого. „Гей віди, віди, ти віронько вечірнайа“	118
2. а. Тяжко на серденьку. „Понад тии гороньками“	118
2. б. „Ой там, ой там над горами“	119

3. Дівчина дурить. „Ти зелена квітчинько що не горює для сі куряш“	114
4. Дорога до вмерлої дівчини. „Сивий коню, що ти загнув сідло“	119
5. Дівчина виправдує ся перед матір'ю, що розвелася з жов- няром. „Там у полі кєрниченька“	121
6. Дівчина, як зоря. „Ой відти гора, а відти друга“	121
7. Люба цвєте без цвіточку. „Гей у полі кєрниченька“	121
8. а. Парубок відїжджає, здає любу дівчину на товариша. „Ой важу йа, важу на дьїучину ладну“	122
8. б. Idem. „Ой гадну йа, гадну на дьїучину ладну“	122
9. Два товариші і дівчина. „Йа усі сади процвітайт тая червона калина“	122
10. Idem. „Ой два нас два нас, товаришеньку два нас“	122
11. а. Будуть сьвітити очина. „Ой летит ворон та з ушкєм сторє 122	122
11. б. Пустя, мила, до хати. „Ходит сорока коло дитєв тая краче“	122
12. Жаль серцю сидїти самому. „Чому-с нов жєва не лєтє зварїла“	122
13. Сестра розлучниця. „Чому-с не прийшоу тєй не прє 122	122
14. Милїй просить милу на розмову. „Йа жє єдє 122	122
15. Милїй жє не по правді. „Стєли сї бурини. тєй тє дзелєний“	122
16. Василь і Катєрина. „Ой йїхала Катєрина втєрє з Жуліна“	122
17. а. Козак зводить дівчину. „Пїйут курєнькє вїбрайє“	122
17. б. Idem. „Пїйут курєнькє, пїйут друє 122	122
17. в. Idem. „Студєна роса, ножєнькє 122	122
18. Дівчина дає ся на підмову. „Ой ти вєрє красна“	122
19. Мила запрошує до себе милого. „Ой жє тє кїй, на Подьїльє“	122
20. Idem. „Ой підуж бо йа на вєчєрє 122	122
21. Родина милої. „Ти моє вилєтє 122	122
22. Смерть парубка через вдовину. „Парубє черєз йєдинує“	122
23. а. Мрїї парубка. „У по маймуровий“	122
23. б. Мати роєдє. „Сра маймуровий“	122

L. 300. 12. 83

Rec. Jan 21, 1914.

The Society

Rec. Jan 21, 1914.

Др. Іван Колесса.

HARVARD UNIVERSITY

LIBRARY

OF THE

PEABODY MUSEUM OF AMERICAN
ARCHAEOLOGY AND ETHNOLOGY

IN EXCHANGE WITH

The Society

Received

Jan 23, 1914

ЕТНОГРАФІЧНИЙ ЗБІРНИК.

ВИДАЄ

ЕТНОГРАФІЧНА КОМІСИЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА.

Т. XI.

ГАЛИЦЬКО-РУСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ З МЕЛЬОДИЯМИ

зібрав у селі Ходовичах

ДР. ІВАН КОЛЕССА.

У ЛЬВОВІ, 1902.

Накладом Товариства.

З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка
під зарядом К. Беднарського.

L. SOC. 12.82

Re...

The Society

Rec. No. 22, 1914.

Др. Іван Колеса.

З М І С Т.

	СТОРОНА
Передмова	XXI
Др. Іван Колесса. Біографічна замітка.	XXVII
Галицько-руські народні пісні з мелодиями, зібрані у селі Ходовичах Др. Іван Колесса.	1—303

I. Обрядові пісні, зв'язані з порою року.

I. Колядки.

1. Виправа лицарської дружини по добычу. „Ішли молодці рано в церкоуці“	1
2. Місяць і дощик. „Здибаў сьі місяць йа в дрібним дошчом“	2
3. Жиди шукають Христа. „Ў поли кьєрницї підмуленайа“	2
4. Облога города, окуп. „Шчо ж там сьі сьвітит йа ў нових сьіньох“	3
5. а. Свячене води, золотий хрестик. „На Дунайеньку при береженьку“	3
5. б. Святї шукають хрестика. „Туда нам була даўно стьєженька“	4
6. Білий молодець. „Ци дома, дома, білий молодець“	4
7. а. Дівонька-ягода і женихи. „Ў мого батенька красна дьівовька — йагода“	5
7. б. Шинкарка і женихи. „По конец моста коршмонька стойт“	6
7. в. Ідем. „Там на гороньці ў нові коршмоньці“	6
8. Лицар і його кінь. „Ци рано, рано, куроньки піли“	7
9. Різдво Христове. „Шчо за рада стала“	7
10. Суперечка Петра з Богом. „Йа з гори, гори, йомітай двори“	8
11. Білий молодець і муроване церкви. „Ой загнїваў сьі син на батевька“	8

12. Гречна панна, зелений вінок і рибаки. „У подвйвереньку красно метено“	9
13. Святі справляють ниву. „Чийже то плужок найранче вийшоў“	10
14. Гречна панна стереже вина; райські пташки. „Зажурили сї буйнійі гори“	11

2. Щедрівки.

15. а. Господар. „Ци дома, дома, господареньку“	11
15. б. Idem. „Ци дома, дома, пане господару?“	12
16. а. Пишна панна і єї краса. „Ўсе попід луги, ўсе калинові“	13
16. б. Поздоровленє дівчини. „Бувай здорова гречнайа панна“	14
17. Хрещенє Христа. „Ой у місты, місты, місты Вефлейомі“	14
18. Дівчина, єї родина і милий. „Ой попід гору дві завуленькы йачміль жнут“	15
19. Idem. „Там на річеньці на бистрі водлиці“	16
20. Idem. „Шлила дыўчина мором Дунайом“	17
21. Idem. „Мила дыўчина білы рученькы“	18
22. Молодець, його родина і мила. „Там за горойу за каміннойу“	18
23. Дівчина, єї родина і милий. „Насла дыўчина чотири воли“	19
24. Idem. „Шрала дыўчина шоўкові хусты на леду“	20
25. Молодець, родина і мила. „Ой соколе, соколеньку, не вий гнізда на дубоньку“	20
26. Idem. „Там на гороньці ў нові коршмоньці“	20
27. Idem. „Там у садочку при бервіночку“	21
28. Молодець, родина і мила. „Там у садочку при кьервиченьці“	21
29. Господиня, рідня і дружина. „Туди пам була даўно стезенька“	22
30. Молодець, його рідня і мила. „Ой там за лысом, за дубинойу“	23

3. Пісні великодні: „Йагіўкы“.

1. Кострубонько. „Бідна-ж мойа головонька“	23
2. Воротай. „Воротай, воротайничкы“	24
3. Свашка. „Прийдь свашко, прийдь“	25
4. Як жінки скачуть. „Ой диў, диў тей ладом“	26
5. Бильце. „Ой биль, биль, биль, бильце“	26
6. Галя. „Чому Гальу не тавцьуйеш“	27
7. Весна. „Уже весна йоскресла, йоскресла“	28
8. Данчик. „Ой Данчику, талабавчику“	29
9. Огірочки. „Питала сї мати дочкы“	29

10. Сватане ягівки. „Наша мила йагіўко, йагіўко“. 30
 11. Жельман. „Йедзьє, йедзьє Жельман“. 30

4. Обжинки.

1. Совінько. „У гору соньінько“. 31
 2. Ланок. „Ой лане, ланочку“. 31
 3. Женці. „Дивували сьї льіси“. 31
 4. Полон. „На печи дьїжњи кьїсне“. 32
 5. Вінчованє. „Принесли ми полон“. 32
 6. Пан. „Нема нашого пана дома“. 32
 7. Гостина. „Йа в нашого пана“. 32
 8. Рїжте барана. „Йа ў льїсы й ожиночкьї“. 32
 9. Дайте горївки. „З стрїхьї горїхьї летьят“. 32
 10. Господня. „Нашї господиньї пишна“. 33

II. Від колиски до гробової дошки.

A. Дїти.

1. Родини й хрестини (обряди). 34

2. Колісанки.

1. Доля. „Ой льульу, льульу, поставїу тьї під дульу“. 37
 2. а. Нема над рїдну матїр. „Ой красно, йасно, кудї соньїнько
 сходит“. 37
 2. б. На сон. „Ой бодай, бодай не раненько свитало“. 38
 3. Перепелонька та єї дїти. „Ой мала, мала перепелонька дьїти“. 38
 4. Чому дїтина дорога матери. „Колісала йа дитиноньку на-
 леньку“. 39
 5. Вітрець колише дїтїну. „Повїшу йа колісочку“. 40
 6. Коліска на вербі. „Повїшу йа колісочку“. 40
 7. Не плач дїтино. „Ой спи дитьї“. 40
 8. Мати пївє дїтїну. „Ой спи дитьї“. 40
 9. Мати на роботї. „Ой спи, дитьї, без повитьї“. 40
 10. Сестра колише дїтїну. „Ой спи, дитьї, колишу тьї“. 41
 11. Сон і дрїмота. „Ой ходит сон коло вікон“. 41
 12. Зимна роса на пташки. „Гойда, гойда, гойдасенькьї“. 42
 13. Дїд і баба. „Колісала баба дьїда“. 42
 14. Хлепчи юшку. „Льульу, льульу, старїй гульу“. 42
 15. Мати хоче відпочивати. „Ой спи, сїну, хоть годїну“. 42
 16. Смерть комара. „Гриннуло, лупнуло ў льїсы“. 43
 17. Чи Бог дав дїтїну, чи лиха доля? „Ой льульу, льульу ди-
 тїночко маленька“. 44

18. Христос і Пречиста стережуть дитину. „Спало дитя, спати буде“	44
19. „Ой льульу, льульу, коби тї вильульати“	44
20. Мати бідує з дитиною. „Ой льульу, льульу, закі тї вигодуїу“	45

Б. Воля дівочья і парубоцька.

І. Дівчина вільна.

Шумки ч. 1—19.	45
Коломийки рядки 1—428.	50
Мелодії коломинок.	
А. Веселі: ч. 1—16.	62
Б. Сумні: ч. 17—41.	66

Різнородні ритми.

1. „Бодай сї когут знудиї“	73
2. Зчарують парубка „Дуброво зелена ў три рьнди саджена“	73
3. Калина. „Калино, калино, чо при луьї стойиш?“	74
4. Брат і сестра. „Ой там, ой там над водоїу“	74

2. Парубок вільний.

Шумки ч. 1—10.	75
Коломийки рядки 429—654.	78

Різнородні ритми.

1. Знайдена вгуба. „При дубріўци на могиўци“	84
2. Зальоти в перешкодах. „Ой йа хлопец такїий буї, своїе житїе важїу“	84
3. Починай собі межи людїми розумно. „Ой думо-ж моїа молоденькаїа“	85
4. Зальоти в перешкодах. „Котила сї льулька в гори“	86

3. Бурлак наймит.

1. Бідованє наймита бурлаки. „Стойит коршиа над болотом“	87
2. Доля наймита. „Ой ти дочко, ой ти мати“	87

В. Любошї.

І. Коханє.

Шумки: ч. 1—13.	88
Коломийки рядки 653—1699.	92

Різнородні ритми.

1. Дівчина виходить до милого. „Гей зїйди, зїйди, ти зїронько вечїрнаїа“	118
2. а. Тяжко на серденьку. „Понад тїи гороньгаи“	118
2. б. „Ой там, ой там над горами“	119

3. Дівчина дурить. „Ти зелена льшчиньонько чом не горш лиш сьї куриш“.	119
4. Дорога до вмерлої дівчини. „Сивий коньку, чо ти задумаў сьї“.	119
5. Дівчина виправдує ся перед матірю, що розмовляла з жов-варом. „Там у поли кьєрниченька“.	120
6. Дівчина, як зоря. „Ой відти гора, а відти друга“.	120
7. Люба цвите без цвіточку. „Гей у поли кьєрниченька“.	121
8. а. Парубок відїжджає, здає любу дівчину на товариша. „Ой важу йа, важу на дыўчину ладну“.	122
8. б. Idem. „Ой гадну йа, гадну на дыўчину ладну“.	122
9. Два товариші і дівчина. „Йа ўсьї сади процвитають тай червона калина“.	123
10. Idem. „Ой два нас два нас, товаришеньку два нас“.	123
11. а. Будуть сьвітити очима. „Ой летит ворон та з чужих сторон“.	124
11. б. Пусти, мила, до хати. „Ходит сорока коло потока тай краче“.	124
12. Жаль серцю сидїти самому. „Чому-с моя мила на личку змарїла“.	124
13. Сестра розлучниця. „Чому-с не прийшоў теї не прийїхаў“.	125
14. Милий просить милу на розмову. „Йа шче кури не пїли“.	125
15. Милий жис не по правді. „Стели сьї барвінку, стели сьї двелений“.	126
16. Василь і Катерина. „Ой йїхала Катерина штирма воли йа з Жулина“.	127
17. а. Козак зводить дівчину. „Пїйут куронькьї, на день сьї вїбירהє“.	128
17. б. Idem. „Пїйут куронькьї, пїйут другїї“.	128
17. в. Idem. „Студена роса, ноженькьї відморожу“.	128
18. Дівчина дає ся на підмову. „Ой ти парубок, а йа дыўчина красна“.	129
19. Мила запрошує до себе милого. „Ой де ти йїдеш, милень-кьїй, на Подыльє“.	129
20. Idem. „Ой підуж бо йа на вечерницї“.	129
21. Родна милої. „Ти мойа миленька, ўтвори воротенька“.	129
22. Смерть парубка через вдовину дочку. „Умру-ж бо йа, умру, череа йєднуїу“.	130
23. а. Мрії парубка. „Еї у поли край дороги стойт камїнь маймуровий“.	131
23. б. Мати розлучниця. „Край дороги широкої лежит камїнь маймуровий“.	131

23. в. Парубок шле сватів до зведеної дівчини. „Ой піду-ж бо йа, понід гай похилу сї“	132
24. а. Козак приїжджає до дівчини в гості. „Ой у саду сїно низенько посылло“	132
23. б. Дівчина боїть ся, щоби не стратила вінка. „Коби не мороз тей не студена роса“	133

2. Неслава.

Коломиївки рядки 1601—1622.	133

Ріжнородні ритми.

1. а. і б. Парубок женить ся із зведеною дівчиною. „Ой ходила дьїучинонька по лузі“	134
2. Людська обмова. „Ой піду-ж бо йа то гороу то долиноу“	135
3. Козак вертає до зведеної дівчини, щоби з нею женити ся. „Сама йа не знайу, шчо робити майу“	135
4. Дворянин вводить дівчину. „Ой шумїят луги шумїят“	136
5. а. і б. Козак вводить дівчину, що заблудила в лісі. „Ой дьїучинна на гриби ходила“	137
6. Пан вводить дівчину. „Ой воре, ворецько“	139
7. Козак покидає зведену дівчину. „Йїхау козак з України“	139

3. Вороги.

Коломиївки рядки 1623—1674.	140

Ріжнородні ритми.

1. Парубок їде в дорогу, дівчину заручують з другим. „Бувай ми здорова ти дьїучино мойа“	142
2. Батько з могили благословить. „Ой там, ой там з під гори“	143

4. Розлука.

Коломиївки рядки 1675—1818.	143

Ріжнородні ритми.

1. Дівчина їде до шлюбу, давний милий жалує за нею. „Ой у поли кьєрниченька обрубленайа“	148
2. а. і б. Idem. „Ой там під вишнею, там під черешнею“	148
3. Рідня парубка розлучує його з милою. „Туман, туман по долини“	149

5. Туга.

Коломиївки рядки 1819—1924.	150

Ріжнородні ритми.

1. а. і б. Милий марїє в туги за милою. „Ой піду-ж бо йа та у льє темненський“	153

2. Дівчина надармо виглядає дружини. „Гей підуж йа у чисте поле тай си сьиду ў жито“	154
3. Туга дівчини за милии. „Ой підуж йа собі тай у лис дубовий“	155
4. Туга парубка за дівчиною. „Там за річкоу за бистрою“	155
5. Сестра далеко від братів і родини. „Ой летыла зауленька“	156
6. Дівоча самота. „Ой лытай, лытай ти сивий пташку“	157
7. Милий покинув. „Ой підуж бо йа куда йа не ходила“	157
8. а. і б. Голубка не хоче жити в нелюбом, що убив її милого. „Ой там за лисом за дубиноу“	157
9. Обоє вирають з льубови. „Ой льубило сьі двоє дьитий сердечне“	158
9. а. Милий загнївав ся. „Ой загнїваў сьі тей мій миленький без причини на мене“	158
9. б. Дівчина плаче за милии. „Там за горами за густини лозами“	158

6. Перед весілем.

Коломийки рядки 1925—2032.	159

Ріжнородні ритми.

1. Розмова влюблених. „Зїздиў йа коника, зїздиў вороного“	162
2. а. і б. Дівчина роздумує про подружжє. „Ой попід гай йаворовий даелененький“	163
3. Дівчина топить ся через зрадливого любка. „А де-ж ти сьі Василуню збирайеш, збирайеш“	164
4. Мати намовляє сина, щоби женив ся. „Сивий голубочку сидиш на дубочку“	165
5. Десять женихів. „Моя мамунцуню сватаў мене перший“	155

Г. Весіле.

Статанє	166
Плетенє вінка в суботу.	167
Молода сїдає на посад.	169
Родачі благословлять молоду.	171
Молода ходить по селу і спронує гостей на весіле.	173
Неділя. Молодий приїжджає з дарами.	173
Похід до шлюбу.	175
Шлюб. Гулянє.	177
Перепій.	180
Молодий приїжджає по жінку	181
Молода прощає ся з родиноу.	182
Молода приїжджає до дому мєлодого, вї повитанє.	186

Понеділок: перепій.	189
Очіпниці — вечера.	191
Свахи співають матери „на жбиль“.	194

Пісні.

1. Благослови батеньку.	167
2. Хто-ж то ми йугадає.	168
3. Слала віронька до місяченька.	168
4. Ой шуміла лышчинонька.	168
5. Ой буде сі уличенька тотя ровльгати.	168
6. Нікому сі не дивуйу лиш мому батеньку.	169
7. Гадай мати, гадай мати.	169
8. Ой кувала зазуленька.	169
9. Заплетити ні, мамунцуню.	169
10. Косо-ж мойа жоўтенькайа.	169
11. Рубай сину йасенину.	169
12. Ой сирота, мамунцуню.	169
13. Летіла зазулька понад сад.	169
14. Ой росточені тонкі білені.	170
15. Ой брат сестрицьу розплитаў.	170
16. Гребінціи натіинко, гребінціи.	171
17. До Дунайу стеженька.	171
18. Грайте музички, рісно.	172
19. Ёдалии лебеді на воду.	173
20. Знати галоньку по польітіньку.	172
21. Мати довечку йа ў село віправіає.	173
22. Ой там на горі, на шубі.	174
23. Сьйали-смо йорали.	174
24. Молодого родинонька.	174
25. Ой бий мати сукаччи з хати.	174
26. Ой попід гай двелененький виконана фоса.	175
27. Ой на ставу, на ставочку.	175
28. Водицьи, матіинко, водицьи.	175
29. Ой випраўльала мати синочка.	176
30. Йак молоденька до сльубоньку ступала.	176
31. Сьвіти місяцьу ў вулицьу.	176
32. Місьицьу нароженьку.	176
33. Ой дугом, берегом вода йде.	177
34. Ой шуміла лышчинонька йак сі розвивала.	177
35. Закувала зазуленька на хаты на рові.	177
36. Ой шчо-ж то нам по нових сьиньох палайе.	178

37. Різаний гостинець до Львова.	178
38. На горах сьвѣги ўпали.	178
39. Знати смітку, знати.	179
40. Ой у лузі калина.	179
41. Ой складані сьпіваночки.	179
42. На шчо ви ми віддаєте.	179
43. Ти си гадаў мій брачку.	180
44. Ой мій лубий старосто	180
45. Цыпа парубкам, цыпа.	180
46. Ой піду йа на веселье.	180
47. Наш молодий староста.	181
48. Пойіхаў староста на лови.	181
49. Ой шчо-ж то ми задудніло.	181
50. Бравнули ключики по столу.	181
51. Гей сьадай, сьадай кохані моє.	183
52. Зложіт сьі дьўчыта на чипец.	184
53. Покочу йа віночок.	184
54. Ви пороги, ви пороги бувайте здорові.	184
55. Будеш тогди мамунцуньу мене споминати.	184
56. Сумуйе батенько, сумуйе.	185
57. Ой ци йа тобі теї не казала.	185
58. Ой мовиў же йес в бука-листочку.	185
59. Ходит павонька по сьіножати.	185
60. Добраніч, батеньку, добраніч.	186
61. Дала мені моїа мати примітку на шийу.	186
62. Ой ўтоптана доріженька.	186
63. Ой не жьилуй, парубочку.	186
64. Отвори мати хату.	186
65. Невістко моїа жьиданко.	187
66. Ой дала-ж вона, дала.	188
67. Пасла нацуні качку.	188
68. Ой а шчо-ж то ми за новина сьі стала.	189
69. Би молоденька знала.	189
70. Ой сипле сьі, сипле йарайа пшениченька.	190
71. Не дайте нам стойати.	190
72. Ой наш лубий свату.	190
73. Ўже бойаре під сьїньми.	190
74. Гей виїди молода з комори.	191
75. Ой заплачеш, дьўчинонько, ў перший понедѣвок.	191
76. Стану йа на билину.	192

	СТОФОНА
77. Не гадала-м на межі коні попасати.	192
78. Добраніч, молода, добраніч.	192
79. Ой дівочкы, паньночкы.	192
80. Мене мама віддавала.	192
81. Кухарка сі замастила.	193
82. Ой купуваў дружба дружцы.	193
83. Де сі наші свати бавйут?	193
84. Ой ў нас дружбонько з проста.	193
85. Їа наш дружба певелпчкый.	193
86. Ой до дружкы, пане брате.	193
87. Очка ми сі замургали.	194
88. На загуменьу там колопенька стояла.	194

Д. Подружжя і рідня.

І. По весілю.

Шужки ч. 1 - 13.	196
Коломийки рядки 2033 - 2148.	199

Ріжнородні ритми.

1. Суперечка по весілю. „Чорна гречка, білі крупи“.	202
2. Коби була знала! „На вишеньці стояла“.	203
3. Нешасливе подружжя. „Було не рубати зеленого дуба“.	204
4. Відносини невістки до рідниа і мужа. „Іду сокочу, спатонькы хочу“.	204
5. Молода жінка вибирає ся в гостину до рідниа. „Ой не йди не йди ти дрібнесенькый дошчу“.	205
6. Жінка втікає від мужа. „Ой із суботи та на недыленьку“.	208
7. Жінка покидає мужа, і знов вертає. „Їа ў поведылок рано пішоў Івась орати“.	206
8. Муж нагайкою склонює жінку до любови. „Ой шумйат луги шумйат“.	207
9. Зла гавдья. „Гавда ж бо йа, гавда“.	208
10. В чужім селі. „По польу ходжу сыно громаджу“.	208

2. Нелюб.

Коломийки рядки 2149 - 2204.	208

Ріжнородні ритми.

1. Силуваний слюб. „Ой на горі, горі, там церкоўця стояла“.	210
2. Гірка доля за нелюбом. „Прийіхали свати до нашої хати“.	211
3. а. і б. Тяжке жите в нелюбом. Жінка топить ся. „Їа у чистым поли стоять два йавори“.	212
4. Милий хоче вбити нелюба. „Ой ходила сива пава по долины“.	214

5. Милій і нелюб. „Зайшло соньівко за віконенько“	215
6. У тверді руки впала. „Ой шуміят верби у попові дебри“	215
7. Проклін матери: „Ой гоїа, гоїа, гоїа, пропада моїа долїа“	215
8. Братя і нещаслива сестра. „Ой гоїа, гоїа, гоїа, брат конїа наповайе“	216
9. Донька подає вістку матери про свою лиху долю. „Ой горонько креміннаїа“	216
10. Чоловік не любить жінки — бо погана. „Ой там, ой там ў Тернополи“	217
11. Жінка не любить чоловіка, дає до родини знати. „Ходит милій понад річку, таї гадаїе гадку“	218
12. Чоловік не любить жінки. „Мене мама йедну мала“	219
13. Брат боронїє сестру перед побойами чоловіка. „Ой Боже-ж мїй Боже йак же-ж мї муж бїє.“	220
14. З намови вдови вбїває Василь жінку. „Прийшоў Василь до ўдовонькї“	222
15. Яким вбїває жінку. „Прийшоў Йакьим до ўдовонькї“	223
16. Чоловік рад, що нелюба жінка вмерла. „Ой умру-ж бо йа умру“	223
17. Розлучниця. Муж жалує за першою жінкою. „Ой умру-ж бо йа, милїй“	224

3. Старий удовець.

Коломїї ки рядки 2205 - 2230.	225

4. Муж паниця.

Коломїї ки рядки 2231—2246.	226

Рїжнороднї рїтми.

1. а. Муж паниця побїває жінку. „Ой на пїнци у куточку“	227
1. б. Idem. „Породила мене матї“	227
2. Жінка втїкає перед паним мужом. „Мене мама лише йедну мала“	228
3. Муж паниця бє жінку. „Над водоїу стоїала“	229
4. Мати старас ся погодити жінку з нелюбим чоловіком. „Бїда-ж матї — недобрїї лїуде“	229
5. Жінка марнїє за лихим чоловіком. „Ой бїда-ж менї моїа матїнко“	229
6. Жінка марнїє через нелюба. „Вой ти дїўчино, ти червона калїно“	230

5. Жінка п'яниця, ледащо.

Коломиївки рядки 2247—2278. 230

Ріжнородні ритми.

1. Жінка пропиває майно чоловіка. „Ой буу́ у мене чоловік“. 231
2. Добрий чоловік. „Ой п'яна́ йа, п'яаненька“. 232
3. П'яна жінка ровдужує про мужа. „Ой п'яна-ж бо йа п'яна“. 232
4. П'яна жінка вертає над раном до дому. „Попід гай стеженька“. 233
5. Жінка лицяє ся з жовнярами. „Кукала зазулька йа з калиночкьї“. 233
6. Невірна жінка. „Плинуть гусонькьї з під калиновькьї“. 234
7. Жінка загнівала ся на мужа. „Зелена йаблінка, винне галузї“. 235
8. Жінка п'яниця коверзає чоловіком. „Ой поїхау́ Качурина у поле орати“. 236
9. Жінка п'яна вертає з хлопцями до дому. „Час до дому час, час до дому йти“. 237
10. Жінка п'яниця — чоловік добрий. „Ой го́йа, го́йа, з родом йа-м сї вїшла“. 238

6. Свекруха.

Коломиївки рядки 2279—2292. 238

Ріжнородні ритми.

1. Невістка сварить ся з свекрухою. „Ци ти невістко йа учора приведена“. 238

7. Удова.

Коломиївки рядки 2293—2326. 239

Ріжнородні ритми.

1. Смерть павського наймита через удову. „Ой удово, удовонько неслава на тебе“. 240
2. Мати не дозволяє синові женити ся з удовою. „Ой попід гай зелененькїй“. 241
3. Бідоває удови. „Ой Боже мій Бже, нещаснайа доле“. 241
4. Господарна вдова і син ледащо. „Зажурила сї біднайа удовонька“. 242
5. Молоду вдову обмовляють. „Ой біда, біда, йа ўдовоньцї небозї“. 243
6. Господарство не веде ся удові. „Посїйу йа пшениченьку“. 243
7. Наймит женить ся з вдовиною дочкою. „Ой служиву́ же йа ў удови“. 244

8. Сирота і мачоха.

1. Мачоха знущає ся над сиротами. „Летіли голуби на море
линучи“. 245

9. Стара мати.

- Коломийки рядки 2327—2332 246

Ріжнородні ритми.

- Туга за матерею. „Заросли стеженькь“. 247

Е. Смерть.

- Похорон. Обряди і віруваня. 247

1. Голосіє. „Моя ти дитинко солодка“. 247
2. Пісня про смерть. „Кажут льуде що йа умру“. 249
3. Завіщанє. „Йа дькови дам, дам“. 249

III. Ріжнородні теми.

I. Пісні козацькі і жовнярські.

- Коломийки рядки 2333—2508. 251

Ріжнородні ритми.

1. Довленє рекрутів. „А ў недьільу пораненько“. 256
2. Родичі відпроваджують новобранців. „Гей у поли густий
терен росте“. 257
3. Мати жалєє за сином, що іде до війська. „Гей у поли вербина“. 257
4. а. і б. Idem. „Ой у поли тернина“. 258
5. а. і б. Дівчина вираєє з туги за милн жовняром; милн
вертаєє і з жалєє вираєє. „Ой ци будеш мойа мила та за
мноу тужити“. 259
6. а. Смерть жовняра на чужині. „Ой заковала сива зазулы“. 261
6. б. Idem. „Йе у поли два йавори“. 262
7. Вдовин син вибираєє ся у похід. „Ой у містї тай у Львові“. 262
8. Жовняр вибираєє ся у дорогу. „Ой пїє жоўньар пїє“. 263
9. Мати виправляєє в дорогу сина жовняра. „Ой у лузі калина
ўсьий луг прикрасила“. 263
10. Новобранці. „Понад чорне море льтали ворони“. 264
11. Вілованє жовняра. „Стойт йавір над водоу“. 264
12. Дівчина переночувала жовняра. „Ой зацвила каличонька
ў лузі“. 265
13. а. і б. Парубок іде війська. „Дубе, дубе зелений“. 266
14. Мати виправляєє сина на війну. „Шчо за галас галасєє“. 268
15. Смерть жовняра на чужині. „Ой із суботи тей на недьіленьку“. 268

15. а. Смерть жовнира і вірний кінь, післанець. „Ой дощ іде, трава шумит“.	269
15. б. Idem. „Ой лис гудит, трава шумит“.	270
16. Жовнярська доля. „Ой запвила черемшина зрісна“.	271
17. Жовняр ранений. „Там у поли сьніжок трйасе“.	272
18. Жовняри машерують із села; дівчина тужить. „Гей у поли черемшина, цвіт із неї упау“.	272
19. Жовняр покидає дівчину. „Зелена йаблінка йаблочка зродила“.	273
20. Жовняр просить ся до дому. „Там у лісі клин деревонисько“.	274
21. Жовняр прощає ся з милою. „Світи місяченку“.	275
22. Новобранець тоне пливучи за рутяним вінком. „Ішло дьїучи по під городец“.	276
23. Смерть жовнира і вірний кінь. „Ой на горі жито“.	277
24. Козак покидає милу і тоне. „Ой Васильу, Василуньу“.	277
25. Козак потопає; його родина і мила. „По сьім боці Дунайу“.	278
26. Зрадлива дівчина „Гей ходит блудит козак по дубини“.	279
27. Idem. „Блудит козак, блудит по дубини“.	280
28. Ровзова козака в дівчиною. „Ой плинут гусоньки бистренькоу водоўйоу“.	280
29. Горда дівчина. „Ой ти дьїучино, ти гордаїа пишна“.	281
30. Дівчина прикликує чарам милого. „Ой у лісі два дуби“.	282
31. а. Зрадлива любка. „По садочку походжаю“.	283
31. б. і в. Гостина у милої. „Сьїдай хлопче конь вороного“.	285
32. Поклін козака. „С той гори високої тройзїль похилиў си“.	286
33. а. Жовняр прощає ся з родиною. „У гай мати, у гай зелененький“.	286
33. б. Гостина козака у дівчини. „Скропи, Боже, дороженьку до самого Львова“.	287
34. Дівчина лицяє ся до козака. „Там на горі калина“.	287

2. Балляди і мньші пісні.

1. а. Маруся ачарувала вдовиного сина. „Гей у містї тай у Львові стала сї новина“.	288
1 б. Idem. „Ой у містї на риночку“.	289
1. в. Idem. „Ой у Львові ў крайнім домі“.	289
2. а. Петрусь. „Далеко чувати о такї новини“.	290
2. б. Idem. „Далеко чувати такуї новину“.	292
3. Козак вводить дівчину і сам гине. „Тихо, тихо Дунай воду несе“.	293

4. Мати-покритка топить дїтину. „А у містї ў крайнїм домї“.	293
5. Чари. Не ходи Грицю на вечерницї. „Комарї дошчу побойали сї“.	294
6. Козак їде за море за тройзілем, повертає і вбиває зрадливу дївчину. „Ой йїхали козаки з обоу“.	295
7. Самовбийство мужа на гробї жінки. „Гей у лїсї огнї горїят“.	297
8. Недобра свекруха стає причиною смерти невістки. „Ой поїїхау Андрусевько на вірльованьє“.	298
9. Тополя. Зла свекруха заклїяла дївчину в тополю. „Ой молодїа удова сина йоженила“.	299
10. Свекруха отруїниця. „Ци рада ти мати, шчо нас двоїе ў хатї“.	301
11. Муж убиває жінку за намовою матери. „Ой майеш ти сину, жінку молодуйу“.	302
12. Двобїй. „Ой два нас до дьїчнини ходило“.	303

Передмова.

Етнографічна комісія Наук. Тов. ім. Шевченка ухвалила, на основі реферату д-ра Ів. Франка видати як XI том Етнографічного Збірника народні пісні з мелодіями зібрані д-ром Іваном Колесою в селі Ходовичах Стрийського округу в Галичині. Тоді, коли збирач приладжував їх до друку — Товариство ім. Шевченка не займалось ще науковими виданнями. З тої причини збірку свою призначив був Ів. Колесса, за порадою проф. І. Коперницького до видань Краківської Академії Наук, що на засіданню д. 29 марта 1889 р. ухвалила була ті пісні друкувати. Перенесене на Угорщину, тяжкі життєві невгоди, а відтак і передчасна смерть не дозволили Іванови самому зайнятись приладженням сего тому для видання у Наук. Тов. ім. Шевченка, як се задумував покійник у останнім році свого життя. Задачу сю вняли на себе братя Івана Колесси — Олександр та Філярет.

Між паперами пок. Івана знайшли ся замітки що мали ввійти до передмови його збірки. Ми покористуємо ся тут ними.

Автор старає ся усправедлити свою систематику пісень. „Коли проби систематики творів природи — нише автор — натрапляють на такі великі труднощі, то з ними мусимо стрінутись і при систематиці творів людського духа, або хоч би тільки одної їх категорії яку становлять народні пісні.“ Автор угрупував народні пісні відповідно до звичайного розвитку людського життя котрого природні границі творить з одного боку колиска, а з другого — гробова дошка. Тому-ж вилімінувавши в окрему групу пісні обрядові що звязані не з фазою людського життя, а з порою року, т. є. колядки, щедрівки, гаївки і пісні обжиккові — згуртував автор усі иньші пісні в одну велику групу п. н. „Від коліски до гробової дошки“. В тій групі ідуть пісні по черзі так, як іде людське життя. На сам перед читаємо після опису родин і хрестин, колісанки й пісні дитячі, — дальше амальвована у піснях воля

Передмова.

Етнографічна комісія Наук. Тов. ім. Шевченка ухвалила, на основі реферату д-ра Ів. Франка видати як XI том Етнографічного Збірника народні пісні з мелодіями зібрані д-ром Іваном Колесою в селі Ходовичах Стрийського округу в Галичині. Тоді, коли збирач прилаштував їх до друку — Товариство ім. Шевченка не займалось ще науковими виданнями. З тої причини збірку свою призначив був Ів. Колеса, за порадою проф. І. Коперницького до видаць Краківської Академії Наук, що на засіданню д. 29 марта 1889 р. ухвалила була ті пісні друкувати. Перенесенє на Угорщину, тяжкі житєві невгоди, а відтак і передчасна смерть не дозволили Іванови самому зайнятись приладженєм сего тому для видання у Наук. Тов. ім. Шевченка, як се задумував покійник у посліднім році свого житя. Задачу сю вняли на себе братя Івана Колеси — Олександр та Філярет.

Між паперами пок. Івана знайшли ся замітки що мали ввійти до передмови його збірки. Ми покористуємо ся тут ними.

Автор старає ся усправедливити свою систематику пісень. „Коли проби систематики творів природи — пише автор — натрапляють на такі великі трудности, то з ними мусимо стрінутись і при систематичі творів людського духа, або хоч би тільки одної їх категорії яку становлять народні пісні.“ Автор уґрупував народні пісні відповідно до звичайного розвою людського житя котрого природні границі творить з одного боку колиска, а з другого — гробова дошка. Тому-ж вилінінувавши в окрему групу пісні обрядові що звязані не з фазою людського житя, а з порою року, т. є. колядки, щедрівки, гаївки і пісні обшчюкові — зґуртував автор усї иньші пісні в одну велику групу п. н. „Від колиски до гробової дошки“. В тій групі ідуть пісні по черзі так, як іде людське житє. На сам перед читаємо після опису родни і хрестин, колісанки й пісні дитячі, — дальше змальована у піснях воля

Понеділок: переній	189
Очіпни — вечера	191
Свахи співають матери „на жиль“	194

Пісні.

1. Благослови батеньку	167
2. Хто-ж то ми йугадає	168
3. Слала зіронька до місяченька	168
4. Ой шуміла лїшчинонька	168
5. Ой буде сі уличенька тотя розльгати	168
6. Нїкому сі не двуїу лиш мому батеньку	169
7. Гадай мати, гадай мати	169
8. Ой кувала зазуленька	169
9. Заплетїт мї, мамунцуню	169
10. Косо-ж мойа жоўтенькаїа	169
11. Рубай сину йасенину	169
12. Ой сирота, мамунцуню	169
13. Летїла зазулька понад сад	169
14. Ой росточенї тонкі біленї	170
15. Ой брат сестрицьу розплїтаў	170
16. Гребінцьи матїнко, гребінцьи	171
17. До Дунаїу стеженька	171
18. Грайте музикьи, рісно	172
19. Ударили лебедї на воду	173
20. Знати галоньку по польїтїньку	172
21. Мати донечку йа ў село вїправїає	173
22. Ой там на горї, на шубї	174
23. Сїїяли-смо йорали	174
24. Молодого родинонька	174
25. Ой бий мати сукачьи з хати	174
26. Ой попїд гай двелененькїй викопана фоса	175
27. Ой на ставу, на ставочку	175
28. Водицьи, матїнко, водицьи	175
29. Ой випраўльала мати синочка	176
30. Йак молоденька до сльубоньку ступала	176
31. Свїти місяцьу ў вулицьу	176
32. Місяцьу пароженьку	176
33. Ой лугом, берегом вода йде	177
34. Ой шумїла лїшчинонька йак сі розвивала	177
35. Закувала зазуленька на хатї на розї	177
36. Ой шчо-ж то нам по нових сїнїох палаїє	178

37. Різаний гостинець до Львова.	178
38. На горах сьніги ўпали.	178
39. Знати сирітку, знати.	179
40. Ой у луві калина.	179
41. Ой складані сьпіваночки.	179
42. На шчо ви мі віддаєте.	179
43. Ти си гадаў мій брачку.	180
44. Ой мій льубий старосто	180
45. Цыпа парубкам, цыпа.	180
46. Ой піду йа на весылье.	180
47. Наш молодий староста.	181
48. Пойіхаў староста на лови.	181
49. Ой шчо-ж то ми задудныло.	181
50. Бразнули ключики по столу.	181
51. Гей сьдадай, сьдадай коханый мойе.	183
52. Зложіт сы дьўчыта на чипец.	184
53. Шокочу йа віночок.	184
54. Ви пороги, ви пороги бувайте здорові.	184
55. Будеш тогди мамунцуны мене споминати.	184
56. Сумуйе батенько, сумуйе.	185
57. Ой ци йа тобі тей не казала.	185
58. Ой новиў же йес з бука листочку.	185
59. Ходит павонька по сьножати.	185
60. Добраньч, батеньку, добраньч.	186
61. Дала мені мойа мати примітку на шыу.	186
62. Ой ўтоптана доріжэвька.	186
63. Ой не жылуй, парубочку.	186
64. Отвори мати хату.	186
65. Невістка мойа жыданко.	187
66. Ой дала-ж вона, дала.	188
67. Пасла нацуні качку.	188
68. Ой а шчо-ж то ми за новина сы стала.	189
69. Би молоденька знала.	189
70. Ой сипле сы, сипле йарайа пшениченька.	190
71. Не дайте нам стойати.	190
72. Ой наш льубий свату.	190
73. Ўже бойаре під сьніми.	190
74. Гей выйди молода з ковори.	191
75. Ой заплачеш, дьўчиновько, ў перший понедывок.	191
76. Стану йа на билину.	192

77. Не гадала-м на межі коні попасати.	192
78. Добраніч, молода, добраніч.	192
79. Ой дівочкы, паньночкы.	192
80. Мене мама віддавала.	192
81. Кухарка сні замастила.	193
82. Ой купуваў дружба дружцы.	193
83. Де сні наші свати бавьют?	193
84. Ой ў нас дружбонько з проста.	193
85. Їа наш дружба невеличкый.	193
86. Ой до дружкы, пане брате.	193
87. Очка ми сні замургали.	194
88. На загуменьу там колоцевька стояла.	194

Д. Подружжя і рідня.

І. По весілю.

Шумки ч. 1 - 13.	196
Коломийки рядки 2033 - 2148.	199

Різнородні ритми.

1. Суперечка по весілю. „Чорна гречка, білі крупн“.	202
2. Коби була знала! „На вишеньці стояла“.	203
3. Нещасливе подружжя. „Було не рубати зеленого дуба“.	204
4. Відносини невістки до родини і мужа. „Іду сокочу, спатонькы хочу“.	204
5. Молода жінка вибирає ся в гостину до родини. „Ой не йди не йди ти дрібнесенькый дошчу“.	205
6. Жінка втікає від мужа. „Ой із суботи та на неділеньку“.	208
7. Жінка покидає мужа, і знов вертає. „Їа ў понеділок рано пішоў Івась орати“.	206
8. Муж нагайкою склонює жінку до любови. „Ой шумят луги шумят“.	207
9. Зла гавдиня. „Гавда ж бо йа, гавда“.	208
10. В чужім селі. „По польу ходжу сїно громаджу“.	208

2. Нелюб.

Коломийки рядки 2149 - 2204.	208

Різнородні ритми.

1. Силуваний слюб. „Ой на горі, горі, там церкоўця стояла“.	210
2. Гірка доля за нелюбом. „Прийїхали свати до нашої хати“.	211
3. а. і б. Тяжке жите в нелюбом. Жінка топить ся. „Їа у чистым полі стоять два йавори“.	212
4. Милый хоче вбити нелюба. „Ой ходила сива пава по долині“.	214

5. Милый і нелюб. „Зайшло соньїнько за віконенько“	215
6. У тверді руки впала. „Ой шумїят верби у попові дебри“ . .	215
7. Проклін матери: „Ой гоїа, гоїа, гоїа, пропада мойа доля“ .	215
8. Братя і нещаслива сестра. „Ой гоїа, гоїа, гоїа, брат коньа наповайє“	216
9. Донька подає вістку матери про свою лиху долю. „Ой го- ронько крємїннаїа“	216
10. Чоловік не любить жінки — бо погана. „Ой там, ой там ў Тернополи“	217
11. Жінка не любить чоловіка, дає до родини знати. „Ходит милый понад річку, тай гадаїє гадку“	218
12. Чоловік не любить жінки. „Мене мама йєдну мала“	219
13. Брат боронїгь сестру перед побойами чоловіка. „Ой Боже-ж їїй Боже йак же-ж ні муж бїє.“	220
14. З намови вдови вбиває Василь жінку. „Прийшоў Василь до ўдовонькї“	222
15. Яким вбиває жінку. „Прийшоў Йакїм до ўдовонькї“	223
16. Чоловік рад, що нелюба жінка вмерла. „Ой умру-ж бо йа умру“	223
17. Розлучниця. Муж жалує за першою жінкою. „Ой умру-ж бо йа, милый“	224

3. Старий удовець.

Коломїйки рядки 2205 - 2230.	225

4. Муж пяниця.

Коломїйки рядки 2231—2246.	226

Рїжнородні рїтми.

1. а. Муж пяниця побиває жінку. „Ой на пїнци у куточку“ . .	227
1. б. Idem. „Породила мене мати“	227
2. Жінка втїкає перед пяним мужем. „Мене мама лише йєдну мала“	228
3. Муж пяниця бє жінку. „Над водоїу стоїала“	229
4. Мати старає ся погодити жінку з нелюбим чоловіком. „Бїда-ж мати — недобрїї лудє“	229
5. Жінка марнїє за лихим чоловіком. „Ой бїда-ж менї мойа матїнко“	229
6. Жінка марнїє через нелюба. „Вой ти дїсїчино, ти червона калїно“	230

5. Жінка п'яниця, ледащо.

Коломийки рядки 2247—2278. 230

Ріжнородні ритми.

1. Жінка пропиває шайно чоловіка. „Ой буу ў мене чоловік“. 231
2. Добрий чоловік. „Ой п'яна йа, п'яаненька“. 232
3. П'яна жінка роздумує про мужа. „Ой п'яна-ж бо йа п'яна“. 232
4. П'яна жінка вертає над раном до дому. „Попід гай стеженька“. 233
5. Жінка лицяє ся в жовнярами. „Кукала зазулька йа в кали-
ночкы“. 233
6. Невірна жінка. „Плинуть гусонькы в під калиновькы“. . . 234
7. Жінка загітвала ся на мужа. „Зелена йаблінка, винне галузы“. 235
8. Жінка п'яниця ковергає чоловіком. „Ой поїхаў Качурина у
поле орати“. 236
9. Жінка п'яна вертає в хлопцями до дому. „Час до дому час,
час до дому йти“. 237
10. Жінка п'яниця — чоловік добрий. „Ой гоїа, гоїа, в родом
йа-м сї зійшла“. 238

6. Свекруха.

Коломийки рядки 2279—2292. 238

Ріжнородні ритми.

1. Невістка сварить ся в свекрухою. „Ци ти невістко йа учора
приведена“. 238

7. Удова.

Коломийки рядки 2293—2326. 239

Ріжнородні ритми.

1. Смерть панського наймита через удову. „Ой удово, удовонько
неслава па тебе“. 240
2. Мати не дозволяє синові женити ся в удовою. „Ой попід
гай зелененький“. 241
3. Бідованє удови. „Ой Боже мій Боже, нещаснайа доле“. . . 241
4. Господарна вдова і син ледащо. „Зажурила сї біднайа удо-
вонька“. 242
5. Молоду вдову обмовляють. „Ой біда, біда, йа ўдовоньцьї
небозы“. 243
6. Господарство не веде ся удові. „Посїйу йа пшениченьку“. 243
7. Наймит женить ся в вдовиною дочкою. „Ой служиў же йа
ў удови“. 244

8. Сирота і мачоха.

1. Мачоха знущася над сиротами. „Летѣли голуби на море
линути“. 245

9. Стара мати.

- Коломийки рядки 2327—2332 246
Ріжнородні ритми.
Туга за матерею. „Заросли стеженькы“. 247

Е. Смерть.

- Похорон. Обряди і віруваня. 247
1. Голосіє. „Мойа ти дитинко солодка“. 247
2. Пісня про смерть. „Кажут льуде що йа уиру“. 249
3. Завіщанє. „Йа дьикови дам, дам“. 249

III. Ріжнородні теми.

I. Пісні козацькі і жовнярські.

- Коломийки рядки 2333—2508. 251
Ріжнородні ритми.
1. Ловленє рекрутів. „А ў недѣльу пораненько“. 256
2. Родичі відпроваджують новобранців. „Гей у поли густий
терен росте“. 257
3. Мати жалує за сином, що іде до війська. „Гей у поли вербина“. 257
4. а. і б. Idem. „Ой у поли тернина“. 258
5. а. і б. Дівчина вмирає з туги за милим жовняром; милій
вертає і з жалю вмирає. „Ой ци будеш мойа мила та за
мною тужити“. 259
6. а. Смерть жовняра на чужині. „Ой заковала сива зазулы“. 261
6. б. Idem. „Йе у поли два йавори“. 262
7. Вдовин син вибирає ся у похід. „Ой у місты тай у Львові“. 262
8. Жовняр вибирає ся у дорогу. „Ой пїє жоўняр пїє“. 263
9. Мати виправляє в дорогу сина жовняра. „Ой у лузы калина
ўсьый луг прикрасила“. 263
10. Новобранці. „Понад чорне море лїтали ворони“. 264
11. Відованє жовняра. „Стойит йавір над водою“. 264
12. Дівчина переночувала жовняра. „Ой зацвила калнионька
ў лузы“. 265
13. а. і б. Парубок іде війська. „Дубе, дубе зелений“. 266
14. Мати виправляє сина на війну. „Шчо за галас галасас“. 268
15. Смерть жовняра на чужині. „Ой із суботи тей на недѣленьку“. 268

15. а. Смерть жовняра і вірний кінь, післанець. „Ой дощ іде, трава шумит“.	269
15. б. Ідем. „Ой ляс гудит, трава шумит“.	270
16. Жовнярська доля. „Ой зацвила черемшина зрісва“.	271
17. Жовняр ранений. „Там у поли сьніжок трїсє“.	272
18. Жовняри машерують із села; дівчина тужить. „Гей у поли черемшина, цвіт із неї упаў“.	272
19. Жовняр покидає дівчину. „Зелена йаблінка йяблочка зродила“.	273
20. Жовняр просить ся до дому. „Там у лясї клин дерево нисько“.	274
21. Жовняр прощає ся з милою. „Сьвіти місяченьку“.	275
22. Новобранець тоне пливучи за рутяним вінком. „Ішло дыўчыи попід городец“.	276
23. Смерть жовняра і вірний кінь. „Ой на горі жито“.	277
24. Козак покидає миду і тоне. „Ой Васильу, Василуньу“.	277
25. Козак потопає; його родина і мила. „По сьім боці Дунайу“.	278
26. Зрадлива дівчина. „Гей ходит блудит козак по дубинї“.	279
27. Ідем. „Блудит козак, блудит по дубинї“.	280
28. Ровнова козака з дівчиною. „Ой плинут гусонькїя бистренькоу водоўйоу“.	280
29. Горда дівчина. „Ой ти дыўчино, ти гордаїа пишна“.	281
30. Дівчина прикликує чарами милого. „Ой у лясї два дуби“.	282
31. а. Зрадлива любка. „По садочку походжаю“.	283
31. б. і в. Гостина у милої. „Сьїдлай хлопче коньї вороного“.	285
32. Поклін козака. „С тойї гори високоїї тройзьїл похьїлїу сї“.	286
33. а. Жовняр прощає ся з родиною. „У гай мати, у гай зелененькїї“.	286
33. б. Гостина козака у дівчини. „Скропи, Боже, дороженьку до самого Львова“.	287
34. Дівчина лицяє ся до козака. „Там на горі калина“.	287

2. Балляди і иньші піснї.

1. а. Маруся зчарувала вдовиного сына. „Гей у місты тай у Львовї стала сї новина“.	288
1 б. Ідем. „Ой у місты на рипочку“.	289
1 в. Ідем. „Ой у Львовї ў крайнїм домї“.	289
2. а. Петрусь. „Далеко чувати о такї новинї“.	290
2. б. Ідем. „Далеко чувати такуїу новину“.	292
3. Козак зводить дівчину і сам гине. „Тихо, тихо Дунай воду несе“.	293

4. Мати покритка топить дитину. „А у містьї ў крайніи домі“.	293
5. Чари. Не ходи Грицю на вечерниці. „Комарі дощчу побо- їали сї“.	294
6. Козак їде за море за тройзілєш, повертає і вбиває зрадливу дівчину. „Ої їїхали козакї в обоу“.	295
7. Самовбийство мужа на гробї жінки. „Гей у лїсї огнї го- рїят“.	297
8. Недобра свекруха стає причиною смертї невістки. „Ої пої- хау Андрусенько на вірльованьє“.	298
9. Тополя. Зла свекруха заляла дівчину в тополю. „Ої мо- лода ўдова сина їженила“.	299
10. Свекруха отруйниця. „Ци рада ти мати, шчо нас двоїє ў хатї“.	301
11. Муж убиває жінку за намовою матери. „Ої майєш ти сину, жінку молодуйу“.	302
12. Двобїї. „Ої два нас до дїўчини ходило“.	303

Передмова.

Етнографічна комісія Наук. Тов. ім. Шевченка ухвалила, на основі реферату д-ра Ів. Франка видати як XI том Етнографічного Збірника народні пісні з мелодіями зібрані д-ром Іваном Колесою в селі Ходовичах Стрийського округу в Галичині. Тоді, коли збирач приладжував їх до друку — Товариство ім. Шевченка не займалось ще науковими виданнями. З тої причини збірку свою призначив був Ів. Колесса, за порадою проф. І. Коперницького до видань Краківської Академії Наук, що на засіданню д. 29 марта 1889 р. ухвалила була ті пісні друкувати. Перенесена на Угорщину, тяжкі житеві невгоди, а відтак і передчасна смерть не дозволили Іванові самому зайнятись приладженням сего тому для видання у Наук. Тов. ім. Шевченка, як се задумував покійник у послідній році свого життя. Задачу сю взяли на себе братя Івана Колесси — Олександр та Філярет.

Між паперами пок. Івана знайшли ся замітки що мали ввійти до передмови його збірки. Ми покористуємо ся тут ними.

Автор старає ся усправедливити свою систематику пісень. „Коли проби систематики творів природи — нише автор — натрапляють на такі великі труднощі, то з ними мусимо стрінутись і при систематиці творів людського духа, або хоч би тільки одної їх категорії яку становлять народні пісні.“ Автор угрупував народні пісні відповідно до звичайного розвитку людського життя котрого природні границі творить з одного боку колиска, а з другого — гробова дошка. Тому-ж вилінінувавши в окрему групу пісні обрядові що звязані не з фазаю людського життя, а з порою року, т. є. колядки, щедрівки, гаївки і пісні обжичкові — згуртував автор усі нинішні пісні в одну велику групу п. н. „Від коліски до гробової дошки“. В тій групі ідуть пісні по черві так, як іде людське життя. На сам перед читаємо після опису родин і хрестин, колісанки й пісні дитячі, — дальше змальована у піснях воля

дівочька й парубочька, любові в їх головних перипетіях як: вірне кохання, неслава, вороги, розлука, туга, і настрої перед весіллям. Весілля й весільні обряди становлять перехід до нової фази людського життя; ідуть отже далі пісні, що мають нам жити родинне в його ріжнородними проявами: як нелюб, старий вдовець, муж піяк, жінка піячка, свекруха, вдова, сирота, стара мати. Цикль сей кінчить ся піснями звязаними із похоронними звичаями й обрядами.

Таке угрупованє, як природне і раціональне ми задержали — хоч декуди попадають ся й пісні, що слабо лише звязані із групою в якій вони поміщені. З тої системи виключено лиш ті пісні, що своїм змістом і окремим характером сильно виломлюють ся із тих рамок, і поміщено їх у окремій групі третій, п. н. „Ріжнородні теми“, що складають ся із двох відділів: „Пісні козацькі і жовнярські“, де ввійшли між иньшими й історичні спомини і „Балляди й иньші теми“, де бачимо теми переважно міграційні. У кожній із категорій пісень що входять в обсяг групи „Від колиски до гробової дошки“, — лучив автор пісні у дрібнішій категорії на основі їх ритмічної будови, як: коломиївки, шумки й ріжнородні ритми.

„Пісня народня без мелодії“ — пише автор — „становить лишень половину її вартости. Тому-ж старав ся я так само вірно, як тексти, записувати й мелодії пісень. Звертаю при тім увагу й на так звані тони посередні, перехідні, що з причини своєї короткості й хиткості звичайно не впадають в ухо слухача в дійсности однак існують і вяжучи ледви помітними сполучниками тон із тоном, такт з тактом у згідну, звучну цілість — становлять нерав, попри сьмілі перемиїни акордів і незвичайно ніжну модуляцію в настрою мелодії, — властиву характеристичну прикмету краси нашої народної пісні.

„Усі пісні поміщені в отсій збірці — записав я в Ходовичах — невеличкім селі, що лежить на самім краю великої надністрянської рівнини, на правім березі ріки Стрия, півтора милі від міста Стрия. З причини невеликого числа мешканців Ходович повитворювались тут такі замотані родові відносини, що ціле село становить немов одну родину, так, що рідко хто може женитись або віддатись у тім самім селі. Тому наливає все до Ходович елемент посторонній, із сусідних сел і приносять із собою свої нові звичаї, язикові прикмети, перекази й пісні. Окрім того часто виходять біднійші Ходовичане на службу й на зарібки до сусідних сел — а багатші приймають часто посторонних наймитів і наймичок. Таким способом відбуває ся дифузійний процес — виміна засобів усної літератури між сусідними селами. Ся проява й пояснює нам багатство і ріжнородність засобів народної поезії в Ходовичах і флюктуацію діалектичних прикмет мови Ходовичан.“

„Пісні сі записані з уст так молодіжи, як і старших; так мужчин, як і жінок; однак треба зазначити, що далеко більше записано пісень із уст дівчат і жінок, як від парубків та старших господарів. Тяжка праця мужчин і журба о житє менше сприяє поетичній творчості — як занятя женщины. Сей факт полишив свої сліди й на характері пісень у котрих далеко ширше і всестороннійше змальоване житє живоцтва — як мужчин.“

„Зібрані у сему томі пісні показують нам, який засіб продуктів народної творчості можна в приближеню знайти в одному селі. В тому напрямі пішов я дальше, — і старав ся переконатись, — кілько пісень може обняти співацький репертуар одної особи. Перше місце в тому напрямі треба було признати Наці Данилового Олекси, убогій 19-літній дівчині від котрої записано 28 шумок, 64 довших пісень, і 2042 рядків колошинок співаних на 27 мельодій.“

Зібрані тут народні пісні мали становити, ураз із виготовленим та затраченим десь збірником казок — лишень одну часть етнольоґічної монографії, яку задумував був написати др. Ів. Колесса про село Ходовичі, а якої плян переховав ся між його паперами. Плян сей як збір дезидератів і квестіонар — може придатись етнольоґам.

1. Геолоґічний огляд околиці й села. Залив підкарпатський. Треторядна формація. Іл при копаню колодязів. Рубець Дністрової долини. Миколаївські гори; беріг Комарівський. Ділювіум. Магновий зуб, скаменілости зиід Комарова. Пересік берега. Мало чорної землі. Глинки 2 метри. Шутровище. Желізо із багон. Ільни, дуби 5 метрів під землею. Мікроскопійна аналіза.

2. Географія й хороґрафія села. Ріка Стрий. Потік „Берег“ і потік „Вистре“, ліс „запуст“, толока, дуги, сіножати, орне поле, прійни, городи.

3. Історична бувальщина села. Ягайло надає село ґатинському парохови в Стрию. Імя „Ходовичі“. Польські родини їх асиміляція. Рода: Косіньських, Біліньських, Поповичів. Ріка розриває село. „Заріччі“ Ходовичі. Церков спроваджена з гір рікою. Старинні образи. Герб на китайці. Козацький вітвар. Перекази звязані з поодинокими місцями. Барвінок в лісі. Млинище. Панщина в споминах сучасників.

4. Фізичні прикмети Ходовичан. Краніометричні поміри, ріст, краска очей, волося, шкіри; голять губи; стрижуть вуса; типи, фотографії; загальний розвій фізичний, статистика відданих до війська.

5. Пожива. Страви, хліб, напої в різних порах року. Святочна пожива. Піст, мясниці, передновок.

6. Одежа. Господарів, чоловіків, жінок, дівчат, парубків, хлопців, дітний; в зимі, в літі, в свята, в гостях, при роботі; ціна одежі; фотографії.

7. Способи прожитку. Статистика. Майно. Богачі, бідні, ко-
мірники. Поле, товар, промисл, служба, рибактво, польованє; торговля:
збіже, льон, коноплі, ткачі.

8. Лад у громадї. Старшина, рада, вїйт; свідомість політична;
просвіта, школа.

9. Мова. Говір придністрянський. Льокалізми. В піснях менше
льокального виговору, а більше архаїзмів. Польонїзмів мало. Лексичне
богатство видно особливо у назвах занять і приладів господарських, не
менче у лікарваню: назви хороб і ліків.

10. Духові прикмети. Звичай, обряди, вірованя, перекази,
казки, приповідки, пісні.

Рукопись збірки д-ра Колесси, що була призначена в першу до
видань Краківської Академії Наук, — споруджена буквами латинськими.
Приладжуючи її до „Етнографічного Збірника“ ми не могли користува-
тись правописею шкільною у нас загально прийятою, бо вона має
чи-мало недотач та хиб, і не вистарчає до вірного зображеня звукової
закраски мови. Ми придержуємо ся отсих засад правописних.

Букв: я, е, ю, ї ми як не потрібних не вживаємо. Де чуємо звук
йотований — там кладемо букву: й сполучену із відповідним самовву-
ком: я = йа (йагода); е = йе (грайе); ю = йу (стойу); ї = йі
(йїду); окрім того сей звук може нам віддати такі сполученя, як йи
(ййи, вйирний), йо (мойого). Щоби означити м'якність співзвуків — ужи-
ваємо букви ь сполученої із відповідним самозвуком: ья (тьагнути, съа-
гаю); ы (тыло, сыно, дыйу); ьу (любити, съуда); ьи (співаньки, тьим-
льу); ьо (сльози).

Знак щ заступаємо буквами шч (шчебече). Вокалізоване в означу-
ємо буквою ў (ўпаў, ішоў, дыўчина).

З причини сильного напливу посторонніх елементів ми подибуємо
в селї Ходовичах залежний від одиниць різнородний виговор. Часами
під впливом виговору ннших одиниць подибуємо навіть у тої самої оди-
ниці зміни у виговорі поодиноких звуків і форм. До тої різнородности
треба додати деякі архаїзми, що переховали ся у піснях давнійших,
а вийшли з уживаня в будденній бесїді і сучасних піснях.

Таким способом ми порозуміємо появу н. пр. отсих різнородних
прояв у виговорі:

Сьа, сьі, сье, сьи = ся; дьакуйу, дьекуйу, дьикуйу; мї, мїе, мїи,
мїа = мя, мене; тьа, тьі, тье, тьи = тя, тебе; вірне, вїерне, вїирне;
подвїрїе, польвїерїе, подьвїирї, подьвїирїи; негїдницьа, негїдницї,
негїдницье, негїдницьи, цїсара, цїсарїа, цїсарїи; жаль, жьель, жьиль;
ковьа, ковье, ковьи; виходити, віходити; слози, сльози; чи, ци; йаб-
лінка, йабльінка, льабльінка; весілье, вісільи і т. п.

Збірник сей містить окрім текстів пісень 225 мелодій. В укладі хот треба було поробити деякі невзначні зміни, яких довершив Філарет Колесса що провадив їх редакцію й коректу.

Зміст подаємо так, щоби при його помочи легко було знайти головні мотиви пісень.

Хоч кождий аркуш переходив 3 або й 4 коректи, полишились ще друкарські похибки і пропуски, котрі подаємо, і які просимо Вп. Читачів ласкаво справити.

Др. Ів. Колесса не належить уже до живих. Спочиває він далеко на чужині. У рідному краю, котрому давав він на услуги і рад був дальше давати свої молоді сили, нехай послужить йому за пам'ятник отся його збірка, та його біографія, що становить картку видерту з життя нашої суспільности.

Др. Іван Колесса.

Біографічна замітка.

Іван Колесса родився д. 9 вересня 1864 р. в убогій селі Сопоті в Скільських горах, де його батько Михайло був священиком. О. Михайло брав у своїй молодості діяльну участь у всіх народних справах, про те й наразився „сильним сего світа“ і пересидів довгі літа на таких голодівках, як Сопіт, Стрівків; а й убога парохія Ходовичі в Стрийщині, яку дістав він по довгих заходах не увільнила його від грижі о средства на просвіту своїх 5-ро дітей. То-ж біднота й недостаток були невідступними товаришами Івана, котрого віддав батько до шкіл у Стрию, а опісля в Дрогобич. Серед боротьби о жите виробила ся його метка, енергічна, завзята індивідуальність. Запал до праці, що провадив його через цілу гімназію як одного з найліпших учеників, не дозволив йому вдоволюється шкільною просвітою. Він шукав її також у кружку своїх старших товаришів, до котрих долітали відголоски ідей Драгоманова та писань його перших прозелітів Ів. Франка й М. Павлика. Гімназію скінчив Іван 1884 р. З тим самим запалом перейшов він на університет до Львова, де записався на філософічний відділ. Особливо потягало його природознавство, а поза фаховими студіями: етнографія, література, поезія й музика. Між його записками з академічних часів лишилось чи мало поезій і беллетристичних нарисів, у котрих через хрповату троха й нерівну форму та риторичність продирає ся щире чуте, непереможне бажане служити рідному народови, гіркий сум над його долею, й обуренє на усї несправди сучасного соціального ладу.

По однорічній побуті у Львові перейшов Ів. Колесса на медичний факультет до Кракова. Тут з'організував він українсько-руську університеську молодіж у товариство „Громаду“ і став сі душею й першим головою. Ся організаційна, ідейна праця серед молодіжи — се одна

а важніших заслуг Івана. Університетські студії скінчив він досягнувши д. 28 січня 1891 р. степеня доктора медицини.

На часи його існування в гімназії й на університеті припадає його праця на полі етнографії й фольклору. Вона стоїть у тісній зв'язі з тою атмосферою, яку заставав Іван дома, приїжджаючи до Ходович на вакації. Батько Івана, О. Михайло, відтягнувши ся від політичного життя тим більше часу присвячував роботі над просвітою народу і над розширенням свого знання. Він живо інтересувався літературним і публіцистичним рухом в котрому давніше в 60-их роках сам брав діяльну участь донісуючу до „Слова“ доки воно стояло на народному ґрунті. В його бібліотеці були усі важніші появи сучасного українсько-руського письменства. Він радо любив розмовляти із своїми синами про справи поважні, втягаючи їх у круг питань літературних і народно-політичних. Се були у Івана перші сильні імпульси до літературної й громадської діяльності. Під впливом цих імпульсів і вражень які виникли із кружка своїх гімназійних товаришів став Іван „видавати“ рукописну часопись п. н. „Дивоцьвіт молодечий з вакацій“ 1884—6 р. Співробітниками сеї часописі були братя Івана — Олександр та Філярет. Часопись появлялась часто, що кілька днів, і ходила з рук до рук у кружку родичів і знайомих. До неї входили статі змісту наукового, а найбільше оповідання й поезії усіх трох братів. Тут примішувано й чимало етнографічних записок. Тим способом „Дивоцьвіт“ давав приливу до початків етнографічної праці Івана. Той ряд вакацій проведених під ріпною стріхою серед літературної праці, ті вечери що илили в „редакційній“ хаті серед співів народних пісень і гри на скрипці при аккомпаніменті гітари — се найщасливіші, найясніші хвили в короткім життю Івана; до них улітав він часто спогадами тиняючись по далеких краях, відтятий від своєї рідні і свого нарсду.

До тих моментів, що потягали Івана до розсліду життя люду, належить і сей факт, що його батько був селянський син. У него жила його мати і сестра що придержувались селянських звичаїв одягу і світогляду. Старенька бабуся любила довгими вечерами розповідати виукама народні казки, приказки. „практики“ — а часами затягла своїм дрозачим уже голосом пісню про св. Варвару, Олексія, або муки Христові. Ті оповідання і пісні глибоко западали в хлопячі душі розбуджуючи в них любов до тих вицьвітів народної уяви.

До цих родинних і місцевих імпульсів причинились і теоретичні студії. У Кракові зазнакомив ся він близше із звісним ученим антропологом та етнологом, професором І. Коперніцким та із Р. Завіліньским. Вони вказали йому наукову літературу із обсягу етнографії й фольклору. Під впливом Коперніцкого провадив тепер Іван свою роботу сис-

тематично, з обдумання впливом, пригтовляючи свій збірник пісень, казок, переказів, пословиць, звичаїв і т. и. до видань Краківської Академії Наук. З тих материядів які зібрав пок. Іван зберіг ся лишень збірник пісень; інші материяли втратились по його смерті.

Р. 1889 вийшла одна часть богатої збірки Івана п. н. „Narodziny, chrzciny, wesele i pogrzeb u ludu ruskiego we wsi Chodowicach w powiecie Stryjskim“. Надрукувала її Краківська Академія Наук у своїм виданю: „Zbiór wiadomości do antropologii krajowej“ т. XIII, де тоді не рідко поміщувано і материяли до української етнології. Р. 1890 видала краківська „Громада“ в память Шевченківських вечерниць кілька лицарських пісень з нотами із збірки Ів. Колесси.

Ще в Кракові зачав був також Ів. Колесса збирати материяли до української медичної термінології, — але сеї праці не довелося йому довести до кінця.

Рік 1891 впроваджує важну зміну в житю Івана. Не маючи відповідних материяльних засобів щоби скінчити дорогі студії медичні — він приневолений був постаратись о військову стипендію яку треба було опісля відслужувати. Од-ржавши степенъ доктора медицини переняв він зараз обовязки військового лікаря.

Військова служба була дивним контрастом до усього дотеперішнього життя Івана Колесси, була противна усему напрямови його думок. Небавом по вступленю до війська почув він непереможну відразу до мілітаризму. Ось як скаржить ся він в листі до наймолодшого брата з дня 8. лютого 1891: „Тут маю безконечно много роботи і клопотів, котрі мені ти прикрійше зносити, що походять лишень із нужденної організації цілого мілітаризму; тут переконуєсь чоловік, що винішний мілітаризм забиває в чоловіці все, що гідного тут із собою приніс.“ Та недовго довелося Іванови служити військовим лікарем в Кракові: уже в маю 1891 р. закинено його на Мадярщину до Темешвару в ранг старшого лікаря. Як тяжкою була для Івана військова служба, та ще на далекій чужині між Мадярами, видно із слідуочної його поезийки виспіваної в сумному часі — в Еделені 24 лютого 1893.

У фортеці Темешварі
Там безпечно, бре, живесь:
Понад мур, понад велізо
Ледви пташка пробересь.
Сив-соколом влітає
Вольна мисль на вольний сьвіт,
Ох, бо тісно, ох, бо душно
Між багнетами її жить.

Ой три служби, три тяженькі
 Відслужити завдали;
 Ой тут три журби пекучі
 Серце хоре залагли.
 Ой три службі ізвляли
 Молодість мою буйну,
 А журби три закували
 Серце в кригу ледяну.

Військова служба була для такої вразливої натури, як Ів. Колесса — правдивою неволею. Тим тяжше приходилось йому зносити сю неволю на чужині. Тому-ж ще від самого 1891 р. не перестав він старати ся о перенесеня до Галичини, і не тратити надій, що власти вислухають його просьби. Та усякі заходи Івана в тому напрямі були безуспішними, бож засланя його на чужину стояло в деякій звязи з його організаторською роботою в Кракові. Але і на чужині не переставав Ів. Колесса живо інтересувати ся руськими справами, допитуючи про се в листах до родини, пренумеруючи руські часописи, та закупуваючи сьвіжі книжки. Кілька разів приїжджав він за відпусткою до родини звичайно в літі, щоб віддихнути та набрати сьвіжих сил до тяжких маневрів, які мусів що осени відбувати, а які руйнували його здоровля і підривали матеріяльні відносини. Із своєї невеликої пенсії уділяв покійник часто грошевої заповоги убогій родині, особливо наймолодшому братови, тоді же студентови львівського університету.

По кількох місяцях служби в Темешварі перенесено Івана до Левочі (Lőcse), малого місточка в північно-західній часті Угорщини. Звідси призначено його на якийсь час до Іглави на заступство полкового лікаря, — відтак в другій половині 1892 кипено його до нужденного села Еделши, де відбував службу до початку р. 1893. Опісля повернув знов до Левочі, і тут з весною р. 1893 дочекав ся іменованя полковим лікарем. В осени р. 1894 перенесено Івана далеко на полудне до Преполя невеличкого місточка, що лежить над рікою Лімом в Новобазарськім санджаку на границі неутральної території яка відділює Герцеговину від Турції. Серед прегарної природи герцеговинських гір де не бракувало і словянського населеня жилось Іванови відраднійше, як на Мадарщині. Тут присвячував він також багато часу науковим медичним студиям до котрих мав і охоту велику і чи-малий талант. Тут придбав він собі і чи-малу фахову бібліотеку. Але з кінцем 1895 р. перенесено його до міста Карловац (Karlstadt) в Хорватії, де обняв трудне становиско начального лікаря у великому військовому шпиталю. Побут у Карловацу — се темна доба в житю Івана. Він неалюбив сего міста натрапивши тут на дуже прикрі відносини між своїми військовими товаришами

і властями. Дуже часто приходило до конфліктів і Ів. Колесса мусів нераз в дорозі повдників боронити ся супроти напастей деяких своїх товаришів, котрими він мав причину погорджувати, а не умів сеї погорди укривати. Ось що пише він в сій справі до наймолодшого брата в листі з дня 17 червня 1897 р.: „...я послідними часами серед найтруднійших умовин — тільки через свою рішучість — і можу сказати, відвагу потрафив ще доси при житю удержатись. Під секретом можу тобі сказати, що я в протягу двох неділь мав чотири афери повднякові. Тепер поки що маю на якийсь час забезпечений спокій, але чую ся по тім всім так умучений, що подав-ем ся нині о довший урльоп і на 30 червня хочу їхати до Галичини.“ Покійник дійсно приїхав на кілька неділь до дому, де прийшов зовсім до себе і поробив всякі заходи, щоб виступити в війська та обісти як окружний лікар в Микуличині. Але вернувши по скінченім урльопі до Карловицу покійник попав знов в конфлікти із своїми військовими товаришами і властями, що своїми безустанними секатурами, інтригами й напастями знищили, вбили сю молоду силу.

Зломаний фізично та вичерпаний духово вимучивши ся кілька місяців у шпиталю в Загребі та в Стеневцу — умер він дня 8. лютого 1898 р. впавши жертвою особистої людської власти і військових порядків з якими не могла погодити ся його чоловіколюбна душа і палка вдача.

ГАЛИЦЬКО-РУСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ З МЕЛЬОДИЯМИ

зібрав у селі Ходовичах

ДР. ІВАН КОЛЕССА.

З відки взяли ся пісні?

„Щитайт сь, відки сьпіванкькь виходьт... Огто! А на морах, на дунайах не такі риби. Війшла риба, ~~уя собі~~ ~~вигляда~~ на борг, та ~~уя~~ ~~себе~~ собі сьпівала. А буу ~~такий~~ ~~йеден~~, ...ніхто, ніхто не міг її підслухати, бо ~~зара~~ ~~утбікала~~... — отже буу такий йеден, шчо конче хотьіу того. Він за корч, риба не видьіла, підоплила, та свое.. а той ~~уя~~ ~~себе~~ собі нише, а ~~уя~~ ~~се~~ нише тоти слова, тоти пунта: із кождой сьпіванкькь йедно слово. Прийшоу другий раз, та ~~уже~~ ~~більше~~ ~~засьтг~~; ~~пустьіу~~ ~~позому~~ ~~нежи~~ ~~льуде~~, і в того сьпіванкькь тепер. Йеден уповість ~~другому~~, той зретому, та ~~так~~ сьпіванкькь розходьт сь по сьвітї.“

Розповідла Науї Дашлова.

Друкарські похибки.

СТОРОНА	Рядок	НАДРУКОВАНО	МАЄ БУТИ
35	1 з гори	ніц	ніць
36	6 з долини	відбував ся	відбуває ся
51	14 з гори	упала	упала
51	9 з долини	ў воду	у воду
53	12 "	што	що
54	16 "	кузьіука	кузьіука
93	12 з гори	лушила-я сьі	лишила-я сьі
96	1 "	ца ци	та ци
101	12 "	Ой йак	Ой так
108	9 "	дзеленькый	дзеленькый
116	9 "	Та за мноюу	Та за мною
118	3 "	два рази: „Ой ти дыў- чно“	раз
122	9 "	Йа лишу на тебе лишу	Йа лишу на тебе
164	10 з долини	Марисину	Марисуню
166	3 "	молодий	жених
170	13 "	надвичайно	невичайно
183	23 "	Ой дауно-ж бо йа	Ой дауно-ж би йа
183	4 "	Шче-ж	Шче-и
187	5 "	в бесіді	в гостині
187	14 з гори	співає ся як ч. 14.	співає ся так, як ч. 13.
193	12 з долини	дружбонькь	дружбонько
203	9 з гори	співає ся як ч. 9. ст. 123	як ч. 10. ст. 123.
205	по рядку 9.	бракує слів: „Ой коби йа	була знала“.
278	2 з гори	Біг відає	Біг відає
297	21 з долини	Йасу	Йасю

Пропущено.

Стор.	90	пісня	7.	співає	ся	так,	як	ч.	6.	стор.	89.
"	91	"	12.	"	"	"	"	"	1.	"	88.
"	131	"	23.	6.	"	"	"	"	1.	"	118.
								дальше	як	ч.	10.
"	157	"	6.	"	"	"	"	"	10.	"	123.
"	157	"	7.	"	"	"	"	"	10.	"	123.
"	184	"	53.	"	"	"	"	"	1.	"	167.
"	185	"	57.	"	"	"	"	"	3.	"	168.
"	186	"	60.	"	"	"	"	"	13.	"	169.
"	190	"	72.	"	"	"	"	"	1.	"	167.
"	205	"	5.	"	"	"	"	"	10.	"	123.
"	303	"	12.	"	"	"	"	"	10.	"	123.

I.

Обрядові пісні звязані з порою року.

1. Колядки.

1.

Moderato.

І - шли мо-лод-ці ра - но в цер-коу-ці, Ой дай Бо-же!

І - шли мо-лод-ці ра - но в цер-коу-ці, Ой дай Бо-же!

Репрен:

Стали вони си раду радити,
 Ой дай Боже! (bis)
 Радьт радоньку не величеньку:
 Скъиньмо сь браті по золотому,
 По золотому, по червоному,
 Та купимо си золотий човен,
 Золотий човен, срібне й весельце,
 Та пустимо сь крайом Дунайом;
 Там ми чуйемо доброго пана,
 Доброго пана, слаўного цара.
 Там ми будемо вйерне служити,
 А він нам буде добре платити:
 Шчо по рокови — по коникову,
 По ясні стріўці, хорші дьіўці.
 Бувайже здороў білий молодче.

Пор. Истор. півни Антон. и Драгом. I. Ч. I.

Співала Наці Данилова.

Книжр. Збірник т. XI.

1

2.

Moderato.

Зди-баў сьі мі-сьціць йа з дрiбннн дошчон, Сло-вен йе - си,
наш ми-лий Бо-же на не-бе-си.

Йа дошчик каже : нема над мене :
Рэфрен : Словен йесц, наш милий Боже на небесц.
 Ая окроплу жито-пшеницу,
 Жито-пшеницу, усьу йарницю.
 Йа мiсьцiць каже : нема над мене
 А йа осьвiчу горн-долини,
 Горн-долини, — свiтуўу земљу,
 Свiтуўу земљу, добрiйi людi.

Спiваа Павла Щур.

3.

Спiваа ся на той голас що ч. 2.

Ў поли кьерницi пiдмуленая.
Рэфрен : Словен йесц, наш милий Боже на небесц.
 А ў тi кьерницi пречиста Дыва,
 Пречиста Дыва Христа купала.
 Прийшли до нейi йа три жидове :
 Пречиста Дыва — дес Христа дыла ?
 Йа го вiнесла ў шоўковi трави.
 Пiшли жидове трави косити.
 Трави скосили, Христа не знайшли.
 Ў поли кьерницi i т. д.
 Йа го вiнесла йа ў густi лысн.
 Пiшли жидове лысн рубати,
 Лысн зрубали, Христа не знайшли.
 Ў поли кьерницi i т. д.
 Йа го вiнесла йа ў чисте море.
 Пiшли жидове море хльупати.
 Море схльупали, Христа не знайшли.
 Христа не знайшли, самi пропали.

Спiвала Олена Карпiчнк.

4.

Співає ся так, як ч. 8.

Рефрен: Шчо ж там сї сьвітит їа ў нових сїнцох?

Шчедрий вечір, добрий вечір.
Там гречний паннич восько збирає,
Львіў войувати, панни шукати.
Їак виїхали за першу гору,
Їак ударили в туга лученька,
Аж сї Львівїане задивували.
Винесли їему миску червоних,
Він тото бере, теї не дякує.

Шчо ж там сї сьвітит і т. д.
Їак виїхали за другу гору і т. д.
Вивели їему їа коньа ў сїдлы,
Він коньа бере, теї не дякує.

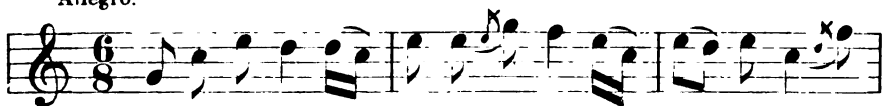
Шчо ж там сї і т. д.
Їак виїхали за третю гору і т. д.
Вивели їему їа панну ў сріблы,
Він панну бере, дуже дякує.
Бувайже здороў, гречний панничу,
Дайже ти, боже, ў городы зїлы,
Ў городы зїлы, дома весїлы,
Бувайже здороў з вітцьом з маткоўїоу,
З вітцьом з маткоўїоу, з ўсьоу сельадкоўїоу.

Співала Марта з „Дугу“.

Пар. Жел. Павлі I. стр. 140. Кольб. Пок. I. ч. 19. Истор. пїсни Антон.
и Драг. I. ч. 4. Б. Головацький II. стр. 54 ч. 4, стр. 63 ч. 15, стр. 163 ч. 16; III.
стр. 50 ч. 24, стр. 53 ч. 29, 31, 32, стр. 129 ч. 13.

5. а.

Allegro.

На Ду-на-їень-ку при бе-ре-жень-ку, шче-дрий ве-чїр,

сьві - тий ве - чїр.

Там ўсї сьвітїї воду сьвітїли,
Рефрен: Шчедрий вечір, сьвітїий вечір.

Воду сьвітили, хрест загубили.
 Тудаж нам ішла гречнаїа панна,
 Гречнаїа панна на Дунай по воду.
 Перейшли їїї на ўсі сьвітїї,
 Ўзяли її просити, ўзяли її благати :
 Ця не найшла ти злотистий хрестик ?
 Будем за тебе Бога просити,
 Бога просити, три службі служити :
 Йедну службоньку на Богойавленье,
 Другу службоньку ў Велику-дниноньку,
 Третю службоньку ў сьвіту недьїленьку.
 Бувай здорова, гречнаїа панна,
 Гречнаїа панна чом розумненька ;
 Дайже ти, Боже, на двьїер шчїстьенько,
 На двьїер шчїстьенько, ў тьїм здоровїенько.

Спївав Олекса Луцїв.

Пор. Кольб. Пок. I. ч. 16; Голов. II. стр. 49 ч. 16 стр 612 ч. 53, стр. 33 ч. 4.

Б. б.

Спївае ся так, як ч. 8.

Рефрен : Туда нам була даўно стеженька,
 Буде Христос на Йордан.
 Тоў стежкоў ішла гречнаїа панна,
 Перейшли їїї на три сьвітїї :
 Ти туду ішла, чей їес хрест найшла.
 А шчо ж ми буде за заплатонька ?
 Будем за тебе служби служити,
 Служби служити за здоровїечко ;
 Бога просити за гречну панну.
 Рости велика, гречнаїа панно ;
 Будьже здорова, гречнаїа панно,
 Сама с собоўїоў, з вітцьом, з маткоўїоў,
 З вітцьом, з маткоўїоў, з ўсьоў чельадкоўїоў.

Спївала Анна Іранас.

б.

Спївае ся так, як ч. 5. а.

Рефрен : Ця дома, дома, білий молодче ?
 Щедрий, добрий, сьвітїий вечїр.
 Сидит він дома по конец стола.
 На нїм шьїпонька йак мак дрібонька,

На нѣм чобітки, срібні підкіўки,
 На нѣм кошулька дуже тоненька;
 Де ўна сѣ прала? ў тихім Дунаїу;
 Чи сѣ крутила? — кінськѣм конигом;
 Де сѣ сушила? ў стові на розѣ;
 Де сѣ ўбирала; ў свѣтлі свѣтлоньці.

Бувайже здороў, білий молодче.
 Білий молодче — чом Івасеньку.
 Не сам з собою, з вітцьом з маткоюу,
 З вітцьом з маткоюу, з ўсоў чельадкоюу,
 І з цылии домоу, з Господом Богом.

Співав Олекса Луців.

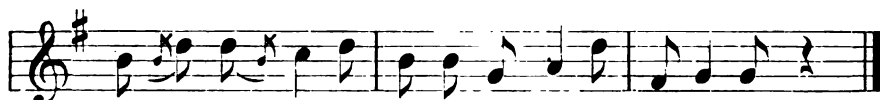
Пор. Ист. пѣсни Антон. и Драгом I. ч. 2. стр. 6.

7. а.

Allegro.

Ў мо-го ба-тень-ка крас-на дѣ-вонь - ка, Їа-го- да;

Ой йа - го - донь-ко, крас-на дѣ-вонь-ко ў ба-тень-ка.

Вариант:

Ў мо-го ба-тень-ка

Резфрен : Ой прийшло троє жениху:
 Йагода; ой йагодонько, красна дѣвонько ў батенька
 Йедні си стали за воротами,
 Другі си стали та у зѣльничку,
 Треті си стали з кіньми під сѣньми.
 Ой йедним дали по перстенцеви,
 А другим дали по ручникови,
 А третим дали гречнуїу панну.
 Гречнуїу панну, чом Рузуньку.

Дайже ти, Боже, ў городы зыльє,
 Ў городы зыльє, дома весыльє.
 Бувай здорова, гречнайя панно,
 Гречнайя панно, чом розумненька.
 Не сама с собоў, йа з вітцьом з маткоў,
 З вітцьом з маткоў, з ўсьоў челядкоў;
 Із цыльн домом, з Господом Богом.

Пор. Мета з р. 1863 стр. 166.

Співала Рузі Сидорикова.

7. б.

Співае ся так, як ч. 16. а.

Рэфрен: По конец моста коршмонька стоїт,
 Калино, калино-ж мойя, вода луженькы забрала.
 А ў ті коршмоньцы шінкарка сидит.
 Шінкує вона медом тей вином.
 Приїхали д'ны трое жениху:
 Йедны си стали під воротами,
 Другі си стали з кіньми під сыньми,
 Треті си стали йа ў зыльниченьку.
 Шчо нам стоїали під воротами,
 Тим йесмо дали білий рушничок.
 Шчо нам стоїали з кіньми під сыньми,
 Тим йесмо дали срібний перстенець.
 Шчо нам стоїали йа ў зыльниченьку,
 Тим йесмо дали гречную панну.
 Бувай здорова і т. д. як висше.

Співав Гринь Шабан.

7. в.

Співае ся так, як ч. 16. а.

Рэфрен: Там на гороньцы ў нові коршмоньцы,
 Калино, каліно-ж мойя, вода луженькы забрала.
 А ў ты коршмоньцы тисові столи,
 А за столами шінкарка сидит.

Рыдок 4—9 так, як 3—8 в б.

Тим йесмо дали по рушниченьку.
 Шчо нам стоїали йа ў зыльниченьку,
 Тим йесмо дали по віночкови
 Шчо нам стоїали з кіньми під сыньми,
 Тим йесмо дали гречнуў панну.

8.

Allegro moderato.

Ци ра-но ра-но ку-ропъ-кы пі-ли, Гей дай Бо-же,

гей дай Бо-же!

Репрен:

Ей бо шче ранче наш панок устаў,

Гей дай Боже, гей дай Боже.

Ей устаў устаў, три свѣчки ўсукаў.

При йедны свѣчцы личенько ўмиваў,

При другі свѣчцы ў сукны сѣ ўбираў,

При треті свѣчцы з коньом розмоўляў:

Коньку мій коньку, продам ѳа тебе,

За сьын ішеницы, за два сужжицы.

Пане мій, пане, не продай мене.

Ѓа ти укажу мѣккіі броди,

Мѣккіі броди, і три городи.

Ѓ іедным городы коньа попасаў,

Ѓ другим городы коньа наповаў,

Ѓ третим городы красну панну ўзваў.

Бувайже здороў і т. д. як ч. 6.

С. Н. Д.

Пор. Рус. Дн. стр. 40 ч. 5. Истор. пѣсни Ангол. и Драгом. I. ч. 2. стр. 5. ч. 59 Б.
 Б. Гринченко, Этногр. Матеріалы III. с. 14 ч. 14.

9.

Andantino.

Шчо за ра-да ста - ла, ѳа-ка не бу - ва - ла,

Звьѣ-да ѳас-на пад вер - те-пом свѣтлом за-па - ла - ла.

Де Христос роднў сѣ з Дѣви воплотнў сѣ,

Ѓак чоловік ў пеленяти, ѳа ў Бога повиў сѣ. (bis)

Просимо ть Цару, небесний Владару,
 Даруй лята щчсливийї сему господару. (bis)
 Вік щчсливий заўше на вікьї прожиўши,
 А по смерти лица його на вікьї хвалиўши. (bis)

(співала Касья Курилова.)

10.

Співає ся так, як ч. 7. а.

Рефрен : Йа з гори гори й омітай двори
 Радуй сьї, радуй сьї, земле, син нам сьї Божий народиў.
 Омитай двори, застелай столи,
 Бо йдуть до тебе й а ў рік гостенькьї,
 Й а ў рік гостенькьї й а ў сьї свьїтїї,
 Й а ў сьї свьїтїї за столом сидьт:
 Сьвітїй Никола сьїў конец стола,
 Голову склониў, сьльозоньку зрониў.
 Шчо сьльоза кане, ўсе Дунай стане.
 Й а ў тьїм Дунаїу Господь сьї купле.
 Господь сьї купле й а з свьїтїм Петром.
 Купайучи сьї сперечьїли сьї:
 Йа Петро каже, шчо небо бїльше,
 Йа Господь каже, шчо земльї бїльшї.
 Надьїйшла їд ним божаїа Мати:
 Ої Петре, Петре, не переч Богу,
 Бо земльї бїльша: гори, долини,
 Йа небо менше, бо ўсе рїўненькьє.

Співала Касья Курилова.

11.¹⁾

Співає ся так, як ч. 1.

Рефрен : Ої загнїваў сьї син на батенька,
 Гей дай Боже. (bis)
 Закуниў собі двїста стадонька.
 Ої зїгнаўже він на кленовий мїст.
 Заломила сьї в мостї делїна.
 Витопило сьї двїстї стадонька.
 Лише сьї лїшиў сїў кониченько.
 Сїў коник плаўлет, вушком поводит,
 Вушком поводит, бїў камїнь дупле.

¹⁾ Пор. ч. 6

Біў камінь лупле, церкоў муруйе.
 Церкоў муруйе на штири вугли,
 На штири вугли, на троїе дверцьцї,
 На троїе дверцьцї, на дві віконьцы.
 Ёднѣм віконци йа сходит сонце,
 Ё другім віконци заходит сонце.
 На йедних дверцьох сам Бог небесний,
 На других дверцьох божаѣ Мати,
 На третих дверцьох білий молодчик.
 На нѣм кошулька барзо тоненька,
 Барзо тоненька, йак сьнѣг біленька.
 Де ўна сѣ прала? ў тихім Дувайу;
 Де сѣ крутила? коньку ў коньцѣ.
 Де сѣ сушила? ў лужку на шнурку,
 Де сѣ тачыла? ў Львові на столы.
 Де ўна сѣ брала? ў сьвітлы сьвітлоньцы,
 Ё сьвітлы сьвітлоньцы, ё нові йазбоньцы.¹⁾

Співае Михайло Савчин.

Пор. Кольб. Пов. I. ч. 4. Рус. Дн. стр. 39. ч. 4. Голов. II. стр. 97. ч. 4.
 III. стр. 138. ч. 1.

12.

Співае ся так, як ч. 7. а.

У подзьвереньку красно метено,
Рефрен: Радуй сѣ, радуй сѣ, земле, сині нам сѣ Божий народі.
 Красно метено, горіх саджено.
 Попід той горіх паночок ходит,
 Паночок ходит, паноньку водит,
 На ты паноньцы вінок-зельінок.
 Десь нам сѣ ўзьили буйны вітрове,
 Та зафайнули вінок-зельінок,
 Та зафайнули за тихий Дунай.
 За тихий Дунай, за чорне море.
 Надійшлож туди три рибаченькы,²⁾
 Перейшла же йіх гречнайа панна:
 Ци не знайшли ви вінок-зельінок?
 За то вам буде ой запладонька.
 Ой запладонька, надгородонька:
 Йедному буде ой запладонька,

¹⁾ йазбоньцы = ізбоньцы = izba.

²⁾ вар.: = рибарево.

Другому буде вінок-вельніок,
Третому буде гречнаїа панна.

Співав Гриць Шабан.

Пор. Кольб. Пок. I. ч. 15, 20. Żeg. P. p. I. г. стр. 3 ч. 1. Рус. Дя. стр. 36
ч. 1. Голов. II. стр. 85 ч. 22; III. стр. 82 ч. 29, 30, 41, стр. 106 ч. 2, стр. 124 ч. 1.

13.

Співав ся так, як ч. 1.

Рефрен : Чийже то плужок найранче вийшоў
Гей дай Боже. (bis)
Нашого пана господаренька,
Господаренька — чом Тишцуненька.
Ў нього волонькы ўсе половійі,
Їа чепгонькы ўсе золотійі.
Сьвітій Никола за плугом ходит,
Сьвітій Михайло волонькы гонит,
Сям му Господь Бог рільу ўсївайе.
Їа Божий му Син поволочайе;
Божаїа мати йїм йїсти носит.
Її носит, носит, ўсе Бога просит:
Зароди, Боже, густоїе жниво,
Густоїе жниво, рісьны спононькы.
Рісьны спононькы, густы копонькы.
Дайже ти, Боже, сиў кониченька,
Жебис ним йїядиў межи копонькы,
Їак місяченько межи звїадонькы.
Дайже ти, Боже, на двїер шчістьенько,
На двїер шчістьенько, ў дым здоровїенько.
Дайже ти, Боже, ў городы зело,
Ў городы зело, дома весело,
Дайже ти, Боже, ў городы зїлы,
Ў городы зїлы, дома весїлы.
Бувайже здороў, господареньку,
І сам с собоўїоў, з свойоў жоноўїоў,
І з дыточками, йа с квіточками.
І з усьїм домог, з Господом Богом.

Спївала Анна Іранас.

Пор. Кольб. Пок. I. ч. 6. Голов. II. стр. 8 ч. 11, 23, 24. Антр. IX. стр.
12 ч. 10 а і б. R. Gawronski: Szczedr. z Michowy, „Lud“ 1899. V. 67.

14.

Співає ся так, як ч. 8.

Редфрен: Буду Христос на Їардан,
 Зажурили сьї буйнїїї гори,
 Що не зродили жито, пшепицьу,
 Але зродили зелене вино.
 Гречнаїа панна його стерегла,
 Еї, стережучи, твердо заснуўши.
 Еї, десь сьї ўзбили та ўсьї пташенькї,
 Тей видзьобали зелене вино.
 Еї, гильа-гильа, білы¹⁾ пташенькї,
 Не обдзьобуйте зелене вино.
 Бо менї вина богато треба:
 Маїу сестрицьу на відданицьу,
 Маїу браччика на оженїчку,
 Самам молода зарученаїа,
 Аж до Галичі за поповичї.

Рости велика гречнаїа панна,
 Гречнаїа панна, чом Касуенька.
 Сама с собоюїоў, з вітцьом з маткоюїоў,
 З вітцьом з маткоюїоў, з ўсьоў чельадкоюїоў.

Спївала Анна Гранас і С. Н. Д.

Пор. Кольб Пок. I. ч. 22, стр. 105, 106 і 119 Жег. Р. р. I г. стр. 6. ч. 3,
 Рус. Дн. стр. 42 ч. 7. Голов. II. стр. 93. III. а., стр. 80 ч. 26. III. б. стр. 547. ч. 6.
 стр. 534 ч. 1. Чубинськ. т. III. стр. 399—402, 458. Кїев. Стар. 1887 январь.

2. Щедрївки.

15. а.

Allegro.

Ци до - ма до - ма, го с - но - да - рень - ку?

Шщед - рий ве - чїр, сьвї - тий ве - чїр!

¹⁾ вар. = райскїїї пташкї.

Чельадка каже, шчо нема го дома,
Рефрен : Шчедрий вечір, сьвітій вечір.
 Шчо нема го дома, поїхаў до Львова.
 Бо ми му прийшли зашчедрувати,
 Шчоби він даў нам хоть позадычка,
 Хоть позадычка на насїнычко.
 Ми би му сьїяли помежи порогн,
 Куди му ходьит воли тей корови.
 Воли, корови, конї воронї.
 Ей, вийди, вийди, господареньку,
 Господареньку тай на йбореньку;
 Корови ти сї поположили,
 Кобили ти сї пожеребили,
 Дайже ти, Боже, сиў копиченька.

Далї як ч. 13. рядок 16 аж до кінця.

Співала Анна Гринас.

Пор. Кольб. Пок. I. ч. 39 і 45; Голов. II. стр. 16 ч. 22, II. стр. 32 ч 45; III стр. 14 ч. 17.

15. б.

Спїває ся так, як ч. 15. а.

Ця дома, дома, пане господару?
Рефрен : Шчедрий вечір, сьвітій вечір.
 Чельїдонька каже, шчо нема го дома.
 Нема го дома, поїхав до Львова.
 Шчо він там дьїе? золото вїїе.
 Ой ни золото — йару пшениченьку.

Рядок 6—12 = 4—9 в а.

Конї воронї, хлопцы молодї.
 Ой вийди, вийди, пане господару;
 Ой вийди, вийди на йбороньку:
 Кобили ти сї пожеребили,
 Самих коникїў та народили;
 Корови ти сї поположили,
 Самих волкїў та народили;
 Льохья тобі сї попоросили,
 Самих пацьучкїў попородили.
 Бувайже здороў і т. д. як ч. 13. рядок 24 до кінця.

С. Н. Д.

16. а.

Moderato.

Ўсе по-під лу-ги, ўсе ка-ли-но-ві, ка-ли-но!

ка-ли-нож мо-йа, во - да лу-жень-ки за бра-ла.

Там, мила, лежить в даўну стеженька,

Рэфрен: Калино, калино-ж мойа, вода луженькы забрала

Тоў стежкоў ішла пишнайа павна.

Віломала си квітку з калини,

Приложила си д свойим личенькам:

Дайже ми, Боже, такі личенька,

Такі личенька, йак калинонька.

Ўсе попід луги, ўсе калинові, і т. д.

Віломала си квітку з тернякы,¹⁾

Приложила си д свойим оченькам:

Дайже ми, Боже, такі оченька,

Такі оченька, йак чорний терок.

Ўсе попід луги і т. д.

Віломала си квітку з хмеликы,²⁾

Приложила си д свойі косоньці:

Дайже ми, Боже, таку косоньку,

Таку косоньку, йа ў пойасочок.

Удалабим сы й а ў вітыўскый дым,

Йа ў вітыўскый дым, за віговичы.

Удалабим сы й а у панськый дым.

Йа у панськый дым за панчыка.

Удалабим сы й а ў попіўскый дым,

Йа ў попіўскый дым, за поповичі.

Удалабим сы у богацькый дым,

У богацькый дым, за богачика.

Вінчуємо ты шчiсьтом здорав'ом,

Шчiсьтом здорав'ом, тоў калыдоўіоў.

¹⁾ вар. = квітку чорний тер.²⁾ вар. = смужини.

Вінчуємо тї зеленим вінцєм,
Зеленим вінцєм, красним молодцєм.

Б. Грішченко: Этв. Мат. III. 25. ч. 28. А.

С. Н. Д.

16. Б.

Співає ся так, як ч. 16. а.

Бувай здорова, гречнаїа панна,
Гречнаїа панна, чом Гаусенька.
Дайже ти, Боже, ў городї зыльє,
Ў городї зыльє, дома весыльє,
Дайже ти, Боже, ў городї зело,
Ў городї зело, дома весело.

Шчо си жьндаїеш, шчїстьи, здороўды,
Шчїстьи, здороўды, добройї долы.

Бувай здорова, гречнаїа панно:

Вінчуїу тьї з сими новонародженими свѣйти, свѣита опровадити, нового року дочекати, по новім роцї до Богоїаўленїїа, від Богоїаўленїїа до Воскресенїїа, від Воскресенїїа до Вознесенїїа, рік від року, на многа лыта.

Спївала-рецатовала Олена Карпїчкї.

17.

Allegro moderato.

Ої у мї-сты, мї-сты, мї-сты Ве-фле-їо- мї хрїстив сї Хрїстос

на Йор-дан.

Иа Божайа Мати сина породила,
Рифрен: Хрїстив сї Хрїстос на Йордан.
Сина породила, ў пелени повїяла.
Иа та пеленочкы иа ўсе кытайочкы,
Шчо повиваченькы, иа ўсе шоўковачї,
Ої а ізїшли сї иа усї свѣятїї.¹⁾
Иа ўзьили гадати, иак би му мнѣ дати.
Ої дали ўни му мнѣ: ої ти, свѣтїий Петре.
Иа Божайа мати то си не злюбила,
То си не пе злюбила, то си не ўхватила.

¹⁾ Вар.: Ої ізїслаў Господь три свѣятїїї з неба.

Там у містї, містї і т. д.
 Ой дали ўни му мвнї: ой ти, сьвітїй Паўле.
 Їа Божайа і т. д.

Там у містї, містї і т. д.
 Ой дали ўни му мвнї: ой ти, Сусе Христе.
 Їа Божайа мати то си йа злюбїла,
 То си йа злюбїла, то си й ухвалила.

Спївала Каська Курилова; так само С. Н. Д.

Пор. Антр. VIII. 144. Кольб. Пок. I. ч. 43, 44, 41. Голов. II. стр. 11 ч. 16,
 19, 37, 59. III. стр. 23 ч. 30.

Moderato.

18.¹⁾

Ой по-під го-ру дві за-зу-лень кы йач-мін' жнут,

А тре-та Га ну-сы по-над бе-ре-ги льон бе-ре.

Ой зріўнай, Боже, гори долини ріўненько,
 Щоби сї було йаж до батенька видненько.
 Ой ни видненько, ци не видненько, йа знайу,
 Йа свого батенька по голосочку пізнайу.

Ой попід гору і т. д.
 Щоби сї було й аж до матынкы видненько, і т. д.
 Йа свою матынку по голосочку пізнайу.

Ой попід гору і т. д.
 Щоби сї було й аж до браччыка видненько і т. д.
 Йа свого браччыка по голосочку пізнайу.

Ой попід гору і т. д.
 Щоби сї було й аж до сестрычкы видненько і т. д.
 Йа свою сестрычку по голосочку пізнайу.

Ой попід гору і т. д.
 Щоби сї було й аж до шлого видненько і т. д.
 Йа свого шлого по голосочку пізнайу.

¹⁾ Вар.: Там на гороньці два соколоньці йачмін' жнут,
 Дві зазуленькы на долинонці льон берут.

Бувай здорова, гречнаїа панно, їа знаїу,
 Їа свого милого по голосочку пізнаїу.
 Сама с собоюїої, в вітцьом в маткоїїої, їа знаїу,
 Їа свого милого по голосочку пізнаїу.

С. Н. Д.

Спїває ся так, як ч. 18.

Рефрен: Гей у садочку виноградочку
 Зелена, зелена їаблінь червонї їабка зродила.
 Їа стерегла їїх гречнаїа панна,
 Вїходить д' неїї батенько їейї:
 Зверж ми донечко з пару їаблочок¹⁾
 Ої їа не звержу, милому держу.
 Гей у садочку і т. д.
 Вїходить д' неїї їа браччик їейї:
 Гей у садочку і т. д.
 Вїходить д' неїї сестричка їейї:
 Гей у садочку і т. д.
 Вїходить д' неїї миленькїї їейї:
 Зверж ми, миленька, пару їаблочок.
 Ої їа ти звержу, давно ти держу...
 Бувайже здорова і т. д. як ч. 18.

С. Н. Д.

Пор. Żeg. Р. р. I. г. стр. 55 ч. 15.

19.

Allegro moderato.

Там на рі-чень-цьї на бисгрі во-ди - ци, Шчедрий до-брий

свї-тий ве-чїр.

Рефрен: Там гречнаїа панна бїлуу бїлила,
 Шчедрий, добрий, свїтий вечїр.
 Бїлуу бїлила, батенька просїла:

¹⁾ Вар.: Донечко душко, зверж ми яблушко.

Пойідь, батеньку, по більу біленьку.
 Батенько мовит: я не пойіду;
 Ё мене ковыкы ни кованійі,
 Ё мене возонькы ни владжоньійі.

Там на річеньцы і т. д.
 Більу білила, матыінкы просила:
 Пойідь, матыінко і т. д.

Там на річеньцы і т. д.
 Більу білила, браччыка просила:
 Пойідь, браччыку і т. д.
 Ёа браччык мовит і т. д.

Там на річеньцы і т. д.
 Більу білила, сестрычку просила:
 Пойідь, сестрычко і т. д.
 Сестрычка мовит і т. д.

Там на річеньцы і т. д.
 Більу білила, милого просила:
 Пойідь, миленькый і т. д.
 Миленькый мовит: борзо пойіду,
 Шыппочку здоймиў, низко сы ўклониў.
 Бувай адорова, гречнайа панно
 і т. д. як ч. 7. а. від рядка 12—16.

Пор. Кольб. Пок. I. ч. 41. Голов. II. стр. 153 ч. 11.

С. Н. Д.

20.

Співае ся так, як ч. 5. а.

Пляла дыўчына мором Дунайом, Дунайу море, Рувуньу зоре!
 Выйшоў до нейі батенько йейі:
 Подай, донечко, білу ручечку;
 Ёа вам не подам, бо вам сын не здам.

Пляла і т. д.
 Выйшла до нейі матыінка йейі і т. д.

Пляла і т. д.
 Выйшоў до нейі ёа браччык йейі:
 Подай, сестрычко, білу ручечку.
 Ой подам йі обі, але не тобі.

Выйшла до нейі сестрычка йейі і т. д.

Пшла і т. д.
 Вийшоу до неї мленьквій йейі:
 Подай, мленька, білу рученьку.
 Ой йа ти подам, бо йа ти сын адам.
 Бувай здорова і т. д. як ч. 7. від рядка 12—16.

С. Н. Д.

21.

Співає ся так, як ч. 5. а.

Рефрен: Мшла дьіучина білі рученькы
 На Дунайеньку при береженьку.
 Ой мшла, мшла перстынь згубила:
 Піди, батеньку, перстенець знайди.
 Батенько пішоу, перстынь не знайшоу.

Мшла дьіучина і т. д.
 Піди, матыінко і т. д.
 Матыінка пішла і т. д.

Мшла дьіучина і т. д.
 Піди, братеньку і т. д.
 Йа братчик пішоу і т. д.

Мшла дьівчана і т. д.
 Піди, сестричко і т. д.
 Сестричка пішла і т. д.

Мшла дьіучина і т. д.
 Піди, мленцьквій і т. д.
 Мленцьквій пішоу, перстенець знайшоу
 Бувай здорова і т. д. як ч. 7. а. від рядка 12—16.

Співав Михайло Сядорик.

22.

Співає ся так, як ч. 8.

Рефрен: Там за гороу за камінною,
 Де дзвін дзвонит, місяць сходит.
 Вілий молодець церкоу муруйе,
 Церкоу муруйе, зараз малъуйе.¹⁾

¹⁾ Вар.: по третім рядку співають часто:

Зараз малъуйе, листенько пише, де дзвін дзвонит, місяць сходит.

Листенько пише, до батенька шле: " " " "

Додай, батеньку, срібла тей злата, на церкоуцьбу, на дім божий.

Батенько дає, шче му не стайе, " " " " "

Йа вийшоу д него батенько йего :

Давай, батеньку, срібла і злата.

Батенько дає, шче му не стає.

Там за горойу і т. д.

Йа вийшла д него матыінка йего і т. д.

Там за горойу і т. д.

Йа вийшоу д него ой браччик йего і т. д.

Там за горойу і т. д.

Йа вийшла д него сестричка йего і т. д.

Там за горойу і т. д.

Йа вийшла д него миленька йего :

Давай, миленька, срібла і злата.

Миленька дає, ўже му і стає.

Бувай здоровий, білий молодче і т. д. як ч. 6.

Співав Олекса Луцїв.

23.

Співає ся так. як ч. 7. а.

Пасла дыўчина чотири воли під бором ;

Рефрен: Під бором, бором, під зеленькым йавором.¹⁾

Гей пасла, пасла, ўсы погубила :

Піди, батеньку, воликы знайди,

Батенько пішоў, волюб не знайшоў.

Пасла дыўчина і т. д.

Піди, матыінко і т. д.

Пасла дыўчина і т. д.

Піди, браччику і т. д.

Пасла дыўчина і т. д.

Піди, сестричко і т. д.

Пасла дыўчина і т. д.

Піди, миленький, воликы знайди.

Миленький пішоў, воликы знайшоў.

Бувай здорова і т. д. як в ч. 7. а. рядок 12—16.

Пор. Zeg. P. p. I. r. II. стр. 33 ч. 31.

С. Н. Д.

¹⁾ Вар.: Пасла дыўчина чотири воли ў йалині;
Гейже ў йалині при дзеленькі долині

24.

Співає ся так, як ч. 7. а.

Прала дьлїчина шоўкови хусти на леду;
Рефрен: На леду, леду, на студеници ў кьорници.
 Ой прала, прала, перстынь згубляла:
 Підь, батеньку, перстенец знайди.
 Батенько пішоў, перстынь не знайшоў.
 Дальше, як в ч. 21. з відповідними змінами.

С. Н. Д.

25.

Moderato.

Ой со ко-ле, со-ко-лопъ-ку, не вий гвїзда на ду-бонъ-ку.

Бо сї дубок розвивайє,
 Та ти гвїздо роздрульайє.
 Ой, Михасьу, Михасуньу,
 Не стаў сьвітлоньку й у батешька.
 Батенько сї загнївайє,
 Сьвітлоньку ти порубайє.

Ой соколе і т. д.
 Ой Михасьу і т. д.
 у матынкьї.

Ой соколе і т. д.
 Ой Михасьу і т. д.
 у браччика.
 Ой соколе і т. д.
 Ой Михасьу і т. д.
 у сестрицьї.

Ой, Михасьу, Михасуньу,
 Стаў сьвітлоньку у милоїї.
 Миленька сї не гнївайє,
 Сьвітлонькьї ти не рубайє.

Співала Каська Куршлова.

Пор. Żeg. P. p. I. г. стр. 24 ч. 11

26.

Співає ся так, як ч. 7. а.

Там на гороньцьї ў новї коршмоньцьї
Рефрен: Там грали; там грали Вірїане на золотьїї цимбали.
 Танцьувала там гречнайя паннз.
 Ой вийшоў ід нї батешько йейї.
 Ой чьїс, довенько, чьїс до дому йти.
 Ой зараз піду, лиш танцьу дійду.
 Ой танцьу дійшла, до дому не йшла.
 Там на гороньцьї і т. д.
 Ой вийшла ід нї матынка йейї і т. д.

Там на гороньці і т. д.

Ой вишоў ід нї йа браччик йейі і т. д.

Там гороньці і т. д.

Ой вышла ід нї сестричка йейі і т. д.

Там на гороньці і т. д.

Ой вишоў ід нї миленькый йейі і т. д.

Ой таньцьу дійшла, до дому пішла.

Співала Каська Курилова.

Пор. Żeg. P. p. I. г. стр. 11 ч. 12.

27.

Співас ся так, як ч. 8.

Рефрен : Там у садочку при бєрвіночку,
Вінкьє вила, біў білила.
Ой вишоў д нейі батенько йейі :
Ой чьєс, доненько, чьєс до дому йти.
Ой зараз піду, лиш вінка дівіу.
Вінка довила, до дому не йшла.

і т. д. на взір ч. 26.

С. Н. Д.

28.

Співас ся так, як ч. 8.

Рефрен : Там у садочку при кьєрниченьці,
Щєдрий, добрий, сьвітій вечєр
Білий молодчик коньє наповаў,
Коньє наповаў, личенько ўниваў.
Йєму батенько рушничок держит.
Ой держи, держи, ти мій батеньку.
Йак йа пойіду за тихый Дунай,
Привезу йа ти дорогі дари.
Дорогі дари: дрібну шьвпочку.
Там у садочку і т. д.
Йєму матьінка рушничок держит.
Ой держи, держи, мойа матьінко і т. д.
Дорогі дари: дрібну сукманку.
Там у садочку і т. д.
Йєму сестрицьє рушничок держит.
Ой держи, держи, мойа сеструньє і т. д.
Дорогі дари: грубі коралы.

Там у садочку і т. д.
 Ой йему браччик рушничок держит.
 Ой держи, держи, ти мій браччику і т. д.
 Дорогі дари: дрібну шьпичку.

Там у садочку і т. д.
 Йему миленька рушничок держит.
 Ой держи, держи, моя миленька і т. д.
 Дорогі дари: срібний перстенец.

Рости великий, білий молодче,
 Білий молодче, чом Гринуненьку.

Співала Касья Курилова.

29.

Співає ся так, як ч. 8.

Рефрен : Туди нам була даўно стеженька,
 Буде Христос на Йардан.
 Тоў стежкою ішла господиновка,¹⁾
 Жоўтим чобітком потупуйучи,
 Срібним кльучиком вібренькуйучи,
 Свого батенька побуджуйучи.
 Йа ўстань, батеньку, ўже день біленький,
 Ўже день біленький, ўже сьвіт йасненький.

Туди нам була і т. д.
 Свойу матынку і т. д.

Туди нам була і т. д.
 Свого братенька і т. д.

Туди нам була і т. д.
 Свойу сестрицьу і т. д.

Туди нам була і т. д.
 Свого милого і т. д.

Будь нам здорова, господиновко,
 Сама с собоюў, с своейў дружоўйой.
 С своейў дружоўйой, з ўсьоў чельадкоўйой.
 Тей з усім домоу, з Господом Богом.
 Честь Богу, хвала, вам на шчїсьтьє, на здоровїє.

Співала Анна Іранас.

¹⁾ Вар.: Йа ўже заросли тоти стеженьки,
 Куды ходили господиновки.

30.

Співає ся так, як ч. 8.

Рефрен : Ой там за лісом за дубиною,
 Штири воли плужок оре.
 Віходить д' него батенько його :
 Ори, синоньку, міўко, дрібонько,
 Будем сїяти йару пшелицьу.
 Ой там за лісом і т. д.
 Віходить д' него матынка його і т. д.
 Будем сїяти йароїе жито.
 Ой там за лісом і т. д.
 Віходить д' него братенько його і т. д.
 Будем сїяти йарий йачменець.
 Ой там за лісом і т. д.
 Віходить д' него сестричка його і т. д.
 Будем сїяти йарий горошок.
 Ой там за лісом і т. д.
 Віходить д' него миленька його і т. д.
 Будем сїяти йароїе просо.

Співала Анна Іранас.

3. Пісні великодні: „Йагїўкї“.

1.

Дівчата беруть ся за руки і уставляють ся в колесо; дівчина *A.* що стоїть в середині виголошує перші чотири вірші в обявах великого заклопотаня, а далі звертає ся з питаннями до котрої небудь з дівчат *B.*, що єї окружують. Шість кінцевих віршів виголошує незвичайно весело.

Moderato.

Щож їа таке ізробила, Кострубонька не зльубила.
Вийди, вийди, Кострубоньку, станеш зі мною до сльубоньку.

Moderato.

А ў не-ды-льу по-ра-нень-ку на тім бі-льш

ка мі-нень-ку.

A. А булите кумо ў місты? *B.* Аїа, булам.

A. А видылисте там мого Кострубонька? *B.* Видыла.

A. А шчо він там робиў? *B.* Аїо спідницю купуваў.

Ой їакаж то ладна була,

Ой їакаж то файна була!

Та пісня враз з діяльогамі повторяє ся кілька разів, з тою тільки ріжницею, що „*B*“ ставить у відповіді замість слова „спідницю“ — запаску, хустку, коралі, чоботи, жупан. В кінци „*A*“ співає підскаку-ючи, під першу з наведених мельодій:

Ай господи, сьвятий цару,
Ўже Кострубок на цвинтару.
Тепер їа си погульайу,
Їак рибонька по Дунайу,
А рибонька з каменцьма,
А їа собі з молодцьма.

Žeg. P. p. I. г. стр. 21. ч. 7.

2.

Дівчата ділять ся на дві части і ведуть між собою діяльог під мельодию гагілки ч. 1.

- A.* Воротай воротайничьки
Ї утворит нам воротонька.
- B.* А ми ворит не ўтворимо,
Нема нашого пана дома. (bis)
Пан поїхаў ї аж до Львова.
Буде сукню набирати,
Свою паньу прибирати.
Їа шчо ж то нам за пан їде.
А шчо ж він нам за дар везе?

- А. Золотоїе зерньїтонько,
 Найкраснїйше дитьїтонько.
 Пустьїт нас мур мурувати.
 Б. Ой ми не пустимо замкї ламати.
 А. А ми замкї поламаїємо,
 Сами у прїч поўтыкаїємо.

По чїм утїкає група А, а група В ловить з помїж них останню в рядї дївчину. Та пїсня повторяє ся так довго, поки в групї А. не лишить ся тїлько одна дївчина, що спїває на закїнчене:

- А. Ой шчо ж бо їа ізробила,
 Чельадоньку-м опустила?

Група В. відповідає: Було добре годувати,
 Чельадоньку не пускати.

Ант. и Драг. I. 12. Žeg. P. p. I. г. стр. 19. Русал. Дїїстр. 42. Навроцькый 118. а.

3.

Дві дївки А. беруть ся за руки, бїжуть кругом церкви, а вернувши до групи дївок В, що стоять, спївають:

Allegro moderato.

Приїдь свашко, приїдь: ў мене кур-ка пе-че-на, пе-че-на,

ў ме-не кур-ка ва-ре-на, ва-ре-на, приїдь, свашко, приїдь!

Антроп. 8. 148. Žeg. P. p. I. г. стр. 27 ч. 15.

Група В. відповідає:

Allegro.

А їа нїт не приї-ду Так їес си-на на-ву-чи-ла,
 Бо сїї с тобов гнї-ва-їу

дн-ти-ну с ми зво-ло-чи-ла, їїдь си са-ма.

Етногр. Збїрник т. XI.

Пісня повторяє ся, тільки замість слова „курка“ вставляє ся : гуска, качка, віў, воўк, йастріб, серна, ворон, бусьок.

4.

Дівчата уставляють ся в колесо, а одна в середині відповідає на їх питання і руками старає ся показати, як хто танцює :

Allegro.

А. Ой дві, дві, теї ла - дом,¹⁾ по - ві - дай на нам

праў - ду, по - ві - дай на - нам праў - ду.

Б. Шчо вам майу повідати, шчо вам майу ісказати?

А. Ой йак жінкы скачут, ой йак они танцьбуйут?

Б. Ой от так они скачут, от так они танцьбуйут :

То ў гору, то ў долину, то ў ружу, то ў калину.

Дняльог той повтаряє ся, тільки шчо А. питає ся по чераї :

Йак господарі скачут

„ парубки „

„ дьўкы „

У відповіді на питанє : йак жиди, цигане і мазури скачут, співає :

Б. Той ў гору, той ў долину,

Той ў бодак, той ў кропиву.

Жег. Р. р. I. г. стр. 17, 18.

5.

Дівчата Б. уставляють ся в ряд і поза плічми подають собі в рук до рук ломачку, „бильу“. Одна в А. стараєть ся відгадати, в котрої знаходить ся той патячок. Коли відгадає, то дівчина, у котрої знайшла ся ломачка, стає на місци А.

А. співає :

Allegro moderato.

Ой биль, биль, биль, биль-це, бо - же - йе де - риў - це

¹⁾ Мабуть зам. перв. Ой Див, Див, теї Ладо.

Йа ўга дай-те ды-воч-ки ў ко-го на-ше биль-це,

бо-же-йе де-рйў-це.

Б.

Allegro moderato.

Рады ж би ми й у-га-да-ти, рады ж би ми й у-ду-ма-ти,

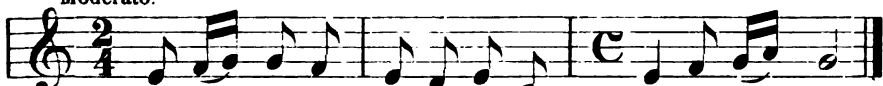

ў ко-го на-ше биль-це, бо-же-йе де-рйў-це.

В.

Дівчата *А.* беруть ся за рукі і формуюць колесо, а адна *Б.* ходіць в сярэдзіні і відпвідае на іх пытаня:

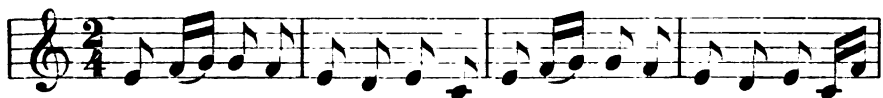
Moderato.

А. 1. Чо-му Га-льу не танцьуйеш, Га-льу, Га-льу?
2. А йа то-бі ў кра-му ку-пйў, Га-льу, Га-льу?

Б. 1. Бо не ма-йў че-ре-вч-кйў ка-ва-лье-ру!

Б. 2. А йа со-бі по-тан-цьу-йў, тай ва-ше-цьы подзьын-ку-йў

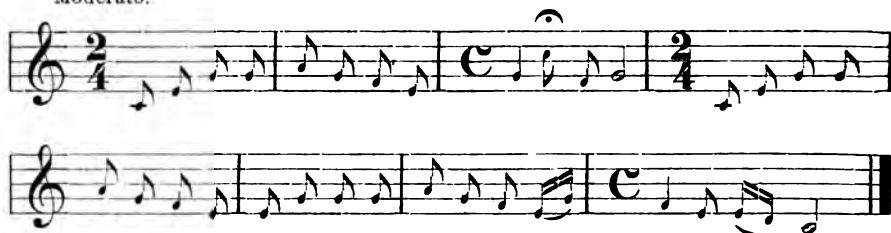
ка-ва-лье-ру!

Пісня повтаряє ся зі зміною слова „черевичкїу“ на: спідничини, запашчини, кошулини, жупанини, крейченники, кораликїу.

Сесю пісню співають в Ходовичах ще й на такий голос:

Варіант:

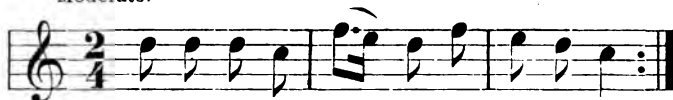
Moderato.

7.

Дівчата беруть ся по парі за руки, а одна (найменша) ходить їм по руках. Так носять її три рази кругом церкви¹⁾ співаючи:

Moderato.

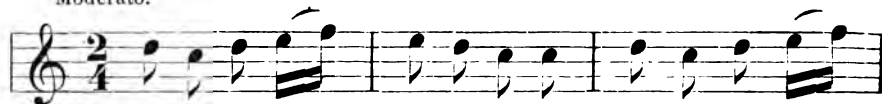

У - же вес-на й ос - крес-ла й ос-крес-ла,
Шчось во-на нам при - нес - ла при- нес ла.

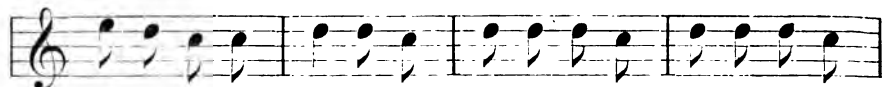
Принесла нам русуйу красуйу,
А дьвоцьку красуйу, красуйу.
А йалова дошчечка, дошчечка,
По нї ходит Насточка, Насточка.
Ой ходила лелыла, лелыла,
Покї лубка не ўздрїла, не ўздрїла.
А йак лубка й уздрїла, й уздрїла,
Тай в лавоньки злетыла, злетыла.

Грінченко III. стор. 56, 57, 72.

Moderato.

Хо-дит па-ва по кра-їн-цї а дьї-чи-ва

по ру-чи-цї; грай шут-ко, грай не-бо-же, ней ти Пан-бїг

¹⁾ Коли збиточні парубки не пошкодять їх забаві.

до - по - мо - же, грай шут - ко грай.

8.

Ситуація подібна як в ч. 6., з тою тільки різницею, що колесо обертаєть ся рівночасно кругом свого осередка і кругом церкви, „ідут кадубом“. По переспіваню останнього вірша пісні, вибирає дівчина, що стоїть у середині, котру небудь з колеса і ставить її на своїм місці.

Allegro moderato.

Ой Дан - чи - ку та - ла - бан - чи - ку,
По - пли, по плинь по Ду - най - чи ку,

Роз - че - ши
Оз - ми сьи
Ві - би - рай

ру - су ко - су, про - хий си чор - бі о - чи.
за під - паш - ки, шу - кай си то - вар - иш - кьи.
со - бі дру - гу, с ка - ли - но - во - го лу - гу.

9.

Moderato.

Пи - та - ла сьи ма - ти доч кьи,
Ци са - ди - ла о - гі - роч кьи.

Ой садила підлівала,
Що недьліть візирала:
Мойї льубі й огирочкьи.

Ро - дьгт сьи, ци ве ли - кі ци ма - лень - кі не рвіт сьи.

10.

Moderato.

1. На-ша ми - ла йа-гів-ко, йа-гів-ко,
2. Ёставай же нам ра-ненько, ра-ненько,
3. Ёми-вай же си ли-ченько, ли-ченько,

4. Хотьат ты лью-ди ёвба-ти, ми ты хо - че-мо да-ти.
5. За ко-го ма-ту-сень-ко, за ко-го за-зу-лень-ко?
7. Не пі-ду ма-ты-ноч-ко, не пі-ду за-зу-леч-ко.

6. Ой за тка - чи - ка, за ре-міс - ич-ка,
8. Бо за тка - чи ком ра-но вста-ва-ти,
цьї-ки су - ка-ти, Не піду мати́ночко.

Жет. Пау. стр. 22 ч. 8.

Пісня повторять ся із зміною слова „ой за ткачка“ на: за шеґ-чка, двмарь, Тальїана. Коли запропонуть іти „за Руснака“, відпо-відає:

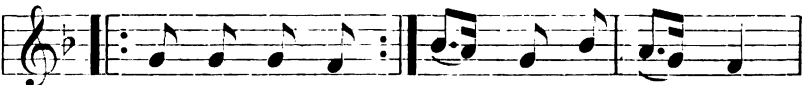
Ой піду мати́ночко, ой піду зазулечко.

11.

Allegro moderato.

Йе-дзьє, йе-дзьє Жель-ман,	йе дзьє, йе-дзьє	йе-го брат
По цо йе-дзьє Жель-ман,	по цо йе-дзьє	йе-го брат
Під йа-кий ґрунт Жель-ман,	під йа-кий ґрунт	йе-го брат
Під французький Жель-ман,	під французький	йе-го брат

- Жель-ман, Жель-ман, Вшист - ка ро - дзы - на.
Жель-ма - по - ва
І бра - то - ва

А ми дьї-ки не ма-їем, не ма-їем, йїдь си са - ма!
Пїд такїий ґрунт не да-їем, не да-їем,

Цїла пісня повторять ся кїлька разїв з вїдповїдною змїною слова :
„французькїй“ на : турецькїй, цїганськїй, панськїй, вїмецькїй;
коли заспївають : „пїд руськїй ґрунт“ і т. д. — вїдповїдають :

А ми дьїку маїемо, маїемо,
Пїд такїий ґрунт же даїем, же даїем... Йїдь си сама!

4. Обжинки.

Дожинаючи лапу спївають :

Andantino.

1.

Ў го-ру со-вїнь-ко ў го-ру; ў го - ру со - вїнь-ко

ў го-ру, ней їа ни-вонь-ку дож-ну.

2. Ой лане, ланочку,
Ой повїдж нам праўдочку
Ця будемо ми ў кїнци,
Ця пїдемо ми ў вїнци?
Ой будеш, доньу, будеш,
Лише ланочку дьїжнеш.

По скїнченю жнїва :

3. Дивували сї лїси (bis)
Де сї подїли вїси.
Женчки позжинали
Жельїзними серпами
Жельїзними серпами
Вїденькїими руками.

Зближаючись до дому господаря :

4. На печи дьїжьи кьїсне (bis)
 До Йвана полон тисне.
 То в гьир, то в подьїльи
 До Йвана на подвїрїе.

Žeg. P. p. l. r. st. 51 (ч. 8.).

„Віншують“ господарови :

5. Принесли ми полон
 З усьїх сторон.
 Даў Панбїг пожьити,
 Дай Боже повозити.
 З польи до обори,
 З обори до стодоли,
 З стодоли до комори.
 З комори на ниву
 Ё шчїсливу годину.

Стоячи перед порогом дому співають :

6. Нема нашого пана дома,
 Пойїхали до Львова
 Ільвїў вербувати,
 Мїд, вино купувати,
 Женчикьи наповати.
7. Їа в нашого пана
 Тай мальована приспа,
 Сьїло женчикїїу триста.
 Женьцьїж мойї, женьцьї,
 Дьїўчьїта тей молодцьї!
 Дьїўчьїта кучерьвї,
 Їа хлопцьї чорнобрївї.
8. Їа ў льїсї й ожїночкьї (bis)
 Ё Михайла обжїночкьї.
 Обжїлисьмо за раньї
 Зарїжте нам бараньї
 Барана рогатого,
 Ё Михайла богатого.
9. З стрїхьї горїхьї летьїт,
 Женьцьї горїўкьї хотьїт :

Повідала нам дьїука,
Та шчо йе у вас горіука,
Ї коморі на полиці,
Ї великі бербениці.

10. Наші господинні пишна,
Тей за брамоньку вийшла,
Ключіма позвонила,
Богу сї помолила,
Шчо за раньм обжыла.

Žeg. P. p. l. r. стр. 51, ч. 8, стр. 33, стр. 53.

II.

Від колески до гробової дошки.

А. Діти.

1. Родини й христини.

Коли зближаєся час пологу („злогн“), вагітна жінка не повинна дивитися на ніщо поганого, хочаби, щоби дитина була гарна.

Також не годить ся їй дивитися в липню („квнню“) на коні, що кивають головами, бо їй ождана дитина все кивала-б головою.

Ново народжене дитя кладе баба на „припічок“¹⁾ і бє головою о „притулу“, щоби було таке тверде, як притула.²⁾

Баба купає дитину в теплій воді („длїтеплї“), котрої не виносить в ночи „би спанье не вінести з хати“, тільки в день і виливає її між вікнами під стїну, а корито всуває під „запічок“, щоби дитина спала. До першої купелі вкидає батько кілька монет для баби.

Відтак уложивши повиту дитину на печи, приготовляє баба постелю для поліжницї в долїшнім кінці „запічка“: стелить сїно, котре скроплює сьвяченою водою („арданцоу водоу“), а побіч кладе зіле посьвячене на Маковей (1. серпня). На жердці уміщеній в горі над ліжком завішує простирано, і творить тим способом рід паравану, а на простирані вішає від сторони хати стяжку з намистами, коли уродила ся дївчина, а стяжку з квіткою, коли хлопець.

Але закии положить ся мати на приготовану постелю, завязує її баба у фалд сорочки на грудях зубець часнику а побіч неї кладе

¹⁾ Складові частини печи ось які: припічок, просторонь печи перед челюстю; підпічок, порожнє місце під печию; запічок, або кубашок, закуток по правій сторонї печи; піч, сама піч і притула, дошка до зятканя челюсти; дошка, що припярпають до печи по вї лївій сторонї, служать за ліжко

²⁾ Подібно постувають з уродженим в зимі телятком.

ніж і ключі, щоби мала при собі зелізо, бо воно має міц відганяти нечисті сили.

Першу ніч по полозі мусить хтось з родини глядіти, сьвітити і стерегти неохрещеної ще дитини, аби не прийшла чарівниця і вхопивши дитину, не підсунула замість неї відмінця („відміну“). Тої ночі не повинна поліжниця обертати ся до дитини спиною, а то-б поживкло; а коли-б забула ся, то треба дитину три рази скувати в коралах.

На другий день сходять ся знакові жінки, своячки і сусіди і то не з порожними руками („гольіруч“), лиш кожда привносить гарнець збіжа, щоби дитині „хліб“ родив ся. Входячи до хати промовляють: „Слава Йесусу Христу, дай Боже шчєсливо, здорово, ци в сином, ци в донькоу, ци в плугатором, ци в прьїхоу.“

Потім кожда жінка з осібно приступає до „запїчка“, відслонює простирало і кладе збіже в хустці коло поліжницї, котра наливає горілки і подає гостям, сама-ж не п'є. Впиваючи промовляє кожда: „дай Боже, бисте здорови були, бисте сьї потьїхьї дочекали.“ Як що котра не доп'є, то вливає до стелї.

Відтак ходить баба по селї і запрошує в куни: „просит чоловік тей жінка, бисте були ласкави у куни“. Батько-ж іде до сьвященника і завідомляє його, що „дау Памбіг гаразд“; при тій нагодї замовляє часто службу („наймайє хвалу божу“).

До повитя дитини до хресту уживають осібної пеленочки на голвку („наголівчика“), а осібної під пахви (підручника“), одної широкої пеленки і повивача.

Дитину несе до хресту баба; але перед тим обтирає її мати своєю сорочкою, щоби її уроки не взяли ся.

На дорогу дають бабі колачик, названий „проводатор“, щоби не йти до церкви без хліба, а перед виходом з хати кладуть під поріг сокиру; иньша знов якась жінка покроплює бабу з дитиною водою сьвяченою і перша переступає через поріг і сокиру, а за нею баба.

В церкві кладуть куман на руки крижмо („крижму“) себ то шматок полотна або хустку, а на нїм дитину.

По хрестї відносять дитину матерї, котра кождому з кумів наливає й горілки, а куми кидають її за те гроші до чарки.

Пеленки від хресту („від мира“) перуть ся в осібній посудинї.

Віддавши охрещену дитину, гостї сїдають до стола. Страви подають їм в такім порядку: сир, масло, біос (шматки мяса варенї з бураками) і капусту; перед поданьм її встають всі, мовлять молитву, а господар наливає кождому горілки; далї їдять борщ, мясо з борщу, росї („йушку“) з крайним тістом, мясо з росолу, а в кінци пшоняну кашу варену на молоці.

По їдженю встають, а той що сидить на „старшім“ кінці промовляє: „дякуйу вам за хліб, за честь і за все добро; дай Боже, бисте сина (доньку) згодували, потыхі сї дочекали, абисмо так йак-їсемо сї поскодили до хресту, бисмо прийшли й на весільє.“

Відтак усі сїдають „аби все добро сїдало“, ще трохи посидять, а докотрі відходять; опісля сходять ся знов і зачинають „перепивати“:

Баба бере тарірь або полушисок, кладе на нього, „цїлушку“, себ то перший скравок з хліба, а як перша дитина то колач, — наливає в чарку горілки і п'є до найстаршого кума. Той п'є до поліжниці, котра тепер вже є його кумою і жєлає: „Кумо, кумо! дай Боже здоровлє, бисте вискочили із за того віса, йак'серна в лїса, бисте сина згодували, потыхі сї дочекали.“ Потім кладе на тарірь гроші для куми, котрі баба відносить поліжниці. Так перепиває баба до кожного кума і зносить матері гроші; муж при тім дає звичайно найбільше.

Баба бере знов тарірь і перепиваючи до найстаршого кума промовляє: „скыньте сї бабці на капці“. Кождий дає їй по крейцару, почім сїдають до перекуски, що складає ся з пирогів і каші, а як піст то з голубців, себ то пшоняної каші завиненої в капустяні листки, в кінці кождий перепиває ще раз до поліжниці.

Коли куми порозходять ся, мати посилає по полудни до сусідів бабу і спрощує до себе жінок. Кожда приносить у хустці трохи збіжа, а погостившись відходить і дістає до дому шматок хліба. Відтак приходять і мушци та забавляють ся часом через цїлу ніч.

Тимчасом баба стереже старанно поліжниці, котра не повинна вийти й за поріг хати.

На третій день приходить баба до поліжниці збирати постелю, сіно і дає їй чисте простирало.

В три тижні по полові, давнійше бувало по 6 тижнях, — приходить баба, аби приспособити матір до виводу. Мати убирає ся чепурно, бере дитину, ніж, ключі, цїлушку хліба і головку часнику, а баба скроплює її сьвяченою водою. В дорозі до церкви не вільно матері прикрити очий дитині, хотьби і мороз був, щоби уроки не брали ся.

Перед порогом церкви з лівої сторони дверей клякає мати, а коли прийде сьвященик, вона держачись „стули“, йде за ним перед малий вівтар, де відбував ся обряд хресту.

Перед виводом не вільно поліжниці перейти поза чужу межу, гралицю або перелає.

По хресті дістає баба за услугу, коли перша дитина, дві міри полотна на запаску, дві шістки і бохонець хліба; при другій дитині від тої самої матері не дістає вже полотна.

2. Колисанки.¹⁾

1.

Andante.

Ой льюлю, льюлю, ой льюлю, льюлю, по-ста-влю тьн під
ду - лью; ду - лень-ка цви-те, ду-лень - ка цви-те,
то - бі до - лень-ка рос-те.

Пор. Кольб. Пок. II, ч. 130.

Співав Олекса Бабій.

2.

Andante.

Ой красно, йасно, ой красно, йасно, ку-ди соньинько
хо - дит, ой шче краснійше, ой шче йас-ній-ше,
ку - ди ма-тын - ка хо - дит.

Соньинько зійде (bis)
Тай назад воно зайде,

¹⁾ Крім пісень сим заголовком обчитих співають ся при колисці і всякі инші, без огляду на зміст, аби тільки ритм їх дав приладити ся до одной з мелодий уміщених під ч. 1, 2, 3, 4 і 5.

Матінка умре (bis)
 Уже йинчойі не буде.
 Хоть уна сї найде (bis)
 Ёсе вона не рідненька,
 Шчо сї притулит (bis)
 Ёсе вона студененька.

Співав Олекса Бабіт.

2. а.

Співав си так, як ч 2.

Ой бодай, бодай (bis)
 Не раненько свитало,
 Шчоби сї моїе (bis)
 Мале дитьк виспало.
 Ой бодай, бодай (bis)
 Не рано кури піли,
 Ой шчоби моїі (bis)
 Вороги поньміли.

Співала Фєся Баранова.

3.

Moderato.

Ой ма-ла, ма-ла, ой ма-ла, ма-ла пе-ре-пе-лонь-ка

ды-ти, Та пі-шла са-ма, та пі-шла са-ма

ме-жи ко-пи си - ды-ти.

Сыла вона си (bis) та межи копоньками,
 Зажурила сьн „ дрібниши дытоньками.
 Ой шчо ж бо меньі „ моїі дытонькькы, по вас,
 Коли не майу „ перепелонька до вас!
 Ой не жури сьн „ ти матынонько, нави,
 Підростут крильцьы „ полетимо ми сами.

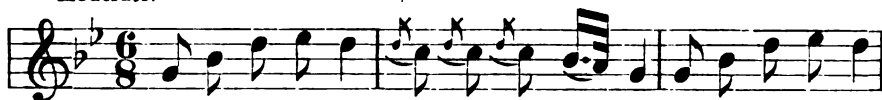
Ой полетимо (bis) пошід високі гори,
Не вернемо съм „ до матінкы ныколп.

Пор. Кольб. Пок. II. 362.

С. Н. Д.

Moderato.

4.

Ко-ли-са-ла йа, ко-ли-са-ла йа ди-ти-нонь-ку ма-

лень - ку та по-ло-ми-ла, та по-ло-ми-ла

ко-ли-соч-ку но - вень - ку.

Не жыль же мены (bis) тай тойі колисонькы,
Лише мены жыль „ малойі дитинокы.
Бо колисоньку „ за день за два збудују,
Малу дитину „ за рочок не згодую.
Бо колисочка „ з крутого деревенька,¹⁾
Мала дитина „ в під широго серденька.
Бо колисочка „ по колисочці буде,
Дитина умре „ матінка не забуде.
Ой тьжко, гирко „ камінны углодаты,
Шче гирше тьжше „ дитину згодувати.

Пор. Żegota P. pieśni ludu rusk. II. str. 67.

С. Н. Д.

Moderato.

5.

По-ві-шу йа ко-ли-соч-ку ў тем-ным лы-сы

¹⁾ Вар. Бо колисочка с тоненького дереуці.
Мала дитинка с під ширенького серці.

Буде вітрець повівати,
 Мале диты колісати.
 Будут пташкы прылітати
 Та будут сьпівати,
 Дитиночку маленечку
 Будут прынільтати.

Пор. Антр. VIII. стр. 202 ч. 206.

6.

Співае ся так, як ч. 2.

Повішу йа колісочку
 На вербу на вербу,
 Коляшч сьці, мій сіночку,
 Закіль йа сьці верну.

7.

Співае ся так, як ч. 2.

Ой спі, диты, без повіты
 Тей без колісаньці,
 Йабіс спало, не плакало
 До самога раньці.

8.

Співае ся так, як ч. 2.

Ой спі, диты, без повіты
 Тей без пеленочок,
 Прыіде мати та півіе ты
 Ў тоненькый платочок.

Чч. 5, 6, 7, 8 Співала П. Біліньска.

9.

Співае ся так, як ч. 5.

Ой спі, диты, без повіты,
 Прыіде мати, тей півіе ты.

Їа ў тоненькі пеленочкы,
 Їа ў йедвабны кытайчкы.
 Ой спи, диты, без повиты,
 Прийде мати, той півіе ты.
 Пішла ў поле на роботу,
 Та не прийде аж ў суботу.
 Ой спи, диты, колишу ты,
 Ой йак уснеш, йа лишу ты.
 Ой спи доўго, рости борзо
 Вітцьу й матцьу на потыху,
 Добрим лядьом на послугу.
 Аби лихым не служити,
 Бо йім не мож догодити.

Співала Марта в „Дугу“.

10.

Співас ся так, як ч. 5.

Ой спи, диты, колишу ты,
 Прийде мати, йа півіу ты.
 Поставіу ты під лавицьу,
 Сама піду на вулицьу.
 На вулици дудка граіе,
 Мене мама не пускаіе.
 Пусти мене, мойа мати,
 На вулицьу погульати.
 Так йа собі погульайу,
 Йак рибонька по Дунайу.
 Йак рибонька в камінцьіна,
 Так йа собі в молодцьіна.

Пор. Žeg. P. p. I. r. II. стр. 139 ч. 1.

Співас Олекса Бабій.

11.

Співас ся так, як ч. 5.

Ой ходит сон коло вікон,
 А дримота коло плота.
 Питаіе сын сон дримоти:
 Де будемо почувати?
 Ой де хата тепленькайа,
 Де дитина маленькайа.

Іа там буден ночувати,
Мале дити приспийати.

Пор. Рус. Дівстр. стр. 35. Žeg. P. p. 1. rus. II. ст. 66.

С. Н. Д.

12.

Співає ся так, як ч. 5.

Гойда, гойдасенькы,
Зинна роса на пташенькы,
Ще зиннїшша на дїтонькы,
На дрібнїї спрїтонькы.

Співала П. Білїська.

13.

Співає ся так, як ч. 5.

Колисала баба дїда
Від поранку до обїда:
Іа спи дїду, кобис не ўстаў,
Чей би ми сьм йнчий дїстаў.
Колисала баба дїда
Від поранку до обїда.
Не могла го ўколисати,
Мусїла му цицькы дати.

Співав Олекса Бабїй.

14.

Співає ся так, як ч. 5.

Љулю, ълулу, старий гулю,
Дам ти грейцар на цибулю.
Дам ти другий на петрушку,
Дам ти третий, хленчи йушку.

С. Н. Д.

15.

Співає ся так, як ч. 5.

Ой спи, сину, хоть годнну,
Чейже я си відпочину.
Хтылас, мати, спочивати,
Було мене тай не мати.
Було мене тай не мати,
Було собі тай гуляти.

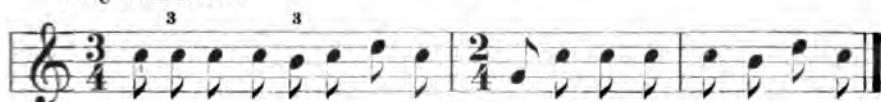
Шкода лїса деревїя,
 Шчо ў нїм нема соловїя.
 Нема кому рано ўстати,
 Чїльадоньку побуджати.
 Ўстань, чїльадко, до роботи,
 Віспалас сї до й охоти.

Пор. Кольб. Пок. ч. 452.

Спївала П. Біліньска.

16.¹⁾

Allegro moderato.

Грїгнуло лупвуло в лїсї, ко-мар а дуба по-ва-лив сї.

Розбиў собі головище
 На дубовїм конарищи.
 Вилетїла муха в хати
 Комаренька ратувати:
 Ой комару мїй комару,
 Жалуїу тї не помалу.
 Пчолї з поля прильїтаїут,
 Пльастри з меду прикладаїут.
 Пїду льаку купувати,
 Головоньку смарувати.
 Де сї скажеш поховати,
 Своїї кости поскладати?
 Поховайте мене ў лїсї,
 При зеленому горїсї.
 Та насїїте рутї-зїльї
 Йак приїде сьвїта недїльї,
 Будут льуде зїльї рвати,
 Комаренька споминати:
 Десь ту лежить комарище
 Нашї кровї пїйачище.
 Десь тут лежєт йего кости,
 Шчо кусали ў такі злости.
 Десь тут лежить йего труба
 Шчо й ўпала ўчора з дуба.

¹⁾ Сю пісеньку рецитують сїльські діти дуже часто при забавах і для успокоєня розплаканих дітей.

Десь тут лежуг його жили,
 Не йедного сы напили.
 Десь тут лежуг його рукы,
 Шчо робили тылькы мукы.
 Десь тут лежуг його зуби,
 Шчо ўтвирали много губи.
 Амiнь, амiнь, комарище,
 Нашi крoви пiйачище.
 Не йедному граў на носы,
 Тепер лежит на ў поросы.

Рецитував Олекса Бабiй.

Пор. Антр. VIII. стр. 225 ч. 288. Чуб. V. жартобл. 205—207; Кольб. Lud. сер. XVIII. ч. 341, сер. VI. ч. 416.

17.

Ой льюльу, льюльу (bis) дитиночко маленька,
 Ци ми ты Бог даў „ ци лихайна долецька?
 Йак ми ты Бог даў „ буду ты шiнувати,
 Йак лиха долi „ мушу ты годувати.

18.

Moderato.

Спа-ло дн-тьи, спа-ти бу-де йе-му Хри-стос
 сто-рож бу-де, на Пре-чи-ста до по-мо-чи,
 та йак у день так i ў но-чи.

19.

Ой льюльульу (bis) коби ты вильульати,
 Коби сы с тебе „ потыхы дочевати.

20.

Ой лυльу (bis) закї тї выгудуї,
 Не рочок, не два, тей не чотирї с тобоў сї набїдуї.
 Не йедну нїчку (bis) тей не йеднуїу днїнку,
 Закї згудуї „ своїу малу дїтїнку.
 Йабим не дбала „ абим йак бїдувала,
 Кобїж то йа сї „ потїхїи дочекала.

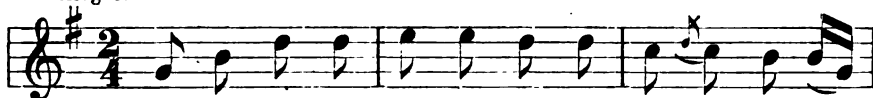
Б. Воля дївоцька і парубоцька.

1. Дївчина вільна.

Шумки.¹⁾

Allegro.

1.

Ой по - кі йа бу - да ма - ла, ко - ли - са - ла
 То ў ко-лись-цьї то ў ко-роб - цьї, те - пер ме - не

не - не ма - ма.
 лў-бїут хлоп-цьї.

Коробочка торкотїла,
 А йа спати не хотїла.
 Коробочка торох, торох,
 За мноў хлопцьїў сорок, сорок.

С. Н. Д.

2.

Ой мамуньу, лўбїу Грїцьї,
 Грїць на мене не дївїт сї,
 Лўбїу Петра, Петро мене,
 Коли Петро не дїля мене.

С. Н. Д.

¹⁾ Гумор, вдатність, часом і гірка сатира в змістї, але легкість у формї, то загальнї прикмети шумки. Шкода тїлько, що той відїдї народноў поесїї в Ходовичах розмірно найменше плеканий, що дамоб ся подекуда пояснити контрастом, у якїм стоять важкї, поважнї занятї і прикрї матерїяльнї обставини селян до конечной для шумки повной веселости. Шумки спїває тїлько молодїж, звичайно в товариствї на празнїках і вечернїцях серед загальногo веселогo настрою, зглядно при танцю і музїцї.

3.

Йак паниччи не лубити,
Та з паничом добре жити.
Паничова камісэлька
Пристала им до серденька.

4.

Ей кобис так серпом жала,
Йак у танци витвала;
Ей кобис так косоу косиў,
Йак у танци дыўкоу носиў.

5.

Від кутика до кутика
Припнала когутика.
Від стоўпчика до стоўпчика
Припнала горобчика.

6.

Йа на поли почувала,
Соколка не видала,
Лиш видыла жоўтогрудку,
Шчо скакала попід грушку.

7.

Ти, дыўчино гордыўничко,
Румйанове твоє личко,
Не так личко, йак ти сама,
На папери написана.

С. Н. Д.

8.

Allegretto.

Йа ўже ни-ны третий день, третий день, третий день,

Йак йа прыла нит-кы ў день, нит-кы ў день, нит-кы ў день.

Тепер им сы не хоче,
не хоче, не хоче,
Бо мі милый скобоче,
скобоче, скобоче.

9.

Ой дьіучыта, де йдете,
 де йдете, де йдете,
 Котра мойоу будете,
 будете, будете?
 Або сестра, або йа,
 або йа, або йа,
 Або мойа братова,
 братова, братова.

С. Н. Д.

10.

Allegro.

Ой там, ой там на вер - шеч - ку мо - ло - ти - ли

хлоп - цы греч - ку, а - ны греч - кы, ны по - ло - вя,

са - ні дьіу - ки чор - но - бро - ві.

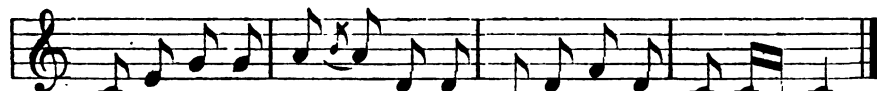
Пор. Антр. VIII. стр. 217 ч. 258. Чуб. V. жартоб. 210. Żeg. P. p. I. r. II.
 ч. 11 стр. 162.

11.

Allegro.

Ой там, ой там на го - рі, там сто - йа - ли ма - лья - рі,

ма - лью - ва - ли че - ре - вич - кы дьіучи - ноньцы мо - ло - ды.

Ой мамуньу мою,
Позичте ми таралю,
Вікупити черевичкы
Ї молодого малъара.

Ой, доньуж ти моя,
Було льото не зима,
Було собі заробити,
Черевичкы вікупити
Ї молодого малъара.

Ой там, ой там на горі,
Мальували малъарі,
Питали сьї дьїучини:
Ци треба ти димчини?

Дьїучина сьї не ўстидала,
Нову димку підьїбрала,
Ой дивьїут сьї малъарі,
Нова димка дві дьєрі.

Співала Касья Курилова.

12.

Allegro.

Де то-та дьї-чи-на, шчо тут бу-ла? Ско-чи-ла че-рез плыт

тей тун-ну-ла.

А за неў хлопчикы йак червїнцьї,
Підрали фартушок на кавальцьї.

С. Н. Д.

13.

Пригровка до танцю.

Allegro.

Ой за мноў хлоп-цьї за мноў, За - кі хо-джу

сьлішноу панноу, Ой за мноу пи - ри - пи - ли - цеу,

За - кі хо - джу мо - ло - ди - цеу.

14.

Співає ся так, як ч. 8.

Ой мамуню товар іде,
Йа наш бичок перед веде,
Йа му кажу: бицьу, бицьу,
А він мене за спідницю.

Йа му даю хліба соли,
А він мене ріжком коле,
Йа му кажу: йди до дому,
А він мене у солону.

15.

Ой виграў наш пан виграў,
Молодого хлопця вибраў,
Вибраў, вибраў на Подольу,
Сам сї вістаў коло польу.

16.

А йа спїу, менї снит сї,
Мойа душі веселит сї;
А йа ўстала, той нема,
Болиг мене голова.

17.

Ей шасть по дубинї,
Шьирокїй лист на калинї,
А шче шьиршїй на йаворї,
Десь мїй милий на розмовї.

18.

Сьїчїт мене, рубайте мї,
За старого не дайте мї,

Бо у старого сива брода,
 Їа молода йак йагода.

19.

А ти старий на щос вдалиї,
 Попоїсти на піч льїсти,
 Та на саму середину,
 Випарити червину.

С. Н. Д.

Коломийки.

Ритм коломиїковий виступає без сумніву найчастійше в українсько-руській народній поезії. Появляє ся він, що правда, у піснях всілякого змісту — однак найчастійше в піснях любовних. У сїй збірці припадає 58% коломиїкових ритмів на пісні любовні. Кожда коломиїка складаєсь із двох чотирнацять-силябних віршів, що укладають ся в групи силяб, які можна означити схемами: $[(8 + 6) 2] = [(4 + 4 + 3 + 3) 2] = [(4 + 4 + 2 + 2 + 2) 2] = [(2 + 2 + 2 + 2 + 3 + 3) 2]$. Рідше подибує ся дванацятьсилябний вірш коломиїковий: $(2 + 1 + 2 + 1 + 6)$:

Попід сад, | попід сад, | теї попід садочкы.

Такі коломиїкові строфи становлять звичайно для себе цілість під взглядом змісту; однак дуже часто кілька таких самостійних строф коломиїкових складає ся на відповідні льогічні групи; такі групи розростають ся часом у широку пісню викінчену під взглядом розкладу поетичного матеріалу.

В отсїй збірці поставлено між поодинокими числами такі групи коломиїнок що їх сполучує звязь льогічна. Такі групи порозкидувані також серед тих строф коломиїкових, в котрих кожда становить для себе цілість і котрі не стоять із собою у ніякій звязи.

В коломиїках мельодії не є тісно звязані із змістом, — так, що кожду із наведених строф можна співати на всілякі лади. До кождої може відноситись одна із поданих тут 41 мельодій.

З тої причини друкуємо тут мельодії окремо, без тексту.

Коломиїки значимо порядковими числами без огляду на поодинові групи в які вони входять.

Рядок 1. Мене мати породила ўзьила повивати:
 Або ўмирай або рости будеш бідувати.
 Мене мама породила теменькоїї ночи
 Дала менї біле тїло, а чорненкї очи.
 Мене мати породила по конец потока,
 Кавала ми рости доньу тоненька, висока.
 А йа мамі послухала виросла тоненька,

- На сьм ліктыў фартушина, та ще коротенька.
 Мене мама породила та ізбила горпец,
 Аби була дыўкоў ладноў на горішний копец.
 Мене мама породила та ізбила ринку,
 Аби була дыўкоў ладноў на всьу середнику.
 Мене мама породила тешенької ночі,
 Дала мені чорні очі мругати на хлопці.
 Ой калино, калинько чо при лузы стойш,
 Ци ти сонці візрайеш, ци сь вітру бойш?
 А йа сонці візрайу, вітру сь не бойу,
 Де ні мати породила, там йа си постою.
 Мене мати породила в stodолы на тоцы,
 Та дала ми сиві очі мругати на хлопці.
21. Ой ўпада зввізда в кеба тай розсипала сьн,
 А дыўчина повбирала, тай затикала сьн.
 Ой коби йа була красна йак зоронька йасна,
 Сьвітилабим на все поле, ныколи не згасла.
25. Ой кувала зазуленька йа ў лысы на пеньку,
 Йа хтож мене поцьбулюе таку молоденьку?
 Ой кувала зазуленька, кувала, кувала,
 Йак учула зима буде, она сьн сховала.
 Йак учула зима буде, зима студененька,
 Сховала сьн ў гай зелений сива зазуленька.
 Ой кувала зазуленька тоненькым голосом
 Шокі вна сьн не ўдавила йачинним колосом.
33. Мене мама породила ў свйтуўу недыльу,
 Та дала ми лиху дольу, де йа сьн подыўу?
 Лиху дольу ны ўтопити, аны промільати;
 Жьди знаўт, пани знаўт не хьтят купувати.
 Ой гоньу йа лиху дольу із міста до дому,
 Та друльу йа лиху дольу із моста ў воду.
 Іди доле, лиха доле іди утопи сьн,
 Та за мноўу молодойу та це волочи сьн.
 Ой йа піду, ой йа піду ў Дувайу ўтопїу сьн,
 А ти вийдеш по водоньку, та йа тын ўхопїу сьн.
 А ти вийдеш по водоньку двома коноўками,
 Та йа тебе ухопїу сьн ногами й руками.
45. Ой боднаре, боднарочку, зроби мені дыжу,
 Ой тай таку коновочку, шчо по воду біжу.

47. Ой коби йа маму мала йа би не служила,
 Йа би чужі господини води не носила.
 Йа би води не носила хати не ўмігала,
 Йа би чужі господини ў ласку не стояла.
 Коби йа сьи ў Пана Бога того допросила,
 Аби мойа господини ў мене шче служила.
 Ой йа би йі ізварила із петрушкьи йушкьи,
 Та йа би йі покришила всьільакі й округкьи.
 Йак би йісти не хотыла, йа би йейі біла:
 Прывгадай си господине, шчос зі мноў робила.
57. Бодай тебе когутику пйері заболыло,
 Шчо ти не піў а йа спала, вже сьі розвидныло.
 Бодай тебе когутику пйері заскыпало,
 Шчо ти не піў а йа спала уже засвитаго.
61. Післала мйи мойа мати ў лыс горішкьи рвати,
 Та висока лыщинонька не мож досьйгати.
 Бодай же ти лыщинонько нá рік не зродила,
 Йа горішкіў не нарвала, мене мати біла.
65. Ой шче мене мойа мати ў купели купала,
 Та ўже мойа біла ручка до хлопцьиў махала.
 Ой шче мене мойа мати по руках носила,
 Та ўже мене за хлопцьиа охота зносила.
69. Ой ту ду-ду, ой ту ду-ду не вставай на груду,
 Не поглядай оченьками, бо твоя не буду.
71. Ой хороша дыўчинонько, хороша йі мати,
 Хорошо сьи потрысайе коло свойі хати.
 Ой хороша дыўчинонька, хороша йі ненька,
 Йа хорошо ўна сьпывае коло музиченька.
75. Ой шчо ж то ми за зыльечко, шчо сьи само сьйе,
 Ой шчо ж то ми за парубок, шчо сьи не засьміе?
 Ой шчо ж то ми за зыльечко перекотиполе,
 Ой шчо ж то ми за парубок шчо бородоў коле.
- Пор. Антр. VII. 231.
- Ой то ў мене та зыльечко пахучаџа мйитка,
 Ой то ў мене парубочок, шчо лубит дыўчытка.
81. Де ти йїдеш, де ти йїдеш кучерьвий Дмитре?
 Вуса биш ти підгодила, та не майу бритви.
83. Зваріт мены мамунцуњу тойі дубенини,
 Шчоби мене молоденьку хлопчикьи лубили.
85. Ой йак йа сьи опережу на йвана лиштицеў,
 Ўже йа буду до й осени файноў молодичеў.

Ой йак йа сьм затикаю на Йвана рутою,
Ўже йа буду до й осени файноу молодюу.

89. Не тепер, не тепер на гриби ходити,
Ў осени, ў осени йак будут родити.

Пор. Антр. VII. 240.

Не з мішком, не з мішком але з коробочкоу,
Не сама, не сама але з парубочком.

93. Йдете хлопцы на підпенькы кличте мойі Сенькы,
Мойа Сенька не сьльіпенька, видит де підпенька.
Ой пішоу дьід на гриби, баба на підпенькы,
А дьід свої посушиў бабиньі сиренькі.

Пор. Антр. VII. 222.

Ой пішоу дьід на гриби, а баба на гливи,
А дьід свої посушиў, бабиньі погнили.

99. Ой пасу йа бичкы, бичкы та повід осичкы,
Та йак йа си засьпіваю, не треба й музичкы.
Ой то йа си засьпіваю двома голосами,
Йеден піде польом, польом, а другий лысани.

Пор. Кольб. Пов. II. 447.

Ой йа собі засьпіваю йакойі йа ўмію,
Абм льуде не казали, шчо йа туманьію.

105. Ой чііе то весільечко пана молодого,
Вільно меньі погульати, шчо кому до того?
107. Ой горами, долинами пшеницы ланамі,
Вандруй, вандруй дьіучинько ў Волошчину з нами.
Хіба би йа дурна була, розуму не мала,
Та шчоби йа молоденька з вами вандрувала.
111. Ой коби йа така була йак мойа мамуньі,
Продала бим сиве курі, купила татуньі.
113. Што татуньо розказали, то мамуньі мусьнт,
Ой мамуньі татуневі когутика дусьнт.
115. Ой на пйицу камінь меле, під пйицом лотокы,
Чомусь мене не пускають на тоті толокы.
Чомусь мене пускають, збирають сьм бити,
Пустыт, пустыт мамунцуньу хоть сьм подивити.
Чомуж мене не пускають через йакусь біду,
А йа ў вечьір викраду сьм, на толоку піду.
121. Ой зацвила пшениченька, а ў колосу зерно,
Йакась біда засьпівала мізерно, мізерно.
Ой зацвила пшениченька, зацвила, зацвила,
Тогди йесми засьпіваў, йак йем тьа наўчила.

125. Ой до гаю дороженька, до гаю, до гаю,
Кумпаночка віддає сьм а йа не гадаю.
Кумпаночка віддає сьм, а йа шче не буду,
Та йа свої кумпаночці за дружечку буду.
129. Не дай мене мойа мати за цимбальістого,
Цимбали сьм поламають, то шчо мені в того ?
Не дай мене мойа мати за ткачі брехачі,
На ткачику сороченька йа з людзької праці.
133. Коби грала музиченька кождой неділі,
Йа би пішла танцювати, майу ноги білі.
Йак музика ладно грає, йа слухати лубіу,
Мене мама рано будит, йа ў кулаккы трубіу.
Йа музика ладно грає, весело сьм дивит,
Та йему дадут горіуккы, він сьм не противит.
139. А ў городі пастернак, зелена му гичка,
Льубиў мене пан комісар, хоть йа не величка.
А хоть бо йа невеличка, коли бесідлива,
Пан комісар чорновусий, а йа чорнобрива.
Парубочку молоденький, вус ти сьм засьїйаў,
Завіў йес мі у солому, нычос ми не ўдыйаў.
145. Ой стойала на полиці новенька кузыўка,
Просила сьм у паничі молоденька дыўка;
Пусти мене до домоньку молодий паничу,
Йак йа буду молодницеў сама ты закличу.
149. Ой коби йа молоденька тілько мала грошиї,
Кілько мене поцьулуваў парубок хороший.
151. Та йак мині не сьпівати, коли ми сьм хоче,
Коли мойі головонькы ныкто не клопоче.
А йак мойу головоньку вачнут клопотати,
Тогди ми сьм молоденькі не схоче сьпівати.
155. Ой та дана, ой та дана, шчо ми за догана,
Не бойу сьм ў Ходовичах ны віта, ны пана.
Йа панщину відробила, податок віддала,
Тепер йа си засьпівайу ой та дана дана.
Ой та дана, ой та дана, не піду за Йвана,
Але піду за Данила, абим не робила.

Йа ў Давіла не робіла, ліше бичкы пасла,
 При зелені отавици, абим була красна.

Пор. Антр. VIII. 201.

163. На попові сыножати добре сыно жати,
 З ходзіўскімі парубкамі добре танцьвати.
 Парубочкы ходовицькі ставайце до глыду,
 А йа буду візірати за кого йа піду.
167. Пятаў мі сы парубочок чомум така біла,
 Мене мати породила йак сметану гріла.
 Пятаў мі сы парубочок чом така румїйна,
 Мене мати породила, йак цвила калина.
 Пятаў мі сы парубочок чомус така гладка,
 Мене мати породила, та йак цвили йабка.
 Мене мати гудувала прісноў паленицеў,
 Абим була дыўкоў ладноў потым моходицеў.
175. Не диви сы парубочку шчо дыўчина біла,
 Йак би мати не змолола, хлыба би не йіла.
 Ой диви сы парубочку та котра румїйна,
 Та йак стане коло жорен, не треба і млина.
179. Ой не ходи богачику горойу за мнойу,
 Бо ти богач а йа бідна, не ріўням з тобойу;
 Бо ти богач а йа бідна, не зрівнайешо сы,
 Ў тебе воли ў мене нема, не поберемо сы.
183. Ой ти дуб, ой ти дуб йа суха йалицы,
 З тебе дубе ныц не буде, з мене моладцы.
 Ой ти дуб, ой ти дуб, а йа березонька,
 З тебе дубе ныц не буде, з мене дыўчинонька.
187. А йа пїана, а йа пїана, а йа не твереза,
 Чим би хату замїтала, йак би не береза.
 Мету хату, мету сыни, а все си гадайу,
 А хтож мене посватайе, йа волыў не майу.
 Ой йе ў мене сиві очи з чорніми бровами,
 Та так мене посватайут, йак тоту з волами.
 Ой дасьць мені сестра воли, а браччик корови,
 А мамунцы біле тыло, тей чорненькі брови.
195. Казали ми кури пасти, кожухы латати,
 Тутьу, тутьу чубатенька, кличу ты до хати.
 Казали ми кури пасти горох молотити,
 Кури йайцы погубили, мене хотьт бити.

199. Казали ми кашу їсти, а їа не голодна,
Казали ми за вдбїуцьи їти, їа молодцьи годна.
Кольб. Пок. II. ч. 485.
201. Ої на леду кьєрниченька на леду, на леду,
А богата дьїучинонька ўшвайє сьї ў меду;
А бїднаїа дьїучинонька ўшїє сьї водоїу,
Та за бїдної дьїучинонької хлопцьї чередойу.
205. Ої богацька дьїучинонька пїшла за волами,
Затрїскала сїну дїмку кривими ногами.
А богацька дьїучинонька пїшла за тельїти,
Затрїскала сїну дїмку, не могла пїднїєти.
209. Їакась бїда набрєхала, шчо їє ў лїсьї пашї,
Та пїгнала бїчкьї пастї бїльавїна нашї.
Їакась бїда набрєхала, шчо їє в лїсьї вода,
Та пїгнала бїчкьї пастї дьїучина молода.
213. Ої орала дьїучинонька за гайом, за гайом,
Їедним бїчком половенькїм, а другим бугайом.
Ої орала дьїучинонька штирма воли ў поли.
Та казала, шчо не прїїде на бїду нїколи.
217. Тн гадала дьїучинонько, шчо тн найладнїшша,
А тн така дьїучинонько, їак фасолька пїша.
219. Голуб сивий мамунцуньу д' вікнам прїлїтайє,
Дай му доньу принадоньку, де з чїєста бувайє.
Та їаку му мамунцуньу принадоньку дати,
Їозьми коньа до стайєнкьї, голуба до хати.
Їозьми коньа до стайєнкьї, голуба до хати,
Посади го кєнец стола стань з нїм розмоўлати.
225. Попїд сад, попїд сад, та попїд топольу,
Вїдведьїт мїї до домоньку, бо сьї сама боїу.
Не ведьїт мїї долинами, ведьїт мїї понад стаї:
В мого тата сьвїчка горит, ўже мїї тато устаї.
Ої прїїшла їа до домоньку, таї сьї розгорнула,
Мене мати питаїє сьї, де тн доньу була?
Ої була їа матусуньу ў пана на голоцьї,
Не сама їа їшла до дому, вели мїї два хлопцьї.
233. Ої у саду садовїна а ў лїсьї лїшчина,
Наўчила сьї ў саду спати молода дьїучина.
Наўчила сьї ў саду спати межи їаблїнками,
Шчо хотьїла вїробїїла межи парубками.

А невістка прийшла з міста, та надула губки,
 Не дай мати ў саду спати, бо ходить парубки.
 Бодай же ти невісточко так здорова була,
 Йак ти ў мене тойї ночі парубочкіу чула.

Пор. Кольб. Пок. ч. 172.

241. Любиў мене вітыў син, хотыў мене ўзвати,
 Та даў мені новий серп: ходи шила жати.
 Ой йа ўзьшла новий серп кынула за себе,
 Не жыла йа ў свого тата, теї не буду ў тебе.
245. Ой ішла йа повід льіс, найшлам козарика,
 Дурнам була, шчоу не йшла, сватаў мій муанка.
247. Била мене мойа мати березовоў ріскоў,
 Не буду йа у Ходовичох ныкому невісткоў.
 Била мене моя мати березовим прутом,
 Шчоби йа сьи не дивила та за тим рекрутом.
 Била мене мойа мати, била мене, била,
 Дай їи Боже вдоровіенько, на добре мій ўчила.
 Била мене мойа мати тай колотыўчиноў,
 „Абись хлонцыў не любила молодоў дыўчиноў.“
 Била мене мойа мати ў плечі кулаками,
 Шчоби йа сьи не дивила та за двораками.
 Ой бий мене мойа мати, на муку мій убий,
 А йа вийду за ворота „двораку мій любий.“
259. Ой варила мама рибу, добра була йушка,
 Від тогди мій хлонцыі любійут, йак їем була дружка.
261. Ой піду йа на закутьє та на закутьєчко,
 Та там мойє закоханье рубайє прутьєчко.
 Ой піду йа на закуты, нарубайу пруты,
 Не вйер дыўко парубкови, шчо каже „ошу ты“.

Пор. Кольб. Пок. 122.

Не вйер дыўко парубкови йак тому котузыі,
 Бо він тебе вінка забавить при зеленим лузыі.
 Ой дыўчино молоденька шинуї сама себе,
 Йак ты дурень заривайє, то го друль від себе.
 Не диви сьи дыўчинонько, шчо він тыи цылуїє,
 А він тебе дыўчинонько розуму трібуїє.
 Не диви сьи дыўчинонько, шчо він льульку курит,
 Ой він каже, шчо тыи любить, а він тебе дурит.
 Не диви сьи дыўчинонько парубкови ў очи,
 Бо парубок молоденький зрадити тыи хоче.

275. Ой калино, калинонько чо при лузі стойши,
 Ти молода дьіучинонько, чо сьі мене бойши.
 Та йак йа сьі молоденька не майю бойати,
 Ти ні зробиш молодницеў, сам будеш гульати.
 Ой горонько кременнаїа на двоїе лупай сьі,
 Ти молода дьіучинонько зрадити не дай сьі.
 Не зрадиш ні парубочку, не зрадиш, не зрадиш,
 Голови си нахлопочеш, нічо не порадиш.
283. Ой ковалью, ковалику зроби ми зачок,
 Та шчоби йа замикала двелений віночок.
 Ой на горі на високі жураўлі сьі крутьт,
 Хоть би йакьні ровуи мала, хлопці вбаламутьт.
287. Котила сьі перстенина з гори на долину,
 Та хвалиў сьі богацькьий син, шчо йа за ним гину.
 Не хвали сьі богачику, за тобоў не гину,
 Ней за тобоў тоти плачут, шчо ў болоті скачут.
 Хоть бо йа сьі не віддала, такі йа не плачу,
 Йа такого парубочка шче й за рік не ўтрачу.
293. Ой у поли дороженька горі поперечна,
 Ци будеш ми дьіучинонько на осынь беспечна?
 Ой ци буду, ци не буду, йа сама не знайю;
 Йа такого тата майю, шчо сьі не спитайю.
 Ой на горі, на високі камінь муку меле,
 Питаїе сьі мелик дьіўкьі, „ци підеш за мене?“
- Зег. Р. р. I. г. II. стр. 199 ч. 40.
- Ой ци піду, ци не піду, йа сама не знайю;
 Йа такого брата майю, шчо сьі не питаю.
 Ой йак хоч, перескоч, та нарви си бобу;
 Та йак хочеш мене брати, проси ного роду.
 Ой йак хіць, перескіць, та нарви си мїаткьі,
 Та йак хочеш мене брати, проси мойї маткьі.
305. Ой хоть бо йа невеличка, коли йа кремїзна,
 Та йа три дни до города по закришку лїзла.
 Ой хоть бо йа невеличка, колии коротьшук,
 Коли-ж бо йа до хлопчикіў файна шчебетьшук.
309. Бити, бити когутика ней рано не піїе;
 Коби того польубити, шчо писати ўміїе.
 Бити, бити когутика, шчо курїта водит;
 Коби того польубити, шчо ў сурдутї ходит.

- Ой паньчу, паньченьку, болит мене ніжка;
Шом стояла цылу нічку коло твого ліжка.
315. Ой дайте ми цырулика, дайте ми дохтора,
Та йакого молодого, бо йа дуже хора.
Хора-ж бо йа мамунцуњу тай уже ўмирайу,
Крижом лежу на лавици, на хлопці кругайу.
А дыўчина умирала, матери питала,
Ци не грайе, мамо Марко, йаби танцьувала.
321. Любила йа парубочкы самі непотрібны,
А тепер мі йден лубиў, даў ми штири срібны.
Любила йа три парубкы, то слава велика,
Йеден локай, другий, фйерман а третий музика.
А локай ми фустку купиў, з фйерманом пойдю,
А музика йак заграйе, танцьувати піду.
Музику-м си польубила, за музику піду;
Йак музика теґ заграйе, забуду ўсю біду.
329. Ой йіхали жоўньаренькы самі Болекіўцы;
Та купили дыўцы фустку за три сорокіўцы.
Ой ўгорни сьм дыўко ў жупан, шчо зелений комйир;
Завйжи си тоту фустку, шчо ти купиў жоўньир.
333. Ой маў богач йедну курку й тота сьм не несла,
Коби борзо Матка божа йаструба наднесла;
Коби борзо Матка божа минула, минула,
Не йедна би дыўчинонька до сльубу дуйнула.
337. Ой у мойі мамунцуні лиш йедна корова,
Тоту продасть мене віддасть, коби йа здорова.
Ой у мойі мамунцуні лише йедна качка,
Тоту продасть мене віддасть, бо йа йединачка.
341. На кого йа гадку мала тай усю надыйу,
Тепер йа си погульайу на йего весильу.
343. Та йак підеш з кіньми на ніч, заграй на пишчіўку,
А йа буду пінавати, котру лубиш дыўку.
345. Йа гульайу тай не дбайу бо два лубкы майу,
Ой з йедним сьм загнйвайу, з другим розмоўлайу.
Ой гульала дыўчинонька, гульала, гульала,
Прогульала штири воли, шчо йі мама дала.
349. Ой йа біжу воли ў збіжу не дай там, не дай там,
Де два ходьит до дыўчини біда там, біда там.

351. Ой ходила понад беріг чорнїва Марисї,
Та шругала на капралї: капралю верни сї.
353. Кокуруву недорува, гарбуз Николаїко,
А дїучина комцигерка, хлопцї вітїнайко.
355. Ой весела дїучинионька весело сї сьїїе,
За веселоу дїучинионькоу буйний вітер віїе.
357. Сама кїльє розбивайу, сама плїт городжу,
За того мї хлопцї лубїїут, шчо дрібонько ходжу.
Парубочкьї, парубочкьї, за шчо ви сї били,
Та за тоту дїучинионьку, шчо ми її лубїили.
361. Ой тїлькo їа плота майу, шчо терньом городжу,
Ой дотїль їа гаразд майу, докїль дїўкоу ходжу.
363. Ой на Ївана зїльє рвала, на Петра сушила,
Їа сьвїтоїї недїленькьї парубка строїла.
365. Ой де ти сї дїучинионько сьпїванок набрала?
А ї попїд гай зелененькїїї на жито орала.
Ой де ти сї дїучинионько сьпїванок наўчила?
А ї понїд гай зелененькїїїї житом волочила.
369. Ой дїўчино, дїучинионько їака ти гладулї,
Тос ходила тоїї ночї з парубком на дулї.
Ой дїўчино, дїучинионько та їака ти гладка,
Тос ходила тоїї ночї з парубком на їабка.
373. Ти гадаїеш дурний дурнїу, шчо їа ў тебе стоїу,
А їа свої чорнї ї очка за їнчїми строїу.
За їнчїми, за їнчїми, та не за такїми,
За такїми їак їа сама, за молоденькїїми.
377. Ой Олена пане брате, Олена, Олена,
Навїшьїла коралїкїї, їак жьїба зелена.
Ой коби то коралїкьї а то сама глина,
Та хотїла змудрувати богацького сїна.
381. Ой казаў їєсь шчо мї їозьїєш, лїше жїта дожнєш,
А ти вїўса дожинаїєш, нїчо не гадаїєш.
383. Ой майу їа з гускьї пїєрї ў тонкї поволоцї,
Ой то їа сї погульайу ў пана на толоцї.
Ой майу їа з гускьї пїєрї ў тонкї поволоцї,
Ой майу їа чорнї очї шругати на хлопцї.
387. Ой до мене парубочкьї до мене, до мене,
Їа солодка їаблїночка пїд вїконцьом ў мене.

- Йа солодка йабліночка, шче солодша грушка,
Ой до мене парубочкы, бо йа ваша душка.
391. Сина динка, сина динка, а по ны дробинка,
Їсы до мене, ўсы до мене, а йа шче паньинка.
Ой мамуньу, мамунцуньу набиріт ни динкы,
Бо до мене хлопцы ходыт кождої годинкы.
Набиріт ни мамунцуньу тойі лямасыўкы,
Аби йа сы не ўстидала богацької дыўкы.
Ой коби то мати знала, шчо то за Михайло,
Тоби мене убирала шчо недылы файно.
Ой коби то мати знала, шчо то за Никола,
Тоби мене шнуровала шнуриўкоў доўкола.
401. Ой на ставу води нема випили воробцы,
Ой ўже мене обрехали ходовицькі хлопцы.
403. Ой ти Анно сьпівай ладно, йа рубайу дрива,
Та йак Анну не лубити, коли чорнобрива.
Ой казала приходити молода Ганусы,
Прийди, прийди, мій миленькый, заріжу ти гусы.
А йа гусы зарізала, тай не було соли,
А йа гусы за лабочку, тай кынула псови.
409. Ой Васильу сиди ў бильу, йа буду ў бодачу,
Йака нычка теменькайа, та йа ты зобачу.
Ой Васильу сиди ў бильу, йа ти гачі ўшійу.
Василь сидыў аж ізидыў, тей гачий не выдыў.
- Зег. Р. р. I. г. II. стр. 189 ч. 39. Кольб. Пок. II. ч. 201.
413. Ой ўтоптана дороженька ней топче хто хоче,
Та закі йа молоденька, ней лубит хто хоче.
415. Ой із гори на долину ламайу калину,
Похвалиў сы йеден дурень, шчо йа за ним гину.
Ой йа гину, та йа гину лиш не за такыни,
За такыни йак йа сама, за молоденькыни.
419. Ти до мене не ходи, та не трать си грошый,
Йа за тебе не піду, бо ти не хороший.
Ци йа тобі не казала, йак йеш ішла прати,
Не йдут луде, тей ти не йди, бо ми не дасть мати.
Йак би мене мойа мати за такых давала,
Даўно би йа по городі натину збирала.
425. Кажут мины шматъ прати у кьерици праник,
Йа не піду на заробок, бо старий настаўник.

Ой піду йа шить прати бо йаловий праник,
 Ой піду йа на заробок, молодий настаўник.

Мельодіі коломийок.

А. Веселі.

1.

2.

3.

4.

6.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

В. Сумні.

17.

18.

19.

20.¹⁾

¹⁾ Примітка: Для відміни і перервана однаманітності коломийкового ритму співають в Ходовичах дуже часто коломийки під сю мелодію, томуж заміщено єї між коломийками, хоч вона не має коломийкового ритму (3/4); те саме треба сказати про мелодію під ч. 37.

21.1)

22.

28.

24.

1) Примітка: В грі на скрипці або на фугарці приходять в коломийських мельодиях досить часто синкопи там, де в співі мусать бути чотири воти що відповідають чотирислабній групі тексту.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

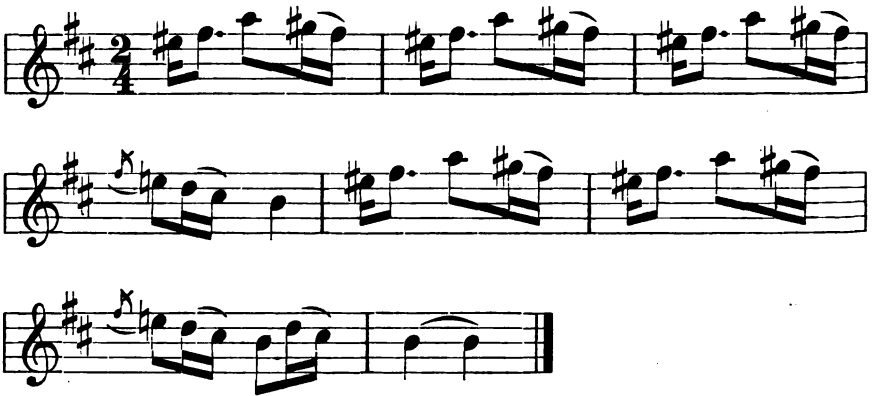
31.

32.

38.

34.

35.¹⁾

¹⁾ Гляди примітку до ч. 21.

36.

37.¹)

38.

¹) Гляди примітку до ч. 20.

39.

40.

41.

Темпо, в яким коломийкові мелодії співають ся і грають ся, єсть звичайно Allegro moderato.

Мелодії 1, 4, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 23, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 і 40 співала Наці Данилова.

Примітка: В записках коломийкових мелодій втягнув пок. Д-р І. Колесса усякі прикраси, мережавки і мелізмати до головної мелодії, і записав їх товстими нотами, хоч звичайно прикраси головної мелодії записує ся дрібними нотами. Сі записки лишаємо без зміни для збереження їх вірности і докладности. Ред.

Різнородні ритми.

1.

Allegro moderato.

Бо-дай сі ко - гут зну - дну, шчо не-не ра - но

збу - дну; йак ва-чнї ко-ко - та-ти, му - сї-лам

ра - но ўста-ти.

Причини Боже ночи,
 На мойі чорні очи;
 Причини і другуйу,
 На мене молодуйу.

С. Н. Д.

2.

Moderato.

Ду-бро-во зе-ле - на ў три ры-ди са-дже - на,

ў три ры - ди са - дже - на.

Пшла би-и тобою, зрадонькы сьм бойу,
 Зради великойі, сусьди блискоїі.
 Сусьдо близенька трмай собі сина,
 Бо го зачїруйу чорними очыма.
 Йак ња не чїруйу, зчїруйе го тьїтка,
 Та вісне, зівїяне, йак рожева квітка.

Тытка не чіруйе, зчіруйе го мати,
Такой йену буде йа з нашої хати.

Вольб. Пок. II. ч. 226.

С. Н. Д.

3.

Andantino.

Ка-ли-но, ка - ли - но, чо при лу-зы сто - йиш ?

ци сын су-ка бо-йиш, ци та - кі жы - лу - йеш ?

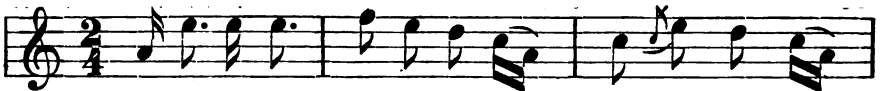
Сука сын не бойу, тебе не жылуйу,
Стала-м тей думау, йак зацвисти майу.
Цвила би-м зелено, ўсы мий льуде знайут,
Червоні йагідкы з гільом обломают.

Пор. Антр. VIII. 192.

Співав Олекса Луців.

4.

Moderato.

Ой там ой там над во-до-йу, си-дыў брат-чик

йа з сестро-йу, си-дыў братчик йа з сестро-йу.

Брат на скрипку выгравайе, сестра хустку вишивайе :
Йедна мати нас родила, не йеднако нас дылила,
Тобі дала штири воли, а ўсі штири йак соколи,
Мені дала одну голку, на мойу бідну голоўку.
А йа нычкы не ўспльайу, тілько голкоў вишивайу.

Співав Олекса Луців.

2. Парубок вільний.

Шумки.

1.

Allegro.

І ти ко-зак, і йа ко-зак, ко-за-ки-смо й о-бі-два,

ти хо-ро-ший, йа біз гро-ший, йед-на-кі-смо й о-бі-два.

2.

Allegretto.

А ти ру-да хо-ди сьу-да, а ти бі-ла

по-ст'їй тая, йа до ру-ди пі-шльу льу-ди,

до бі-ло-її пі-ду сам.

С. Н. Д.

Пор. Антр. VII. 232. Антр. VIII. 209. Чуб. V. жартобл. 169.

3.

Оттак, оттак іду собі,
 Тай коника попри собі;
 Тай коника тай кульбаку,
 Тай дьїчнну йак собаку.

4.

Ти дьїучино повідж праўду,
 Ней йа собі йинчу знайду.
 Ней си сьвіта не торочу,
 Ней йа льубїу котру сточу.

Співав Гринь Шабан.

5.

Ти дьїучино госа, госа,
 Не йди боса, не йди боса;
 Зароби си той купи си
 Ти дьїучино чорнобрива,
 Абис боса не ходила.

Ой коби то, коби то
 Впорати на жито,
 Ой коби то на й овес,
 Тей дьїучинні на чепец.

Тей дьїучинні на черевик,
 Тей дьїучинні на й оба,
 Аби боса не ходила,
 Така гідна й особа.

Співав Гринь Шабан.

6.

Ой де-ж ми сї подьїємо,
 В оба бокьы не ўмїємо.
 Йак підемо на Сотокьы,
 Наўчимо сї ў оба бокьы.

С. Н. Д.

7.

Allegretto.

А йа хлоп-чик не-ве-лич-кїй при-су-нув сї до мел-лич-ки,

а мел-лич-ка до-бра бу-ла, пи-ро-жень-кїў роз-до-бу-ла.
 го-рі-ўоч-ки

С. Н. Д.

8.

Allegretto.

Гу-льай, гу-льай ко-бис міг, Та не жьн-луй мо-їх ныг,

Мо-їі но - ги на-ста-ле-ны, За-мі-та-їут йак шьн-ле-ны.

Гульай, гульай коротенька
 Моїа луба солоденька
 От тут була, вергыла сьї,
 Сам не знаїу де дьла сьї.

Сївав Грїнь Шабан.

9.

Йак би не Марьсї,
 Йа би не жонїу сьї,
 А ў Марьсї білы письї,
 Подобали ми сьї.

А ў Марьсї білы письї
 Йак не вїерїш подивї сьї.
 Марьсью, Марьсью, йа тебе не лїшу,
 По тебе прїїду, а сам пїшкьн пїду.

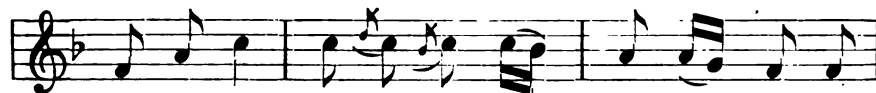
С. Н. Д.

10.

Allegretto.

Й а-ны ко - шу, й а-ны жну, йак на-ва - жу,

тей воз - му, йа шче би йа день гро - ма-дїу,

би ми до - бре хто по - ра - диу.

С. Н. Д.

Коломийки.

429. Ой упала звезда з неба, той золотий чубок,
Та на того подвійеренько, де файний парубок.
Ой упала звезда з неба, той упало штири,
Та на того подвійеренько, де парубки пили.
433. Запрьгайте воли сиві запрьгайте чорні,
Та дайте ми горівочки, бо ми висхло ў горлі.
437. Коби ми сьї бучок розвиў тай гай велененький,
Та пішоў бим до Морави хлопець молоденький.
Ой піду йа до Морави і ў Мораві льуде,
Возму йа си Моравйанку, добре менї буде.
441. Ой піду йа ў Волошчину, та там сьї ожену,
Та таку си жінку возму, шчо ўложу ў кьешеньу.
443. Коби ми сьї бучок розвиў тай березки білі,
Та пішоў бим ў гайдамашки на штири недьїлі.
445. Ой підемо пане брате та у гори ў Йасїнь
Та принесем дьїўчятонькам шоўку на цоїаси.
Ой підемо пане брате ў гору на весьїльє
Та принесем дьїўчятонькам бульби на насїньє.
449. Ой то йа си засьпївайу, ой то йа си ўчину,
Продам коньї вороного тай купїу дьїўчину.
Продам коньї вороного, та продам другого,
Та викупїу дьїўчиноньку з під пана самого.
453. Ой сьпїваку небораку на шчо сьї надьїїеш,
Ци на тотї сьпїваночки, шчо йїх много ўмїїеш.
Ой сьпїваку, небораку, засьпївати ўмїїеш,
Чому тогди не сьпївайєш, коли зголоднїїєш?
457. Попїд гору високуїу летьїла Маланка,
Та йїмайте льуде добрі, то моїа коханка.
Попїд гору високуїу летьїу баран дикьїї,
Повер бим тьї баранихо, та ми жьїїє великьїї.

461. Ой прийшоу йа до Ходович, там сын обталапау,
 Давала ми дыўка риньскый, шчобим йі висватау.
 А йа риньскый у кьешеньу, там нычо не казау,
 Почкай дыўко до й осени, буду йа тьм сватау.
465. Ой соб сивий, пабе шьирий, будемо орати,
 А дыўчина чорнобрива буде поганьати.
467. Ой ушйу засьпівати, ўшйу закінчати,
 Йак тьм ўхопйу за волосье, буду волочити.
469. Ой маўже йа коханочок, коло вісьмінацьцятъ,
 Штєри дыўкьм, дві жидыўкьм, молодиць дванайцьцятъ.
471. Болыт, болыт мене крижі від копи пшеницы,
 А йа кожух на опашкьм, тай до молодиць.
473. Ой пїду йа бичкьм пасти, на фўйару грати,
 З тойї гори високойї ў село заврати.
 Поведу йа бичкьм пасти на зелену пашу,
 А сам пїду до дыўчини на молочну кашу.
 Дала менї дыўчиньонька кашї попойїсти,
 Ой не мїг йа від дыўчини порїг перельїсти.
479. Ой пїду йа ў лыс темненькый у зелену гущу,
 Та там йа сын зарубайу, ныкого не пушчу.
 Лыше пушчу дыўчиньоньку в чорныи очыи,
 Шчоби менї молодому води приносила.
483. Чому коньу воду не пїеш, чом на воду дуйеш?
 Чому сину Василюну дома не ночуйеш?
 Йак йа майу молоденькый дома ночувати,
 Така вічка темненькайа, ныскьм розмоўляти.
 Ой майеш ти Василюну коньа вороного,
 Заведи го до стаїенкьм, говори до нього.
 Бодай тобї мойа мати так легко конати,
 Та йак миньї в ворон коньом легко розмоўляти.
491. Коби року дослужити, та чоботи ў рукьм,
 Та попїд гай зелененькый, ней не брешут сукьм.
493. Ой служйў йа рїк у хлопа, два роки у пана,
 Та йа хлопец молоденькый, шчо ми за догана?
495. Ішоў тьутьун дорогойу, вдїбайе го льулька:
 „Ой ти тьутьун а йа льулька, покурам си тутка“.

497. Пожену йа воли пасти на тоту кривульку,
А сам піду до дыўчини закурити льульку.
Пожену йа воли пасти, ней воли пасуть сьм,
А сам піду до дыўчини, кучері трьснут сьм.
501. Поза тоти обороги, поза тоти сливи,
Туда наші парубочкьм стеженьку зробили.
503. Ой ішоў йа до дыўчини коло оборога,
Зачепила за капельху галузка сливова.
Ой дыўчино, дыўчинонько бій сьм Пана Бога,
Шукай того капельху коло оборога.
507. Ой ішоў йа до дыўчини, шче кури не піли,
А ўна двері підливала, шчоби не рпїли.
Ой прийшоў йа до дыўчини, а ўна бульбу пече,
А йа йедну бульбу ўхопиў, а ўна мене ў плече.
511. Ой дыўчино, дыўчинонько йака в тьм цыганка,
Казалас ми приходити, самас двері важкла.
Казалас ми приходити під новенькі сьїни,
Самас цсома затровила, мало ми не зьїли.
Йеден песок сорокатиї, а другий біленькый,
„Гузья, гузья, шїї песочку, бо то шїї миленькый.“
517. Ой ішоў йа до дыўчини через перелази,
Вїхониў сьм старий батько, та мене три рази.
Та за шчо ми батьку бїеш? рацїїї не маїеш!
А він мене четвертий раз: „на шчо плїт ламаїеш?“
521. Ой ішоў йа до дыўчини та по за городи,
Запутаў сьм ў гарбузинье, та наробиў шкоди.
523. Ой піду йа на дорогу, та стану, та стану;
Йедна мила пирїг несе, а друга сметану.
А йа перїг у кьшеньу, а сметану віпїу,
Йедну милу поцьдуйїу, другу ў песок вітну.
527. Ой відкьм ти дыўчинонько, ой відкьм ти відкьм,
Та йа хлопец молоденькый в новоїї слобїдкьм.
529. Кажут льуде шчо йа ўпї сьм, а йа зажуриў сьм,
Та за тииї мїсницьїма, шчом не ожениў сьм.
531. Ой на горі воли ў йармі, а коникьм ў сьїдлї,
Йа би не браў йедначкьм, хотьби ў самїм сріблї.
Бо на тоту йедначку йак на камїнь дуйут,
Та ўни тоту йедначку за пана ладуїут.

- Ой за пана ладували, за неймита дали,
Шттри воли обіцьили, куце пацьк дали.
537. Ой гладкі-сте кучерикьк на миньк на миньк,
Та йак би ми позволено, жениў бим ськ ниньк.
539. Ой ўже меньк надойло парубком ходити,
Та маїу йа срібний грейцар, булу ськ женити.
541. Попід сад, попід сад, та попід садочкьк,
Йа пішоў бим до дыўчини, боїу ськ врадочкьк.
543. Котра дыўка легко робит, ней іде за мене,
Та не буде хльїба печи ыколи у мене.
Через хату вода тече, а хльїб ськ сам пече,
Вітер хату замїтайе, кїт дрова ў пїч мече.
547. Ой то йа си на стороньк дыўчину сподобаў,
Шчо ворони не доїли, когут не додзьобаў.
Ой ци йа ськ ў льїськ родиў, ци йа не маў маткьк,
Ворони мїн подзьобали, та тому-м же гладкькїй.
Ой хлопец йа молоденькькїй, ныўроченьку з мене,
Така буде бїснувата, шчо піде за мене.
553. Бодай тебе дыўчинонько чорний пес загаўкаў,
А ти меньк не ўповїла, шчо йа ськ зашмаркаў.
555. Кликаў бим тьк тешче, тешче, кликаў бим тьк нене,
Кобис дала у й осени дыўчину за мене.
557. Або мене й оженїт, ней ськ жїнкоў тьшу,
Або даїте посторонка, та ней ськ новїшу.
Було мене й оженити маленькоў хлопчиноў,
Покї йа ськ не найучиў стоїати з дыўчиноў.
561. Ой йа хлопец молоденькькїй, ой йа хлопец молод,
Йак йам водиў, так шче буду дыўчїтонька ў холод.
563. Ой не тото охолода студененька вода,
Але тото охолода дыўчина молода.
Ой не тото охолода, шчо зимна водицьк,
Але тото охолода, фїйна молодїцьк.
567. Йа бїльава за столом, а чорньава ў сьнїбох,
Йа чорньаву заривайу, бїльаву не сьмїйу.
569. Тобї тату журити ськ, сьїяти, орати,
Меньк тату журити ськ, де дыўчину вьзати.

- Тобі тату журити сьї, аби насна нїўка,
 Менї тату журити сьї, коби чорнобрїўка.
573. Ой лубїў їа дїўчиноньку три лїта теї веснї,
 На дїўчину грїм ударїў, їа ў долонї плеснуў.
575. Намовїў бшї камїнь, камїнь, дрїбонькє камїньє,
 Лш не можу намовити дївоче сумлїнї.
 Намовїў бшї камїнь, камїнь, теї студєну воду,
 Лш не можу намовити дїўчину молоду.
579. Попїд сад, виноград, трава по колїна,
 Аї то бїда не парубок, шчо питає вїна.
581. Ой згорїла стирта сїна на бїлїм пісочку,
 Їа хтож менї молодому випере сорочку?
 Мама стара, сестра мала, нема кому прати,
 А їак прїйде недїленька нема сї ў шчо ўбрати.
585. Ой важїў їа на дїўчину ой важїў їа важїў,
 Мене мама не пускала, а їа вікном лазїў.
 Ой важїў їа на дїўчину, теї важити буду,
 Та покї їа в дїўчинонькоў не стану до сльбуу.
589. Пане брате товаришу їа згодьмо сьї, згодьмо,
 До їеднойї дїўчинонькї на зальоти ходьмо.
 Добре би сьї пане брате згодити, згодити,
 Коби хтїла дїўчинонька двох разом лубити.¹⁾

Пор. Автр. VII. 211, 179. Зєг. Р. р. I. г. II. стр. 197 ч. 22. Кольб. Пок. II. ч. 119, 145, 93, 235.

593. Помагаїбї березшю, помагаїбї дубє,
 Ой ци твоя та ци моя дїўчинонька буде?
 Не будєм сьї пане брате на дїўчинї бити,
 Сама скаже кого схоче, дїўчина лубити.
597. Пане брате товаришу, будємо сьї бити,
 Шчо не схоче дїўчинонька зо мноў говорити.
 Бодаї вона пане брате тогди говорила,
 Їак виростє серед села висока могила.
 Еї могила пане брате, могила, могила,
 Їак би їїї розкопаў, жито би родила.

¹⁾ Побїч того вїрша спївають:

Пане брате товаришу не товаришуймо,
 Овмїм собї по дїўчинї теї господаруймо.

- Не так жито, не так жито, йаруїу пшеницьу,
Шчоби було на короваї, теї на паленицьу.
605. Купіу бим ти дыўко пива, можебис не пила,
Ти до мене по шчирости не заговорила.
607. Не диви сьи дыўчинонько шчо йа сьи волочу,
Та дайже ми штири воли, та йа тьи не хочу.
Та дайже ми штири воли а пїниту корову,
Не хочу тьи дыўчинонько до свойого дому.
611. Не диви сьи дыўчинонько на мойї обчаси,
А йа хлопець молоденькый биру гроші з каси.
613. Ўчора гоїа, нинї гоїа, а заўтра не гоїа,
Брати-ж би сї до роботи, головонько-ж мойа.
Ўчора гулькьи, нинї гулькьи, а заўтра не гулькьи,
Та ўже мене тоти гулькьи вивели з кошулькьи.
617. Ої у поли двї тополї, обї зелененькї,
А ў сусьїди двї дыўчини й обї молоденькї.
А у поли двї тополї, треба йедну стьити,
А ў сусьїди двї дыўчини, треба йедну ўзьити.
621. Гадала сьи віддавати тих мїсниць допеўне,
Ходовицькї гордї хлопцї не ходьит до мене.
Гордий йеден, гордий другий, гордї й они й усы,
Поздирали головонькьи, йак коникьи ў віусї.
625. Вийди, вийди мойа мила ў город подиви сьи,
Колопенькьи покошенї, льонок постелиў сьи.
Колопенькьи покошенї, за плїт поношенї,
Ходовицькї парубочкьи на мїд запрошенї.
Лисьїтнцкї парубочкьи не маїут догани,
Забрали си льулькьи ў зуби, ходьит йак цигани.
Ої піду йа до Стриганець напїу сьи горїўкьи,
Не видьїў йа теї ў Стриганцьох хорошой дыўкьи.
Ої піду йа до Ходович, теї напїу сьи пива,
Ци велика, ци маленька, а ўсе чорпобрива.
А Татарське запалити Ходович' лишити,
До Стриганець приїхати, дыўчиноньку ўзьити.
637. Ої тупайте чоботьїта, тупайте, тупайте,
З того боку на татой бїк дыўчини не даїте.
Ої тупали чоботьїта, тупали, тупали,
З того боку на татой бїк дыўчини не дали.

641. А Каўчыта слаўне село, нема што лубити,
 Ён би не двйер тай не церкоу, лиш би запалити.
 Ён би не двйер тай не церква, та не тих дві річи,
 А Каўчыта запалити, до Ходович бічи.

645. Ой косити молотити то мойа робота,
 А в дыўчиноу постойати то мойа охота.
 Намовиў бим камінь, камінь, тей воду синьау,
 Лиш не можу намовити дыўчину більау.

649. Ой шчо-ж то ми за зыльінько, шчо сы развивайе,
 Ой шчо-ж то ми за парубок, шчо сы не ўбривайе.

651. Коби пити, коби пити, коби сы лубити,
 Коби добрый розум мати з лудьми гаворити.
 Коби пити, коби пити тоту горівочку,
 Та коби сы накачнати по тім зарівочку.

Ріжнородні ритми.

1.

Allegro moderato.

При дубріўцы на мо-гіў-цы ось там, ось там пас йан віў-цы,

та- дрі дром, та- дрі дром, ось там, ось там пас йан віў-цы.

По могіўцы ходиў блудиў, бунду тей фуйарку згубиў,
 Ішоў Василь із йармарку, знайшоў бунду тей фуйарку
 Геі Васильу брата милий, верни бунду, слис ми шчырий,
 Шчо ж ти у тї бунды майеш, шчо за неў так уганьайеш?
 З хлыба скьерка, мандрик сирка, лут табакьї і два ракьї.

Співала П. Вігінська

2.

Moderato.

Ой йа хло-пец та- кый буў, сво - йе жи - тье
 Йа шчо ве-чір по ве - че-ри шче сы раз від-

ва - жиў, сво-йе жи-т'е ва- жиў. Ёа ўзьву бу-чок
ва - жиў, шче сы раз від - ва- жиў.

під по - лу, Сам не зна - йу, де Ёа йду,

І - ду до чу-жо-йі, Бо не ма-йу сво-йі.

Ой прийшоў Ёа під віконце, той стаў той думаў, той стаў той
[думаў, шчо робити маўу.

Ци вікно туркати, ци двері хильати, ци двері хильати.

А Ёа вікно не туркаў, але двері підхильаў, той до хати просто,
[той до хати просто.

Він сьні з лыжка Ёа схопиў, той до мене просто, той до мене просто.

А Ёа бучок з під пола по голові хроснуў, по голові хроснуў.

Він сьні ўхопиў за голову, той до стола просто, той до стола просто.

Й устань жінко, засьвіти, йакісь тутка госьты йе; треба засьвітити
[до хати просити.

А й шчоби Ёа дурний буў та дотыль чекати, та дотыль чекати,

А ўзьву бучок під полу, йак зачыў тыкати, йак зачыў тыкати...

Йак зачыли псома гнати, костурьина доганьати, йак би були ймили,
[то би були ўбили,

Ой прийшоў Ёа до домоньку, та лыг на солому, та лыг, та ду-
[маўу, кьеспський розум маўу.

Ой треба сьні йоженити, до чужой не ходити, плотіў не ломити,
[Ёа псіў не дражити.

Носіў сир, носіў масло, носіў сало докі стало, а тепер даруўу,
[та далы вандруўу.

С. Н. Д.

3.

Ой дуно-ж мойа молоденькайа, ой дуно-ж мойа дуно,

Починай собі (bis) межи льудьми розумно.

Ой йак ти будеш „ розумно починати,

То будут тебе „ льуде за льудий мати.

Петро Біліньский.

4.

Анегто moderato.

Ко - ти - ла сьї льулька в го - ри, ко - ти - ла, ко - ти - ла,
 Йак у - па - ла йа с по - ли - цьї, до це - бра сьї зби - ла,

Йак у - па - ла йа с по - ли - цьї, до це - бра сьї зби - ла.

Ой пішоў йа до Самбора льульку купувати,
 Льулька була червоненька не міг сторгувати.
 Там богацька дьїучинокька йайцьї продавала,
 А йа йейї попросиў, ўна ми сторгувала.
 Дьїкуйу ти дьїучинокько та за твоеу ласку,
 Йак сьї верну ў другий четвер, купиу ти запаску.
 Закуриў йа льульку, фїйку, пішоў на вальоти,
 Приходжайу до йеднойї, запертї ворота.
 А йа тогди далы, далы, та на перелази,
 Перейшоў ми йеден дурень, ўдариў ми два рази,
 За шчо бйеш, за шчо бйеш? рацїї не майеш!
 А він мене третий раз, чому не ўтыкайеш?
 А йа тогди через плоти, та через городи,
 Запутаў сьї ў гарбузиньє, та царобиў шкоди.
 Йак зачьили старї баби коцьубами гнати,
 Ой мусьїу йа гачї драти, гарбузи латати.
 Приходжу йа до коршмонькьї: добрий вечір льуде,
 Роспутайте гарбузиньє, йакось того буде.
 Йеден каже: свату, свату, другий каже куме,
 Ой йа третий по за плечї макогоном суне.
 Буду знати, буду знати, буду памйитати,
 Йак в богацькоу дьїучинокькоу льульку торгувати.

Опївав Тямко Коцдеревич.

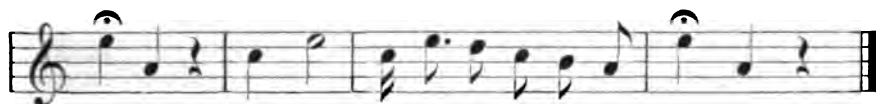
3. Бурлак, наймит.

1.

Andante.

Стоїт коршма над бо - ло - том, сто-їт коршма над бо-

ло-том. Гей, гей! та по-ши-та о - ко - ло - том.

Їа би йейі злотои побвў, шчо йа ўже ў нї грошии пропў.
 Ішоў булак йа с паншчини, та повернуў до коршнини,
 Бурлак ў коршмі напиваїе, господинї нарікаїе,
 Господинї нарікаїе, а господар усе лаїе.
 Й устань дочко, устань мати, дай бурлаку вечерати.
 Нема нїчо вечерати, такой лїггаї бурлак спати.
 До порога головами, йа до стола теї ногами.
 Ой шче бурлак не ўложї сї, ўже господар пробудї сї.
 Ой чїс бурлак уставати, на долину воли гнати.
 Нї ушваў сї, нї ўгоргаў сї, ни маў ходак, ни ўбуваў сї.
 Ни маў ходак, ни ўбуваў сї, не маў паса, не упасаў сї.
 Ой шче до днї три годнї, бурлак з воли на долини.
 Чорна хиура наступаїе, дробен дошчик кропляїе.
 Бурлак нїжкї підношаїе, своїу матїр спомнаїе.
 Мати-ж воїа чорнобрива, на шчо-с мене породила?
 Йедного-с нї сина шала, бурлаком йес нї назвала.
 Понад річку-с нї носила, чому-с мене не ўтопила.

Спївав Тямко Кондеревич.

2.

Спївав ся так, як ч. 1.

Ой ти дочко, ой ти мати, дай бурлаку вечерїати,
Рефрен: Гей, гей! дай бурлаку вечерїати.
 Дай бурлаку вечерїати, по вечери лїггаї спати,
 До порога головами йа до стола теї ногами.
 Йшче бурлак не ўложї сї, йак господар пробудив сї.

Чьмс бурлаку уставати, на долину воли гнати.
 Нї ўмиваў сы, нї ўтираў сы, не маў паса не ўпасаў сы.
 Не маў паса не ўпасаў сы, не маў ходак не ўбуваў сы.
 Шче до днини три години, бурлак з воли на долини.
 Їа ўзьїў дощчк прикрапїати, білий сьнїжок притрїсати.
 Білий сьнїжок притрїсайе, бурлак нїжкьм підїймайе.
 Бурлак нїжкьм підїймайе, своїу матьїр споминайе.
 Мати-ж воїа чернобрива, на шчо-ж ти мї породила.
 Понад річку-с мї носила, чому-ж ти мї не ўтопила?
 Їедного-с мї сина мала, бурлаком їес мї назвала.
 Деж ти бурлак заросїў сы, по кольїна замочїў сы?
 Облогами за волами, їа шуваром за товаром.
 Не ходїў ти за волами, але-с ходїў за к..вами.

Спївав Стефан Білїньскїй.

Пор. Антр. VII. 49. Žeg. P. p. I. r. II. стр. 70. Драгом. новї укр. п. стр. 106.
 Кольб. II. ч. 469, 470.

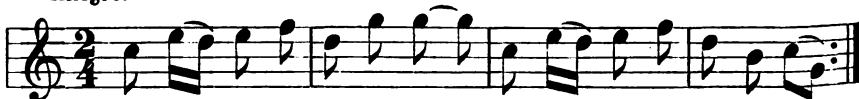
В. Л ю б о щ і.

1. Коханг.

Шумки.

1.

Allegro.

Ої не хо-ди на го-рох, та не лью-би ра-вом двох,
 Лью-би ме-не їед-ну-їу, ко-ли їа ты шї-пу-їу.

Спївав Гринь Шабан.

2.

Сина динка дробинками,
 А червона качільцьом,
 Їа нїхто сы так не лубит,
 Їак нас двоїе в Васильцьом.

С. Н. Д.

3.

Де ти була там їа зріс,
 До купи нас Памбіг знїс,

А йа зросла на воді,
Сталам тобі у пригоді.

С. Н. Д.

4.

Ой ти йіхаў а йа спала,
Ой ти свиснуў а йа ўстала,
Забулам сьм запитати,
Хто то свиснуў коло хати.

Відти гора, відти скала,
Скажи мила с кьми йес спала?
А йа спала сама с собоў,
Тепер буду лубку с тобоў.

С. Н. Д.

Б.

Прийди, прийди, сама буду,
Йа з запаскы зробіу буду,
Йа з постелы зробіу двері,
Сама піду до постелы.
Йа із дзыкы зробіу кльанку,
Прийди, прийди, мій Іванку.

С. Н. Д.

В.

Ой вий - ди, вий - ди, сер - день - ко, Га - лью,

Сер - день - ко, Га - лью, ти мій круш - та - лью;

Ой вий-ди, вий-ди, не бій сьм мо-ро-ву, Йа тво-йі но-женькы

Йа ў шьм-поч - ку вло - жу.

Через річеньку, через биструйу,
 Подай рученьку, подай другуйу.
 Ой виydi, виydi, подай рученьку,
 Ней не стою тут цылу ныченьку.

С. Н. Д.

7.

Уже трета нычка йак ти мене зводиш,
 Казалась ми прийти, сама не приходиш.
 Сама не приходиш, конья не вводиш,
 Мене молодого в розумоньку зводиш.
 Гей ти дьўчино, ти гордайа пишна,
 Чом ти до мене в вечері не вишла?
 Гей йак йа шала д' тобі виходити,
 Близько вороги, будут нас судити.
 Та ней вони судьит, йак сами гадайт,
 Прийде такый чьис, шчо ўни поўмирайт.
 Та ней вони судьит, йак ўни розушїют,
 Прийде такый чьис, шчо ўни поньїмїют.

С. Н. Д.

8.

Барвінку шырокый
 Шыроко стели сї,
 Файний парубочку,
 Мене не лиш сї.

9.

Ой іде, іде йак вітер несе,
 Десь мойа мила коника пасе,
 Ой пасе, пасе не допасає,
 Десь мойа мила йичного найе.

С. Н. Д.

10.

Ой йїду, йїду теї ўважаю,
 Нема ту тойї, шчо кохаю.
 Ой ти дьўчино перелестенько,
 Перелестила-сь мойе серденько.
 Мойе серденько перелестила-сь,
 Тай пироженькы перенастилась.

Сп. Фесї Б.

11.

Ой нененько, нененько,
 Болит мене серденько,
 Болит мене душа,
 Бо дьїучинна хороша.

С. Н. Д.

12.

Ой на горі вітер дуў,
 Тойі ночі лубко́ буў,
 Черевичкы пуцуваў,
 Тей дьїучинну цьульбуваў.
 На дорові перейшоў,
 Поцьульбуваў тей пішоў,
 На гостинци переймиў,
 Поцьульбуваў обіймиў.
 Плачут очи ў день і ў ночи,
 А серденько тьох, тьох, тьох,
 Дай ми руку на розлуку,
 А ў личенько цмок, цмок, цмок.

13.

Andante.

По - ло - ла йа мор - коў - цьу з бу - рач - ком,
 Уко - ло - лан сын ў но - жеч - ку бо - дач - ком.

Болит мене серденько за дьичком,
 Бідна ж мойа ноженька з бодачком.

Allegro.

Ой сы - чїт мі ру - бай - те мі,
 Та за дьич - ка да - вай - те мі.

Бо у дьичка руки білі,
 Будут книші шчо недьїлі.

С. Н. Д.

Коломийки.

653. Ой йакже йа була мала не знала нічого,
Йа гадала, шчо не буду лубити нікого.
А тепер йа підросла, на свій станок стала,
Не йедному-и парубкови до серцьи пристала.
657. Надали сьм синї гори, надали, надали,
Даўно ми сьм мїй миленькїй, видали, видали.
Надали сьм синї гори, та ўзьмили гудьїти,
Шчо дьїучина в парубочком ой то файнї дьїти.
661. Парубочок йак дубочок, дьїучина тоненька,
Йак сьм вїйдут до купчкьм, ровмова лубенька.
663. Ой заграй ми музиченько, заграй ми, заграй ми,
Ти молода дьїучинонько, сьпївай ми, сьпївай ми.
Не списаў би-сь мїй миленькїй на волові скьїрі,
Шчо йа собї усьпївала сьпїваночок нинї.
Не списаў бись мїй миленькїй на біленькї картї,
Шчо йа собї усьпївала, йак ти буў на вартї.
669. Очка мої сивенькїї, бїда менї в вами,
Но хочете почувати йедну нїчку сами.
То йеднусте почували і тої не спали,
Сидьїли-сьте під вїконцьом, лубка внаїрали.
Не спала йа тоїї ночи на волос, на волос,
Йа гадала, шчо йа ўчуйу миленького голос.
Не спала йа тоїї ночи гадала гадочку,
Кому найу привернути своїу головочку.
Йа приверну до стїнонькьм, стїна студененька,
Йа приверну до милого, йак мати рїдненька.
Не спала йа тоїї ночи, гадала гаданье,
Та де буде почувати, моїе закоханье.
681. Уже вечїр вечерїе, уже сонце ў крузї,
А мїй милїй чорнобривїй, пасе бичкьм ў лузї.
683. Ой луби мїи мїй миленькїй, не кажи нікому,
Та пей луде не ровносьят, йак вїтер солому.
Бо йак вїтер соломицьу озме ровносити,
То нас луде озмут ў зуби, будут говорити.
687. Ой добранїч моїа мила, добранїч, добранїч,
Та дайже ми під голову білу ручку на нїч.

691. Ой жыла йа пшениченьку, нажыла два снопи,
 Прийди, прийди мій миленькый, виложи ми копи.
 Ой жыла йа пшениченьку, трішчыла солома,
 Та прийіхаў мій миленькый, йа не була дома.
 Та шчо тобі мій миленькый рученька поможе,
 Моє серце без твого дихати не може.
 Та хоть би йа і не була, була мойа мама,
 Та так йего приняла, йак би і йа сама.
697. А мій милий чорнобривий пішоў за нивочку,
 Та не видко йего стану лише головочку.
699. Вийди, вийди мій миленькый з зеленого гаю,
 Лушила-и сьи на загоны, льудий сьи ўстыдаю.
 Вийшоў, вийшоў мій миленькый ўзьиў сьи за підбокы,
 Не дивуй сьи мойа мила, бо загін широкый.
 Не так загін, не так загін, йак широка нива,
 Ой бачу ти, мойа мила, теї трохы льіпыва.
705. Ой ти пане отамане прошу тьи на пиво,
 Не бий мойу дыўчиноньку, йак вийде на жниво.
 Отамане молоденькый буду ти казати,
 Не бий мойу дыўчиноньку, йак вийде вйизати.
709. Ой ти пане отамане буду тьи просити,
 Не бий мого миленького, йак вийде косити.
711. Бодай тобі наш паноньку вигоріли луги,
 Ой йакый ти сам не добрий, такі твої слуги.
 Бодай тобі наш паноньку вигоріли лани,
 Ой йакый ти сам не добрий, такі отамани.
715. Не йди льубку вулицьма іди городани,¹⁾
 Би сьи наші вороженькы не здогадавали.
 Йак они сьи здогадають, будут говорити,
 Не ходит він тамкы дурно, мусит йї льубити.
719. Коло млина йасенина, йавір нахилиў сьи,
 Йак не озму кого-и льубиў, не буду женуў сьи.
721. Ой на ставу на ставочку дрібні каченьата,
 Йакі ў тебе, такі ў мене сиві оченьата.
 Ой на ставі на ставочку качытко почувє,
 Бачу, ми сьи розійдемо, мойа душы чуйє.

¹⁾ Вар. Схильци, схильци мій миленькый, та ўсе холодами. Пор. Żeg. P. p. I. г. II. стр. 169. ч. 5. Антр. VII. 181; VIII. 30.

725. Лубили сь, кохали сь через цылу зину,
Ходили сь цыльувати, аж до магазину.
727. Не диви сь молодице, шчо він ть цыльує,
А він тебе молоденьку розуму трыбує.
729. Лубили сь, кохали сь, йак голубіу пара,
Не дай Боже розійти сь, йак чорненька хмара.
731. Ой молода молодице ти молодиченько,
Не диви сь на гультайя, на йего личенько.
Не диви сь на гультайя, шчо він льульку курит,
Бо він каже, шчо ть оже, а він тебе дурит.
735. Не буу учора, не буу нині у своїй бильаукь,
Бо не було через воду дубової лаукь.
Не буу учора, не буу нині у своїй Йаудошкь,
Бо не було через воду дубової дошкь.
739. Йа корову не видоу, бо сь фоста боу,
Дыжу тыста не зашшу, бо сь лубком тышу.
741. Козак конья напувау, Дзуба воду брала,
Козак собі заспывау, Дзуба заплакала.
Не плач Дзубо мойя лубо, закь йа з тобою,
Йак пойду на Украйину, заплачеш за мноу.
Не плач Дзубо мойя лубо не буду ть бити,
Пристала-с ми до серденька, буду ть лубити.
Пристала-с ми мойя мила до того серденька,
Та йак тотя суха кора та до деревенька.
Йак же Дзуби не лубити, коли Дзуба ладна,
А на Дзубі кораликь, фусточка відвабна.
751. Розберу йа стару церкоу поставиу дзвинницю,
Не далеко до милого, лиш через вулицю.
753. Йа шильвіу перевіу горох перетичу,
Ой кого йа вйерне лубіу, з дороги закличу
755. Ой на ким то сырак білий шьипочка дрібонька,
За тим мене мамунцуну болит головонька.
757. Ой у мойі сусыдонькь на хаты лобода,
Майе сына йединака хороша му ўрода.
Ой у мойі сусыдонькь на хаты фасолы,
Майе сына йединака, тотя мойя долы.
Ой у мойі сусыдонькь на хаты лопуші,

Має сина йединака, тото мойа душі.
 Ой у мойі сусьідонькы ў кэжорі віконце,
 Має сина йединака, йак на небі сонце.
 Ой у мойі сусьідонькы файний парубочок,
 Та коби йа не стратила двелений віночок.
 Ой у мойі сусьідонькы під ногом йама,
 Хорошого сина має, бодай поховала.

769. Від коли-с мий мій миленький зачыў цыльувати,
 Від тогди мий не навидит мойа рідна мати.
 Ой зза гори високої зза лыса темного,
 Нераз мене мати била за лубка файного.
 Ой мамуньу, мамунцуньу за шчо ви мі били,
 Йак ви були молоденькі вас хлопцы лубили.
 Від коли мі мама била, від тогди сьи бойу,
 Цылу нызку на розмові з парубками стою.
 Від коли мі мама била, від тогди статкуйу,
 Свойу хату оминайу ў милого ночуйу.
779. Ой не кури бойку лубулку у нові хатиньі,
 Не викуруй чорні йочка молодьі дыўчиньі.
781. Ой закури парубочку, закури, закури,
 Шчоби тебе не запіли коло нейі кури.
 Йак ты кури тей запійут, гуси заўгьогочут,
 Тыкай, тыкай мій миленький йінати ты хочут.
785. Летят пташок попід дашок, та красно сьпівайе,
 Майу лубка на стороньі, та ныхто не знаєе.
787. Питаў мьн сьи мій миленький ўчора на городьі,
 Та ци гаразд мойа мила ў ты хатиньі тобі?
 Ой ци гаразд, ци не гаразд, не буду казати,
 Не буду ти на сердоньку жьильу заўдавати.
791. Ой йак будеш воли гнати, займи мойу ласьу,
 А йа буду підходити за тобоў Івасьу.
 Ой йак будеш воли гнати, займи мойу пару,
 А йа буду підходити за тобоў помалу.
795. Попід тоту лышчиньоньку, попід тото терньє,
 Лунаў мийий горішечкы, мильі даваў зерньє.
797. Ой ци тутка вісьільечко, ци тутка, ци тутка,
 Смутне тото вісьільечко, бо не чути лубка.

- Ой ци тутка вісільечко, ца ци тутка празник,
Заліпили kota ў печи на перший полазник.
801. Ой дыўчино, дыўчинонько отто-с ми миленька,
Йак у лыты при роботы вода студененька.
Ой дыўчино, дыўчинонько, тос ми до ўподобя,
Не кажут ты луде брати, не майеш худоби.
Мене луде не годуўт, тай не одбагаўт,
Ней сьи ў мене худобочкы не допоминаўт.
807. Ой ци знайеш мій миленькый, коли приходиш,
Та йак буде дванайцьцята годинонька бити.
Та йак буде дванайцьцята; йак буде четверта,
Тогди лубку не приходи, бо брама заперта.
811. Пішла мила на горішкы, тей йа йду тей йа йду,
Гиркы йейі горішечкы, йак йа йейі знайду.
813. Ой сьидь собі коло мене, говори до мене,
Пізнайу ты по натурі, ци лубиш ти мене.
815. Ой не сьідай коло мене тоненькый, маленькый,
Коло мене такый сьіде, йак мій солоденыкый.
Ой не сьідай коло мене, бо лавицьу зломіш,
І сам личка не цульуєш, другому борониш.
Ой сам личка не цульуєш, та позволь другому,
Ней йа не йду така ў вечір сумненька до дому.
821. Ой не сьідай коло мене, бо лава дьерава,
Та не цульуй біле личко, бо сьи дивит мама.
823. Ой ци тото весільечко, ци тото толока,
Ой де ти сьи забавляла дыўчино солодка.
825. Ой то йа си польубила молодого дьика,
Йак йа умру буде мены псаўтира велика.
827. Ой піду йа на весілье стану си на боцы,
Піде милый танцьувати, мае ми на оці.
Ой піду йа на гульанье, та на гульаньечко,
Та там буде танцьувати мое коханьечко.
Ой піду йа на весілье, буду сьи дивити,
Та ци буде мій миленькый з йинчоў говорити.
833. Попід тоти сьны гори кривіўцы, кривіўцы,
А ти займи мила вола, а йа займу віўцы.

- Попід тоти синні гори, крутійі дороги,
 Би ти знала дьїучиньонько, йак мій болит ноги.
 Попід тоти синні гори красно бойкьм ходьит,
 Тоненькьми волочкьми ноженкьм обводьит.
839. Коби борзо до вечерьм радаж би йа рада,
 А у вечір по вечери велика парада.
 Коби борзо до вечерьм коби в лубком бутн,
 Шцось му майу уповісти, коби не забути.
843. Не велика йабліночка, лиш великі йабка,
 Не великье закоханье, лиш велика гадка.
845. Ой піду йа на весьілье, тай буду стойати,
 Не танцьує мій миленькьий, бо му ўмерла мати.
 Ой піду йа на весьілье та буду стойати,
 Нема мого миленького, нема с кьми гульвати.
849. Ой деж ти сьм забавльїеш молоденькьий дьнчку,
 Ё оборозї при дорозї лежу на горьнчку.
851. Високо ти голубочку в дуба воду пшти,
 Далеко ти мій лубочку до мене ходити.
 А йа з дуба прихмльу сьм тей води напїу сьм,
 Йа до тебе мойа лубко ходом забавльу сьм.
855. Ой на лану пшениченька на лану, на лану,
 Вишивана сороченька на нашїм Івану.
857. Уже ми сьм сорочечка тота попорола,
 Шчо ми мила вишивала коло оборога.
 Йедна дала виточок, друга полотенцьи,
 А третайа вишивала в під шчирого серцьи.
861. Ой йак йа си засьпївайу хоть дрібку, хоть дрібку,
 Чей учує мій миленькьий, шчо йа йду в зарїбку.
863. Ой за двором за покойом солома горїла,
 Прийди, прийди мій миленькьий, бом сьм розболыла.
 Та на шчо-с сьм розболыла, ци на головоньку,
 Прийди, прийди мій миленькьий хоть на годиньоньку.
 Болит мене головонька, йа фусточкоу звїажу,
 Та за тобоу мій миленькьий, ой праўду ти скажу.
869. Гнївайє сьм мій миленькьий, йа го перепрошу,
 Бо йа йего перстенїну на пальчику ношу.
871. Ой Івасьу, Івасуньу житний колосочку,
 Ньї по чїм тьм не пізнайу, лиш по голосочку.

873. Богацький сні, богацький сні, богацька дитина,
Кучерькми повили сьм йак гороховїнна.
Ой кучері, кучерикми, кучері вкучені,
Нїколи вас не вгадаїу, лиш коло вечері.
877. Ой мамуньу, мамунпуньу лубиї мене твачик,
Вїробиї ми запашчнну, йак дрібненький мачок.
879. Ой ти сива завуленько шчо бим тьм просїла,
Кобис менї порайїла ўдовїного сїна.
881. Йа ў дїўчинн нїч ночуваї теї не роззуваї сї,
Йа дїўчїнну поцьульваї теї не признаваї сї.
883. Ой на ставу на ставочку там сїм рїба терла,
Ти сїм лубку не йожениш, хїба би йа ўмерла.
Ти сїм лубку не йожениш, хоть бис маї лїт сорок,
Во йа тобї даньм дала ў зелений вїўторок.
897. Ой ци тебе дїўчинонько мальїр намальоваї,
Шчо на твоє бїле личко фарби не жиливаї.
Мене мальїр не мальоваї, мальїрїнн не треба,
Мене Господь намальоваї з високого неба.
891. Ой нїхто так не заграїе йак Іван весело,
А Йванову скрипку чути, на десьїте село.
Ой стоїу йа лубко стоїу під твоїої стїноїу,
Серце ми сїм розпадаїе, шчо йа не с тобоїу.
Серце ми сїм розпадаїе на двї половинї,
Не видїлам миленького нї ўчора нї нїнї.
Не видїлам миленького коби не видїти,
Аби ми сїм шчо не стало, аби не змарнїти.
899. Ой мїсїцьу перебору заїди за комору,
А с кьїм менї лубо мїло, неї сї поговору.
Ой мїсїцьу, мїсїченьку, мїсїцьу йасненький,
Сьвїти, сьвїти цїлу нїчку йак пїде миленький.
903. Ой йїла йа калиненьку, теї не попоїла,
Ой дурний мїї розумонько, шчом не відповіла.
905. Колись менї не хотїла за миленьку бути,
Та дай же ми такє зїлї, жеби тьм забути.
Ой йе ў мене такє зїлї близько перелазу,
Йак ти сїм дам раз напїти, забудеш відразу.
909. Йа не пїду на весїлї, бо буду стоїати,
Нема жого миленького, нема с кьїм гульати.

- Не танцюваў мій миленькый, тей йа не ходила,
Лишень мойа перстенина перед выводила.
913. А тьлько йа лубкіў мала, тей позабувала,
Лиш йедного не забуду, докіль жита буду.
915. Тече вода скоком, скоком горішним потоком,
Та йак меньі не жыль буде за торішним роком?
917. Не буду сьі журитонькы ней сьі курка журит,
Продам курку куплю льульку, ней миленькый курит.
919. Ой продала дыўчинонька чубатеньку качку,
Та кушла парубкови тутьуночку пачку.
921. А дошч іде роса паде на білу береву,
А йа свому миленькому сорочку мережу.
Йак мережу так мережу ў сьільакьими квіти,
Та шчоibi сьі не сьміяли свекрушныі дьіти.
925. Ой дошч іде роса паде, на камени сухо,
А деш ти сьі забаўдзьйеш мойа шчебетуха?
927. Ой летьіли дикі гуси та понад дуброву,
Видзьобали пшениченьку, лишили полову.
Йа шчо меньі з половонькы, коли нема зерна,
Та ўже мойа дыўчинонька на личку мізерна.
931. Гыля, гыля білыі гуси з береженька на стаў,
Добрий вечыр дыўчинонько, саму йа ты застаў.
933. Ой конику воронику вези мене вези,
Лише мене не завези до йакойі мерзи.
Ой конику воронику біла ти гривенька,
Завези мьі, завези мьі де мойа миленька.
Завези мьі, завези мьі де мойа миленька,
Ой у нейі під віконцьом зацвила руженька.
Ой сьіду йа на коника, гоґа коньу гоґа,
Де ворота підхьілені, там дыўчина мойа.
Ой сьіду йа на коника, гоґа кониченьку,
Де ворота підхьілені ў тоту вуличеньку.
943. Ой конику воронику білыі ти копита,
Чогось ходит мойа мила така йак побита.
Ой конику воронику самам ты ковала,
Вйир же лубку мойі души, сама-и почувала.
Не вйіру ти мойа мила, не вйіру, не вйіру,
Ой бо стоґаў ворон коник на твоґийм подвйіру.

949. Не йди Йванку на стойанку, та де ми стояли,
Та де твої білі ручьки мене обігмали.
951. Ой ти Йванку, ой ти Йванку не бери циганку,
Озми собі дьўку руску, біленьку йак гуску.
953. Ой дощ іде, роса паде, на камени слиско,
Іде милий дорогою, кланьає сьм ниско.
А шчо ж тобі мій миленький за той поклін дати?
Білу хустку у кьшеньу, личенько ўтрати.
Білу хустку у кьшеньу, червону до боку,
Почкай же мьм до йосени ней дослужу року.
Ой псьа тебе матьір знає докіль тьм чекаєт,
Росте коса до пояса не мож розчесати.
Росте коса до пояса, а ў поясы куртка;
Отто тото пане брате заручена дьўка.
963. Ой не купи парубочку дьўчині пацьорок,
Бо ўна тебе не споміане лише недьль сорок.
Купи йейі перстенину на мизельний палець,
Шчо погляне, ўсе споміане купиў ми кохавець.
967. Ой летыли дикі гуси тай не купали сьм,
Льшше було мій миленький, йак ми не знали сьм.
969. Ой жьмла йа пшениченьку трішчьмла солома,
Прійди, прійди мій миленький, буду сама дома.
971. Йак лубочка не лубити, коли подобочка,
А ў лубочка сиві очка йак у соколочка.
Ой мій милий чорнобривий на стану тоненький,
Очка сиві, личка білі губи солоденькі.
975. А йа би сьм не здрімала хоть би штири ночи,
Коби спати не хотьїли мої чорні очи.
А йа би сьм не здрімала хоть би день біленький,
Коби прійшоў тей посидьїў хлопец молоденький.
978. Казаў меньї парубочок шче рочок чекати,
Купиў меньї гребенину косоньку чесати.
А йа косу чешу, чешу, гребенина краче,
Дольшого-м польубила, а горішній плаче.
983. Дала би-ж ти мій миленький солоденьких грушок,
Абис не браў на будний день сивий капельушок.
Бо той сивий капельушок павойоў тичений,
Під ним ходит мій миленький йак позолочений.

987. Ішоў же йа до біляўкы, та йа-м падаў з лаўкы,
Йак йа-м падаў, том си гадаў, шчо йа ўже ў біляўкы.
989. Не далека до милого, лише через межу,
Ой йак йа го не зобачу, тьжынько відлежу.
Не далека до милого, лиш через два плоты,
Ой йак йа го не зобачу, не майу работи.
993. Ой у мойім городочку зацвили звездичкы,
Запрыгайе мій миленькый коники до брычкы.
Уже коны поздыхали, а брычка згоріла,
Уже мому миленькому фйерманка дойіла.
997. Ой убита дороженька ў город по натыну,
Ой йак тебе лубку лубіу, йак мати дитину.
999. Подай чоўна тей порона та перевезем сы,
Почкай милий до йосени, бігше побереи сы.
1001. Йеден човен води повен тей вербова кльучка,
Даўно-м йіла від милого червоні йаблучка.
1003. Ой зацвило сине зылі синенько, синенько,
Ныіто ми сы не сподобаў лиш той Василенько.
Ой зацвило сине зылі на терновім плоты,
Зробилам си білы ручкы на паньскі работы.
1007. Парубочку гладкый, гладкый, не сходиш ми з гадкы,
Та хіба ми тогди вйдеш, йак до мене прйдеш.
1009. Ой вйіду йа на вулицу лубко конья пойт,
Зачесаў си качурикы, до мене сы стройит.
Ой йак прйшоў сыакый такый, ноженьками косит,
А мій милий чорнобривий бровами підносит.
А мій милий чорнобривий зачесаў сы шчіткуў,
Намастиў си губи медом, качури повзылїткуў.
Мід солодкый, мід солодкый а цукор солодший,
Йа ў ўдовонькы три синонькы, а мій наймолодший.
1017. Не видылаи миленького аж у середочку,
Здайе ми сы молоденькы, шчо піўтора рочку.
Не видылаи миленького аж йак у той четвер,
Здайе ми сы молоденькы, шчо ўже рочок тепер.
1021. Ой у мойім городочку зацвила татарка,
Шчо дыўчина й парубочок отто файна парка.
Ой пара нас мамунцуны, ой пара нас, пара,
Не дай Боже ровіти сы, йак чоренька хмара.

Йак сьї будем розходити, будемо плакати,
Буде твое, буде й моє серденько пукати.

1027. Ой того йа хлопцьї лубїу, ой того, ой того,
Що чорненька камівелька, а ґузикїї много.
Ой то ў мене парубочок пристаў ми до душі,
Та шчо іде горі селом ў сивїм капельусї.
Ой того йа хлопцьї лубїу, шчо ў капельушинї,
Йак мьї ўчора поцьбулуваў, шче чуїу до нинї.
Ой того йа хлопцьї лубїу, шче поли короткї,
Йак мьї ўчора поцьбулуваў, шче губи солодкї.
Ой йак мене поцьбулуваў хороший Микьїта,
Так ми тьжко на серденьку, йак шїў кьєрцьї жита.
1037. Ой не ходи парубочку ў четвер по вечери,
Та не носи сопівочку у правї кьешени.
Ой бо твоя сопівочка жьїдїбненько граїе,
Моє серце бїснувате за тобоў ўмльїваїе.
1041. Ой ти лубку горі, горі, йа долиноў сиджу,
Серце ми сьї резадаїе, йак тебе не виджу.
Ой ти лубку горі, горі, а йа на долиньї,
Тебе болит головонька, мене ў серединї.
1045. Або тоту кучу тручу або йї завалу,
Та ней йа си чорнї очи на ньу не зриваїу.
Очка-ж ми сьї придивили на тоту вулицьу,
Куда милиї заганьїїе сиву худобицьу.
Очка-ж ми сьї придивили в панскоїї обори,
Ци не йїде мїї миленькїї на воронїм конї.
1051. Ой пасу йа бичкьї, бичкьї, і раз не заверну,
Пасе милиї оченьками, куда сьї поверну.
1053. Мило ми сьї подивити очками повести,
Куда ходьїт, де шчо робїут мого лубка сестри.
1055. Парубочку молоденькїї та ти смагльавенькїї,
Ци ўсьїм лубдьом ци лиш менї такїї солоденькїї.
А мїї милиї чорнобривїї, а мїї милиї ладнїї,
Подивїїу сьї на ўсьї хлопцьї, не йе такїї жаднїї.
А мїї милиї не величкїї, лиш пелехатенькїї,
Ци ўсьїм лубдьом ци менї лиш йак мїд солоденькїї.
1061. Ой попїд гай зелененькїї ходит мїї миленькїї,
Та збираїе за капельух розмай зелененькїї.

- На шчо тобі мій миленький розмай, розмай,
Коли йа ти за капелюх квіточку тримай.
На шчо тобі мій миленький того розмайочку,
Коли йа ти за капелюх тримай квіточку.
1067. А мій милий чорнобривий за потоком косит,
Йому вітер холоденький качурі підносить.
1069. Ти не знаєш мойа мамо, котра мойа мила,
А йу неї під віконцьом руженька зацвила.
Ти не знаєш мойа мамо, котрий мій миленький,
А йу него під віконцьом йавір зелененький.
1073. Хітьу вода берегами, хітьу вода лугом,
Чолус тоди не повернуў йак йес йіхаў в плугом.
До тебе би повернути, коло тебе сьісти,
А мені би йти до дому, дати волам йісти.
До тебе би повернути, теї поговорити,
А мені би йти до дому воли напоїти.
1079. Ой чо ти сьі мій миленький на мене гнївайеш?
Ци ти мене в маленької дитини не знаєш?
Ой знайу тьм мойа мила, ой знайу ть, знайу,
Тебе йинчі заривайут, а йа сьі гнївайу.
Не протиў сьі мій миленький, йа сьі не противйу,
Хоть мьі йинчі заривайут, за тобоў сьі дивйу.
Не гнївай сьі мій миленький йа сьі не гнївайу,
Йак сьі буду віддавати, дам ти коровайу.
1087. Ой йак ідеш мій миленький, ўбуй сьі ў ходачьита,
Шчо би тебе не півнали сусїдні дьїчьита.
1089. Ой то ў мене парубочок, ой то ў мене слава,
Коло йего капелюшка дялененька пава.
1091. Ой в легонька, музиченько, в легонька, в легонька,
Та ўже мойа дьїччионька на ноги слабонька.
Танцьуй мила, танцьуй мила, йа буду сьпівати,
Аби тобі на ноженькьм легко танцьувати.
1095. Ой коби йа Боже знала, де мій милий оре,
Йшла бим сьі подивити, ци шірокьє поле.
1097. Ой коби йа за тим була, за кьим йа гадайу,
Принесла бим сьім раз води в тихого Дунайу.
Принесла бим сьім раз води, теї не відпочьила,
Ой коби йа за тим була, кого йа льубила.

1101. Йак сусьїду не лубити, бо сусьїда близький,
Ворота му підхиленї, а перелав нязкий.
Ой виїду йа на йобору, стану на солому,
Та йак лубка не лубити, коли видко з дому.
Ой виїду йа на йобору, стану на камінець,
Подвиїу сьї ва миленькым йа ў горішній кінець.
1107. Ой поїхав мій миленький з панами, з панами,
А йа його візирала з комори шпарами.
1109. Не буду йа ў хатї спати, бо кусайт блохь,
Ой йа піду до дьїучини, вабавїу сьї трохь.
1111. Ой Штифасьу, Штифасуньу, моїе Штифаньитко,
Купи менї на молоко червоне горньитко.
Купиў йес ми на молоко, купи на сметану,
Тепер йа ти Штифануньу до серцьї пристану.
1115. Ой засьпївай, зашчєбєчи сивий соколоньку,
Понад моїї сивї очка понад головоньку.
Ой засьпївай, зашчєбєчи ти пташку сивенький,
Та засьпївай на той голос, шчо сьпїваў миленький.
Ой не сьпївай, не шчєбєчи сивий пташку ў корчї,
Не нацудь ми миленького темненької ночї.
1121. Коло млина йасенина коло вітрового,
Пристала-с ми моїа мила до серденька мого.
Пристала-с ми моїа мила до мого серденька,
Ой йак тота суха кора та до деревенька.
1125. Ой кувала газуленька йа ў лїсї на липї,
Вїшивана сорочечка на нашїм Пилипї.
Ой то ў мене парубочок ой то ў мене душка,
Шчо червона кьїтайочка коло капельшка.
1129. А мій милий вєзє гнїй, а йа хусти прала,
Вїн у сивїм капельшку, йа го не пізнала.
А мій милий вовїў гнїй, мальованї льшнї,
Ой поламаў подрухотаў на дрібонькї куснї.
1133. Ой ковальу, ковалику підкуй чоботьїта,
Йак йа піду по камїню пізнаїут дьїучьїта.
Ой ковальу, ковалику підкуй коньї гостро,
Йак йа сьїду, тей поїду до дьїучини просто.
1137. Йа на виру хусти перу, на сподї сріберце,
С кьїм гадала, сьльуб не ўвєала, смутне моїе серце.

1139. Їа на виру огонь кладу, на спід падут вуглі,
Ой то їа си польубила парубка ни дурниї.
1141. Ой то їа си польубила малого дурного,
Їа гадала шчо не буде другого такого.
Ой то їа си польубила мале парубїнтко,
Куда їа йду туда ўно йде моїе небожьятко.
Ой то їа си польубила на свїтї ледашчо,
Нї до Бога, нї до бїди, не здале нї нашчо.
1147. Ой піду їа горї селом там моїа миленька,
Ой випере сорочечку, та буде бїленька.
1149. Ой у мого миленького волосїчко руде,
Та їак їде горї селом, завидуїут лїуде.
1151. Ой так мене лїубку лїуби, шчо би нїхто не знаў,
Шчо би мене через тебе нїхто шельмоў не знаў.
1153. Ой кувала зазуленька та на роздорожу,
Ти за мене лїубку забуў, їа за тї не могу.
Ой гайовї воротенька не могу заперти,
Кого лїубїу не забуду до самоїї смерти.
1157. Ой болит мї головонька, теї чоло, теї чоло,
Питаїе сї мїї миленькїї від чого, від чого.
Не спала їа тоїї ночі, та ўстала раненько,
Смутна ходжу не весела, ци вїєриш серденько?
1161. Ой летїли лебедашї рахувати грошї,
Ой маїу їа у тїм селї два лїубкї хоршї.
1163. Ў Ходовичох сонце грїє від самого ранї,
А на самї серединї моїе закоханї.
1165. Коби борзо до йосени, та до й осенонькї,
Та чей ў моїї дїїчинонькї підростут волонькї.
1167. Коби було не гримїло на Йвана, на Йвана,
Була бн-м ти парубочку горїшкїї нарвала.
Ой була бн-м ти нарвала поўну коробочку,
Та була бн-м ти сховала аж на колїдочку.
1171. А й сут дома, нема дома, ходи лїубко д' нивнї,
Та будемо розстелати лїонок по долини.
Ой їак лїонок розстелати, лїонок дзелененькїї,
Ой їак лїубка не лїубити, лїубко молоденькїї.

1175. Ой дубочку парубочку пиймо горівочку,
Напиймо сьм могоричу та на більавочку.
1177. Ой біляўко, прихильяўко прихили сьм д' минні,
Йак сьм ненька прихильює д' маленькі дитинні.
Йак сьм ненька прихильює цицунні давати,
Так сьм лубко прихильює личко цюльувати.
1181. Посьййу йа та горошок по широкі ниўци,
Ой купййу йа черевичкьм своїм чорнобриўци,
Не ўродййу сьм горошок, лише лонаточкьм,
Не сходила черевичкййу, лише запййиточкьм.
Не сходила черевичкййу по жоўтенкйй глини,
Йа не знала миленького натуру до нинні.
1187. Ой на тебе посварили, коли тьм не били,
А на минні поломали йасенові вили.
1189. Ой не ходи де йа ходжу, де йа обігнайу,
Бо йа тобйй топорьитом ноги поламайу.
Та йа тобйй поламайу новим топорьитком,
Та шчоби ти не стоїала з мойим коханьитком.
Пор. Кольб. Пок. II. ч. 163, 299.
1193. Очка-ж мойй чорненькййй йак клинне галузы,
Личка-ж мойй румьинненькйй, йак калина ў лузы.
Голосочку мйй тоненькйй то тьм тонкйй майу,
Коби йа тьм не згубила при зеленім гау.
Голосочку мйй тоненькйй далеко тьм чути,
Мойе лубе закоханье, не мож тьм забути.
Голосочку мйй тоненькйй то-с мй збаламутййу,
Ой ўчора-с мй розвеселийу, нинні-с мй засмутийу,
Голосочку мйй тоненькйй том тьм потонила,
Парубочку молоденькйй, том тьм полубила.
1203. Та шчо з того мйй миленькйй, шчо ти мене лубиш,
Коли ти ми подарунок нййякйй не купиш.
Купи менйй подарунок на мивельний палець,
Шчо погляну, ўсе спомййану, купиу ми коханець.
1207. Ой заgone, загононьку, заgone бокатйй,
А хто-ж тебе так вййорау, — лубко їбелеватйй.
Ой заgone, загоночку, заgone вузенькйй,
Йа хтож тебе так вййорау, лубко солоденькйй.

1211. Ой піду йа до церкоўцы стану йа си ў кутку,
Подивіу сі раз на образ, три рази на лубку.
Ой піду йа до церкоўцы, а ў церкві образи,
Подивіу сьм раз на образ, на лубка три рази.
1215. Ой мій милий чорнобривий а йакже, а йакже,
Ой він мене вйерне лубит, а йа його также.
1217. Забуў бм ть дьўчнненько, забуў бм ть, забуў,
Коби ў тебе шчо вечерьи на розмові не буў.
Забуў бм ть дьўчнненько, забуў бм ть швидко,
Йак би з твого подвйеренька на моё не видко.
Ай бо твое подвйеренько на моё ўпрайе,
Моё серце біснுவате за тобоў ўмлывае.
Серце моё, серце моё, з каменьи твёрдого,
Чому ти сьм не розпукнеш з жыльу великого ?
1225. Ой у мойім городочку отава дрібонька,
Йака меньі з мойим милии работа легонька.¹⁾
1227. Ой коби ти мойа мила мойі гадьки знала,
Ти би з другим не стойала, тей не розмоўляла.
1229. Не знаеш ти мойа мати, шчо коханье дьіе,
Головонька на смерть болить, а серденько мльіе.
1231. Високом сьм ўперезала, високьий стан майу,
Далеком си польубила, бо близше не знайу.
Високом сьм ўперезала високьий станочок,
Далеком си польубила, файний парубочок.
Високом сьм ўперезала, здало би сьм нижше,
Далеком си польубила, здало би сьм близше.
1237. Ой гнываў сьм мій миленький за дурну дурницю,
Шчом по воду не ходила на йего кьерницю.
1239. Ой гільава березонька, гільава, гільава,
Ой то ми сьм сподобала дьўчина білава.
1241. Ой йак йа си засьпівайу ой тай дуда дайна,
Коби мене не зрадила мойа рибка файна.
Файна рибко, файна рибко за рибку тьм майу,
Куда ходжу, де шчо робйу, за тебе гадайу.
1245. Стойт липка над водою липко-ж мойа липко,
Ўсі парубьки пйут гуляйут, лиш мого не видко.

¹⁾ Вар. розмова лубонька.

1247. Стоїт йавір над водою хьнтаєе собою,
Ци тужиш ти моя мила, йак йа за тобою.
Ой тужу йа мій миленький, ой тужу йа, тужу,
Почкай же мі ней йа того роченьку дослужу.
1251. Тобі туга, мені друга лубку на серденьку,
Коли ми сьн зобачимо, хіба ў недьїленьку.
1253. Порадь мені мій миленький, йак рідненька мати,
Ци мені сьн віддавати, ци тебе чекати.
1255. Ой дубочку двеленький майу на тьн гадку,
Кажу йа тьн вирубати милому на кладку.
1257. Ци йа тобі не казала лубку на дорозьї,
Щчо йа буду почувати ў крайнім оборозьї.
1259. Ой коби йа крильці мала, йа би полинула,
Йа би свому миленькому бичкьн завернула.
Завернула, завернула, коло него сьїла,
Йа би свому миленькому ўсьу праўду повіла.
1263. Ой забулам отченаш, вїеруїу не ўмїїу,
А йак милиї заговорит, усьо зроумїїу.
1265. Ньїкому сьн не дивуїу, лише сама собі,
Щчом сьн дала на підмову парубочку тобі.
1267. Ой то ми сьн подьубили коло кукурудьн,
А ти мене милиї лубиш, йа тебе не дуже.
1269. Ой у мого миленького кучері жоўтенькї,
Та йа би сьн не мїньїла за воли сивенькї.
1271. Ой повїяў буйний вїтер та зломаў лїшчїну,
Йак наважиў богацький снї, відобраў дьїчїну.
Ой повїяў буйний вїтер повїяў, повїяў,
Щчо-ж йа буду молоденький без дьїчїни дьїяў.
Ой повїяў буйний вїтер, повїяў навалїний,
На зломану головоньку кавальєру даўнїй.
Ой повїяў буйний вїтер, повїяў дольшнїй,
Та дай Боже здоровїечко лубку теперїшнїй.
1279. Ой йа дрїмльу спати хочу, очка ми сьн злипли,
Йак би ўздрїли миленького, зараз би провидли.
1281. Ой йак йа си васьпївайу, ньїчо сьн не бойу,
Бо йа ў своїм городочку трїнаїу нетоїу.

1283. Йакьє ў тебе, такьє ў мене жоўтенькьє волосьї,
Льубімо сьї, кохаймо сьї, бо нам придало сьї.
1285. Стоїт верба над водоўю, таї сьї нахьїлила,
Ци ти такьїї льубку файнїї, ци йа сьї ўднївила?
Ци ти такьїї льубку файнїї, ци менї здаїє сьї,
Та шчо мене молодойї спаньї не бере сьї.
1289. Ої пїду йа у садочок ци не ўпаде грушка,
Ої ци вїїде, ци не вїїде мойа льуба душка.
Ої пїду йа у садочок ци не ўпаде сльїўка,
Ої ци вїїде ци не вїїде мойа чорнобрюўка.
Ої пїду йа у садочок, ци не ўпаде йабко,
Ої ци вїїде, ци не вїїде мойє голубїятко.
1295. Ої йакьїї ти мїї миленькьїї та ладнїї на ўроду,
Та йак йаснїї мїсьаченькьє зїїде на погоду.
1297. Душко-ж мойа солоденька, душко мойа мїла,
Отто-с ми сьї тойї ночї солодонькьє снїла.
1299. Ої льубїў ты дьїўчїнонькьє ў душу ты не ўложу,
Йа братї ты не гадаўю, забути не можу.
1301. Коби борзо до вечера, пїду йа до дому,
Та принесу бїле чїчкьє мому миленькому.
1303. Ої так мене мїї миленькьїї та нацьульваў сьї,
Йак соловїї у садочку йагїд надзьобаву сьї.
1305. Ої дай ми сьї мойа мїла водїцї напїти,
Та чейже йа перестану за тобоў тужїти.
1307. Ої ци йа сьї кого боїў, ци йа сьї ўстїдаїў,
Шчо йа така молоденька закоханї майў.
1399. Оре плужок попїд лужок мїла волї гонїт,
Ої йак крїкне на волонькьї йак дзвонек задзвонїт.
1311. Попїд грушу коньом рушу терньом поколяшїу,
Йак йа пїду з того села, кому льубку лїшу.
Йак йа пїду з того села, згадаїте мї льуде,
А ўже-ж менї за тнї селом жаль велїкьїї буде.
Жаль велїкьїї на серденьку, з жалью розболу сьї,
Йак не йовну тото дьїўчї, шчо з неў кохайу сьї.
1317. Ої йак йїдеш с кїньмї на нїч вознї мї з собоўїў.
Та шчооби йа не тужїла льубку за тобоўїў.

1319. Болит мене головонька моя мамунцуню,
 Бо лихуйу долю майеш моя донунцуню.
 Болит мене головонька, не дотулити сї,
 Коби дали на милого хоть подивити сї.
 Болит мене головонька нїхто ми не вїерит,
 Поскаржу сьї миленькому, їа він ми завїерит.
1325. Ой шчо-ж тобі мїй миленький а з мене за криїда,
 Кораликы їак свербиус, а личина бинда.
1327. Їосичина, березина, то їедного листа,
 Хто не майе закоханьї, того душьї чиста.
 Хто не майе закоханьї, той ў Бога щчїсливий,
 Їего вычка спокїйненька, деньок не смутливий.
1331. Їа калину лойїу, лойїу, під беревою стоїу,
 Та не роби парубочку зради надомнойу.
 Ой не теши їаворонька, не теши, не теши,
 А їак підеш до їинчойї, на мене не бреши.
 Ой не теши їаворонька не витїсуї бокьї,
 А їак підеш до їинчойї, не рахуй ми рокьї.
1337. Ёї поїїхаў мїй миленький тей на польованьє,
 А їа за ним молоденька понесла сьнїданьє.
 Сьнїдай, сьнїдай мїй миленький, лишї на полудне,
 Їа ти бїльше не понесу, бо сьї сьмїїут лїуде.
1341. Голуб сивий, голуб сивий, голубка сивїїша,
 Милїй отец, мїла матї, миленька милїїїша.
 Милїй отец, мїла матї, шчо мї породила,
 А миленька наймилїїїша, шчо мї польубила.
- Пор. Żeg. P. р. 1. г. стр. 185 ч. 18. стр. 185 ч. 17. стр. 180 ч. 23. стр. 227.
 Кольб. Пож. II. ч. 158, 215.
1345. Ой коби їа була знала миленького гадку,
 Їа би була положила через річку кладку.
 Їа кладочку положила, поручечко дала,
 Та шчоби сьї під миленькїи лаўка не схитала.
1349. Ой тунадуй моя мїла, тунадуй, тунадуй,
 Дала-с мовнї моя мїла велику принаду;
 Та не тоту принадоньку, жиби тьї лїубити,
 Але тоту принадоньку, жиби тьї ї узьїти,
1353. Ой хиаронькї до купонькї, тей не буде дошчу,
 С кьїи їа підї до домоньку, їак їа сьї припошчу.

1355. Ой їак будеш воли гнати, та дай мені знати,
Пусти голос по долині, аж до моїї хати.
Ой їак будеш воли гнати, махни на мнє пальцом,
А їа своєю маму здуру: ўтыкла курка в їайцьом.
1359. Коло гаїу потапаїу, берега сї держу,
Та не бїсь-сї дїўчинонько, їа тї не повержу.
1361. Ой того їа хлопцьи лїубїу, шчо файно танцьуїе,
Кругленько сїи їобертаїе їа ў личко цьульуїе.
Ой того їа хлопцьи лїубїу шчо вуса сїїут сї,
Шчо бровенька поморгуїут, а їочка сїїїут сї.
Ой того їа хлопцьи лїубїу, ў чорні камївельцьї,
Вїн чорньвїиї, їа бїльава, пристаў мї до серцьї.
1367. Тї не знаїеш моїа матї котра моїа душка,
Шчо червона кїятаїочка коло капельушка:
Тї не знаїеш моїа матї, котрїї мїї мїленькїїї,
Понад очка їа чорньвїиї, на личку бїленькїїї.
1371. Ў тебе очка сївенькїїї, ў мене мургавїстї,
Їак сїи вїїдут до купонькїи обоїе парїстї.
1373. Ў тебе їочка сївї, сївї, теї у мене такї,
Їак сїи вїїдут до купонькїи обоїе їеднакї.
1375. Нї сївїтї мї дурнїу ў очї бо мї сївїтїт сонце,
А тї мене вїїерне лїубїш, їа тебе не конче.
1377. Посїїу їа пшениченьку в рїдка над водоїу,
Будеш лїубку жїлїувати, шчо не ўраз аї мноїу.
Посїїу їа пшениченьку в рїдка конїушїну,
Їак їес лїубїў через лїто, лїубїж через зїму.

Пор. Żeg. P. p. 1. г. стр. 197 ч. 2. 179 ч. 15. Автр. VII. 167. Кольб. Пок II. 192—209.

1381. Ёї мож знати, мож пїзнати, їак хто кого лїубїт,
Воротенька помїнаїе їоченькаиї блудїт.
Ёї мож знати, мож пїзнати, хто кого кохаїе,
Воротенька помїнаїе, тївїженько ўдїхаїе.
1385. Тї на мене подїви сїи, їа на тебе мруїну,
Жебї лїуде не казали, шчо їа тебе лїубїу.
Тї не знаїеш мїї мїленькїїї, їак мене лїубїти,
Де найбїльше лїудїїї буде, там сїи не дївїти.
1389. Ой забрала вода лаўкїи теїї перекладнїе,
Ой то їа сї польубїла парубочка Грїнїи.

1391. Ой забрала вода лаўкы тей перекладочкы,
 Їа до своі дьўчинонькы поза городочкы.
1393. Чому вікна побілыли, бо на дворі день, день,
 Ходит милий під віконцьом підкыўкаши дзень, дзень.
 Чому вікна побілыли, бо на дворі мороз,
 Вийди, вийди мойа мила, ней учуўу голос.
1397. Ой піду йа на гороньку, стану на черешню,
 Нема мого миленького, йа до дому чешу.
1499. На добрый день Коньухова, помагайбі Гирне,
 Ой скажи ми дьўчинонько, ци лубиш мьи вйирне.
 Ой ци лубйу, ци не лубйу, не буду казати,
 Не буду ти молодому жыльу заўдавати.
1403. Подвйу сы у віконце, ци високо сонце,
 Прийди, прийди мій милецький, треба ми тьи конче.
1405. Ой попід гай дзелененький там оре Гаўрило,
 Кажут мены йісти нести, а мены не мило.
 Ой попід гай дзелененький там оре Олекса,
 Кажут мены йісти нести, а йа ўже віднесла.
 Ой попід гай дзелененький там оре Никола,
 Кажут мены йісти нести, а йа ўже готова.
1411. Ой йа би сы не здрішала, хотьби засвітало,
 Йак би прийшло соловйитко, та зашчebetало.
1413. Напрыла йа два починкы, там котами везла,
 Йам ўступила до милого, бом у ноги змерзла.
1415. Пила-ж би йа горівочку, коби на ны шум буў,
 Лубила би-и парубочка, коби ми не кум буў.
1417. Горівочко, горівочко, чо на тобі шум стаў,
 Через тебе дьўчинонько штири-и бучкы дїстаў.
 Ой дїстаў йа штири бучкы, пйитого малого,
 А ўсьо тото через тебе дьўчино небого.
1421. Ой поїхаў мій миленький на коньу, на коньу,
 А йа сьяду на другого, тай го перегоньу.
1423. Мало майу кораликйў, тай тото дрібонькі,
 Отто мены накупили хлопцы солодонькі.
 Ой поїхаў мій миленький та на йармарочок,
 Привезе ми кораликы, тей обаріночок.

1427. Тече вода з під города тай тече йарданцка,
Йа такого лубка маю, йак дитина панцка.
Тече вода з під города, на шчо тойї води,
Буде лубко хорувати, треба йохолоди.
1431. Ой стояла дыўчинонька під новою стрішкоу,
Та вабила козаченька волоскым горішком.
Прійди, прийди козаченьку, моє лубе серце,
Та дам йа ти з волоского горішка зеренце.
Не йди лубку попід стрішкым, бо стрішкым низонькі,
Та шчоби-с си не скудоўчиу кучері гладонькі.
1437. Ой тупайте чоботыта до леду, до леду,
Та солодша дыўчинонька від цукру, від меду.
1439. Ой засьвіти мила сьвічку, ней сьм видно буде,
Ней йа виджу, с кым йа сяджу, ци подібно буде.
1441. Ой засьвіти мила сьвічку, ней перейду річку,
Ой засьвіти мила йобі, ней перейду д' тобі.
1443. Йак би не ти дыўчинонько, теї не ти, теї не ти,
Не стоїау бим сивим коньом такої замети.
Йак би не ти дыўчинонько теї не твоїа ласка,
Не стоїау бим сивим коньом коло перелазка.
Йак би не ти дыўчинонько, теї не твоїа мати,
Не стоїау бим сивим коньом коло твоїї хати.
Йак би не ти дыўчинонько, та не твоїї танці,
Не ходиу би-м горі селом та не шчибау пальці.
1451. Не стій коню коло плота, не толоч болота,
Не стій шельмо з мойим лубком, бо дурна робота.
1453. Заграї же ми музиченько колошиькы тойї,
Бо йа виджу, шчо тут нема більавинкы мойї.
Заграї же ми музиченько, йак сам розумїеш,
Ци ти рукы покривило, ци лынше не ўмієш?
- Пор. Żeg. P. p. I. r. II. стр. 202. ч. 4. стр. 196. ч. 15. Кольб. Пож. II. ч. 66.
1457. Йак музика ладно граїе, пусти мене мене,
Бо мій лубко не танцьуйе, чекаїе на мене.
Йа музика ладно граїе, збираїе пальцьїма,
Очка-ж му сьм придивили за молодїцьїма.
Йало ти сьм музиченько, йало ти сьм грати,
Йало ти сьм музиченько сьм пар вольїу мати.

1463. Колоши́на не поши́ла, Колоши́на горит,
Йак дьі́учину не лубити, коли серце болит?
1465. Ой йа йі́хаў ў поле з плугом, а ти сьм ўродила,
Йа за тебе гадкьм не маў, а ти мойа мила.
1467. Ой по́йхаў мій миленькый аж до Дрогобичі,
Йа хтож мене поцьульу́е, йа ў біленькі лицы?
1469. Ой до мене парубочкьм хлопцы повертайте,
Йа солодкі йабліночкьм, та не обривайте.
Солодкої йабліночкьм гільцьм сьм зломгла,
Ти сьм лубку не жениш, бо йа ти зробила.
Ти сьм лубку не жениш, хоть би було сорок,
Бо йа тобі давья дала, ў зелений ві́турок.
1475. Ой піду йа до ворожкьм, ней віверже карти,
Ци буду йа у осени чоловіка мати.
1477. А йа сво́ю дьі́учиньку до міста поведу,
Йак не схоче пива пити, йа йі купйу меду.
1479. Вийди, вийди дьі́учинько, та ней тьм намовйу,
Та ней свої колачкьм ў кьшени не ложйу.
1481. Добра була капуста́цы с ші́франом, с ші́франом,
Добре було бичкьм пасты с Шті́фаном, с Шті́фаном.
Добра була капуста́цы з ольйом, з ольйом,
Добре було бичкьм пасты з Матйом, з Матйом.
1485. Зарі́к бим сьм чеснок йі́сти, те́й гірку цибульу,
Лише йа сьм не заречу лубити Маруну.
Зарі́к бим сьм чеснок йі́сти те́й горі́жку пити,
Лише йа сьм не заречу дьі́чину лубити.
1489. Ой Дуна́ю Дуна́йеньку тиха вода ў тобі,
Від коли мі лубку лубиш, лиш погадай собі.
1491. Вийди, вийди мій миленькый, до стайньм сто́яти,
Шчо́би ми сьм не ўтьмило корови до́яти.
Йа корови те́й подо́ю, тельта напо́ю,
Те́пер йа сьм мій миленькый йа с тобо́у розмо́ўлю.
1495. Мило ми сьм подивити на тоти обшы́ри,
Куди мили́й ваганьйе воли до кошы́ри.
1497. Ой то йа си полюбила не сво́ю доленьку,
Ой то йа си наробила серцьу розболенку.

1499. У городі тичка, тичка, на нї польатичка,
Ой то йа си польубила молодого дьичка.
1501. Ой кого йа вїйрне лубїу, того приведїт ми,
А кого йа не навиджу, свїта не вїйжїт ми.
Ой кого йа вїйрне лубїу, та того ми дайте,
А кого йа не навиджу, та не нагадїйте.
1505. Ой пїду йа с того села, на дверах напишу,
Лубко моїа молоденька, кому йа тїм лишу?
1507. Нешчїслива тота лава, шчо йа на нї спала,
Стоїаў лубко під віконцьом, а йа не чувала.
Нешчїслива тота лава, теї тота лавици,
Стоїаў лубко під віконцьом йак йасна зїрницї.
1511. Ой летьїли дикї гуси, теї не купали сї,
Лїпше будо мїй миленькїй, йак ми не знали сї.
1513. Ой на мене лубде брешут теї крачут ворони,
Шчо до мене лубко ходит, с чужої сторони.
1515. Ой недїле, недїленько, мїй ранїй обїде,
А ўже моїа дїўчинонька по воду не пїде,
1517. Ой йакїй ти мїй миленькїй не помїйркованїй,
Моїе личко від недїлї не поцьульуване.
Ой та йа сї помїйркуїу, личко поцьульуїу,
Йак не ў тоту недїленьку, бодай у другуїу.
1521. А йа ружу поморожу, насїпнї не маїу,
А коханї гїрш хороби того добре знаїу.
Йа хоробу перебуду, теї здорова буду,
А великє закоханї нїгди не забуду.
А коханї не родина, таї не родиночка,
За коханьом серце мльїе, болит головочка.
1527. Коби ми сї шчо не стало, бо йа ўже не можу,
З великого закоханї головоў наложу.
1529. Ой ти Йванцьу, ой ти Йванцьу, ой ти Іваночку,
Докїль буду не забуду твоїу сьпїваночку.
1531. Ой кувала зазуленька теї на роздорожу,
Йа за тебе мїй миленькїй забути не можу.
1533. Ой на ставу на ставочку водици лельїе,
Та шче моїа дїўчинонька робити не ўшїе.

- Ой на ставу на ставочку водиці блишчит сї,
Та шче моїа дьїчиновька робити наўчит сї.
1537. Ой із гори на долину по маленьку зїйду,
Сподївай сї моїа мила, йа до тебе приїду.
1539. Ой би штири скрипкьм грало тей цимбали били,
Тоби моїе смутне серце не розвеселили.
1541. Ой сумуйе моїа мила, сумуйе, сумуйе,
Шчо від мене молодого голосу не чуйе.
1543. Ти не знаїеш мїй миленькїй, не знаїеш, не знаїеш,
Мене болит головонька ти сї не спитайеш.
Болит мене головонька від чола до чола,
Не видїлам миленького нї нанї, нї ўчора.
1547. Ой сумненкї поточенькї сумненкї, сумненкї,
Куда мила віганьїе воликьм сивенькї.
Ой йак вона віганьїла, на мене мруґала,
Ой пся йейї мати знаїе, шчо вона гадала.
1551. Ой на горі на високї там стояли бучкьм,
Шче-с миленька не робила ўже тьм больтьм ручкьм.
1553. Ой на горі на високї там стояли бучкьм,
Поцьлуй мїм мїй миленькїй а ў біленькї ручкьм.
Йа тьм ў ручкьм не цьлуйу, бо-с не попаденька,
А ў личка тьм поцьлуйу, бо-с моїа миленька.
1557. Ой дубова коновочка, йасенева денце,
Коли тобі рочок виїде наймитоньку серце?
А йак тобі рочок виїде, бїльше не наймай сї,
Та за мноїу молодойу на вікьм звїнчай сї.
1561. Ой не свїти мїсїаченьку нїкому, нїкому,¹⁾
Лише пому миленькому, йак їде до дому.
1563. Ой зацвила пшениченька на чотири бранкьм,
Очи плачут, ноги скачут ў вечер до коханкьм.
1565. Ой на горі два йавори, третїй похилиў сї,
Йак не возму котру лубїу, не буду жениў сї.
1567. Не стїй лубку під віконцьом ўвїйди си до хати,²⁾
Ой ўпало ми веретїнце нїкому підняти.

¹⁾ Кольб. Пок. II. ч. 198.

²⁾ Кольб. Пок. II. ч. 234.

- Ой ўпало ми веретынце йа ўпало ми двойе,
А йак прыйшло закоханье, підняло обоје.
1571. Ой не буў йа у тім селі лиш йеден разочок,
Та такьем си дыўчыи выбраў, йак той образочок.
1573. Ўчора не буў, нипы не буў, чомусь не бувае,
Ци му мати заказала, ци він йинчу мае
Ны му мати заказала, йинчої не мае,
Лише ў него пся натура за мене не дбае.
1577. Йедны двері запыраў, а другі підхвильу,
Попад вару зазираў за тобоў Васильу.
Йедны двері запыраў, а другі засуну,
Попад вару зазираў за тобоў Йвасьуньу.
1581. Ой йак не мож ізробити з дуба колотыўкы,
Ой так не мож ізробити з молодцы дыўкы.
Ой йак би сы з молодцы дыўчына зробила,
Она би сы на парубка і не подивила.
1585. Через гору високуйу йедвабний шнурочок,¹⁾
Ўчора не буў, нинька не буў, што то за смуточок?
1587. На обід вару льід, на полудне кашу,
А на вечір періжечкы, ци прыйдеш Михасьу?
1589. Ой скочу йа з перелазу на копану грыдкы,
Нема ў мойі сусыдонькы за грейцар порьидкы.
Йак би мене сусыдонька за невістку ўзяла,
Йа би ў свойі сусыдонькы порьидок зробила.
1593. Ой скочу йа з перелазу на копану грыдкы,
Йак йа піду з тойі хати, не буде порьидкы.
1595. Ўчора прыла кудыленьку йа нипы повісмо,
Сьидь си лубку коло мене, хоть ми буде тысно.
Сьидь си лубку коло мене, говори до мене,
Пізнайу ты по натурі, ци лубиш ти мене.
1699. Ой сьіў він си коло мене а йа коло нього,
Він до мене не говорит, ачы йа до нього.

¹⁾ Żeg. P. p. I. g. str. 188. ч. 33.

Ріжнородні ритми.

1.

Andantino.

Гей ві́й-ди, ві́й - ди, ти ві-ронь-ко ве-чір-
Ой ра-даб вір-ка ві́й - ти, чор-на хва-ра за-ва-

на - йа, Гей ви́й - ди, ви́й - ди, гей ви́й - ди, ви́й - ди,
джа - йе, Ра - даж би йа д' то - бі ви́й - ти,

ды́ў - чи - но мо - йа вір - на - йа.
та ма - ту - сы не пус - ка - йе.

Ой йак айшла віриченька, усе поле освітила,
Та йак вишла дыўчинонька козаченька звеселила.
Ой ти дыўчино, ой ти дыўчино, ти тихайа погідонько,
Ой дай же мені сьм чути, та йак вийдеш по водоньку.
Ой не так то по водоньку, та йак уже підеш з водою,
Постаў мила коновоньки, та поговори во мною,

Співала П. Біліньска.

Пор. Антр. VII. 169. Žeg. P. p. I. г. стр. 46. ч. 5.

Під голос сеї пісні співвають ся три слідуючі.

2. а.

Повад тими горопьками сходить місяць з зороньками,
Йа шче вижше підльїтає, сивий сокіл з вірлоньками.
Ой летит же він летит, теї крилоньками блудит,
Ой йак тьжко на серденьку, йак хто кого вїєрне лубит.

2. б.

Ой там, ой там над горами вішоў місяць йа з зорами,
Нїхто вижше не льїтає, йак той голу́б з голу́бками.

Ой літайє він літайє, та крильцями не зблудит,
 Йак то нудно, йак то тьжко, йак хто кого вірно лубит.

3.

Ти зелена лышчинонько, чом не гориш лиш сї куриш?
 Ти молода дыўчинонько, чом не лубиш, лиш шї дуриш?
 Гей коби йа суха була, горїла бим не курила,
 Ей коби йа твоюї була, лубила бим не дурила.

Спївав Олекса Луцїв.

4.

Moderato.

Си-вий ко-ньу, си-вий ко-ньу, чо ти за-ду - маў сї,

Не-ма то - йї дыўчи-нонькы, шчо йа ў нї ко - хаў сї.

Сивий коньу, сивий коньу, найш сї оброку,
 Поженемо за дыўчиноў під земљу глибоку.
 Сивий коньу, сивий коньу тьжко на тї буде,
 Поженемо ў раз з вітрами, попасу не буде.
 Борше коньу, борше коньу, бо ўже вечерїє,
 А там сидит мойа мила, де з лыса зарїє.
 Сидит вона, сидит вона, дивит сї ў віконце,
 Та йак темно не видненько, сьвітит сї йак сонце.

Спївав Гравь Шабан.

5.

Allegro moderato.

Там у по-ли кьєрничень-ка, гей гой, го-йа йа,

те-че во-да сту-де-нень-ка, та дрітта ром-гай - да.

Козак коня наповайе, дьўка воду зачерайе,
 Постаў дьўко коновочкы, та будемо розмоўляти.
 Не поставйу бо сы бойу, бо лихуйу маму майу.
 Бо лихуйу маму майу, буде бити, добре знайу.
 Прийшла дьўка до домочку, йейі мати ў головочку,
 Не бий мати ў головочку, скажу йа ти ўсу праўдочку.
 Надлетыли гуси в броду, та ізбили чисту воду.
 Йа годнну постойала, ным сы вода устойала.
 Ным сы вода устойала, йа с козаком розмоўляла.
 Не бий мати ў головочку, скажу йа ти ўсу праўдочку.
 Йа хто не дурний, розумний, той сы не дасть на підмову,
 Той сы не дасть на підмову жоўньарови молодому.
 Бо то жоўньар дьвигар курит, він не озме, лише здурит.

Співала Фесі Баранова.

В.

Andantino.

Ой від-ти го - ра, а від-ти дру - га,

Ме-жи ти-ми, ти-ми го-ронька-ми йас-на-йа зо - ра.

А йа си гадаў, шчо зора вийшла,
 А то мойа дьўчинька по воду вийшла.
 А йа за нейу йак за зоройу,
 Сивим ковьом чистим полььом чей йі догоньу.
 Йак йам здогониў, та заговориў,
 А хтож тебе мойа мила так рано збудиў?
 Ньїхто не будиў, йа сама ўстала,
 Зора йасна ізходила, йа сы ўмивала.
 Дьўчино мойа напій ми коня,
 Не напою бо сы бойу, бом шче не твоя.
 Йак буду твоя, напою ти два,
 З кьедрової кьєрниченькы, в нового відра.
 Йа кїнь воду пїє, копцями бїє,
 Тыкай, тыкай файна лубко, бо він ты забїє.

Співав Тимко Кондеревич.

Пор. Автр. VII. 188.

7.

Allegro.

Гей у по-ли кьєр-ви-чень - ка, ко-ло не-її тра-ви-

чень - ка, Та дріт та, дріт та, ром тай да-на да-на,

та- дріт та дріт та ром- тай да-на.

Гей там Роман коня пасе, там дьїучина воду несе.

Рефрен :

Та дрітта дрітта ромтай дана дана, та дрітта ромтай дана.

А він їєї зариває, уна сїї у него випрошає.

Єї Романе, Романочку пустиж мене до домочку,

Бо лихуїу ньєнку маїу, буде бити добре знаїу.

Не буде ти ньєнка бити, кобис знала говорити :

Надлетїли гуси в броду, сколотили с пїском воду,

Їа годинку постойала, нїм сїи вода устойала.

А годинку відпочїила, пїм сїи вода очистїла.

Єї Романе, Романочку, задам їа ти загадочку :

А шчо росте без корїньї, а шчо горит без палїньї?

А шчо цвите без цвїточку? — буду твоїа Романочку.

Камїнь росте без корїньї, сонце горит без палїньї,

Љуба цвите без цвїточку; Ужєм твоїа Романочку.

Спївала П. Білїньска.

Пор. Кольб. Пок. II. 102, 103, 104. Антр. VIII. 182. Чуб. V. Люб. 188, 293, род. 468. Навроц. ст. 117.

8. а.

Moderato.

Ої ва-жу їа ва-жу на дьї-чи-ну лад-ну,

Етлофр. Збїрник т. XI.

16

Обіцьила дати, казала чекати:
 Почкай, почкай мій миленький, дала-м вішивати.
 Дала-м вішивати, би не знала мати,
 Але треба від роботи чірвоного дати.
 Вішивай, вішивай, лише не забаўльай,
 Бо йа конья відрихтуў, сам ў край повандруў.
 Сам ў край повандруў аж на Буковину,
 На кого йа товаришу лишу більавину?
 Йа лишу на тебе лишу свойу більавину,
 Йак сьн верну в Нитальўкьм купїу ти горїўкьм.
 Ой будемо пити та тоту горїўку,
 Йак йам лишиў так йам застаў свойу лубу дьїку.

С. Н. Д.

В. Б.

Moderato.

Обіцьила дати, не казала мати,
 Чекай, чекай мій миленький дала-м вішивати.
 Вішивай, вішивай молода Рузуньу,
 Бо йа заўтра сьаком, паком від вас повандруў.
 Від вас повандруў аж на Буковину,
 На кого йа вістаўльїу свойу більавину.
 Мій ти товаришу пильнуй мойї дьїўкьм,
 Йак сьн верну в Буковини, напїем сьн горїўкьм.
 Напїем сьн горїўкьм цїлим пїўкватирком,
 Йак йа-м лишнў так йа-м застаў свойу більавинку.

Спївала Анна Гранас.

9.

Andantino.

Йа усьї са-ди про-цви - та - йут, теї чер-во-на ка-ли-на,

Еї а ў са-ды си-дѣт пташкѣ, на ка - ли-нѣ со-ло-вїа.

Ой спит ми сї, не спит ми сї, на сон ми сї не бере,
 Пішоў би йа до дїўчини, сам не знаю де ўна йе.
 Ой йе ў мене мій товариш, шчо він мене поведе,
 Лиш він крашчїй шче від мене ў мене дїўчїн відбере.
 Йак йа ў тебе товаришу твоїе дїўчїн відберу,
 Набий собі два пістульї, стрїль йа ў душу йа ў мойу.
 Йак йа майу товаришу ў твою душу стрїльвати,
 Ти молодїй товаришу, жьїль ти буде ўмирати.

Пор. Кольб. Пок. II. ч. 106.

Спївала Анна Іранас.

10.

Moderato.

Ой два нас два нас, ой два нас два нас, то-ва-ри-шеньку,

два нас, Та вїй-ди вїй-ди, та вїй'-ди, вїй-ди

тре-та дїў-чи - но до нас.

Ой йа не вїйду (bis) бо сї бойу морозу,
 Свої ноженька „ на вікїн відморозу.
 Ой не бїй же сї „ мойа мїла й морозу,
 Твої ноженька „ ў свою шьїпочку ўложу.

Пор. Антр. VIII. 31 і 186. Чуб. V. Люб. 176 і 314.

С. Н. Д

11. а.

Moderato.

Ой ле - тит во - рон та в чу - жих сто - рон

теї кра - че, теї кра - че.

А й ходит милий поїд віконце, теї плаче.
 Ой пусти-ж мене моя миленька до хати,
 Бо йа не дурень поїд віконці стояти.
 Ой бігме би-м тьи ти мій миленький пустила,
 Лише не майу на цілу нічку сьвітила.
 Пересьвітимо цілу ныченьку очина.

Співав Омекса Луців.

11. б.

Співав ся так, як ч. 11. а.

Ходит сорєка коло потока теї краче, теї краче,
 Ходит миленький поїд віконце, теї плаче.
 Ой пусти-ж мене моя миленька до хати,
 Буду-ж йа тобі йа ўсьу праўдоньку казати:
 Ой пусти-ж мене моя миленька під свій коц,
 Ой купйу-ж йа ти черевиченьки, йакі слоч.
 Ой йа не паньї ў черевиченьках ходити,
 Менї би треба на кусень хлыба робити.

Співала П. Біліньска.

12.

Andantino.

Чо-му-с мо - йа ми - ла на лич - ку змар -
 То - му ми - лий то - му, шчо-м тьи не ви -

Йак би-м ў лысы сидыў милойі не видиў,
Тоби-м не маў жалю, хоть би-м там і зидыў;
А йа ў селы походжайу,
На милу сын подиўляйу,
Жаль серденьку мому,
Сидьачи самому.

Наставйу йа сыти наставйу слоўниці,
Чейже йа пігмайу красьныя моладыці.
Йак пігмайу утышу сы,
Там йа з ними розмоўлю сы.
Жаль серденьку мому,
Сидьачи самому.

Співаў Олекса Луціў.

13.

Співае ся так, як ч. 10.

Чому-с не прыйшов тей не прыйіхаў, докіль йа ти писала,
Ци-с копы не маў, дороги-с не знаў, матусы не звольала?
Йа коніка маў, дороженьку знаў, матусы ми звольала,
Найстарша сестра, бодай не зросла, сідельце захавала.
Тей не йідь, не йідь, ти мій братчыку, до тойі негідныці,
Не ўміе-жати, ны вішавати, лише з пісьныіў сыпівати.

С. Н. Д.

14.

Andantino

день бі - лий. Ой вий-ди, вий-ди, мо-ло-да дьї-чи-по,

по-го-во-ри зо мноу-йоу.

Почкай ми шче хвильку, почкай ми шче годинку,
 Ой ней йа свому батеньку лубому вечереньку владуйу. (bis)
 Добре тобі моульашче, по свїтлоньці ходьашче,
 Ой миньї нудно на серденьку трудно під віконьцом стоїашче.
 Митьль мите й очка замітайе, до бутелькы ручка прилищайе.¹⁾
 Ой ней йа свої матицьці лубої постывоньку владуйу.
 Ой ней йа свому братови лубому постывоньку владуйу.
 Ой ней йа свої сестрици лубої постывоньку владуйу.
 Вийшла, вийшла дьїчнина; стала ми сьї причина,
 Стала ми сьї причина, збила ми сьї фльишчина,
 Ой стала ми сьї тай йешче причина, збила ми сьї фльишчина.

С. Н. Д.

15.

Andantino

Сте-ли сьї бар-він - ку, сте-ли сьї дзе - ле - ний,

та йак лист по воды, Ой ни тышти сьї

мо - йї во - ро - женькы мо - йї тыжки при - го - ды.

¹⁾ Сей вірш співає си замість повторени вірша: „Ой миньї нудно...“

Бо моїа пригода, бо моїа пригода та йак ў лїтї роса,
 Йа вітрец повіє, сонвінько пригрїє, тай она згїно ўса.
 Ой мїй миленькїй, голубку сивенькїй не по праўдї жїєш,
 Ворота хїляєш, хатоньку минаєш, тай до йинчої їдеш.
 Коли хоч миленька, голубко сивенька, йаби йа до тїя їшоў,
 Ой обсади сї садом виноградом, би тїя голос не зайшоў.
 Йа сад не садїла, анї підлївала, але сам садок ріс,
 Йа лубка не знала, з роду не видала, сам ми Господь принїс.

С. Н. Д.

Пор. Кольб. Пок. 462. Антр. VII. Лисенко I. Quotlibet з укр. піс.

16.

Allegretto.

Ой йї - ха - ла Ка - те - ри - на штер-ма во - ли

йа з Жу - ли - на, Ка - те - рин-цьу мо - йа,

чор - но - бриў-цьу мо - йа.

Рефрен:

Питала сї Василя, ци далеко до села.

Катеринцьу моїа, чорнобриўцьу моїа!

Недалеко лише мїля, Катерїно чорнобрїва.

Катерїна лїгла спати, Василь воли завертати.

Василь воли завертає, Катерїну обїгнає.

Ў Катерїни бїлї лицї, анї волїў, нї телицї.

Ў Катерїни чорнї брови, анї волїў, нї корови.

Церез твої бїлї пїйти, хотїли ми й..... ўтїти.

Церез твої бїлї пїйти, хотїли ми п..... ўтїти.

Сївав Михайло Сїдорик

17. а.

Співає ся так, як ч. 10.

Пійут куронькы (bis) на день сї вібираїе,
 Козак дыўчину „ ўсьу ныўчку намоўляїе.
 Прийшоў до дому „ йа ўзьмў він сї взувати,
 Йучула ненька мати старенька йа ўзьила нарікати:
 Ой ти синочку мойа дитинко йа чось не можу спати,
 Льубиш дыўчину, льубиш молоду, кажу йї тобі ўзьати.
 Дыўчину льубїу (bis) дыўчину приголубїу,
 З дороги зведу (bis) теї сьміяти сї буду.
 Ой грїх синоньку, мойа дитинко ў недыленьку сьвідати,
 Йа шче дужший грїх, йа шче тьжший грїх с сироти сї сьміяти.

Співала П. Білїньска.

17. б.

Співає ся так, як ч. 10.

Пійут куронькы, пійут другїї а йа ў дыўчини сиджу,
 Від дыўчини йду (bis) дороженькы не виджу.
 Прийшоў до дому „ теї ўзьмў сї визнавати,
 Уччула ненька мати старенька, теї ўзьила нарікати:
 Ой сину ти мїй, дитино мойа йа шчось не можу спати,
 Льубиш дыўчину (bis) позволў йа-ж ти ўзьати.
 Ой йа йї льубїу „ теї йа йї приголубїу,
 Запрїгай брате „ сивї бичкы до плуга,
 Та чей відїйде „ мому серденьку туга.
 Запрїгай брате „ теї поїдем орати,
 Ой поїдемо „ теї густими лугами,
 Ходит дыўчина „ ўмиваїе сї слъозами.
 Не плач дыўчино „ не збаўльїй сї голови,
 Йа тебе не ўзьмў „ йа з льуцької намови.
 Біг ми тьх суднў „ мати ми не казала,
 Йа сьи не жениў „ ти сьи шче не віддала.

Співала Марта з „Лугу“¹⁾

17. в.

Співає ся так, як ч. 10.

Три початкові рядки як ч. 10.

Студена роса (bis) ноженькы відморожу.
 Ой не бїй же сьи „ мойа мила шорозу,

¹⁾ „Луг“ є се назва присїлка ходолицького положеного серед густих лугів над берегом Стрия.

Здойму шьпичку (bis) твої ноженькы ўложу.
 Або йа тобі " шьпичку не купила,
 Аби йа своїй " ноженькы уложила.
 Твоѣя шьпичка " йа дуже дорогаѣя,
 Чотири воли " з оборенькы забрала.

Співала Марта з „Дугу“.

18.

Співас ся так, як ч. 10. стор. 123.

Ой ти парубок (bis) а йа дьїучина красна,
 Ой ти сьї виспаў " йа ти коника пасла.
 Пасла-м ти коньа " до темненької ночі,
 Йупала роса студененькаѣя на мойї чорнї йочи.
 Не так на йочи (bis) та йак на косу росу,
 Ой ужеж бо йа, матыінко мойа, віночка не доношу.

Пор. Кольб. Пок. II. ч. 136.

Співала Марта з „Дугу“.

19.

Співас ся так, як ч. 10. стор. 123.

Ой де ти йїдеш (bis), миленькый, на Подьїльє?
 Поверни коньом, поверни сивим тай на моѣе подьвїрїє.
 Поверни коньом, поверни сивим на моѣе подьвїеренько,
 Напахайеш сьї, наньухайеш сьї ўсыльакого зьїльенька.
 Напахайеш сьї, наньухайеш сьї зьїльенька пахпнучого,
 Нацьульуйеш сьї (bis) личенька румїаного.

Співала П. Білїнська.

20.

Співас ся так, як ч. 10. стор. 123.

Ой підуж бо йа на вечерниці, де мене не прошено,
 Там воротенька позапіранї, там мене не ўпушено.
 Вийшла дьїучина теї отворила, за білу ручку ўзьала,
 Ой витай, витай, ти мїй миленькый, даўно йа-м тьї видала.

Співала П. Білїнська.

21.

Співас ся так, як ч. 10. стор. 123.

Ти, мойа миленька, ўтвори воротенька, ци майеш ти батенька?
 Йе ў мене батенько йасний мїсьїченько, ой та йасний мїсьїченько.

Етногр. Збірник т. XI.

17

Ти, моя миленька, ўтвори воротенька, ци майеш ти матынку?
 Йе ў мене матынка сираяа землянка, ой таа сираяа землянка.
 Ти, моя миленька, ўтвори воротенька, ци майеш ти братенька?
 Йе ў мене братенько йасний мисыченько, ой та йасний мисыченько.
 Ти, моя миленька, ўтвори воротенька, ци майеш ти сестричку?
 Йе ў мене сестричка на небі вірничка, ой та на небі вірничка.
 Ти, моя миленька, ўтвори воротенька, би-м до тебе зайіхаў.
 Пор. „Правда“ 1868 коляда. Співала П. Біліньска.

22.

Співае ся так, як у III відд. поміщена пісня: „Далеко чувати о такі новині.“

Умру-ж бо йа, умру через йединуўу,
 Через йединуўу дочку ўдовинуўу.
 Не ўмирай, сиюньку, постаў си коршиюньку,
 Ўсі дывочкы прійдут та на гуляночку.
 Ўсі дывочкы прійшли та на гуляночку,
 Нема йединойі дочкы ўдовинойі.

Умру-ж бо йа, умру через йединуўу,
 Через йединуўу дочку ўдовинуўу.
 Не ўмирай, сиючку, постаў си кьерничку,
 Ўсі дывонькы прійдут воду зачерати.
 Ўсі дывонькы прійшли, воду зачерали,
 Нема йединойі дочкы ўдовинойі.

Умру-ж бо йа, умру через йединуўу,
 Через йединуўу дочку ўдовинуўу.
 Не ўмирай, сиюньку, постаў си церквоньку,
 Ўсі дывочкы прійдут Богу сы молити.
 Ўсі дывочкы прійшли Богу сы молили,
 Нема йелинойі дочкы ўдовинойі.

Умру-ж бо йа, ўмру через йединуўу,
 Через йединуўу дочку ўдовинуўу.
 Ўсі дывочкы прійшли Богу сы молили,
 Іде йединаяа дочка ўдовинаяа.
 Лиш би в лави ўстати, тей би сьлюб й узвати,
 Лиш би в лави ўстати, тей би сьлюб й узвати.

Співав Олекса Бабій.

23. а.

Співае ся так, як ч. 1. стор. 118.

Ей у поли край дороги стоить камінь маймуровий,
 На тым, на тым камененьку стоить хлопец чорнобривий.

Ой стоїть же він стоїть, той думку си думає,
 З великого закоханні: той розлука буває.
 Ой за гори високої сходит місяць з воронками,
 Йа шче вижше синій сокіл йа з своїми орлонками.
 Ой летит же він летит, той криленьками блудит,
 Йак то тому тьжко, нудно, йак хто кого виїрне льубит.
 Дай ми, Боже, миленькуйу, тай тоту, шчо йа знайу,
 Хоць худоби не дьжду сї, ней з хорошоу нажиу сї.
 Йа шчо-ж менї по худобї, шчо подьвийриь гальаже,
 А йак йака леда біда, молодому сьвіт завйаже.
 А шчо-ж менї по худобї, шчо худобонька буде,
 А йак йака негідниця, ўстидно вийти межї льуде.

Співала Каська Сидорик.

23. б.

Співав ся так, як ч. 1. стор. 118.

Край дороги широкої лежить камінь наймуровий,
 На тім на тім каміночку сидит жоўвар чорнобровий.
 Ой сидит же він сидит та думочку думає,
 Зальубиў сї ў молодї дьїучинї, поверечи гадає.
 Ой біда біда (bis) той не старайа мати,
 Не казала ми „ біднойе дьїучини брати.
 Лиш ми казала „ богацької шукати,
 Та шчоби за неў „ воли, корови гнати.
 Воли, корови „ ўсї штири половїї,
 Йа шче до того „ два конї вороїїї.

Ой не йди, не йди (bis) ти дрібнесенький дошчу,
 Знаєш ти добре „ шчо до дьїучини гошчу.
 Ней йа перейду „ той ныжкї не помочу,
 Ней льуд не знає „ шчо до дьїучини ходжу.

Ой де ти йїдеш, де ти поїдеш, мій миленький, від мене?
 Не бїй сї мила, голубко сива, йа сї верну до тебе.
 Ой ти поїдеш (bis) крутини дорогами,
 А мене лишнш „ з тьжкьими ворогами.
 Ой де ти йїдеш, де ти поїдеш, мій миленький, від мене?
 Недалеченько, моїе сєрденько, верну йа сї до тебе.

Ой біда, біда (bis) не попова Ганусї,
 Йа йейї льубїу „ зачепити бойу сї.

Йа йейі лубїу (bis) она мі не лубила,
Йа йі зачепїу „ йона мі поганьбила.

Співала Фесї Баранова.

Ой підуж бо йа (bis) попід гай похильбу сы,
Та подивїу сы „ теї шчо робит Ганусї.
Йа Ганусенька „ дрібне листечко пише,
Махне хусточкоу білоу ручечкоу, теї дитину колише.
Дей же ми, Боже (bis) до недїленькї ждати,
Та пішлуж бо йа „ до Ганусенькї у свати.
Та пішлуж бо йа „ два післанці до хати,
Ой а сам стану теї під віконьцом, ой теї буду слухати,
Ой а шчо буде теї Ганусенька, та на тото кавати.

Ой не граї, не граї, (bis) шиленькїй, на фуйару,¹⁾
Та не заўдавай „ кому серденьку жалю.

С. Н. Д.

24.

Andantino.

Ой у са-ду сы-но ни-зень-ко по-сы-ло,
Ой десь мо-їе за-ко-ха-нї до ве-че-рі сы-ло.

Неї оно сыдаїе, ней здорово буде,
Слї ўно мене вїйрне лубит, то вїи не забуде.
Кониченьку сивий, будь же ми шчїсливий,
Завези ми, занеси ми до моїї дїўчини.
Йудар копитами теї під воротами,
Йа там вийде дїўчинонька с чорними бровами.
Дїўчинонька вїйшла, білу ручку дала,
Витай, витай коваченьку, даўно-м тїи жадала.

¹⁾ Вар. Ой не граї, не граї (bis) псїий сїну, під ворота,
Не смїїй сы з мене „ бїдненької сироти.
Ой не граї, не граї „ псїий сїну, на фуйару,
Знайеш ти добре „ шчо йа вольїу не маїу.

Співала Фесї Баранова.

Жадала-м ти́ учора, сьїм годин в вечора,
 Не могла-м сьї причекати, сама-м пішла спати.
 Сьвічечка горїла, меньї душьи млыла,
 Та за тобоу́, козаченьку, шчо́м ти́ не видыла.
 Сьвічечка горїла до самого́ гнота,
 Чо́му-ж тебе, мій миленькый, не знесла охота?!

Співала Фесі Баранова.

Співает ся так, як ч. 10. стор. 123.

Коби не мороз (bis) те́й не студена роса,
 Ой пішла-ж би йа „ до Тернополю боса.
 Йа ў Тернополї „ те́й хлопець молоденькый,
 Ой та коби йа те́й не стратила свій вінок зелененькый.

Співала Фесі Баранова.

2. Неслава.

Коломийки.

1601. Ой лубиу́ йа дьїучиньку те́й льїто те́й зиму,
 Йакась йї сьї біда стала ўродила дитину.
 Ой лубиу́ йа дьїучиньку тоненьку, маленьку,
 Ўзьили ў мене за дьїучину корову сивеньку.
 Не жьиль меньї королицы́, лиш моя́ неслава,
 Пішла моя́ сивулицы́ йаж до Станьїслава.
1607. Зайшло сонце за віконце, мїсьць за квартиру,
 Та де-ж ти сьї забавльи́неш, лубий гранатиру?
 Зайшло сонце за віконце за льїс за буковнїй,
 Та стратила дьїучинька вінок бирвинковий.
 Ой коби йа була знала, шчо не буду ў вінку,
 Була би-м тьї не садила дзелений барвінку.
 Була би-м тьї не садила, тай не підливала,
 Була би йа парубочкам ў ласку не стойала.
 Ой коби йа була знала, шчо меньї так буде,
 Була би-м сьї утопила, йак вода прибуде.
 Ой неславо, неславонько, то-с на мене ўпала,
 Та на мойї чорнї очка, шчо́би йа плакала.
1619. Ой цигане, циганочку, то-с мї йоциганиу́,
 Йакоу́ була-м дьїукоу́ файноу́, та-с мї йопоганиу́.
 Бодай тобоу́, парубочку, дьїтько возиу́ дуби,
 Та йак мене через тебе ўзьили льуди ў зуби.

Ріжнородні ритми.

Moderato.

1. а.

Ой хо - ди - ла дьї - чи - нонь - ка по лу - зі,
 Та но - си - ла бі - ле ді - тьи
 на ру - ці.

Moderato.

1. б.

Ой хо - ди - ла дьї - чи - нонь - ка¹) по лу - зі,
 Та но - си - ла бі - ле ді - тьи на ру - ці.

Пішла ўна сьи до

батенька
матїнкьи
сестричкьи
братчєка

 радити,

Та шчо-ж менї в тии дїтьятком робити?

Ой утопи-ж, мойа

доньу
сестро

 утопи,

Сама собі загубонькьи не зроби.²)

¹) Вар.: Ганусенька; вар.: бідна ўдова.

²) Вар.: Ой тай їди мойа

доньу
сестро

 та ўтопи,
 Таку й собі мойа

доньу
сестро

 смерть зроби.

Ой ходила...

Пішла ўна сьм до шлого радити :
Та шчо-ж мені с тни дитьткою робити ?
Ой не топи-ж, воіа мила, не топи,
Сама собі загубовькы не роби.
Озми, мила, озми, мила, приголуб.
Та підемо до церкоўцы, ознем сьлюб.

С. Н. Д.

2.

Співає ся так, як ч. 10. стор. 123.

Ой підуж бо йа (bis) то гороў то долиноў,
Там йа см знайду „ ружечку тей калину.
Ци ружу рвати „ ци калину ламати,
Ци замуж іти „ ци дьіучиноў гульати.
Замуж пішоўши „ біднайа головонька,
Дьіўкоў гульаўши „ льуцькайа й обмовонька.
Ой Боже, Боже „ коли той вечір буде,
Бо ўже сьм за мньн „ паговорили льуде.

Співала П. Білґіньска.

Пор. Федькович. Писаня II. 111—112.

3.

Andantino.

Са - ма йа не зні - йу, шчо ро - би - ти ма - йу,

З ве - ли - ко - го жа - льу пі - ду до Ду - на - йу.

Три нічкы не слада, дрібный лист пїсала,
До свого шлого, тей на почту дала.
А мій милый устаўши, той лист прочитаўши,
На колына кльикнаў, тей до Бога вітхнуў :
Льубнў йа-и дьіучину, тей майу причипу,
Бо майе дьіучина маленького сина.
На тобі, козаче, комба вороного,
Бо то задлы твого сина маленького.

Йіде козак, йіде, ворота минає,
 Родина виходит, козака витає:
 Козаче, козаче, ти наша родино,
 Без тебе хоруйє молода дьїучина.
 Козак до сьвітлонькьки, дьїучина хоруйє;
 Ёзьвї її за рученьку, рученьку цьульуйє.
 Цьульувала би ты нещчїсна година,
 Ты сї мене відрїк, й їсьа моїа родина.
 Ой цит, дьїучинонько, Господь Бог с тобоюїої,
 Прийдеш до здороїльи, возму сьльуб с тобоюїої.
 Ой шчо-ж менї с того, шчо буду сьльуб брати,
 Коли їа не буду ї віночку стояти.

Пор. Антр. VII. 183, VIII. 192.

Спївав Олекса Луцїв.

4.

Andantino.

Ой шумїат лу-ги шу-мїат, тай буйненькїй вї-тер

вї-їє, Не ўкри-вай мїи дво-рїа - ни-но,

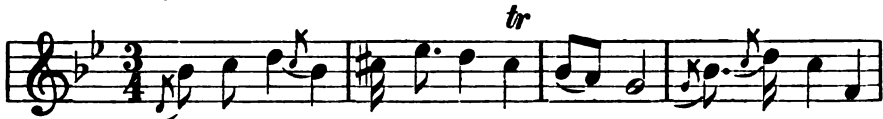
бо мїи тво-їє сло-во грї-їє.

Не ўкривай мїи, дворянино, ані своєю одежоїої,
 А ти казаў, шчо мїи озмеш, а теперка гордиш мноїоїої.
 Ой казаў менї отец, ой казала менї мати:
 Сама-с си го польубила, нема чого жалувати.
 Ой казала ми мати, ой казаў же менї отец:
 Сама-с си го польубила, ой бо-ж то буї файний хлопец.

Спївала Каська Курилова.

Пор. Ів. Франко „Жїноча неволя“ стр. 25.

Andantino.

Б. а.¹⁾

Ой дьїучи-на на гриби хо - ди - ла, ў тем-ным лысы

ў га - йу ва - блу - ди - ла.

Ой надїїхав козак молоденький,
 Під ним заржаў коник вороненький.
 Ти козаче, козаче гільтайу,
 Виведи ми з двеленого гаїу.
 Ой йак би ти дороги не знала,
 Ти би мене гільтайом не звала.
 Звала би-с ми: сивий соколоньку,
 Виведи ми з гаїу до домоньку.
 Буду йа тьм з того гаїу вести,
 Лиш ми сы дай з дорїженькьм звести.
 Ой дам йа ти коновочку меду,
 Лиш ней йа тьм з дорїженькьм звезду.
 Ой би-с ми даў шче й другу горїўкьм,
 Та не зрадиш хорошой дьїўкьм.
 Ой дьїучина горїўкьм не пила,
 Ўже дьїучина з дороги зблудила.
 Завїў дьїўку під білу березу,
 Зрадиў дьїўку не пїану тверезу.
 Завїў дьїўку ў двелену лышчину,
 Породила маленьку дитину.
 Ой по горі буйний вітер віїе,
 Ой таи козак пшеииченьку сыїе.
 Сыїе, сыїе ўже сыїуби доходит,
 За ним дьїўка обїдець вїносит.

¹⁾ Пор. Кольб. Пок. II. 238, 239. Автр. VII. 190, 193; VIII. 32, 12. Żeg. P. р. I. г. II. стр. 118 ч. 22. В. Шухевич. „Гуцульщина“ III. стор. 159 ч. 11.

Ой, дьїучино, наднїс тебе дьїтько,
 Посьїйаў їа пшеиченьку в рїдка.
 Ой під льїсон козак траву косит,
 Їему дьїўка дитину вїносит.
 Ой на тобї, козаче, дитину,
 Їак не овмеш, на покїс ти кьїну.
 Ой дам їа ти половину овець,
 Лиш не кажи, шчо їа їему отець.
 Їа не хочу твоїих овець брати.
 Не хочу їа твоїих овець брати,
 Такьї буду на тебе казати.
 Ой дам їа ти половину хльїба,
 Лише кажи на старого дьїда.
 Їак їа буду на дьїда казати,
 Буде мене Господь Бог карати.
 Ой дам їа ти корову в тельятком,
 Лиш сьї годуй с тим малим дитьятком.
 Не хочу їа ті корови брати,
 Такьї буду на тебе казати.
 Ой там ў льїсї козак листьє пише,
 Тей ноженькоў дитину колише:
 Льўльай, льўльай, ти малий чорточку,
 Зїдреш в мене їостатну сорочку.
 Льўльай, льўльай, ти маленькїй враже,
 Та за тобоў ўсьа худоба льїже.

С. Н. Д.

Б. Б.

Ой дьї-чи-на на гри-би хо-ди-ла, ў темнїм льїсї

ў га-їу за-блу-ди-ла, ў тем-нїм льї-сї

ў га-їу за-блу-ди-ла.

6.

Andantino.

Ой во-ре, во - рень - ко, не схо - ди ра-

нень - ко.

Як зійдеш, зоренько, будьже ми пофільна.
 Будьже ми пофільна, десь мій панок милій,
 Здибаў дьїучинюньку бідну сирітоньку.
 Пан до коня каже: дьїучинюньку зраджу.
 Кінь до пана каже: як дьїучину зрадиш,
 Як дьїучину зрадиш, шчісты дома ўтратиш.
 Будьже ми, дьїучино, як йес була ўчора.
 Ой йа була ўчора як ружі червона,
 Йа ниньїка біла, як ў поли лельїа.

Співала Наці Шабанова.

7.

Andantino.

Йі-хаў ко - зак в У-кра-їі - ни, та по-вер-нуў

на по-двїє-рі до дьї-чи - ни.

Ти дьїучино, ти молода,
 Та не дай сы на вдрадочку, бо ты шкода.
 Бо то козак в Україні,
 Він польубит дьїучинюньку, той покыне.
 Ой у льїсы при калині,
 Колисала дьїучинюнька дві дитинї.
 Колисала, той плакала:
 Чого йа сы молоденька дочекала!

Кодисонькы новенької,
 Теї дитини, теї дитини маленької.
 Надлетыла завуленька:
 Не плач, не плач, дыўчинонько молоденька.
 Не плач, не плач, не жури сьі,
 Майеш тата, майеш маю, приверни сьі.
 Йак сьі буду привертати,
 Буде тато, буде мама жалувати.
 Буду шити, вішивати,
 Буду свої дрібні дыти гудувати.

Співав Грицько Кондеревич.

3. В о р о г и.

Коложыйки.

1623. Коби вітри не війали, теї громи не били,
 Коби, лубку, не вороги, ми би сьі лубили.
 Коби, лубку, не вороги теї не вороженькы,
 Ми би собі постойали коло дороженькы,
 Ми би собі постойали хоть малу годинку,
 А вороги учинили, шчо нычку теї днинку.
 Ми би собі постойали, теї поговорили,
 А вороги учинили, шчо ми сьі лубили.
1631. Варила би-м пироженькы, коби сир теї масло,
 Корита би-м роздобула, коби мука була.
 Варила би-м пироги на студены воды,
 Лубила би-м парубочка, через луде годьі.
1635. Ой йак ідеш мій миленькый, та не обзирај сьі,
 Такі майеш вороженькы, лише догадај сьі.
 Ой у мойім городочку йабліночка винна,
 Ой на мене луде брешут, йа тому не винна.
1639. Йакась біда набрехала та начекотыла,
 А йа лубка не лубила, лиш лубити хтыла.
1641. Ой казала сусьідонька, шчо йа не поцтива,
 Она мене лагодила за свогого сина.
 Ой казала сусьідонька, шчо йа не дывонька,
 Она мене лагодила за свого синонька.
 Тогди йа ти, сусьідонько, за невістку буду,
 Йак у мору з під каміньі руті роздобуду.

Їак укьшишт, сусьідонько, на поровы каші,
Тогда буду, сусьідонько, невісточка ваші.
Їак сьї спече, сусьідонько, на леду печінка,
Тогда буду, сусьідонько, твого сина жінка.

1651. Ой сусьідо, сусьідонько не бойиш сьї Бога,
Відвертайеш добрі льуде від мого порога.
Їа ўже були обі носы на мойім поровы,
Лиш сьї було потышити сироты небовы.
1655. Ой негідна негіднице, шчо йа тобі винна,
А ти ходиш йак дергаўка, а йа йак калина.
А ти ходиш йак дергаўка, не нож ты пізнати,
А йа ходжу йак калина, лиш би цыльувати.
1659. Ой бодай йес не видыла сьвіта біленького,
Шчо ти мены счарувала мого миленького.
1661. Ой вороги, вороженькы, та не ворогуйте,
Йа вашого не лубила, мого не чіруйте.
Йа вашого не лубила, лубити не буду,
Йа ви мого счіруєте, с кьши йа жити буду?
Брешіт, брешіт, вороженькы, йа буду терпіти,¹⁾
Та нейже вам за непраўду вимордує дыти.
Та ней дыти не мордує, бо дыти маленькы,
Та ней же вас вимордує, вороги старенькы.
Та ней дыти не мордує, бо дыти малыйі,
Та ней же вас вимордує, вороги старійі.
1671. Брешіт, брешіт вороженькы, йа вас сьї не бойу,
Бо йа собі посадила ў городы нетойу.
Йа нетойу росполочу, та дам сьї напшты,
Кого схочу ровволочу, буде мї лубити.

Різнородні ритми.

1.²⁾

Moderato.

Бу - вай ми здо - ро - ва, ти дыї - чи - но мо - йа,
Не за - бу - вай о мнї, йе - сли ла - ска тво - йа,

¹⁾ Пор. Кольб. Пок. ч. 166, 168.

²⁾ Пісня сесья очевидно книжного походженя, але живе в устах люду.

На Укра - йі - ну ви - йіж - джа - йу,
На сер - день - ку ту - гу ма - йу,

З то - боу роз - ста - йу сї на Бо - га вда - йу сї.

Йїдь, милий, ў дорогу, дорога шчіслива,
Куди сї повернеш, буду ти ўдїчлива;
Не повертай йїа в дороги,
Знайеш добре, шчо вороги,
Нам на перешкодї,
Льубити сїм годї.

Стаў милий ў доровї коньї попасати,
Дайт йїему знати: дьїучьї заручати;
Най они йї заручайт,
Та ўже ўни йї не звїнчайт,
Такой мойї буде,
Не розсудьїт льуде.

Гоньї коньїом хутко до нового двору,
Ой вийди, дьїучино, най си поговору!
Стоїу, стоїу, не виходит,
Бачу, она мноїу гордит.
Знати возльублена,
З йїнчим заручена.

Чому ти ми, мила, тогди не казала,
Та йїак йїес від мене подарункьї брала?
Забери си своїї дари,
Шукаї собі йїнчойї пари,
Йїа ў них не ходила,
Тебе - м не льубила.

Ой була ти ў мене, йїак на небї вірка,
Та вісхнеш, зівїїннеш йїак ружова квітка,
Не раз, не два, йїак ти звїїанеш,
Йїак на мене оком глїанеш,
Спїїннеш мойї слова,
Сли будеш здорова.

Спївав Олекса Луцїв.

2.

Andantino.

Ой там, ой там в під го-ри,

Ви-ле-ті-ли

го - лу - би.

Ой летіли гуділи,
 Соловія гляділи.
 Соловію маленький,
 Майеш голос тоненький.
 Загуди-ж ти і мені,
 Бо йа ў чужі сторони.
 Ой йа тобі загуду,
 Шчо ў тім селі не буду,
 Бо ў тім селі вороги,
 Доўкола мьн облыгли.
 Ой піду йа ў йалину,
 На батькову долину:
 Устань, батьку, до мене,
 Благослови-ж ти мене.
 Ой йа, дити, не ўстану,
 Своє тїло не підойму,
 Свої уста не роздойму.
 Іди, дити, гет від мене,
 Благослови Боже тебе.

Співала Каська Курилова.

Пор. Żeg. P. р. 1. г. II. ст. 129. ч. 37. Антр. VIII. 157.

4. Розлука.

Коломийки.

1675. Ой розлука мій миленький, розлука, розлука,
 Ой тото нас розлучила тота чорна сука.
1677. Підкована кобилина, підкований кінь, кінь,
 Хоть би-с, шельмо, дьїтька звьзіла, то ўже лубко мій, мій.

Підкована кобилина, підковане лошнь,
Хоть би-с, шельмо, дьтєтка зьзїла, то ўже лубинно сь.

1681. Ой бодай йес не видыла нї сьвіта, нї сонцьи,
Шчо ти в мене відобрала молодого хлопцьи.
Ой бодай йес не видыла сьвіта біленького,
Шчо ти в мене відобрала ного миленького.
Бодай йес сї, дыўчинько, тогда віддала сї,
Йак у морах на камени ружї розцвила сї.

Пор. Антр. VII. 170. Антр VIII. 187.

Ой бодай йес, парубочку, тогда ожениў сь,
Йак у морах на камени сухий дуб розвиў сь.
Ой кувала зазуленька, та лише раз кукла,
Котра ного лубка лубит, бодай сь розпукла.

1691. Ой мала йа закоханье лиш піўтора року,
Йа гадала, шчо присильу хусточку до боку.

1693. Ой бодай йес, мій миленький, та нахоруваў сь,
Та за моє біле личко, шчо-с нацьульваў сь.

1695. Не могу сьн йоженити, дыўко, через тебе,
Убрала-с си сину димку, стала-с перед мене.
Ой піду-ж йа до домочку, возму си червону,
Та жени сьн, парубочку, йа ти не бороньу.
Ой бери си, котру хочеш, котра тобі мила,
Аби-с тогда не нарікаў, шчо-м ти боронила.
Ой жени сьн, парубочку, жени сьн, жени сьн,
Та бери си, котру хочеш, лиш не дороби сьн.
Ой жени сьн, парубочку, ней ти кіньми грайут,
Та ней-же ти у йосени псаўтиру читают.

1705. Ой дала би-м на йакафіст сорокіўцьи білы,
Коби шельма лубко не жиў, лише двї недылы.
Ой дала би-м на йакафіст, дала би-м на службу,
Коби йа сьн подивила на милого нужду.

1709. Сьїє богач пшениченьку, йачинь му сьн родит,
Такі богач помаленьку на біду приходит.

1711. Ой слаўнайа Коломийа, слаўнышші вальоти,
Виходиў йа до дыўчини пасовї чоботи.
Ой упали воротенька, упали, упали,
Ой ўже твої, дыўчинько, вальоти пропали.

1715. Ой у лисі при пенючку трава польгає,
Моя мида чорнобрива за йнчим ушльиває.
1717. Ой піду йа з того села, ой піду йа, піду,
Через свою рідну маму, теї через сусїду.
Ой піду йа з того села, теї сьльїди заберу,
Та ней верба грушкьї родят, уже йа сьї не верну.
Та ней верба грушкьї родят, усьїльакї напої,
Та уже йа сьї не приверну до дьїчини тоїї.
1723. Ой лубнїу йа дьїчиноньку, йак з горїха вернїї,
А тепер йї так обходжу, йак кольуче тернїї.
Zeg. P. p. I. g. II. стр. 199. ч. 38.
1725. Йедна гора креміннова, друга під вишнїма,
Не жьїль-же ми за рейентїя,¹⁾ лише за книшїма.
Йа рейентїй рано ўстане, качурї зачеше,
Раз, два рази засьпїває, теї книшїк принесе.
1729. Йа де-ж ти сьї забавила, коханочко моя?
Кохай, лубку, котру хочеш, бо йа уже не твояї.
1731. Посьїу йа брендзельїу ў городї по кїлу,
Заплатїш ми, дьїчинонько, за кожду недьїлу.
Цї йа-ж тобї, парубочку, теї не заплатїла?
Цьїлываў йес біле лїчко, йа не боронила.
А йа тебе, парубочку, лубїла, лубїла,
Йа від тебе парубочку, горїўкьї не пила.
Ой торїк йа лубка мала, а тепер не майу,
Зразу ми буў жьїль великїй, а тепер не дбайу.
Ой йаворе, йавороньку, лїсьє ти дзелене,
Буде тебе Біг карати, гультайу, за мене.
Буде тебе Біг карати, непереставати,
Та за тотї темнї ночї, шчо-с ми не даў спати.
1743. Йакїй лїсток дзелененькїй, упаде таї гнїє,
Йакїй лубко молоденькїй, не по праўдї жїє.
1745. Покочу йа черстенїну по тїсовїм столї,
Трїмаў йес мї, песьїй сїну, трї рокї на словї.
Шкода травп теї отавї тому облогови,
Шкода мене молодойї тому гїльтайови.
Пор. Zeg. P. p. I. g. II. стр. 113 ч. 14.

¹⁾ Вар.: йерентїя = дяком.

Шкода трави тей отави, шчо її гільтай коєт,
 Шкода моїї перстенни, шчо її дурень носит.
 Шкода моїї перстенни, срібної обручкы,
 Шчо не має дурний дурень біленької ручкы.
 Ой гільтайу, добре знайу, шчо твоѧ не буду,
 Лише ў мене псы натура, шчо ты не забуду.
 Ой гільтайу, виїди з гаїу, їа тебе лубила,
 Де-с ми казаў, там їа стала, їак ружї зацвила.

Пор. Кольб. Пол. ч. 181.

Ой їак їа си нагадаїу за тобоў, гільтайу,
 Та не їедна динка мине, шчо не їобїдаїу.

1759. А їа торїк лубка мала, а тепер не майу,
 Зрау ми буў жьплє великїй, а тепер не дбаїу.

1761. Лубила їа мнленького три рокы, три рокы,
 А далы-м си погадала: даймо ми си покї.

1763. Ой у моїїм городочку зацвила нетоїа,
 Беря, лубку, котру хочеш, бо їа ўже не твоѧ.
 Ой у моїїм городочку зацвила нелїтка,
 Церез льїто-м лубка мала, на зиму-м сирїтка.

1767. Ой калина білє цвила, червоно родила,
 Тепер їа си нагадала, шчо-м дурнї лубила.

Пор. Żeg. P. p. 1. g. II. стр. 167 ч. 36

1769. Їак їа собї нагадаїу, їак то було зрау,
 Їака була розмовонька коло перелау?

1771. Лубнїу мене лубко дуже, тей покьнїуў уже,
 Ой чула їа через льуде, шчо лубити буде.

1773. Варила їа суху рїбку, тей не шумувала,
 Любила їа парубочка, тей не сльубувала.
 Їа шче буду раз варити, буду шум абирати,
 Їа шче буду раз лубити, буду сльубувати.

Пор. Антр. VIII. 551, 178.

1777. Ой варила мама рїбу тей не шумувала,
 Добрий мама розум мала, шчо її не віддала.
 Добрий мама розум мала тай добру натуру,
 Шчо ўна мене не віддала, тепер сьї не журу.

1781. Невеличка рїчка була, тей сьї ў гору адула,
 Не мудрого-м лубка мала, тей того-м сьї абула.

1783. Ой насу йа смі воли ў зелені дубині,
Поверла ні дьўчипонька, шче ми жыль до инні.
1785. Не стій, дубе, при дорозі, біда тобі буде,
Зелененькє листє майеш, обрубайут льуде.
Не стій, дубе, при дорозі, посунь смі ў дуброву,
Дькиуй ти, парубочку, за твоеу розмову.
Ой йаворе, йавороньку, гільє ти дзелене,
Бодай же ты Памбіг скараў, гильтайу, за мене.
Ой коби йа була знала, тебе не любила,
Та би-м була на серденьку туги не носила.
Ой ўже мені не ходити, куди йа ходила,
Ой ўже мені не любити, кого йа любила.
Ой ўже мені не ходити по ты йаворинні,
Ой ўже мені не любити парубочка Гринні.
Воли мойі половенькі, воли мойі лисі,
Зарубана доріженька до мойі Марисі.
Зарубама доріженька, терньом затернена,
Ой ўже мойа Марисенька з йичим заручена.
Воли мойі половійі, чому не й орете?
Лыта мойі молоденькі, марне а свїта йдете.
1803. Ой ага гори високої блискало, греміло,
Йакє було закоханье, де ўно смі подыло?
1805. Ой йак ми смі шче любили, то гай розвиваў смі,
А йак ми смі перестали, ўсьий мїр здивуваў смі.
Кольб. Пок. II. ч. 173.
Ой йак ми смі шче любили, сухі дуби цвили,
А йак ми смі перестали, і сирі погнили.
Кольб. Пок. II. ч. 173.
1809. Ой йак йа смі полюбила Іванка, Іванка,
Не виходит мід смчений в дзеленого збанка.
Ой йак йа смі полюбила паничі вучені,
Не виходыт на недыльу колачі кручені.
Ой йак йа смі полюбила Русина дурного,
Нестало ми до полудни хлыба разового.
Ой докі йа теі любила тоті фйирманчыкы,
Ныкди мене не минали в міста колачыкы.
Ой йак йа ўже перестала фйирмани любити,
Перестали жидывочкы колачі крутити.

Ріжнородні ритми.

1.

Andantino.

Ой у по - ли кьєр - ни - чень - ка об - руб - ле - на - йа,

Ей го - йа - йа, об - руб - ле - на - йа.

Та десь моїа дьїучипонька зарученаїа.
 Там у поли кьєрниченька, орли в неїі пїут,
 Ой ўже моїу дьїучиньку до сьлїбу вєдут.
 Їєден вєде за рученьку, другий за рукаў,
 Трєтому сьї серце країє: льубїў тай не ўзяў:
 Шкода-ж моїих бїлих ньїг, шчо-м до тьї донтаў;
 Шкода-ж моїих бїлих рук, шчо-м тьї обїгшаў;
 Шкода-ж моїї кожушини, шчо-м тьї угортаў;
 Шкода ж моїих подарункїї, шчо-м ти подаваў;
 Шкода-ж моїих бїлих уст, шчо-м тьї цульбуваў.

Спївала Мокрина.

Пор. Кольб. Пов. II. ч. 123, 370. Лисенко. „Quotlibet“.

2. а.

Moderato.

Ой там під виш-не-їу, там під че - рєш - не - їу,

там мїї мн - лїї ле-жїт, Ой скар-жїт вїн сьї

та на го - ло - вонь-ку, шчо го ду - же бо - лїт.

Ой болит же мене моя головонька, сам не знайу чому,
 Ой заручиў йа-м молоду дьїучину, сам не знайу кому.
 Ой йесли тому товаришу кому, йак самому менї,
 Йесли-же тому, шчо не знайу кому, то пожаль сьн Боже йї.

Ой у поли, поли, в поли кьєрниченька, воду в нейї берут,
 Ой уже мою молоду дьїучину до сьльубоньку ведут.
 Гей йеден веде за праву рученьку, а другий за рукаў,
 Ой а менї сьн гей сьрденько крайє, шчо-м йї льубиў гей не ўзяў.

С. Н. Д.

Кольб. Люд. сер. XVIII. ч. 248, 251. Кольб. Пож. II. 192. Антр. VIII. 185
 і 31, Антр. VII. 172. Чуб. люб. 411. Лисенко „Quotlibet.

2. б.

Andantino.

Ой під виш-не - йу там під че - реш - не - йу,
 там мій ми - лий ле - жит, . Ой скар-жит він сьї
 та на го-ло-вонь-ку, шчо го ду - же бо - лят.

3.

Andantino.

Туман, туман по до-ли - ны, Туман, туман
 по до - ли - ны.

Шьвирокый лист на калныі.
 Їа шче шьвиршиі на йаворі,
 Стойт милій на розмові.
 Ой стоїт-же він стоїт,
 Тей дунку си думає:
 З великого закохані,
 Тей розлука буває.
 Ой цит, мила, не жури сї,
 Їа шче молод не женяў сї.
 Їак йа буду женити сї,
 Закличу тї дивити сї.
 Дам ти пива напити сї,
 На горіўку дивити сї.
 Миньї твое пиво — диво,
 Їа горіўка твоя гирка.
 Лиш ми дїўна твоя мова,
 Шчо ти не мій, йа не твоя.
 Твої сестри так казали,
 Шчо би ми сї не пібралі.
 Твоя мати чьвирїуницї,
 Великаїа розлучницї.
 Розлучила рибу з водоў,
 Так розлучит мене с тобоў.

Н. Д. О.

Б. Т у г а.

Коломийки.

1819. Чому тота отавицьї не газеленит сї?
 Моє серце того року не розвеселат сї.
1821. Нема мого миленького, нема мойї душкьї,
 Кому буду вістелати біленькі подушкьї?
1823. Коло млина йасенина, коло млина сосна,
 Нема того нарубочка, шчо м дїа пего зросла.
 Ой на дубі кора груба, на сосьнї тоненька,
 Нема того, шчо ми казаў „душко солоденька“.
 Нема мого лубка тутка, лиш за нього чутка,
 Ой виросла цїрис село шьвильвіа тей рутка.

- Нена того миленького, нена мої квіткь,
Пішла би їа візирати, та не знаїу відкь.
1831. Понїд гору високуїу буйний вітер віє,
Здає ми сї, шчо не тужу, лиш серденько мльїє.
1833. Ой піду їа льсом, трїсом, самої серединої,
Боли мене головонька за їдовини сивом.
1835. Ой не того їа сьїваїу, шчо їа гаразд найу,
На серденьку тугу найу, та си розбиваїу.
Туга менї на серденьку, туга менї туга,
Не видїла-м миленького уже недїльї друга.
Не видїла-м милького нї учора нї нинї,
Їак шче заўтра не зобачу, то буде по нинї.
1841. А їак би їа миленького на годянку їдрїла,
Їаби їему своїу криїду не переповїла.
1843. Та їак менї не плакати, сани слези лььют сї,
Вїд млого карти нема, вїд нельуба шльют сї.
1845. Їа шче мїсьць не вїйшої, але вїн шче зїйде,
Їа шче льубко не прийшої, але вїн шче прийде.
Їа шче мїсьць не вїйшої, але вїйшла хмара,
А дїїчина за парубком аж вїдхорувала.
1849. Ой їак їа си нагадаїу свого миленького,
То дайте ми до серденька леду студеного.
1851. Ой їак їа си нагадаїу торїчне льїтенько,
Заболит мї головонька, тей моїе серденько.
Ой їак їа си нагадаїу торїчнуїу зиму,
Їак їа їїла виннї їабка, червону калїну?!
Ой їак їа си нагадаїу торїчну зимоньку,
Та с кїми же їа приходила її вечер до домоньку?!
Ой їак їа си нагадаїу їака була торїк,
Солодонька розмовонька коло наших ворїт?!
Ой їак їа си нагадаїу тоту даїннїну,
Та не можу скоротати до вечерї дїнну.
Ой їак їа си нагадаїу тоти даїнї льїта,
Обїлььют мї дрібнї слези, аж не виджу сьвїта.
1863. Летїїу баран перес паркан білими лапками,
Минули сїм гараздочкїм в даїннїми льїтками.
1865. Приїди, приїди, мїї миленькїї, приїди коли годї,
Так ми тьжко на серденьку, їак каменїу її водї.

- Прийди, прийди, мій миленький, або приплинь в водоу,
Та ней мої чорні очи не гинут за тобою.
Прийди, прийди, мій миленький, прийди на крихітку,
Та притули біле личко, йак ружову квітку.
1871. Тобі тьжко, тобі тьжко, а мені не легко,
А ўже моїе закохані від мене далеко.
1873. Ой ти сива зазуленько далеко лїтайеш,
Скажи мені щирю праўду, ци лубка видаїш?
Ой видаїу: край Дунаїу стоїт над водоўйоу,
Протираїе сиві очка хусткоу золотоўйоу.¹⁾
Середина йедвабнайа, крайі золотїїі,
Протираїе сиві очка, личка біленькіїі.
Ой, сивайа зазуленько, ой сивайа, сива,
Ци ўсьї луде, ци лише йа така нещїслива?
1881. Йа на тебе, колодїїу, мала ўсьу надїїу,
А ти пішоу на ўкраїїну, де йа сїи подїїу?
1883. Ой поїїхаў мій миленький, до Турку, до Турку,
Привезе ми кораликкы на йїдвабнїм шнурку.
1885. Ой поїїхаў мій миленький аж до Оломуца,
Набере ми на спїдницьу, бо ўже тота куца.
1887. Ой набили пчоли меду, шче вулїї не поўїїї,
Та де-ж ти сїи забавлїїїш, мій лубку розмоўїїї?
Ой набили пчоли меду на копи, на копи,
Та де-ж ти сїи забавлїїїш, хорошиї Прокопе?
1891. Ой до млина дороженька, до млина, до млина,
А хто-ж мені жито змеле, коли лубка нема?
А хто-ж мені жито змеле, пшеницьу спитлїїїе,
Та хто-ж моїе біле личко сїи раз поцьульїїе?
1895. Ой хтось ми сїи пошчикїїїе, хтось мї спомїїїїїе,
Ой бачу то мій миленький, шчо мї не видаїе.
1897. Два голуби воду пїлї, а два колотїлї,
Бодаї тоти поўїїїїї, шчо нас розлїїїїлї.
Бодаї тоти поўїїїїї, спасїїїїї не малї,
Ой шчо нам сїи молоденькїїм лубїїїї не далї.
Розлїїїїлї, розлїїїїлї рїбоньку з водоїу,
Ой так мене розлїїїїлї, миленький, с тобою.

¹⁾ Вар.: Та оченька обтираїе хусткоу шоўковоўйоу.

1903. Ой йак йа си нагадайу за свою миленьку,
Аж не виджу куда кошу траву зелененьку.
1905. Заричьили коровицьї за брамоў, за брамоў;
Так йа-м плакаў за дыўчиноў, йак за рїдноў мамоў.
1907. Йа горїшок тей розкушу, а дупину кьину,
Нема тойї дыўчинонькьї, шчо йа за неў гину.
1909. Ой йак йа съм опережу житним перевеслом,
Коби мене до милої вітром перенесло.
1911. Ой годен йа сьпіваночок, ой годен йа, годен,
Та сьпїваў би-м цїлу нычку, коби-м не голоден.
Сьпїваў би йа сьпїваночок, ой ўмїю йа, ўмїю,
Та на чужї стороненьцї не сьмїю, не сьмїю.
Ой ўмїю йа сьпїваночок, ой ўмїю йа удати,
Та на чужї стороненьцї будут сьї сьмїяти.
Йа на чужї стороненьцї, йа на чужїм країу,
Йа на чужї стороненьцї звичайу не знайу.
Бо на чужї стороненьцї і чужїї льуде,
Будут в мене сьмїяти сьї, а менї жьиль буде.
Бо то чужа стороненька, бо то чужї льуде,
Ця великье, ци маленькье, сьмїяти сьї буде.
1923. Ой музикьї, музиченькьї, на шчо ви граїете?
На шчо менї молодому жьильу заўдаїете?

Рїжнороднї ритми.

1. а.

Moderato.

Ой пі - ду - ж бо йа та ў дьїс тен - ньє - кьїй,

Ой там ме - не зай - шоў нїй жьиль тьї - жєнь - кьїй.

Ой стану йа си тай під бученьком,
Та підпру сьї правоў рученькоў.
Стала надомноў завуль ковати,
Менї молодому жьиль заўдавати.

Ой зазуль, зазуль, зазуль сивенька,
 Виведи мене в того лісонька.
 Їа у тім лісочку вік звікувала,
 На ўкраї дороженькыи йа-и не бувала.
 Ой орле, орле, сивий соколе!
 Ци не буваў ти на синьим мори?
 Ци не буваў ти на синьим мори,
 Ци не видаў ти дыўчини мойї?
 Ой йе дыўчина на лыжку лежить,
 Правуїу рученьку на серци держит.
 Ёставайте служенькыи, та сьвітїт сьвїчкыи,
 Та ней сьи сьвітїят йак ў дєнь так ў ночи;
 Та ней сьи сьвітїят йак ў дець так ў ночи,
 Ней сьи надивїу иллому ў очи,
 Ци змарнїў на личку ў сьвїтїи ходьбачи.
 Ой змарнїў, змарнїў, ой дуже змарнїў,
 За тобоў, миленька, шчо-и тьи не видїў.

Спївав Олекса Луцїв.

Пор. Зєг. Р. р. I. г. II. стр. 133 ч. 44 і стр. 164 ч. IV; „Русалка Даїстрова“ стр. 19; Кольб. II. ч. 193.

1. б.

Рядок 1—13 як в а.

14. Ой ци не видїў ти мойї розмови?
15. Ой буў же йа на синьим мору,
16. Ой той йа там видїў твоїу розмову.
17. Там твоїа розмова на лыжку лежить,
18. = 16. в — а.
19. Коло нейї ходит мати старенька:
20. Устань, Марусенько, шче-с молоденька.
21. Ой ўстаньте, ўстаньте, мойї служечкыи,
22. Та засьвітїть ми йа ўсьи сьвїчечкыи.
23. Та ней вони горїют йак ў дєнь, так ў ночи,
24. Ней йа сї подивїу иллому ў очи.

С Н. Д.

2.

Спїває ся так, як помїщена в вїд. III. пїсня: „Ци будеш ти, мойа мїла, та за мноїу тужити.“

Гей пїду-ж йа ў чисте поле, тай си сьїду ў жито,
 Ци не вийде мойа дольи, с кьши йа майу жити.

Ой уже жито пристигає, йа долі не бачу,
 Шчо заробіу, загиркуйу, ўсе марненько трачу.
 Ой піду-ж йа до комори, тай стану думати :
 Ўсі жоўньари повертайут, мого не видати.
 Нема-ж мого миленького, нема мого пана,
 Ой уже-ж мойа постыль біла порохом припала.
 Куліу-ж йа си злоте пйурце порошок зїтати :
 Постыль біла, стїна нїма, нї с кїм розмоўляти.
 Там журавель сыно косит, жураўлиха краче,
 Гей там козак від, вино пїє, а дыўчина плаче.

Співала П. Білїнська.

3.

Andante.

Ой пі - ду - ж йа со - бі тай у льєс ду - бо - вий,

Там йа со - бі знай - ду го - рі - шок льї - ско - вий,

Там йа со - бі знай - ду го - рі - шок льї - ско - вий.

Тай йа го покочу з гори на долину,
 Чей він сїи покотит, за кїм то йа гину. (bis)
 Мала йа милого з чорними очима,
 Так ми Бог присудиў, шчом го залишила. "
 А тепер йа плачу ой йак ў день, так ў ночи, "
 Ўже йа не виплачу свої чорні очі. "
 Аби йа плакала та шчо день година,
 Кого йа лубила, того тутка нема. "

Співала П. Білїнська.

4.

Andantino.

Там за річ-коў за би - стро - йу, Пізнаў йа-м сїи

з дьї-чи - но - йу.

Що ми с того, що йі знайу,
 Коли ў нейі не бувайу.
 Бо йе ў нейі вороженькы,
 Заступили дороженькы.
 Сьвітит місяць йа ў полудне,
 За дьїчиноу серце нудне.
 Сьвітит місяць, грїе сонце,
 Ой будеш ти войоу конче.

Спївав Олекса Луцїв.

Б.

Moderato.

Ой ле - ты - ла за - ву - лень - ка по - над мо - ре ў гай,

Та пу - сти - ла си - ве пїурце у ти - хий Дунай.

Плини, плини, сиве пїурце, дольїу за водоу,
 А йа собї молоденька чоўном за тобоу.
 Приплинемо, сиве пїурце, на жоўтий пісок,
 Та там собї засьпївайем усьїх сьшїванок.
 Ой майу йа срібний перстынь, пушчу по горі,
 Ой майу йа три сестричкы ў чужї сторони.
 Ой майу йа три сестричкы, а четвертий брат,
 Скажу йїх си закликати ў йаблінковий сад.
 Ёсьї йаблінкы солоденькі, лиш йедна винна,
 Сестричкы сьї походили, а брата нема.
 Ой вирвіт си по йаблочку, вирвіт си по двї,
 Слї будете йїсти, пити, згадайте о янї:
 Та десь наша бїдна сестра ў чужї сторони,
 Ёживає сьї сльвоньками, йак рибка ў водї.

Спївала П. Бїлїнська.

6.

Ой літай, літай, ти сивий пташку, ой та ти сивий орле,
 Ой хто-ж бо мене тай молоденьку до серденька пригорне?
 Ані щирости, ані милости, ані пожалувань,
 Ой сивим очкам тай нема спам'я, а ручкам спочивань.

Співала А. Підгородецька.

7.

Ой піду-ж бо йа (bis) куда йа не ходила,
 Чей-же йа знайду „ кого-м вйерне лубила.
 Ой йак не того „ то товариші йего,
 Чейже ми буде „ йака порада з нього.
 Ой ані ради, ані поради, ані жарного слова,
 Махнуў хусточкоў, білоў ручечкоў: бувай мила здорова.

Співала П. Біліньська.

8. а.

Allegretto.

Ой там за лѣ - сом за ду - би - но - йу,

Си - дыў го - луб - ко в го - лу - би - но - йу,

Си - дыў го - луб - ко в го - лу - би - но - йу.

8. б.

Allegro moderato.

Ой там за лѣ - сом за ду - би - но - йу,

Си - дыў го - луб - ко в го - лу - би - но - йу.

Обнимали сьм, цульбували сьм,
 Йедним криленьком накривали сьм. (bis)
 Закраў сьм козак з третойі хати,
 Голубка ўбити, голубку ўзяти. „
 Голубка ўбили, голубку ўзяли,
 За тихий Дунай запровадили. „
 За тихий Дунай, за бистру річку,
 Смпльут голубціі йару пшееничку. „
 Не хочу йісти, не хочу шти,
 Нема голуба, нема з кьми жити. „
 Ой йе у мене двацьцять голубіў,
 Виберай собі, котрий ти лубий. „
 Ой нейже буде двацьцять чотиря,
 Нема такого, йак мій буў милій. „
 Мій буў миленький, голуб сивенький,
 Личко руйяне, стан хорошенький. „

Пор. Żeg. P. p. I. g. II. стр. 92.

Співала Касьяна Курилова.

9.

Співас ся так, як ч. 4 стор. 3⁹.

Ой лубило сьм (bis) двоїе дьитий сердечне,
 Приказаў Господь „ розійти сьм конечне.
 Рік сьм лубили „ йа два сьм не виділи,
 Ой йак сьм уздріли „ зараз сьм розболыли.
 Лежит дьіучина „ ў матери ў кокоронці,
 Йа бідний жоўньар „ ў зелені дубровонці.
 Ой за дьіучиноў, за молоденькоў, отец, матынка плаче,
 Йа над жоўньаром над молоденьким чорвеньким ворон краче.
 Ой за дьіучиноў за молоденькоў дзвони сьм рошчбали,
 Йа за жоўньаром за молоденьким лыси сьм розльгали.

Співала Олена Карпичка.

Пор. Автр. VIII. 172; XIII. 239. Кольб. Пок. II. ч. 65. Żeg. P. p. I. g. II. стр. 55. ч. 16. Головаца. III. 45 Б. Чуб. Труды V. стр. 373.

Ой загнываў сьм теї мій миленький без причини на мене,
 Ёсьїдлаў коника вороненького, поїхаў пріч від мене.
 Конья сьїдлаїе, конья сьїдлаїе, теї миленькойі просїт:
 Даї ми миленька білу рученьку, бо мїи тьжкый жылє зносїт.

С. Н. Д.

Там за горами (bis) за густими лозами,
 Плаче дьіучина „ ўмиваїе сьм сльозами.

Чого-ж ти плачеш, чого думаєш, чи доленьки не маєш?
 Ой чи ти плачеш та за миленьки, той шчо го не видаєш?

С. Н. Д.

6. Перед весіллям.

Коломийки.

1925. А йа весну пересвесну, льіто перебуду,
 Коби борзо до йосени, жениги сьм буду.
1927. Казала ми моїа нати: жени сьм, небоже,
 Та бери си сирітоньку, Бог ти допоможе.
 Ожену сьм, моїа нати, ожену, ожену,
 Приведу ти невісточку, з хати тьм вижену.
 Бодай йесь сьм, ній синочку, не дьждау жениги,
 Та нїж мене старенькуу з хати виганьти.
1933. Ой на горі па високі йачинь половиїе,
 Рад би йа сьм довідати, шчо дьїучина дьїе.
 Рад би йа сьм довідати, та рад би йа знати,
 Та ци можна до дьїучини коника прислати.
1937. Ой то ми сьм подобали на дьїучиньї стройї,
 Коби борзо до йосени, будут вони моїї.
 Ой то ми сьм подобала на дьїучиньї шпїнка,
 Коби борзо до йосени, буде моїа жїнка.
1941. А хто хоче жито жне, а хто хоче косит,
 А хто хоче жїнку брати, ней по руках носит.
1943. А у дьїучини заручини, а парубок оре,
 Нема кому дати знати парубкови у поле.
1945. А у дьїучини заручини, а у дьїучини гойкьн,
 А дьїучину посватали з під Самбора бойкьн.
 Ци ти, дьїуко, йдурїла, ци ти зварїувала,
 Шчо ти собі з під Самбора бойка сподобала?
 Ци ти, дьїуко, йдурїла, ци з розуму вїйшла!
 Своїї хлопцї полишила, за чужого вїйшла.
 Ой шумїла льїшчинонька від вітру буйного,
 Та шче буде уна шумїти від голосу ного.
 Ой буде сьм уличенька тота розльїгати,
 Йак ми будут чужї льуде на сторону брати.

Гадай, мати, гадай, мати, аби-с угадала,
 Би ти мене з гараздочку на біду не дала.

1957. Там на горі огонь горит, та ней сі розгорит,
 Йа не піду за старого, ней він сі розболит.
1959. Ой йаловец, моя мати, йаловец, йаловец,
 Ёсім дівочкам парубочкы, лише мені ўдовец.
 Ой у мойім городочку зацвнў бобик йарий,
 Лыпше ўдовец молоденькый, ныж парубок старий.
1963. Майете ни свѣт вйивати, вйижит ни коротко,
 Бо йа виджу, шчо ни буде гирко, не солодко.
 Майете ни свѣт вйивати, з йакоўйоу бодоўйоу,
 Завйижит ни фусткоу очи, пустыт мѣ з водоўйоу.
 Ой кувала завуленька при зеленым гаю,
 А йа ў свої натыіонькы року добувайу.
 Тече вода з під города, тей не мае кінцьи,
 Тота дѣўка нешчислива, шчо іде за ўдѣўця.
 Бо у ўдѣўця хлѣб печений, лише би го йѣсти,
 Перше би сѣ напакати, ным до него сѣсти.
 А йа сѣду на лавицьу, а він сѣде ў лыжку,
 А ўсе мені нагадуѣ тамтоту небѣжку.
 А тамтота небѣжечка не варт лави стерти,
 А він йѣї нагадуѣ до самої смерти.
1977. Ой тихайа уличенька, ой тихайа, тиха,
 Та не було у тым селѣ длѣ мене жениха.
 На шчо ви мѣ віддаѣете, мойі рідны мамо?
 Та ци йа вам молоденька не ўставала рано?
 На шчо ви мѣ віддаѣете, мойі рідны тату?
 Хто-ж вам буде, мойі тату, замѣтати хату?
 На шчо ви мѣ віддаѣете, мойі рідны сестри?
 Хто вам буде, мойі сестри, порйидочок вести?
 На шчо ви мѣ віддаѣете, мойі рідны браты?
 Та ци йа вам молоденька надойіла ў хаты?
 Надойіла-с, надойіла-с, не хочеш робити,
 Навѣшьила-с кораликѣ, лиш би тѣм лубити.
 Ти си гадаў, мѣй браччыку, шчо йа ў тебе дармо,
 А йа займу сивѣ воли, тобі лишу йармо.
 Ти си гадаў, мѣй браччыку, шчо йа ў тебе нич, нич,
 А йа займу сивѣ воли, тобі лишу бич, бич.
 Ти си гадаў, мѣй браччыку, шчо мѣ сѣ не збудеш,
 Ти шче за мноу, мѣй браччыку та плакати будеш.

- Ой складані сьпіваночки, складані, складані,
 Ой то йа вас наскладала та при своїй мамі.
 При своїй йем наскладала, при чужі не буду,
 По чім же йа свої літа споминати буду?
 Сьпіваночки, гульваночки¹⁾ де йа вас подьїю?
 Ў Ходовичох спраўне поле, там йа вас посьїю.
 Ой йак мені буде гаразд, йа вас позбираю,
 А йак мені біда буде, йа вас занехаю.
2003. Ой дай мене, мойа мати, за того Андрусі,
 Йа від нього шчо недьїльї горіўкы напїю сы.²⁾
2005. Ой ўтоптана дороженька, посирана маком,
 Та ци гаразд мені буде за тым йединаком?
 Ой ўтоптана дороженька горі мочьырїма,
 Йа хто йейі так утоптав? — лубко вечерьїма.
2009. Йакі воли запрыгаю, такымы поїду,
 Йакого-м си польубила, за такого піду.
2011. Мило мн сы подивити, очками повести,
 Кудя ходьит, де шчо робїит мого лубка сестри.
 Мило мн сы подивити, очками глянупи,
 Де йа мисльу, де гадаю господинеў бути.
 Заплетїт мї, мамунцуньу, хоть шче раз ў дрібницї,
 Не будете заплїтати, лише до пїитницї.
 Ой ў пїитницьу йа ў дрібницьу, а ў суботу сыак так,
 Йа ў недьїльу по подвіру дрібні слези кап, кап.
 Косо-ж мойа жоўтенькайа! — дрібні поплїточкы!
 Отто йа-м тьм виховала коло матьїночкы!
 Косо-ж мойа жоўтенькайа! — косо-ж мойа дрібна!
 То тьм буде кундосити біда непотрібна!
 Ой сирота, мамунцуньу, сирота, сирота,
 Скажу йа си вінок сплести йа в самого злота.
 Ой ци в злота, ци не злота, злотом позлочено,
 Та на мойу головоньку буде заложено.
2027. Ой вінку мїй дзелененькїй, ой вінку мїй, вінку,
 Коби йа тьм доносила ў файнїм пошыннїўку!
2029. Подиви сы, дьїўчинонько, на себе, на мене,
 Аби-с тогди не казала, йак підеш за мене.

¹⁾ Вар.: Ой сьпіванкы, сьпіваночки...

²⁾ Вар.: Бо ў Андрусї стан хоронїй, та добра матусьї.

Аби-с тогди не казала, рукы не ломла :
Ой коби йа була не йшла за песього сина!

Ріжнородні ритми.

1.

Andantino.

Зйїздмў йа ко-ни-ка, зйїз-дмў во - ро - но - го,
Скажи ми-ла праўду, ци буде шчо с того, Ой ци бу - де,
ой ци ны, Ска-жи сер-це праў - ду ти ме - ны.

Йа тобі казала, шчо-м роду бідного,
Ти за мноў не озмеш посагу жадного,
Ой ти ў мене посаг самайа,
Йак на небі зорйа йаснайа.
Тепер менї кажеш, шчо-м зоренька йасна,
Потому ми скажеш : доленько нещасна.
А йак ти не скажеш, то мати :
Було си сироту не брати.
Заведеш ти мене до свойого дому,
Сама йа не знайу, догаджати кому :
Ой ци матери, ци вїтцьу,
Ци тобі самому молодцьу ?
Йак ти будеш, мила, неньцьї догаджати,
Буде тобі ненька сьвїданье давати ;
Йак ти пїдеш, мила, горойу,
Назве тебе мати бїдоїу ;
Йак ти пїдеш, мила, долиноў,
Назве тебе мати дитиноў.
Заведеш ти мене до свойого дому,
Шче красну, молоду, тай на ўсьо здорову ;

Не дай Боже недуги,
 Будеш сьм дивити на другі.
 Скарай-же мїи, Боже, на души й на тылі,
 Йак йа погадаю о йинчі котрійі.
 Скарай мене, Боже, на души,
 Йак йа погадаю о йинчі.
 На горі церкоўцьи, там будем сьлюб брати,
 Там гребя, миленька, ўсьу праўду сказати.
 Йак нам звїйжут руку з рукою,
 Тенер ходи, мила, зі мноюу.

Співала П. Білїньська.

Пор. Антр. VIII. 190. Żeg. P. p. I. r. II. стр. 108, ч. 5. Чуб. V. 154 і 252.
 Ів. Франко, Жїноча неволя стр. 18.

2. а.

Moderato.

Ой по-під гай йа-во-ро-вий, дзе-ле-нь-кый,

Ой там бра-ла дьї-чи - нонь-ка льон дрібенькый.

Ой йак брала, та так брала, так стелила,
 До тихого Дунайенька говорила:
 Ой Дунаю, Дунайеньку, тиха вода,
 Кому-ж йа сьм тай дьїстану та молода?
 Йак панови та попови, то дай Боже,
 Йак йакому гільтайови, жаль сьм Боже.
 Не дай мене, мойа мати, за пїяка,
 Бо він проїе худобицьу, хоть би йака.
 Ой дай мене, мойа мати, за такого,
 Шчо він мене вїєрне лубит, а йа його.
 А йа ў своїй мамунцунї на відходї,
 Посадила йаворонька на городї.
 Рости, рости, йавороньку, розростай сьм,
 Мати мойа старенькаїа, здогадаї сьм:
 Нема дочкї, нема дочкї, лиш сьльїдочок,
 Шчо садїла, пїдливала йаворочок.

Співала П. Білїньська.

Пор. Ів. Франко. Жїноча неволя стр. 21.

2. 6.

Вар.: по 15-ім віршу наступає:

Їа ти мене, мій миленький, не кьдай сьм.
 А йа тебе, моя мила, не покыну,
 Возму тебе за рученьку йак дитину,
 Притулю тьм до серденька, йак мамину.

Співала Каська Сидорик.

3.

Співав ся так, як поміщена у відділі III. пісня: „Ой Василю, Василюню,
 лубайа дитино“.

А де-ж ти сьм, Василюню, збирайеш, збирайеш,
 Шчо ти нові чоботьята на ноги ўбувайеш?
 Не знайеш ти, Марисуню, шчо то за работа,
 Шчо йа не маў цылий тиждень на нозьм чобота.
 А де-ж ти сьм, Василюню, збирайеш, збирайеш,
 Шчо ти нову опанчину на себе ўгортайеш?
 Не знайеш ти, Марисуню: темна нычка буде,
 Тей то мене молодого кортит межи луде.
 Не тышит мї, Василюню, тьога бесыдочка,
 Тей йе ў тебе у кьшени с скльнякоў горівочка.
 Не знайеш ти, Марисуню, на шчо горівочкьм:
 А йа йду на йармарок, то для чылідочкьм.
 Иди, іди, Василюню, йа йду за тобоўйоў,
 А ти купиш сивї воли, йа гоньу с тобоўйоў.
 Нема, нема, Василюньм, ўже до вечеренька,
 Та згривла сьм Марисуньм, лиш капку тепленька.
 Прийшоў, прийшоў Василюню, тай лыг собі спати,
 Кличе, кличе Марисуны: ходи обідати.
 Ходи, ходи, Василюню, ходи обідати,
 Бо треба сьм, Василюню, до церкви збирати.
 Ходи, ходи, Марисину, будем спочивати,
 Та ней іде до церкоўцьм старенькайа мати.
 Лыгли спати, лыгли спати, лыгли спочивати,
 Аж приходит із церкоўцьм старенькайа мати.
 Ўставай, уставай, Марисуню, повинна сьм стала:
 Нашому сьм Василюви заповідь казала.
 А молода Марисуньм йак тото учула,
 Стопила сьм з постылонькьм, йа ў Дунай дуйнула.
 А йуадрили віўчаренькьм до піў половини,
 Здгонили Марисуню до піў Дунайини.

Тай бо дали віучаренькы гей у село знати,
 Щоби ішла по Марисьу Марисина мати.
 Тай і пішла по Марисьу Марисина мати,
 Сьї сь Василь конец стола гроші рахувати.
 Вольї же йа, Марисуньу, с тобоу сьлюб узьати,
 Ньїж ти майу на хованье гроші рахувати.
 Затрубили віучаренькы бараньчии рогом,
 Поховали Марисиньу ў церкві під порогон.

Співала Олена Карпичик.

4.

Andante.

Си-вий го-лу - боч - ку, си-диш на ду - боч - ку,

Кли-че, кли-че на - ти си - на, з корши до до - моч - ку.

Ой ти, мій синочку, ходи до домочку,
 Бо займають, заганьають жиди худобочку. (bis)
 Ой йа бачу, бачу, шчо худобу трачу,
 А йак приїду до домочку, реўненко заплачу. „
 Ой жени сьи, синьцьу, ой жени сьи, льубцьу,
 Та не бери удовоньку, лише дьїучиноньку. „
 Бо ў дьїучини серце, йак лїтноїе сонце,
 Та хоть оно хмурнесеньке, ўсе оно тепленьке. „
 А ў ўдовонькы серце, йак зимове сонце,
 Та хоть оно йаснесеньке, ўсе оно зимненьке. „
 Було мене, мати, у сьїм лїт женити,
 Закї йа сьи не наўчиў по ночох ходити. „

Спївав Олекса Луцїв.

Žeg. P. p. 1. r. II. стр. 84. ч. 8. Ів. Франко. Жїноча неволя стр. 22.

5.

Andante.

Мо - йа ма - пун - цу - ньу, сва - таў не - не

пер - ший, А той пер - ший та буў не-со - гир - ший

та бу - ло йти ма - ти.

Мо́я ма́унцуньу, сватаў мене другий,
 А той другий малий, недолугий, та не дай мене, мати.
 Мо́я ма́унцуньу, сватаў мене третий,
 А той третий, буде кости терти. " " "
 Мо́я ма́унцуньу, сватаў мі четвертий,
 А той четвертий, тай дуже обдертий. " " "
 Мо́я ма́унцуньу, сватаў мене пїитий,
 А той пїитий, буде ў коршмі пїити. " " "
 Мо́я ма́унцуньу, сватаў мене шестий,
 А той шестий, він не мае чести. " " "
 Мо́я ма́унцуньу, сватаў мене семий,
 А той семий, смутний не веселий. " " "
 Мо́я ма́унцуньу, сватаў мене осьмий,
 А той осьмий, малий, недорослий. " " "
 Мо́я ма́унцуньу, сватаў мі девїятый,
 А той девїятый, мае довгі пїати. " " "
 Мо́я ма́унцуньу, сватаў мі десьятый,
 А той десьятый, хороший, вусатый, за того й пїду, мати.

Співала Олена Карпїчань.

Г. В е с і л е.

Молодий парубок просить одного або двох поважнїйших господарів, щоби з ним вибрали ся до дому вышуканої дївчини („їде ў женихї, свяльбннї“); скажавши коротко, чо́го прийшли, старають ся перед усім довідатись, чи дївчина („відданицы“) і єї родичі годять ся на проповане подружє. При тих перших відвідинах у нареченої молодий і свати мусять конче сїдати.

В Ходовичах є звичай „їти ў женихї“ пізно в ночи. В котрій хатї є дївка на відданю, а побачить хто там пізно в ночи сьвітло, то

знак, що „булі женихї тойї ночі“; є се пригода, що дуже зацікавлює сільську молодїж і дає їй причину до різних поговорів і версий користних або некористних для „відданиць“.

Коли родичі не противні подружю, відповідають женихам, що повідомлять їх в своїм часї („дадуть знати“); відповідь будь що будь вельми практична, бо дозволяє родичам відкладати остаточну децизию і тимчасом засягнути певнійших відомостей про „жениха“. Коли те повідомленє наступить, парубок вибирає ся в друге до дому дівчини, де єго разом зі сватами щиро приймають і угощують.

Коли парубок хоче забрати по слюбі дівчину до свого дому, то зараз на другий день приходять єї родичі до него на оглядини („обвѣрники“) і там умовляють ся о посаг („віно“), котрий мають дати доньці.

Відтак ідуть до „протоколу“ до сьвященника, котрий на підставі метрик і устного випитуваня старає ся дійти, чи не заходить між молодими яке спорідненє, назначає речинець на іспит з молитов, і приймає гроші на заповіди.

Слюб відбуває ся звичайно в недїлю, весїле зачинає ся в суботу.

В суботу ходить молода з дружкою в звичайнім недільнім убраню по сусїдніх хатах і спрочує старші жінки, а також дівчата, щоби плести вінок. Вечером, посходять ся, засїдають за стіл і укладають приготований барвінок в киточки („чубкї“), співаючи притїм:

1.

Andantino.

Бла-го-сло-ви ба - тень-ку, бла - го - сло - ви ба-тень-ку,

ві-но-чок йу-ви-ва-ти.

Ой а батенько мовит (bis) ней Господь благословит,
 Ой тей Божайа Мати „ віночок йувивати,
 З христьичого бирвіночку „ лубову дитьточку.

Тодї бере батько одну китицю і мачаючи її в сьвяченїй водї, скроплює нею барвінок і розпочатий вінок. Відтак співають више наведену пісню матерї і взагалї всім в присутної рїднї по черзї, звїнюючи в нїй тїлько слово „батеньку“ на „матїнку“, „браччику“, „се-

стричко" і т. д.; кожда із згаданих осіб підходить до стола і скроплює барвінок свяченою водою, а ті, що плетут вінок, співають:

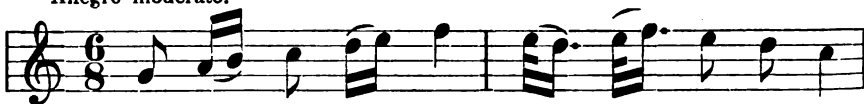
2.

Співає ся так, як ч. 1.

Хтож-то ми йугадає (bis) хто вінкы йувиває?
 Їа с Кракова вітова, „ зі Львова бурмайстрова,
 Їа з міста мішчаночка „ йа з села сельаночка.

3.

Alegro moderato.

Сла - ла зі - ронь - ка до мі - сьї - чень - ка

шче ўчо - ра із ве - чо - ра. Сла - ла зі - ронь - ка

до мі - сьї - ченька шче ўчора із ве - чо - ра.

Гей йак ти зійдеш ранче від мене, зачекайже на мене.
 Слала молода до молодого шче ўчора із вечора,
 Йак ти сьї збудиш борше від мене, поверни-ж ти до мене.
 Гей рад же би йа, гей радже би йа до тебе повернути,
 Бо йа би ты рад, бо йа би ты рад за жіночку узьяти.

Пор. Ловинський. „Ruskoje wesile“, Перем. 1835. 24. Грінченко. Етнограф. Матеріали III. стор. 429, ч. 768.

4.¹⁾

Ой шуміла лышчинонька від вітру буйного,
 Та шче буде ўна шуміти від голосу ного.

5.

Ой буде сьї уличенька тота розльгати,
 Йак мі будут чужі льуде на сторону брати.

¹⁾ Пісні весільні, що мають ритм коломийковий, співають ся під голос звичайних коломийок.

6.

Ньікому сьї не дивуїу, лиш своему батеньку,
Шчо він мене замуж даїе таку молоденьку.

7.

Гадай мати, гадай мати, аби-с угадала,
Би ти мене з гараздочку на біду не дала.

8.

Ої кувала зазуленька при зеленїм гаїу,
А їа ў своїї матїнонькї року добувайу.

9.

Заплетїт шї, мамунцуньу, хоть шче раз ў дрібниці,
Не будете заплїтати, лише до пїитниці.
Ої ў пїитницьу їа ў дрібницьу, а ў суботу сьак так,
Їа ў недїльу по подвіру дрібнї сьльози кап, кап.

10.

Косо-ж моїа жоўтенькаїа, дрібнї поплїточкьї,
Отто їа-ш-тї виховала коло матїнонькї!
Косо-ж моїа жоўтенькаїа, косо-ж моїа дрібна,
То тї буде кундосити біда непотрібна!

Коли молода є сирота, сївають :

11.

Рубай, сїну, їасенину, буде добре клинї,
Бери, сїну, сїрїтоньку, буде господинї.
Ої із тойї їасенини буде добре клинї,
Тей так з тойї сїрїтонькї буде господинї.

12.

Ої сирота, мамунцуньу, сирота, сирота,
Скажу їа см вінок плести із самого злота.
Ої ци з злота, ци не з злота, злотом позлочено,
Та на моїу головоньку буде заложено.

Кїнчаючи плетене першого вїнка свахи сївають :

13.

Moderato.

Ле-тї-ла за-вуть-ка по-над сад, Про-си-ла

мо - ло - ду на по - сад.

Що-ж тобі, заулько, до того,
До мого посаду льбого?
Не й мене матынка до того,
До мого посаду льбого.

Ловинський 27.

14.

Moderato.

Ой роз-то-че-ві тон-кі бі-ле-ні по си-нях,

Ой роз - то - че - ві тон - кі бі - ле - ні по си-нях.

Ой по них ішла тей молоденька на посаг,
Звідувала сьи, спитувала сьи батенька:
Ой ци чьис мені, тей мій батеньку, на посаг?
Ой а із людзьким приступлиныньком, дитьятко.
Ой а із божим позволыныньком, дитьятко.

Ловинський 32.

Коли вже вінок уплетений, приносить молода коновку води, кладе на ню подушку і сідає („сїдає на посад“), а прикликаний брат починає розплітати єї косу. Є се сцена надзвичайно жалісна, бо з розплетення коси молода перестає належати до дівчат, а вступає в круг жінок і втрачає свою волю дівочу („дівованьє“); не дивно проте, що молода підчас розплітання заливає ся ревними сльозами, не дивно теж, що передтим богато гудзів у стрічці на косі навязала („ў заплытці“), щоби як найдовше протягнути своє розплітанє.

Тимчасом свахи співають:

15.

Співає ся так, як ч. 13.

Ой брат сестрицьу розплытаў, (bis)
Золоті заплычкы собі узяў, „
Молодші сестрици ўдаруваў. „

Ловин. стр. 10, 13.

І справді, коли в дома молодша сестра, їй віддає брат „запліткы“ молоді. Не розплітає він одначе цілої коси, тільки розв'язує „заплітку“ і розпускає одну плетінку („ладьинку“) і уступає місце иньшим братам і сестрам, з котрих кожде розплітає по одній плетінці.

Врешті мати розчісує донці косу вже розплетену, а свахи притім співають :

16.

Співає ся так, як ч. 13.

Гребінцьи, матыінко, гребінцьи, (bis)
Чесати косоньку до віньцьи. „

17.

Andante.

До Ду - на - йу сте - жень - ка,
До Ду - на - йу сте - жень - ка,
Ту - да йшла мо - ло - день - ка.

Над Дунаєм стояла, (bis)
Русу косу чесала.
Ї тихий Дунай метала.
Плини, косо, з водою, „
Йа зараз за тобою.
Та ней батенько знає, „
За кого мене дає.
Ци за дьіда старого, „
Ци хлопцьи молодого.

Пор. Русалка Дністрова стр. 50. Буда 1837. А. Gołębiowski, „Lud Polski“
Warsz. 1830. стр. 96. Теорія Навроцького. У виданю „Бібліотека Ониськевича“ стр. 43

Мати переважує тут молодій понад чолом вузку червону стяжку („польотичку“) і цілує її в чоло і обидва лица, почім батько і мати сідають на „осльи“ (невеличкий столець) тримаючи в руках по одному

хлібі в заложеними на них вінками, молода стає перед ними, а староста промовляє:

„Стало то́то дитя́тко перед ва́ми, йак перед Богом; просит оно́ вас, жебисте його́ благослови́ти і в шчісливу годину в село́ ви́провадили.“

Тоді кланяє ся молода до землі, цілує родичів в руки і ноги, кланяє ся в друге, а за третім разом закладають їй на голову вінок, що до сього часу лежав на хлібі і тепер вона кланяє ся вже всім чужим.

Свахи співають:

18.

Співає ся так, як ч. 13.

Грайте, музикки, рісно,
Кланяйце сьї, дитя, ниско;
Віночком ноженькы ўтирайце,
Словами землянку зливає.

Навр. 33. Ловин. 21, 28, 29.

Коли молода сирота, співають:

19.

Ўдалили лебедьї на воду, (bis)
Збудили матынку йа з гробу. „

Навр. стр. 40.

20.

Співає ся так, як ч. 3.

Знати галоньку по польїтїньку, шчо нивенько лїтаїє,
Знати молоду, шчо сирїтонька, шчо матынкы не маїє.
Стїў не ўстелений, двір не ўметений, родина не спрошена.
Ой післала ўна сїў соколенька ў країну по родину;
Сїў завуленьку ў сїру землянку по рїдну матыноньку.
Сїў сокіл летит, красно шчебече: йїде родина, йїде!
Завулька летит, жалїбно куйє: нема матынкы, нема!
Твоїа матынка (bis) теї перед Богом стоїт,
На ўхрест рученькы держит, теї у Бога сї просит:
Гей спусти-ж мене, мїй милий Боже, дрібним дощчом на земляу;
Дрібним дощчом на земляу, йасним соньцьом до хати,
Та ней йа сї придивїу теї своїєму дитяти:
Ци красно оно ўбране, на посаг посаджене?
Ци йє на нїм віночок, ци йє у нїм чисночок?¹⁾

¹⁾ Часник у вінку має молодий або молода, коли котре з них не має батька або матери.

Ой красно оно ўбране, на посаг посаджене,
 Ой йе на ным віночок, тей йе у ным чичночок;
 Убране йак павьатко, сидит си сиротьатко,
 Убрали йего луде, добра доленька буде.

Кольб. Пож. I. 150. Рус. Дя. 48 (3), 49 (5). Навр. 44. Лов. 29, 32.

Коли молода виходить на село з друзками, випроваджують її свахи піснею:

21.

Співає ся так, як ч. 3.

Мати донечку (bis) йа ў село віправиййе:
 Иди, донечко „ ў нічліву годничку,
 Преси, донечко „ нейменчу дитничку.

Пристроєна в зелений вінок, з під котрого розсипає ся по розчесанім волосою багато різноцвітних стрічок, одягнена в убрание сьвяточне, відповідне до пори року, іде тепер молода з одною або двома друзками до кожного дому і кланяючись до землі, поважнійших цілує в ноги, і запрошує на весіле сини словами: „просили тато і мама і йа прошу, жебисте були ласкаві прийті на весьільє.“

Свахи вертають тичасом до хати молодої, плетуть другий вінок до шлюбу і заносять його на хлібі до комори, де родичі молодої чають їх горілкою. Плетуть ще довгу гірлянду в барвінку, котру завішують на стіні поїд образами, на знак, що в хаті відбуває ся весіле; лишають ся теж зі старостою на вечері, відтак забавившись і наговорившись до волі, розходять ся до дому.

Короваю в Ходовичах не печуть, хіба, що молода походить з сусіднього села. В такім разі ще того самого вечера присилає молодий від себе двох господарів до молодої з запрошенем на „коровай“; а вона посилає до нього від себе чотирох або п'ятох послів з подібним запрошенем. Ті послі, звані „коровайникь“, приносять заразом молодому шлюбну сорочку¹⁾, а його родині колачі і когута. Все те діє ся в ночі.

В неділю приїжджає молодий з друзбою, старостою і свахами до дому молодої і привозить для неї в дарунку „равтұх“, або гарну велику хустку, а в ній завинені дві булки; ті „перші дари“²⁾ від молодого віддають молодій свахи, співаючи:

¹⁾ Молодим зашивають в сорочку мишачі очі, проти уроків.

²⁾ „Другі дари“ складають ся з двох хлібів, а ті вручають молодій свати.

22.

Співає ся так, як ч. 13.

Ой там на горі, на шубі, (bis)
 Там сї купало два орли.
 Ой йак сї скупали, стрісли сї,
 Ой йакже стрісли сї, говор'ят:
 Ой ци не буў ти у Тирнаўці,
 Ё Тирнаўці на ймарцї?
 Ци не купуў ти підбичку,
 Підбити молодї спідничку?
 Ой а спідничка буде рісенька,
 Йа молода буде пишненька.

23.

Співає ся так, як ч. 1.

Сыйалисмо, йорали (bis) по горі, по долині;
 Сыйалисмо пшеницьу „ по горі, по долині.
 По горі, по долині „ молодого родинї.

24.

Співає ся так, як ч. 1.

Молодого родинюлька (bis) ўбила нам дороженьку,
 Від стола до порога „ молодого родинюлька.

Тепер сїдають усї за стіл; незадовго одначе встають для дальшого акту.

Молода перев'язує молодого ручником через плечі і дає йому до руки хустку, а другим кінцем прив'язує її собі до пояса; а старості, як теж і дружбі, прив'язує ручник до пояса; відтак свахи обходять кругом стола співаючи:

25.

Moderato.

Ой бий на-ти су-ка-чи з ха-ти, Бо су-кач

мо-ло-дїй не да-є спа-ти. Ой за-бий до-ню

пе - ре - пе - лонь - ку су - ка - че - ви на ве - че - ронь - ку.

Коли весільні гості чи то дівчата збирають ся до сльобу, співають :

26.

Ой похід гай дзелененький викопана фоса,
 Ой прибігла дьїчинонька до парубка боса.
 Ой прибігла під віконьці ноженьками туп, туп:
 Вийди, вийди, мій маленький, бо йа уже тут, тут.
 Винеси ми чиревичкы, ней йа сы убуїу,
 Та йа с тобої, мій миленький, до сльобу вандруїу.

27.

Ой на ставу, на ставочку дві качкы ї рьидочку,
 Йака слава мамунцуни, шчо донька ї віночку.

Отець і мати сїдають на лавцї („ослін“) і тринаючи хлїб у руцї благословлять молоду пару, котра станувши перед ними, три рази кланяє ся їм до землі.

„Ней вас Господь благословїт і йа вас благословлю“ — промовляє урочисто батько й мати і цілують дїтей в чоло. Відтак всі устають, а староста перекрестивши двері, отвирає їх і молодї виходять до сльобу.

Перед хатою одначе задержують ся, бо староста частує усіх горїлкою з медом, а мати виносить у жменях пшеницю або жито і сипле молодим до чобїт, „абї присльубили збіжжє“.

Свахи-ж притїм співають :

28.

Співає ся так, як ч. 13.

Водицы, матїнко, водицы, (bis).
 Бо нас кропити годит сы, „

а потїм :

Andante.

Пра - вої - йої ру - чень - кої - йої, До - брої - йої до - лень - кої - йої.

На те візване свах, мати скроплює цілий гурт весільний свяченою водою.

По дорозі до церкви свахи співають („ладкайт“):

29.

Співає ся так, як ч. 3.

Ой випраўляла мати синопька свого до сльубоньку, (bis)
Ой через хату, ой через хату білоўйоў рученькоўйоў, „
Ой через сыни, ой через сыни поўноўйоў поўнененькоўйоў, „
Через подвір'яє, через подвір'яє доброўйоў доленькоўйоў. „

30.

Співає ся так, як ч. 3.

Йак молоденька, йак Касуенька до сльубоньку ступала,
Самі йейі сьі, самі йейі сьі дверенька розтвирали,
Самі йейі сьі, самі йейі сьі сьвічечкьи зажигали,
Самі йейі сьі, самі йейі сьі тай книги ровкладали.

Коли молода сирота, то співають:

31.

Сьві-ти мі-сьі - цьу ў ву - ли - цьу,

Сьві - ти мі - сьі - цьу ў ву - ли - цьу,

А ти, вірнице, ў ворота, (bis)
Бо йде до сльубу сирота. „

Навр. 44, 45.

32.

Співає ся так, як друга частина ч. 28.

Місьіцьу нароженьку,
Сьвіти нам дороженьку,
Щоби ми не зблудили,
Доріжкьи не згубили.

Їдучи до сльобу співають :

38.

Співає ся так, як ч. 13.

Ой лугом, берегом вода йде (bis)
 Ой несе на собі пливаньу, "
 Ой а на пливани книґиньу. "
 Ой водо, водо, дьільим сьї, "
 Ой дьільим сьї, водо, по праўды, "
 Шчоби нам не було по криўды. "
 Ой на тобі, водо, пливаньу, "
 Менї молодому книґиньу. "

34.

Співає ся так, як ч. 4.

Ой шуміла льшчиньонька, йак сьї розвивала,
 Ой плакала дьїучиньонька, йак сьї віддавала.
 Ой не шуми, льшчиньонько, тей не розвивай сьї,
 Не плач, не плач, дьїучиньонько, тей не віддавай сьї.

Кольб. Пож. II. ч. 78.

35.

Закувала зазуленька на хаты, на ровьї,
 Заплакала дьїучиньонька ў церкві на порозьї.
 Закувала зазуленька у лысі на дубї,
 Заплакала дьїучиньонька при сьльубї, при сьльубї.
 Заричьила коровонька за двором, за двором,
 Заплакала дьїучиньонька за столом, за столом.
 Не куй, не куй, зазуленько, ўже-с сьї накувала,
 Не плач, не плач, дьїучиньонько, ўже-с сьї наплакала.

Пор. Кольб. Lud. сер. XVIII, ч. 133, 178. Матеріали до укр.-руськ. етнольоґії т. III. П. Литвинова. „Весільні обряди“ стор 109, 110 ч. 81.

Коли молода хоче мати перевагу („мати верх“) над будучим мужем, то при сльобї повинна приклякнути на полу його одежі, або, коли кладуть пальці на євангелію, то повинна свій палець покласти трохи вище над мужовим, а буде з певністю завсїгди ним верховодити („цьїлий вік ним ору́дувати“). В тій цілі старає ся молода присїсти опанчу мужови, коли сїдають за стіл.

Повернувши від сльобу засїдають усї до обїду; молодї одначе не беруть до уст нічого. По обїді переносять ся до столи і там при му-

зніці танцюють і гуляють аж до вечера; відтак молода збирає свої дружки і мильші дівчата і засідає з ними за стіл.

Дівчата співають:

36.

Співає ся так, як ч. 14.

Ой а шчо-ж то нам по нових сьбінох палайе? (bis)
 На молоденькі з барвінку віночок сїйайе. ”
 На нью сї батенько звирайе. ”
 Ей не звирай сї, ти мій батеньку, на мене, ”
 Не сходила йа такого вінка йа ў тебе. ”
 Ой привіз менї теї молоденький зі Львова, ”
 Та каваў менї: сходи, миденька, адорова. ”

37.

Співає ся так, як ч. 14.

Різаний гостинець до Львова,
 Саджений виноград доўкола.
 Йа хто-ж його садїў? — молода,
 Хто-ж його підливаў? — молода,
 А хто-ж його стерїг? — молода,
 Тай стережучи заснула.
 Надїхаў молодий, — не чула.
 Теї пустиў коника ў васильок,
 Сам си льг спатонькы ў бирвінок,
 Ламаў би-м виноград, не ўшїю,
 Будїў би-м молоду, — не сьмїю.

Пор. Кольб. Пок. I. 192, 250, 262. В. Шухевич. „Гуцульщина“ III. ст. 49—50.

38.

Співає ся так, як ч. 1.

На горах сьбіги ўпали (bis) на водах леди стали.
 Журила сї ластовочка, ” де зиму змивати.
 Де зиму змивати, ” льїтенько льїтувати.
 Не жури сї, ластовонько ” та йе ў мене двї сьвітлонькы.
 Зимоньку змивати, ” льїтенько льїтувати.
 Журила сї Касуненька, ” журила сї молоденька,
 Де зиму змивати ” льїтенько льїтувати.
 Йа ўчуў тото Олексенько ” йа ўчуў тото молоденький.
 Не жури сї, Касуненько, ” бо йе ў мене двї сьвітлонькы,
 Зимоньку змивати, ” льїтенько льїтувати.

Тимчасом і решта гостей сходить ся до хати; коли молода сирота, співають:

39.

Співає ся так, як ч. 1.

Знати сирітку, знати, (bis) не пригортайе мати,
Лиш припадають льуде, „ добра доленька буде.

Дамі співають переважно дівчата:

40.

Співає ся так, як ч. 1.

Ой у лузбі калина (bis) білим цвѣтом зацвила,
Пішли дівочкы рвати, „ не могли досыгати.
Йак молоденька пішла, „ тай с корінном принесла,
Тай поставила на стіу, „ а сама сыла за стыу.
Ци буду-ж бо йа така, „ йак калинонька тота?
Будеш, доненько, будеш, „ та йак при жиць будеш.
Ой йак підеш від мене, „ спаде краса йа с тебе.
Йа з личка румйного, „ йа з стану хорошого.

Навр. ч. 19. Гоґеб. стр. 102.

41.

Ой складані съпіваночкы, складані, складані,
Ой то йа вас наскладала та при своїй мамі.
При своїй йа-ж наскладала, при чужі не буду,
По чім же йа свої лята споминати буду?
Съпіваночкы, гульаночкы, де йа вас подыю?
Ў Ходовночх спраўне поле, там йа вас посьйу.
Ой йак мені буде гаразд, йа вас позбираю,
А йак мені біда буде, йа вас занехаю.

42.

На шчо ви мѣ віддайте, мойі рідныі мамо?
Та ци йа вам молоденька не ўставала рано?
На шчо ви мѣ віддайте, мойі рідныі тату?
Хто-ж вам буде, мойі тату, замітати хату?
На шчо ви мѣ віддасте, мойі рідныі сестри?
Хто-ж вам буде, мойі сестри, порьидочок вести?

На шчо ви мі віддаєте, мої рідні брати?
 Та ци йа вам, молоденька, надойіла ў хаты?
 Надойіла-с, надойіла-с, не хочеш робити,
 Навішла-с кораликіў, лиш би ты лубити.

43.

Ти си гадаў, мій браччыку, шчо йа ў тебе дарю,
 А йа займу сиви воли, тобі лишу йарю.
 Ти си гадаў, мій браччыку, шчо йа ў тебе нич, нич,
 А йа займу сиви воли, тобі лишу бич, бич.
 Ти си гадаў, мій браччыку, шчо мі сы не збудеш,
 Ти шче за мноў, мій браччыку, та плакати будеш.

По тих співах наступає „перепій“: староста бере чарку, ставить її на таріль і перепиває до молодої при співі свах:

44.

Співає ся так, як ч. 1.

Ой мій лубий старосто, (bis) перепій-же до мене,
 Поўнойу поўненькойу, „ добройу доленькойу.

Ту саму пісню співаюць батькови, матери, братян, сестрам і т. п. тільки з відповідною зміною першого вірша. В часі, коли молода перепиває до згаданих осіб (ровуміє ся, дотикаючи лиш устами чарки), кожда з них кладе для неї на таріль гроші.

По такому „перепю“ співають далі:

45.

Співає ся так, йак ч. 1.

Цыпа парубкам цыпа, (bis) ней ідут молотити,
 Ней ідут молотити, „ грошкіў заробити,
 Грошкіў заробити, „ до молодойі перепити.

Парубки співаюць на весілю, тільки для більшої охоти при музиці і танцю, і то звичайно короткі коломийки, як пр.:

46.

Ой піду йа на весыльє, хоть би йак далеко,
 Там музика файно граїє, таньцьувати легко.

А підохочені свахи, щоб подразнити старосту співаюць:

47.

Співає ся так, як ч. 1.

Наш молодий староста (bis) та ходит собі з проста,
Три роки не голує сї, „ а три дні не ўниваў сї;
А свахьм жвавї були, „ та ў полонку дуйнули,
Та старосту обнили, „ череслом підгомили.

48.

Співає ся так, як ч. 13.

Пойїхав староста на лова,
Твердо сї Богу помолю:
Допоможи, Боже, куну ўбити,
Аби свашеньцьї шубу ўшити.
Би була шубонька тепленька,
Би була свашенька пишненька.

Молодий, котрий зараз по обідї відійшов з частиною весільних гостей до свого дому, забавляє ся там зі своїми друзьми і товаришами („по-братїями“) до пізної ночі, подїбно як молода у себе. Аж коло півночі вибирає ся молодий із своїми „бойїарами“ по жінку до її дому, де його прихїд сповїщують пїснями:

49.

Ой шчо-ж то ми задудьїло під новими сїньми?
Прийїхали по дьїучину воронини кїньми.

50.

Співає ся так, як ч. 13.

Бригнули кључики по столу,
Заржали коники по двору,
Їа ўже-ж то, матїнко, по мене.
Дайеш мї далеко від себе.
На далекоїе Підгірїе,
На широкоїе подвірїе.
Їа того подвірї не сходжу,
Чужому батеньку не ўгоджу.
Вїп мене раненько не збудит,
Лїш вийде на село, спогудит:
Їа ў мене невістка сонлива,
Їа ўна до роботи лїнива.

Варіант.

Розпалила сьї калина,
 Напротиу сонїнька стойала.
 Жьиль же ми, сонїнко, на тебе,
 Пригрїло-с прикренько на мене.
 Жьиль же ми, батеньку, на тебе,
 Дайеш мї молоду від себе.
 На далекойе Підгірїи,
 На широкойе подвїирїи.
 Йа тото подвїирїи не сходжу,
 Йа чужї свекрусьї ни ўгоджу.
 Ўна мене раненько не збудит,
 Вийде на вулицьу, спогудит:
 Йа ў мене невістка сонлива,
 Йа ўна до роботи льїнива.

В часї тих співів старає ся молода як найскорше сховати ся; молодий, котрий саме тепер вступає до хати, знаходить її звичайно досить швидко; одначе брат молодой не дозволяє йому до неї доторкнути ся, засідає з нею за стіл і з відтам боронить ся проти заходів мужа, щоби її з відтам дістати. Тимчасом молода бере до рук оден з хлїбів, що прислав їй молодий на „другі дари“ і вкусивши його з трьох сторів, кидає відкусеними шматками на молодого, котрому не вільно утїкати обернувшись лицем до дверий, бо се було-б злою ворожбою для него, лиш мусить поступати ся в зад.

Врешті молодий платить братови кілька „шісток“, а сей дозволяє забрати сестру.

Коли молодий вдовець або старший чоловік, то не шукає сам схованої молодой, лиш посилає дружбу. В такім разі заховує ся молода десь в стодолї, або шопї.

Тепер вступає дуже жалїсна сцена розлуки доньки з родиною, а співанї притїм піснї надають вже і так поважній ситуації незвичайно сумний настрїй.

На віз, котрим приїхав молодий, лаштують виправу молодой: постелю, скриню з одежиною і білизною та всякі иньші предмети виправнї.

Всі присутні плачуть, а найбільше сама молода, котра цілує ся і прощає ся з усіма по кілька разів, стараючись як пайдовше протягнути хвильку розставаня.

Тим часом цвetoмимі свахи і дївчата співають без упуни:

51.

Moderato.

Гей сьдай, сьдай ко - ха - ны мо - йе, Ныц ти не по-мо-же

пла-ка - ны тво - йе. Пла-ка - ны ти не по-мо-же,

Шти-ри ко-ны а два во-зи До за - кла-да - ны.

Ой даўно ж бо йа с тобоў сьдала,
Шче-м свому батеньку не дькувала:
Дькуйу ти, мій батеньку,
Ховаў-йес мі молоденьку,
Тепер не будеш.

Ой сьдай, сьдай і т. д.
Ой даўно-ж би йа с тобоў сьдала,
Шче-м свойі матыінцы не дькувала:
Дькуйу ти, мойа матко,
Кохала-с мі барзо гладко,
Тепер не будеш.

Ой сьдай, сьдай і т. д.
Ой даўно-ж би йа с тобоў сьдала,
Шче-м свойі сестрицы не дькувала:
Дькуйу ти, мойа сьстро,
Кохала-с мі барзо остро,
Тепер не будеш.

Ой сьдай, сьдай і т. д.
Ой даўно-ж би йа с тобоў сьдала,
Шче-ж свому братеньку не дькувала:
Дькуйу ти, мій братеньку,
Кохаў-йес мі молоденьку,
Тепер не будеш.

Ой сьадай, сьадай і т. д.
 Ой даўно-ж би йа с тобоў сьідала,
 Шче-м своїм лавочкам не дькувала:
 Дькуйу вам, столи й лави,
 Білы рукы вас пошвали,
 Та ўже не будут.

Ой сьадай, сьадай і т. д.
 Ой даўно-ж би йа с тобоў сьідала,
 Шче-м свою зьільу не дькувала:
 Дькуйу ти, моё зьільі,
 Пьдлівала м шчо недьільі,
 Тепер не буду.

Пор. Żeg. Р. р. I. г. стр. 141, 142. П. Литвинова. Весільні обр. в Чернігівщині. Матер. до укр.-р. етнол. III. стр. 141 ч. 142.

52.

Співае ся так, як ч. 13.

Зложіт сьі дьіўчята на чыпец, (bis)
 Бо ўна вам даруе свій вінец. "

53.

Покочу йа віночок, з йаройі руті сердечок,
 Покочу йа го по тисовому столі,
 Свої матыінцы на славу:
 Возмь матыінко віночок, з йаройі руті сердечок,
 Ой нйт, донечко, не озму, про жыльь великкый не виджу.

Далі повторяе ся та сама строфка з відповіднымі відмінань в трьох останніх віршах, зверненнми до батька („вітцьу“), сестри („сестрі“), брата („брату“), молодого („милому“), і кінчить ся віршом:

Узьнў мильненькый віночок з йаройі руті сердечок.

54.

Ви пороги, ви пороги, бувайте здорови,
 Ўже сьі по вас находили мойі білыя ноги,
 Ўже сьі по вас находили, води наносили,
 Ўже сьі свої матыіновьцы досить наробили.

55.

Будеш тогды, мамунцуньу, мене споминати,
 Та йак будеш по водоньку пальчыки шчыбати.

Будеш мене споминати, будеш говорити :
 Нема-ж мої дитиночки, нікому робити.
 Нема-ж мої дитиночки, нема мої доньці,
 Нема кому замітати по мої світлоньці.

56.

Співає ся так, як ч. 13.

Сулуйе батенько, сулуйе (bis)
 Шчо його дитятко йа прич йде. „
 Хто йому чобітки йобітре? „
 Хто його кошувку випере? „
 Хто йому постыўку постелит? „
 Хто йому вечеру зготовит?

57.

Ой ци йа тобі тей не казала, моїа луба матынко: (bis)
 Не копай грьядкы, не сади руткы, нікому підливати. „
 Ой йе у мене моїа сестриці, шчо буде підливати. „
 Півно пізенько, півно пізенько дрібниши сльозонькани. „

58.

Співає ся так, як ч. 3.

Ой новуў же йес, з бука листочку, шчо не будеш падати, (bis)
 Ой новуў же йес, ти мій батеньку, шчо мі не даш від хати. „
 Ой тепер дайеш, та сам не знаєш, шчо за доленька буде. „
 Ёсього ти даю, шчо дома найу, долы ти не ўгадаю. „
 Ой даю йа ти штири волонькы з широкої обори, „
 Ой даю йа ти нову скриньку йа з нової комори, „
 Ёсього ти даю, шчо дома найу, долы ти не ўгадаю. „
 Навр. 34. Лоз. 75.

Вариант.

Дайу йа тобі воли, корови з широкої обори, (bis)
 Дайу йа тобі нову скриньку йа з нової комори. „
 Дайу йа тобі білу постыўку йа з нової світлонькы, „
 Ёсього ти даю, шчо ў дома найу, долы ти не ўгадаю. „

59.

Співає ся так, як ч. 3.

Холит павонька по сыножати, крилонька розпустила, (bis)
 Холит молода по подьвиреньку, косоньку розчесала. „

Ой не жьиль же ни того пйиренька, шчо йа-и го розпустила, (bis)
 Ой не жьиль же ни тойї косонькы, шчо йа-и йї розчесала, „
 Лише менї жьиль свої матынкы, шчо йа-и йї не слухала. „
 Лов. 44.

Коли вже сяде молода на віз, співають:

60.

Добраньч, батеьку, добраньч, (bis)
 Та не добраньч лиш на рік, „
 Але добраньч на ўсей вік. „

Коли віз рушає з місця, гостї весільні співають далі, лиш переважно тільки в ритмі коломийки:

61.

Дала менї мойа мати примітку на шийу,
 Та йа свою мамунцуьну стареньку лишьийу.

62.

Ой утоптана дороженька, посипана маком,
 Та ци гаразд менї буде за тим йєднаком?

63.

Ой не жьильуй, парубочку, шчо йес стратив сотку.
 Вибраў йес си дьїучионьку йак дульу солодку.
 Ой не жьильуй, дьїучионько, за нами, за нами,
 Вібрала-с си парубочка с чорними бровами.
 Ой не жьильуй, дьїучионько, шчо ти не дьїучина,
 Вібрала-с си парубочка с чорними очима.

Прийхавши до мужового дому не входить молода до хати, лиш стає перед дверми, а свахи співають:

64.

Співає ся так, як ч. 1.

Отвори, мати, хату, (bis)
 Везем ти пелехату.
 До кожори влючницьу, „
 До хати халусницьу.

Ловин. 123, 124.

Мати молодого виходить вкрита виверненим кожухом з горілкою в руці, цілує ся з невісткою, і дає їй колач, причім також складає їй свої желаня :

„Би-с була здорова йак вода,
 Би-с була хороша йак весна,
 Би-с була до роду прийємна,
 Би-с була до ґрунту щіслива.
 Не йедну-м піч хлыба спекла,
 Ньм йа сьї невісткьки діждала.
 Не йедну-м ныченьку не спала,
 Лиш тобі-м муженька плакала.“

Молодий не позволяє одначе жінці увійти до хати, поки вона не випряже волів або коний з воза, котрими приїхала; відтак повинна перекинути через дім „приніз“¹⁾ від ярма, або уздечку („обрутьникьки“) з коний.

По такім привітаню уводить її дружба до хати з заслоненими очима і садовить за стіл; молодих угощують щиро, причім вони обоє їдять одною ложкою, з одної миски і ділять ся одним пирогом.

Передти же на жарт кладуть перед молодою бурак, кости і т. п. річи не до їдження, за що вона цілком не повинна сердити ся, бо в сей спосіб покаже, що уміє бути розважною і спокійною.

Увівши молоду до мужа в хату, заслонувають їй очи на те, щоб переходячи коло печи не глянула на ню перше як на вікно, бо мусів би хтось у хаті умерти. Трапляє ся іноді, що неприхильна і лиха невістка входячи перший раз до хати, дивить ся умисно в піч і промовляє :

Ци велика ў пїєцу йама?
 Ци ўлыз би сьї тато й мама?

Коли звінуть їй з очий заслону, дивить ся вперед у вікно, щоб їй весело було в новій хаті.

Коли молода сидить за столом, садять їй на коліна малу дитину, котру вона повинна поцілувати, щоб ховали ся їй діти.

Свахи беруть також участь в бесіді, а наговорившись доволі, співають :

65.

Невістко моя, жьиданко!
 Не рік йа-м тьї жьидала,
 Ньм йа-м тебе дістала.
 Не йедну-м піч хлыба спекла,

¹⁾ Кільки від ярма (занови)

Ньм йа ти сина згодувала,
 Не йедну-м шч хлыба вьзыла,
 Закіль йа-м невістку ўедріла.
 Не йедну-м коноўку води ўнесла,
 Закіль йа-м невістку привезла.
 Не йедну-м полыванницю шматы прала,
 Закіль йа-м сьї невісткьм дїждала.

Свахм, котрі в часї цілого весїля повинні бути з обовязку в найліпшїм настрою, не тратять його навіть по півночи. Вилізають вони на „зашіок“ і звідтам старають ся зловити хустку, котрою староста в повітря перед ними вививає. Хустка та називає ся „балець“; коли її зловлять накривають ся нею, завивають ся і плещучи в долонї співають:

66.

Allegro moderato.

Да-ла не-віст-ка ба-лець, На локоть, теї на па-лець.

Ой дала-ж вона, дала,
 Бодай здорова була.
 Ой із того становку,
 Ушиїу си кахтаночку.
 Шчо її буду ўгортати,
 Усе буду обзирати:
 То ми невістка дала,
 Бодай здорова була.
 Кілько ў тїм бальци ниток,
 Тїлько невістцї дывок.
 Кілько ў тїм бальци гудакїў, (вар. рубцьїў)
 Тїлько невістцї сямкїў (вар. хлопцьїў).

67.

Спїває ся так, як ч. 66.

Пасла Нацуны качку,
 При двелененькїм мачку.
 Качечку загубила,
 Теї сама заблудила.
 Приблукала сї ў поле,
 Там Василенько йоре.

Сивими волоньками,
 З чорними бровоньками.
 Зароди, Боже, жито,
 Колосно, колоснисто.
 Стойачне, стойачнисто.
 Йаби невістка жьила,
 Би богато нажьила.
 Ой шчо по піў-копонькьи,
 То ўсе піў колодонькьи.
 Ой шчо йедна копонька,
 Ой то ўсе колодонька.

В понеділок рано висилає дочка віз і післанців до своєї родини з просьбою, щоби приїхала „на пропій“. Сама бере ся замітати хату; причім муж, дружба і взагалі останні гості весільні в перед понаносять тільки ловак, колод, дерева і т. п., що те замітанє хати протягає ся дуже довго. В кінци, не могучи дати собі ради з тількоша перешкодани, платить молода кілька крейцарів кому небудь з домашних, та аж тому удає ся скінчити замітанє.

Коли післанці від дочки до матери приїдуть, свахи співають:

68.

Співає ся так, як ч. 3.

Ой а шчо-ж то ми (bis) за новина сї стала,
 Та шчо доненька „ по матьїнку прислала.
 Ой прислала ўна „ чотири коньї, пїятий віз,
 Ой а шче-й того „ черевїзничка шчо привіз.

Лоз. 141.

До дружини, що їде на „перешїї“ мусить конечно належати мати молодї, коли жис. „Пропійці“ везуть для молодї решту виправи: скриню з „приданим“ і т. п., а приїхавши перед ворота співають:

69.

Би молоденька знала,
 Тай шчо матьїнка йїде,
 Гатила би гатку аж до самої хаткьи,
 Стелила би мости з калинової трости.

Лоз. 142.

Перед дверми хати співають:

70.

Ой силе сьі, силе,
 Йарайа пшениченька,
 Ой тисне сьі, тисне,
 Молодойі родинька.

71.

Співає ся так, як ч. 1.

Не дайте нам стояти, (bis)
 Пускайте-ж нас до хати.
 Бо на нас метьіль мете, „
 І дробен дощик іде.

72.

Ой наш лубий свату, (bis)
 Гей вигай же!) нам хату.
 Ой вигай же нам сьіни, „
 Аби пропійци сьіли.

Скоро прибуде „пропій“, дружина молодого відходить, але не-
 бавом вертає знов.

73.

Співає ся так, як ч. 1.

Ўже бойаре під сьіньми, (bis)
 Йа ми тепер засьіли.
 Ўстаньте, бойаре, ўстаньте, „
 Честь Богу, хвалу дайте.
 Ўже бойаре в зарінка, „
 На них віночкьи в бервінку.
 Ўже бойаре на польу, „
 На них віночкьи в кокольу.
 Ўже бойаре на мостьі, „
 Під ними коньі безфостьі.
 Ўже бойаре під плоти, „
 Під ними коньі йак коти.

Усївши за столом, „пропійци“ співають:

¹⁾ Випрятай.

74.

Співає ся так, як ч. 13.

Гей виїди молода з комори,
Покажи личенько родови.
Ой виїду-ж бо йа альбо нїт,
Їже ї мому личеньку цвїт поблїд.
Ой пила-ж бо йа мїд, вино,
Їже сї моїе личенько змїнило.
Ой пила-ж бо йа двойаке,
Їже моїе личенько не таке.

На те візване отвирають ся двері від комори, а в них показує ся молода закутана в плахту з грубого полотна („верета“) і привитавшись з родиною, вертає з нею разом до комори, де зараз відбувають ся її „очіпани“.

Молодий сїдає на стільци, держачи на колїнах ярмо, на котре сїдає молода. Тодї свахи звїмають з неї вінок а молодий вкладає їй чіпець на голову. Вона кидає той чіпець раз і другий, а за третим разом, коли молодий вложить до чіпця гроші, дозволяє в кінци очіпити ся. Потім свахи обкутують їй голову „рапътухом“ і утинають косу, співаючи :

75.

Співає са так, як ч. 4.

Ой заплачеш, дьїучинько, ї перший понедїлок,
Йак ти здоїмут з головонькь хрещатий барвінок.
Ой заплачеш, дьїучинько, йа ї другий віўторок,
Йак ти скаже твій миленький : роби робїт сорок.
Ой заплачеш, дьїучинько, йа ї третю середу,
Йак тьї ўдарит твій миленький йа ї пїсок з переду.¹⁾
Ой заплачеш, дьїучинько, йа ї четвертий четвер,
Йак ти скаже твій миленький : роби шельмо тепер.
Ой заплачеш, дьїучинько, йа ї пїтту пїттиницю,
Йак ти скаже твій миленький : ўзьвї йа-м негїдницю.
Ой заплачеш, дьїучинько, йа ї шесту суботу,
Йак ти скаже твій миленький : роби ўсьу роботу.²⁾
Ой заплачеш, дьїучинько, йа ї сему недїльу :
А де-ж йа сї, молоденька, теперка подїйу ?³⁾

Франко. Жїв. нев.

¹⁾ Вар. : Йак ти скаже твій миленький гоппти череду.

²⁾ Вар. : кїпчїтї роботу.

³⁾ Вар. : Йак ти скаже твій миленький : дай сорочку білу.

В часі вечері співають :

76.

Співає ся так, як ч. 1.

Стану йа на билину, (bis)
Крикну йа на родину:
Моя луба родино, „
Перепийже до мене,
Поўною поўненькоїу, „
Добройу доленькоїу.

Коли молодий вдовець, то дівчата співають :

77.

Не гадала-м на нежи коні попасати,
Не гадала-м за ўдіўцьом дьіти гудувати.
Не диви сьі, дыўчинонько, на нові будиньки,
Нераз будеш утыкати до вітцьи біз диньки.¹⁾
Не диви сьі, дыўчинонько, на новуўу хату,
Нераз будеш утыкати: не дайте мi тату!

„Пропійци“ прощаючи молоду, співають :

78.

Співає ся так, як ч. 13.

Добраніч молада, добраніч,
Ой та добраніч не на ніч,
Але добраніч на ўсьий вік.

79.

Співає ся так, як коломийки.

Ой дьівочьки, паньчиночьки через гору ішли,
Та дзелений бервіночок на голові несли.

80.

Мене мама віддавала, та співала тойі:
„Ўже не буде, мій зьитеньку, донечьки такойі.“
А зьитенько повідає: мамунцьу, йакойі?
Веселойі, робітнойі, выгди не смутнойі.

¹⁾ Спідняці.

81.

Кухарка сї замастила, а староста ўпиў сї,
 А господар тому винен, шчо не подивиў сї.
 Кухарочка препишнаїа, кухарочка біла,
 Капустицьу пісну дала, солонину взыїла.

Кольб. Пок. II. ч. 257.

82.

Ой купуваў дружба дружцї йабка, теї горішкы,
 Прогайнуваў кониченька, а сам прийшоў пішкы.
 Ой музика файно граїе, пальцьїма дрібоче,
 Бачу ти сї музиченько горівочкы хоче.

83.

Спїває ся так, як ч. 1.

Де сї нашї свати бавїут? (bis)
 По польу шшї йїмаїут.
 То ў полу, то ў кешеньу, „
 То свахам на вечеру.

84.

Спїває ся так, як ч. 1.

Ой ў нас дружбацькы а проста, (bis)
 Йа на нїм йе короста.
 Ой пїєть лыт не ўмиваў сї, „
 А шестий не чесаў сї.
 Йа сеший не хрестиў сї, „
 До дружкы притулиў сї.

Порівн. Матер. до укр. р. етнологїї III. Литвинова. Весільні обряди у Чер-
 нівїщинї. „Пережори“ стр. 133, 135.

85.

Йа наш дружба невеличкый, пішоў попід хати,
 Та дала му дружка фустку горішкы відсувати.
 Йа ў нас дружба не величкый, коневи по гриву,
 Йа він собі обїгмаїе дружку чорнобриву.

86.

Ой до дружкы, пане брате, до дружкы, до дружкы,
 Та на масні пирїжечкы на білы подушкы.

87.

Очка ми сі замурдали, цілу ніч не спали,
Личка ми сі поссыдали, хлопці цульували.

Так забавляють ся через цілу ніч; рано розходять ся до домів, а молода приймає гостей, що приходять з дарунками („принісами“). Мужчини приносять по кварті горівки, а жінки по гарцови збіжа; за те гостять їх новоженці.

На тім кінчить ся весіле в хаті молодого.

А в хаті молоді по вї від'їзді сходять ся до вї матери жінки з „принісами“, лишають ся там на обіді, а по їдженю встають із за стола і співають матери „на жвиль“.

88.

Moderato.

На за-гу-ме-ньу, там ко-ло-пень-ка сто-йа-ла,

На ко-ло-пень-ці сїу за-зу-лень-ка ку-ва-ла.

Ой годь-ж тобі сїу зазуденько кувати,
Викувала-с ми лубойе дитя з хати.

Allegro moderato.

А - ні сьві-чеч - кьи, ні о - га - роч-ка,

а - ні чим за-сьві-ти-ти, Ні Ка - су - нь-кьи,

ні мо-ло-до-її, нікьим сї по-слу-жи-ти.

Andante.

Вий - ду до ко - ро - нь - кьм, Не - на но - во - їй скринонькьм;

Зьєтть мій, ой зьєтть мій, От - то - с ме - не зво - йу - ваў.

Вийду йа до сьвітлонькьм,
Нема білої постыўкьм;
Зьєтть мій, ой зьєтть мій,
Отто - с мене звоўуваў!
Вийду йа на подвіренько,
Нема мойі Касуненькьм;
Зьєтть мій, ой зьєтть мій,
Отто - с мене звоўуваў!

Moderato.

Буў ў ме - не зьє - тень - ко, йак не буў,

Буў ў ме - не зьє - тень - ко, йак не буў.

Лишень ми подвірі зграсуваў,
Лишень ми подвірі зграсуваў,
Лишень ми чельядку збракуваў,
Лишень ми чельядку збракуваў.

Moderato.

Найкрасше ди - тьєт - ко со - бі ўзьаў,

Найкрасше ди - тьєт - ко со - бі ўзьаў.

Д. Подружє і рідня.

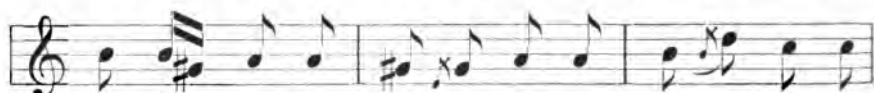
1. По весілю.

Шумки.

1.

Allegro moderato.

Йак йа-м бу - ла у ба - тень - ка, хо - ди - ла йа

чу - ба - тень - ка, Йак йа-м пі - шла до све - кру - хья,

об - йі - ли ми чу - бок му - хья.

Співала Касья Курилова.

Пор В. Шухевич. Гуцульщина. III. 62.

2.

Allegro.

Са-ма со-бі ди-ву-йу сь, шчо в горба-тм ко-ха-йу сь.
Він гор-ба-тий, а йа кри-ва, він льг спа-ти, йа го ўкри-ла.

С. Н. Д.

3.

Гей стаў зажуриў сь,
Шчо в малоу йожениў сь.
Не жури сь, мій кудріу,
Йа виросту на недьільу.
Не жури сь дурний гою,
Йа виросту під тобою.
Почекай мї шче три льта,
Шчо йа буду за кобіта.
Почекай мї шче три зимі,
Шчо йа буду за газдиньі.

Пор. Автр. VII. 241.

С. Н. Д.

4.

Ей їа скачу, біда скаче,
Жінка дома їісти плаче.
Та ней плаче, та ней знаїе,
Она дома бульби майє.

С. Н. Д.

5.

Гей, гей весїлье, тато маму продаїе.
Тато маму продаїе, бо му хлїба не стаїе.
Їак сьн хлїба дочекаїе, тогди маму відшукаїе.
Чоловіче біснуватїй, на шчо жінку продавати?
Панбіг видит добре з неба, на податок грошїй треба.
Шчо сьн лишит від податку, то си купїу стару бабку.
Спївав Гринь Шабан.

6.

Їак їа-м була молодїцї, цьульували хлопцї ў лицї,
А тепер їа стара баба, не цьульўїут, бо не граба.
Пор. Антр. VIII. 221. Чуб. V. жартїблївї 92. С. Н. Д.

7.

Ої ти дьїду бабин, бабиц,
Бодаї тебе перун забїў,
Їа перуна не боїу сї,
Під перину сховаїу сї.

Спївав Гринь Шабан.

8.

Насадїла стара баба
На трох їайцьох гусака,
Сама пішла на вулицьу
Витїнати гопака.
Насадїла стара баба
На трох їайцьох гусака,
Сїди, сїди, гусаченьку,
Вїведи сї гусьїта.

Спївав Гринь Шабан

9.

Ої гой, матї, свербїят пїати,
Нема кому почесати,
Чесаў Польяк, чесаў Русїн,
На останку Штїфлї мусїт.

С. Н. Д.

10.

Ой кум кумі рад,
Завію куму ў виноград,
А йїж, кумо, йїгідкьи,
Та котрійі солодкі.

Співав Федь Кярлів.

11.

Moderato.

Ей буў, тей не - ма, А ўзяў гро - ха
Тей по - йї-хаў до мли - на,
пи-тльу - ва - ти, та - мой бу - де но - чу - ва - ти.

На горішнім пнтльуваў,
Та сы пнтель розірваў, а мелличка тото ўздрила, ўзьила йнглу
[тей прыбігла.

Ўзьила пнтель зашивати,
Тей до пана позивати, не бойу сы дурны пана; чому ў тебе така
[справа?

Чому сипле мука тріс?

Пан меллика ў писок тріс, меллик пішоў на полицьку, а пан кри-
[чит: „Не дай Грицьку“.

Співав Федь Кярлів.

12.

Часом, часом під натуроў.¹⁾
А йа свойу куму здуру,
І найім сы і напїу сы,
І шче з нейі осьвію сы.

Співала П. Білінська.

13.

Прийди, прийди, мій кумочку,
Йа пирогіў на мисочку,

¹⁾ Під охотоў

Тай смитани кумцю дам,
Помачый си, кумцю сам.

Співала П. Білґнська.

Коломийки.

2033. Ой заросла дороженька двеленим бервінком,
Ой куда йа теї ходила молоденькоў дьїўкоў.
Ой заросла дороженька двеленоў лышчиноў,
Ой куда йа теї ходила молодоў дьїўчиноў.
2037. Ой кувала зазуленька, ўже йї не кувати,
Де мї мама не родила мушу привикати.
Мене мама не родила ў чужї сторононьці,
Та йа мушу догаджьмти чужї матьїноньці.
Пор. Żeg. P. p. I. г. II. стр. 182.
2041. Лыта мойї молоденькї, жыль менї за вами,
Шчо йа собі не ўгульала коло своїї мамї.
Мати-ж мойа старенькайа ў тонкї сорочинї,
Не дала с мнї погульати молодї дьїўчинї.
А йа при вас не гульала, при чужї не буду,
По чїм йа вас, мамунцуньу споминати буду?
Кольб. Пок. II. ч. 213.
2047. Ой поїхаў мїй миленькый коницеў, коницеў,
Лишиў мене дьїўчинькоў, застаў молодїцеў.
Прийшоў милїй із вінонькь, питає сї мене,
Хто ти завїў головоньку, миленька без мене?
Чекала-м тї двї недьїлы, чекала-м тї рочок,
Завиў менї головоньку файний парубочок.
2053. Мене мама породила, ў папір завивала,
За богачьї обїцьїла, за бідного дала.
2055. Ой не лытай коростельу попід тоту стельу,
Не натрісай миленькому на білу постельу.
Ой бо тота постьївонька воском покапана,
А на тобї сороченька сьїм недьїль не прана.
Пор. Żeg. P. p. I. г. II. стр. 195.
2059. Майу сьїно на покосї, майу сьїно гребети,
Майу жїнку молоденьку, жыль мнї ў поле вестї.
Майу сьїно на покосї, майу сьїно ў поли,
Йа не пїду громадити, бо мї ў ноги коле.

2063. Файна душко, файна душко, поцьулуй мі ў ушко,
А йа тебе ў біле личко, файна молодичко.
2065. Ой йак немож ізробити з дуба колотыўкы,
Ой так немож ізробити з молодицы дыўкы.
А йак би сы з молодицы дыўчина зробила,
Она би сы на парубка і не подивила.
2069. Ой дыдуню, дыдуню, а йа твоя бабка,
Та за твояй головонькы буде мойа гладка.
2071. Ой у мене чоловічы, йак у саду чічы,
Буду йа го зашкати ў вербове сусычы.
2073. Ой то ў мене чоловік, йак греччына паска,
Тогди йа му йісти дам, коли мойа ласка.
2075. Ци йа тобі не казала, мій лубий Василю,
Купи мені кораликы на біленьку шню.
Та йа буду ў кораликах ходити, ходити,
Тебе буду, Василюню, лубити, лубити.
2079. Ой хмарит сы, тей бурит сы, буде дощик льляти,
Казала-м ти, мій миленький, кожушка не брати.
Ой ней би сы похмарило, коби не дощило,
Коби мому миленькому кожух не змочило.
Ой хмарит сы, тей бурит сы, буде дощик нині,
Та ізмочит кожушину на ты Михалині.
2085. Ой Парася віддала сы, тай заморгала сы,
Штири річкы перебрала, тей не ўживала сы.
Штири річкы перебрала, а на пійты стала,
Та тогди си нагадала, шчо сы не ўживала.
2089. Бида мене мойа мама, бида мене дуже,
Дала мене тей за того, шчо лижечкы струже.
А він лижок настругаў, йа ў село віднесла,
Тей йа-м сама попойіла, шче-м йому принесли.
2093. Казала ми мойа мати: красний бойко, красний,
А йа мила ў штирох водах, та шче бойко масний.
Ой мила йа ў штирох водах, та шче буду ў меду,
Та йак буде бойко масний, у море поведу.
2097. Ой йакый ти буў поганий, йа ты прикрасила,
Своим личком йак соньчком (йаблучком), чорними очима.
Ой йакый ти буў поганий, а йа була ппшна,
Де сы мойі очка дыли, шчо м за тебе вийшла?

2101. Коли-с знаў, на шчо-с браў мене недорослу,
Мене мати годувала, йак льоху поросну.
Коли-с знаў, на шчо-с браў мене невеличку,
Мене мати згодувала, йак перепеличку.
Коли-с знаў, на шчо-с браў мене подольанку,
Йа не йіла, тай не буду тваю росольанку.
Коли-с знаў, на шчо-с браў мішчаночку з міста,
Йа не йіла, тай не буду віўсяинога тыста.
2109. Ой на горі жито, жито, на долині гречка,
Ней но бере Русин Полькы, буде суперечка.
Та будут сьм перечити, та будут сьм бити,
Та будут у йеднім пйецу два боршчі варити.
Йеден буде іс смитаноў, другий с солониноў,
Та будут сьм проклинати із лихоў годиноў.
- Пор. Чуб. IV. 538.
2115. Ой пішоў йа на йармарок на самого Спаса,
Не маў-йем си шчо купити, купиў-йем си баса.
Ой прийшоў йа до домочку, та вер жежи дыти,
Йак зачыли мойі дыти на басы гудыти!
Йеден заграў на скрипочку, а другий на баса,
Грайте дыти! — памйнтайте, том купиў на Спаса.
2121. Де ти буў, де ти буў, та йак роздавали,
Йа ўсьм дали по дыўчыны, тобі бабу дали.
А йа буў на печи йа ў самім куточку,
Лыпшу мены бабу дали, йак тобі дывочку.
А йа вийду на вулиць: віўку бабу, віўку,
Йа сьм хочу замінити йа с тобоў за дыўку.
2127. Не даўно-м сьм ожениў, буде рік ў місниці,
Не забраў би дыточок на три колесниці.
Не даўно-м сьм ожениў, буде рік ў петріўку,
Забраў дыти у торбинку, пішоў на вандріўку.
Не даўно-м сьм ожениў, жінка ми миленька,
Пшла кошин затикати, ўбила йі веренька.
Не даўно-м сьм ожениў, миленька ми жона,
Пшла сыно громадити, ўзыла йі ворона.
Не даўно-м сьм йожениў, пішло ми рукоў,
Пшла жінка за росолом, а йа за мукоў.
2137. Ой жени сьі, не жури сьі, будеш панувати,
Буде жінка свины пасты, а ти завертати.

2139. Ой даў би йа, мойа мати, воли половіі,
Коби ми сьі обернули лыта молодзіі.
Коби ми сьі обернули хоть на штири рочкы,
Аби мене за підбокы ўзьили парубочкы.

2143. Лыпше було бичкы пасти, на фуйару грати,
С тойі гори високойі ў село зазірати.
Лыпше було бичкы пасти, тей не журити сьі.
С тойі гори високойі ў село дывити сьі.

2147. Ой ішоў кум дорогойу, адібаў сьі с кумойу,
Кумо-ж мойа молоденька, разоў сьі зо мноўу!

Ріжнородні ритми.

1.

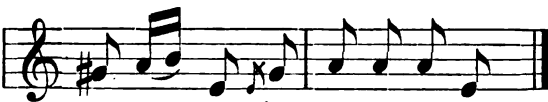
Allegro moderato.

Чор - на греч-ка, бі-лы кру-пи, Не ўпа - дай сьі

дыў-ко ў ру-кы, Бо йак ти сьі ў ру-кы ўпа - деш,

то по - то - му сьі не скайеш.

Ти на гого не ўважаі, коли лубиш прислаі,
Коли хочеш мене браті, прислаі сваті до хаті.
Добрыі вечір сусьідонько, добрыі вечір размовонько,
Добрыі вечір ваш матусьу, йа прійіхаў по Ганусьу.
Йа відкы ти, песьіі сьіну, не озмеш ў мене дьітїну,
Бо ти хлопец тей котьуга, волочыш сьі, волоцьуга.
А йа хлопец та богатыі, маіу йа грунт чышоватыі,

Гей, гей, ма - йу йа грунт чыш-о - ва-тыі.

Озми доньу кочергойу, та бий біду кочергойу,

Гей, гей, " " " "

Ей мати Біг с тобою, за шчо бити кочергойу,

Гей, гей, " " " "

Жибн-и йіла боршч біз сала, коби йа му сьі дьістала.

Ой біз хлыба, тей біз сала, коби йа му сьі дьістала.

Йак дьіўчина сьлюб узьала, тей реўненько заплакала,

Гей, гей, моцний Боже, йакый ти бідний небоже!...

Йа до тебе присидаў, ти видыла, шчо йа маў:

Сьйрачина по колыіа, на весьілье позичена.

По вісьільу відібраў, шче ми гирший жьіль задаў,

Гей, гей, " " " " " "

Озми жінко штири міткы, принеси ми тей горіўкы.

Гей, гей, " " " " " "

Йак не буду маў шчо пити, присьигаў йа-м, буду бити,

Гей, гей, " " " " " "

С. Н. Д.

2.

Andantino.

На вишеньці сто-йа - ла, На че-ре-шеньку ўа - ла,

Три ро-кы хо-ди - ла, Па-руб - ка льу-би - ла,

Ой ко-би йа бу-ла зна - ла,

Шчо з мильненькым гаразд,
Покынула би йа свойу матыночку,
Йшла за милого зараз.
Ой коби йа була знала,
Шчо за мяленькым лиху,
Була би-м сидыла, косоньку чесала,
При матынонцы тихо.

Співала Каська Курілова.

3.

Було не рубати дзеленого дуба,
 Було ні не брати коли-и ти нельуба.
 Було не рубати під дуба йалицьу,
 Було ні не брати файну молодлицьу.
 Було не рубати під дуба корінья,
 Було ні не брати коли-и ти не ріўнїи.
 Було не рубати дзелену лышчину,
 Було ні не брати молоду дыўчину.
 Було не конати під порогом йаши,
 Було ні не брати від рідної маши.
 Гей нати, нати, каллиновий цьвіт,
 Завйивала-с ми молоденькі сьвіт.

Пор. Бдички: Собр. малор. п'сенъ I. 23.

С. Н. Д.

4.

Moderato.

І - ду, со - ко - чу, спа - тонь-кы хо - чу,

спа - тонь - кы хо - чу. Ой скло - нью йа
 На све - кро - ву

го - ло - вонь-ку, Чей йа со - бі ўсну,
 цо - стьї - вонь-ку,

Чей йа со - бі ўсну.

Йа свекор іде, йак вітер несе:
 Спиш невістко? — „сній“, спиш невістко? — „спїу“.
 Вія мене рано не збудит,
 Вийде на вулицьу спогудит:
 У мене невістка сонлива,
 Йа до роботи лынива.

Іду, сокочу, спатонькы хочу, спатонькы хочу.

Ой склоньу йа головоньку,
 На свекрушину постывоньку,
 Чей йа собі ўсну, чей йа собі ўсну.
 Свекруха іде йак вітер несе:
 Спиш невістко? — „спіу“, спиш невістко? — „спіу“.
 Ёна мене рано не збудит,
 Вийде на вулицьу спогудит:
 Ё мене невістка сонлива,
 Йа до роботи льинива.

Іду, сокочу, спатонькы хочу, спатонькы хочу.

Ой склоньу йа головоньку,
 Ма шлого постывоньку,
 Чей йа собі ўсну, чей йа собі ўсну.
 Миленькый іде, с тиха говорит:
 С тиха, с тиха, чельдонько,
 Ней миленька спит.

С. Н. Д.

Б.

Ой не йди, не йди, (bis) ти дрібнесенькый дощчу,
 Бо йа ишчыка, „ до ридионькы гошчу.
 Ой гости, гости, „ тей йа буду гостити,
 Йа тобі буду „ дороженьку мостити.

С. Н. Д.

В.

Andantino.

Ой із су - бо - ти та на пе - ды - лень - ку
 та ста - ла сы тем - на ныч, Ой по - ли - ну - ла
 св - ва го - лу - бонь - ка від сиў го - лу - ба ўпріч.

Ой із неділи та на понеділок стало рано свитати,
 Ей полинуў же синий голубонько сиў голубкьм шукати.
 Ей полинуў же синий голубонько, теї стаў собі спочивати,
 Ей вилітайе сива голубонька тай на Дунай воду брати.
 Ей помагайбіг сива голубонько ой або ти жінко моїа,
 Ей бувай адороў, синий голубоньку, ти ўже не мій йа не твоїа.
 Ей полинуў же синий голубонько, сиў-си ў лысы на вільсы,
 Ей не вїер, не вїер сині голубоньці, та йак чоловік жінці.
 Ей полетьїу же синий голубонько, сиў си ў лысы на бау.
 Ой не вїер, не вїер сині голубоньці, ой та йак бо тому псу.
 Співала Каська Курилова.

Пор. Гріченко. „Етногр Матер.“ III. стор. 361 ч. 661.

7.

Andantino.

Йа ў по - не - ды - лок ра - но пі - шоў І - вась о -
 ра - ти, Теї на - ка - зу - ваў Ма - ри - су - нь - ку
 о - бі - дець ві - но - ша - ти.

Ой оре Івась, оре, ўже сонце під полудне,
 Ой нема-ж мойі Марисуненькьм, йа ўже-ж бо йейі не буде. (bis)
 Прийшоў Івась до хати, ўзьїу сьм дьїтий питати,
 Ой дьїти ж мойі теї дрібнесенькьм, ой де-ж йе ваші мати? „
 Ой пішла наші мати ой у гай за тельати,
 Ой казала ўна нам, обіцьїла ўна нам, шчо будете сиротьати. „
 Ўзьїу-же Івась дитинку, підхїлїу си квартиру,
 Ей верни сьї, верни, Марисуненько, та ўважїий на дитинку. „
 Хїба би-м дурна була, теї розуму не мала,
 Та шчоби йа сьї до песього сїна та назад повертала. „
 Вернула сьї Марисьї а й у чотири лыта,
 Ей прийми-ж мене ти мїй Івасеньку, теї до свого обїда. „

Нагадай си Марисью ой та на сирід лыта,
Ой буў же йа тей до полудны біз раного обіда.

С. Н. Д.

8.

Співае ся так, як ч. 1. стр. 118.

Ой шуміят дуги, шуміят, ой тей лыс дзелененькый,
Не лубила мила, мила миленького,
Хоть йакый буў молоденькый.

Ей піди, хлопче, ўнеси тей червонойе пиво,
Ей чей-же промовит, серцьом заговорит,
Тей мойе лубе диво.

Ой ўже-ж тобі небоже сахар-пиво не поможе,
Йак йеш не лубила, не буду лубити,
Тей до тебе говорити.

Ей піди, хлопче, ўнеси тей червонуўу фустку,
Та чей-же промовит, серцьом заговорит,
Тей мойе лубе гусы.

Ой ўже-ж тобі, небоже, бродзка фустка не поможе,
Йак йеш не лубила, не буду лубити,
Тей до тебе говорити.

Ей піди хлопче ўнеси тей пасовііі буті,
Ой чейже промовит, серцьом заговорит,
Ци ўна майе зо мноў буті.

Ой ўже-ж тобі небоже сафьян-буті не поможут.
Йак йаш не лубила, не буду лубити,
Тей до тебе говорити.

Ей піди, хлопче, ўнеси тей червоны коралы,
Та чей-же промовит, серцьом заговорит,
Тей мойа луба паны.

Ой ўже-ж тобі, небоже, і коралы не поможут,
Йак йаш не лубила, не буду лубити,
Тей до тебе говорити.

Ей піди, хлопче, ўнеси та дротьяну нагайку,
Ой чей-же промовит, серцьом заговорит,
Та ў недыленьку в ранку.

Ой йак узьнї миленький тей нагайкоу вививати,
 Узьила миленька свого миленького,
 Тей миленькийм називати.

Ой ти мій милий мужу та не бий мене дуже,
 Ой бо моє тыло, та йак папйер біле,
 Та болят мнї дуже, дуже!

Співала П. Біліньска.

9.

Газда-ж бо йа, газда, то-м сї догавдовау,
 Штири воли ў стайни, а йа шче не йорау.
 Штири воли ў стайни, коник на йоброці,
 Бідна-ж мойа головонька йа ў журбі, ў клопотї.
 Додом, лубко, додом, слаўна господине,
 Луде сыйут, луде йорут, наші праці гине.
 Луде сыйут, луде йорут, наші праці стойит,
 Бо мойї сьа жїнкьи чельцїдка не бойит.

Спївав Федь Кирилїв.

10.

Спїває ся так, як ч. 10. стр. 123.

По польу ходжу, сьїно громаджу, нема нї стебелїнкьи,
 Ой бїда-ж менї йа ў тї сторонї, шчо не майу родинькьи.
 Анї родинькьи, анї матынкьи, анї рїдного вїтцьи,
 Ой ходжу, блуджу по тїм селишчу, йак тота блудна вїўцьи.

Спївала П. Біліньска.

Б. Н е л ю б.

Коломїйки.

2149. Дала мене мойа мати, дала мене дала,
 Та йак тоту колопеньку ў болото ўдоптала.
 Та йакже тї колопеньцї у болотї гнїти,
 Та так менї мамунцуњу за нелубом жити.
 А ў нелуба гирка губа, гирша полиночку,
 Буде бити, не ўважыти чужу дитиночку.

Пор. Ів. Франко. Жїноча неволя стр. 10. Зег. Р. р. I. г. II. стр. 192. ч. 59.

2155 Дала-с мене, мойа мати, за бистреньку річку,
 Вольїла-с ми засьвітїти конец голоу свїчкы.

А свічка би прогоріла, та би сьї задула,
Таби-с мамо поплакала, тай би-с ні забула.

2159. Ой гайу мій дзелененький, ой гайу мій, гайу,
Йакусь біду польубити, а тепер сьї кайу.
Йакусь біду польубити, йакусь біду ўзбити,
А тепер сьї на псью біду не мож подивити.

2163. Ой йак йа си нагадайу, йак ми сьї льубили,
Лише ми сьї білим личком сльози покотили.
Покотили, покотили, тей на земљу ўпали,
Нагадай си мій миленький, йак ми сьї кохали.

Пор. Żeg. P. p. 1. r. II. стр. 140. ч. 52.

2167. Ой дай мене, мойа мати, за кого йа важу,
Ой хоть мені буде біда, йа тобі не скажу.
Дала мене мойа мати за кого йа хтыла,
Несходила нагайочка в біденького тыла.
Та коби то нагайочка, а то канчучище,
Та коби то шчо гідного, а то наймитишче.

Пор. Ів. Франко. Жіноча неволя стр. 26.

2173. Ой паличка тростівочка із самої трости,
Не буде ні льубко бити, бо не має злости.

2175. Ой горонько кременнаїа на двоїе лупай сьї,
Не буду ты мила бити, лиш не обзивай сьї.
Не буду ты мила бити, лиш не обзивай сьї,
Йа на тебе ручкоў махну, а ти здогадай сьї.

2179. Ой побий йа жінку раз, тыло почорніло,
Ой плакаў йа цїлий рік, шчо би не больіло.

2181. А йа гайу не рубайу, хоть сокьиру майу,
А йа дома не ночуйу, хоть йа жінку майу.
А йа гайу не рубайу через лышчиноньку,
А йа дома не ночуйу через дыўчиноньку.

2185. А де-ж ти сьї, мій миленький, забавиў, забавиў,
Шчо ти мене вечеронькы позбавиў, позбавиў?
Забавиў сьї мойа мила у тойї, у тойї,
Льїпша була вечеренька від твоїї, від твоїї.
Ой коби йа була знала, котра йї варила,
Була би йї вечеренька гьрка нешчіслива.

2191. Ой коби йа була знала, шчо піду за біду,
Була би-м сьї утопила у волівім сьльїду.

2193. Вийди, вийди, моя мила, бо йа з міста йїду,
Тобї веу два колачі, свої жінці біду.
Тобї веу два колачі, шчоби-с попойїла,
Свої жінці веу біду, би сї розболыла.
2197. Пасу віуцї по дубріуцї, ў долины не буў-їем,
Чужї жінці чепец веу, а свої забуў-їем.
Чужї жінці чепец веу голову накрити,
Свої жінці веу бучок кости обломити.
2201. Ой не тупай, мій миленькый, не тупай, не тупай,
Йак йа-м тобї надойїла, йинчойї си шукай.
Ой не тупай, мій миленькый, обома ногами,
Йак йа-м тобї надойїла, шукай си з волами.

Ріжнородні ритми.

1.

Moderato.

Ой на го-рі, го-рі там цер-коў-цѣ сто - йа - ла,

Ой там, ой там дьї-чи-нонь - ка си-лу-ва-ний

сьлю-бок бра - ла.

Ой сьлюбе ж ти мій сьлюбе, та силуваний сьлюбе!
Повїдж менї шциру приїду, та ци гаразд менї буде,
Ой знайу-ж йа, знайу: гаразду ми не буде,
Йа нельуба не лубила, нельуб мене бити буде.
Йа ў нельуба гирка губа, та шче гарша полиночку,
Буде бити зневажьбити мене бідну сирїточку.

Спївав Олекса Луцїв.

Пор. Ів. Франко, Жївоча неволя стр 8

2.

Moderato.

При-йі - ха - ли сва - ти до на - шо - йі ха - ти,

Тай хо - ты - ли ме - не мо - ло - день - ку

За не - лью - бонь - ка да - ти.

Ой йак мйи давали, тай наказували,
Аби-с мойа доньу, доньу ріднесенька
Сьім лыт гостьом не бувала.

А йа не ўтерпіла, та ў рік прилетыла,
Переверла йа сьі сивоў зазуленькоў,
Та ў вишневий садок сьіла.

Йак ўзьйла кувати, жыльу заўдавати,
Аж сьі ўзьйли луги, луги калинові,
Від голосу роазьыгати.

Гей йак вийшла мати, стала на порозьі,
Рогадала ўна си ў своїй рідній доньцьі,
Обильльили йейі сьльози.

Сли ти мойа донька, прошу тыи до хати,
Йесли же ти сива, сива зазуленька,
То йди ў темний лыс кувати.

Дьыкуйу ти мати, не піду до хати,
Ой бо йе ў мене муж дуже не добрий,
Та буде мене карати.

Доньу-ж мойа, доньу, доньу милесенька,
Де-ж твойі воли, керови?

Мати-ж мойа, мати, мати ріднесенька,
Ў орендаркьи на оборі.

Доньу-ж моя, доньу, доньу милесенька,
Та де-ж твої йє коралї?
Мати ж моя, мати, мати ріднесенька,
Ў орендаркы на заставі.

Доньу-ж моя, доньу, доньу ріднесенька,
Та де-ж йє твої спідницї?
Мати-ж моя, мати, мати милесенька,
Ў орендаркы на полиці.

Доньу-ж моя, доньу, доньу ріднесенька,
Та де-ж твоє біле тыло?
Мати-ж моя мати, мати милесенька,
За нельубом ізмарыло.

Співала П. Білґська.

Пер. Зег. Р. р. I. г. II. стр. 145, ч. 9. Кольб. Люд. XVIII. ч. 163, 164.
Бдличка: Собр. малор. нар. пѣс. II. 55.

Варьянти.

Ой не піду мати, не піду до хати,
Бо лихого мужі майу,
Буде ні шукати.
Доньу-ж моя доньу, де твої жоўгі коси?
Моя матионько, сива зазуленько,
Нельуб ў кышени носит.
Доньу-ж моя доньу, де твої білі лицї?
Моя матионько, сива зазуленько,
Йа ў нельуба ў доловнці.
Доньу-ж моя, доньу, де твої грубі коралї?
Моя матионько, сива зазуленько,
Ў шинкарочкы йа ў скринонці.
Доньу-ж моя, доньу, де твої воли, корови?
Моя матионько, сива зазуленько,
Йа ў шинькаркы на йборі.

З. а.

Andantino.

Йа у чис-тьш по-ли сто-йат два йа-во-ри.

Ой йа - во - ре, йа - во - ронь - ку.

Під тим йавороньком біла постівонька, Ой йаворе, йавороньку.
 На тї постівоньці нильубонько лежит, " "
 Йа праву рученьку на серденьку держит. " "
 Ёна сї ё него просит ё недыльу до церкви, " "
 Він її не пускає, за рученьку істискає: " "
 Бо там суть дьачицьки дуже молоденькі, та даш їм сї на підмову.
 Бо ти молоденька шче-с не розумненька, " "

Йа у чистїм поли стоять два йавори, Ой йаворе, йавороньку.
 Під тим йавороньком біла постівонька, " "
 На тї постівоньці нильубонько лежит, " "
 Йа праву рученьку на серденьку держит. " "
 Ёна сї ё него просит ё недыльу до коршми, " "
 Він її не пускає, за рученьку істискає: " "
 Бо там шинкаренцьки, самї молоденькі, та даш їм сї на підмову.
 Бо ти молоденька, шче-с не розумненька, " "

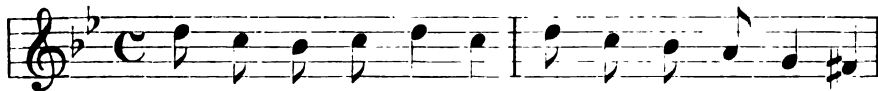
Йа у чистїм поли стоять два йавори, Ой йаворе, йавореньку.
 Під тим йавороньком біла постівонька. " "
 На тї постівоньці нильубонько лежит, " "
 Йа праву рученьку на серденьку держит. " "
 Ёна сї ё него просит ё Дунай по водоньку. " "
 Він її не пускає, за рученьку істискає: " "
 Бо там рибаченьцьки самї молоденькі, та даш їм сї на підмову.
 Бо ти молоденька, шче не розумненька. " "

Она не слухала, коновонцьки ұзала, пішла ё Дунай по водоньку.
 Ой йедну зачерла, а з другоў пронерла, Ой йаворе, йавороньку.
 Та ней мойї коси тихый Дунай зносит, ней їїх нельуб не кундосит.
 Та ней мойї лицї та зъзідьит плотцї, ней їїх нельуб нецўльує.
 Та ней мойї ноги зазнають дороги, ней їїх нельуб не толочит.

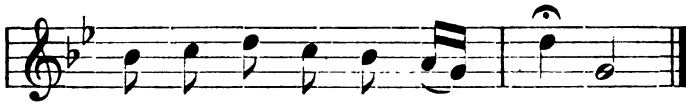
С. Н. Д.

3. 6.

Andantino.

Там на чи- стїм по - ли сто - ят два йа - во - ри,

Ой йа - во - ре, йа - во - ронь - ку.

Під тим йавороньком біленька посьтіюка, Ой йаворе, йавороньку.
 А на тї постїюцї лежит нельубишче, " "
 Тримає дїучиву за праву руччину. " "
 Ёна сї ё него просит ё недїльу до церкви: " "
 Бігме тї не пушчу ё недїльу до церкви, " "
 Ой бо там дьаченькї дуже молоденькї, та даш їм сї на підмову.

Там на чистїм і т. д.

Ёна сї ё него просит ё недїльу до коршми:

Бігме тї не пушчу ё недїльу до коршми,

Бо там музиченькї дуже молоденькї, та даш їм сї на підмову.

Там на чистїм і т. д.

Ёна сї ё него просит ё Дунай по водоньку:

Бігме тї не пушчу ё Дунай по водоньку.

Она не слухала, коновонькї ўзала, пішла ё Дунай по водоньку.

Ой йедну зачерла, йа в другую пронерла, ой йаворе, йавороньку.

Та ней мойї косї тихий Дунай носит, ней їїх нельуб не кундосит.

Та ней мойї очї жоўтий пісок точит, ней їїх нельуб не лоточит.

Та ней мойї рукї звязїсть риба на штуки, ней їїх нельуб не
 [стискає.

Та ней мойє тїло звязїсть риба на дрібно, ней го нельуб не ўбиває.

Спївав Михайло Сидорик.

4.

Спїває ся так, як ч. 5. стр. 156

Ой ходила сива пава по долини,

Роспустила сиве пїєрі по Ёкраїні.

А хто-ж того сиве пїєрі позбирає,

Гей миленька миленького визирає

Ой прийїхаў мїй миленький о піўночи,

Стукнуў, цукнуў йа ў сьвітлоньцї у віконце:

Ци спиш мила, ци спиш мила, та ци чуйеш?

С кїм ти мила темну нїченьку почувеш?

Ой сїю милий, ой спїу милий, тай і чуйу,

С тим нельубом темну нїченьку почуву.

Ой відсунь сї мойа мила від нельуба,
 Забїу льуба, їа, нельуба, шчо голуба.
 Плине, плине штука риби та водоїу,
 Гудуй, гулуй дрібні дьїти та зо мноїу.
 Плине, плине штука риби та шаравом,
 Гульай, гульай за коваком, їак за паном.

Спївав Олекса Луцїв.

Б.

Спївав ся так, як ч. 9. стр. 123.

Зайшло совїнько за віконенько їак того срібне коло,
 Вийди миленька, вийди серденько, промоїу до мене слово.
 Рада би-м вийти (bis) до тебе говорити,
 Та лежить нельуб по правї рудї, боїу го сї збудити.
 Ти мойа льуба, ти мойа льуба, відсунь сї від нельуба,
 Бо їа го забїу, бо їа го забїу, їак сивого голуба.
 Ой ані руш го, ані кїни го, ти го не будеш бити,
 Бо ти льубочку на годиночку, а менї би з ним жити.

Спївала П. Білїнька.

В.

Спївав ся так, як ч. 10. стр. 123.

Ой шумїят верби ў поповї дебри, тай лозовоїе прутьї,
 Льубїу тїа дьїча, льубїу серденько, про льудїї не возму тїн.
 Не так про льудїї (bis) отец мати не велит,
 Мене за тобоїу „ само серденько болит.
 Ней тїа не болит „ по чужї дитиноньцї.
 Дайже-ж ми покї „ молодї дьїчинноньцї.
 Бо їа дьїчина, бо їа молода садочок не садїла,
 Ой сама-ж ми сї (bis) садовїнка зродїла.
 Зродїла-ж ми сї „ вишина ї черешїна,
 За того-м пішла „ за кого-м не мїслила.
 Ой за кого-ж їа тей не мїслила, за кого-м не гадала.
 Пожаль сї Боже (bis) ў твердї-м сїа рук-м ўпала.

Спївала П. Білїнька.

Г.

Ой гоїа, гоїа, гоїа, (bis) пропала мойа долїа,
 Прокльїла ненька „ шче їа-м була маленька.
 Пішла на Дунай „ пеленкї полокала,
 Бодай їес донїу „ шчїстї, долї не мада.

Ой на шчо-ж мені, моя матінко, тей гиршої неволі,
Ой йа молода та йак йагода не майу нічисті, долі.

Співала Анна Підгородецька.

8.

Співає ся так, як ч. 10. стр. 123.

Ой гоїа, гоїа (bis) брат конья наповайе,
Молодший браччик „ старшого найучайе :
Робімо брате „ йак нам казала мати,
Не даймо сестрі красні, молоді ў чужині загинати.
Бо наші сестра красна, молода тай хорошего роду,
Так ўна утопула (bis) йак тота рибка ў воду.
Рибка ўтонула „ на беріг приплинула,
Ой наша сестра красна молода на вікы загинула.
Продаймо браты (bis) тей воли, тей корову,
Вікуймо ми „ сестричку чорноброву.
Продаймо браты „ тей воли тей телицьу,
Ой вікуймо „ тей сестру молодицьу.

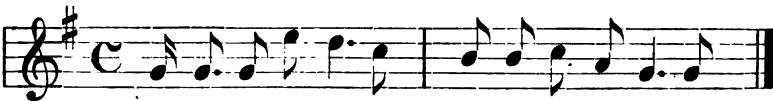
Співала Марта а „Дугу“.

9.

Moderato.

Ой го-ронь-ко кре-мін-на-йа, чо сї не лу - па-йеш ?

Чо-му ме-не ми-лий вїер-не не ко-ха-йеш ?

Сам ідеш до коршии пити тай гульати,
А мені си кажеш йа постїўку слати.
Йа постїўку стельу тоненьку, біленьку,
Ти на мене ладиш нагайку дрібненьку.
Сам ідеш до коршии пити тай гульати,
А мені си кажеш постїўку стелати.
Йа постїўку стельу тончу від паперу,
Ти на мене ладиш нагайку з ременьу.
Пусти-ж мене милий до броду по воду,
Ней йа сї подивїу та до свого роду.

Будеш сї скаржити, та будеш плакати,
 Обїльбуть тї сльози, тамої будеш спати.
 Пусти-ж мене, милиї, ў вишневий садочок,
 Не буду ти рвати жадних їагодочок;
 Лиш вирву квіточку їа з виноградочку,
 Пушчу по Дунаїу, де родину маїу.
 Плине квітка плине, стала спочивати.
 Вийшла стара мати ў Дунай воду брати.
 Вийшла стара мати ў Дунай воду брати,
 Ўвїла свої донькї квітку пізнавати:
 Ця-ж ти моя доньу, сїм лїт хорувала,
 Шчо твоя квіточка так дуже зівїала?
 Їа не хорувала, ані двї години,
 Лише-м сї дїстала лихоїї дружинї,
 Приїдь, приїдь, мати, до мене ў гостину,
 Та ми заколишеш маленьку дитину.
 Не приїду доньу до тебе ў гостину,
 Не буду бавити маленьку дитину.
 Не буду бавити, не буду плекати,
 Маїеш лиху долю, мож по личку знати.

Спївала Каська Курилова.

Пор. Ів. Франко, „Жїноча неволя“ стр. 19. „Русалка Дїїстрова“ стр. 13. Антр.
 VII. стр. 180. Антр. VIII. стр. 205 ч. 214. Чубинський V. р. 348. м. 427.

10.

Andante.

От-там, от-там ў Тер-но - по-ли, Там мїй ми-лий

рі-льу о-ре, Там мїй ми-лий рі-льу о-ре.

Понесу їа їему їїсти,
 Чей він менї скаже сїсти.
 Понесу їа води пити,
 Чей він буде говорити.
 Ої найїу сї тей напиї сї,
 Тей на рільу положиї сї.

Чом не ўстанеш, чом не йореш,
 Чом до мене не говориш?
 Не говору тей не буду,
 Шкода мила твого труду.
 Ой лежу йа тей думаў,
 Шчо погану жінку майу.
 Загладиў ти дыцько очи,
 Тей ти не браў мене ў ночі;
 Йака була йасна днина,
 Була твоя ўся родина.
 Ёй буў отець, була мати,
 Було мене зганчувати.
 Ой коби йа була знала,
 Не йшла за муж, лиш гульала.
 А теперка біду внайу,
 Півно льжжу, рано ўстайу.
 Ой майу йа хату нести,
 Тей до плуга йісти нести.
 Тей до плуга, тей до рала,
 Йа би собі погульала.
 І корови подоіати,
 І дитину гудувати.

С Н. Д.

11.

Andantino.

Хо-дит ми-лай по-над річ-ку тей га-да-йе гад - ку,

Тей ка - ваў си по-ло-жи - ти це-рез річ - ку клад-ку.

Ти йди, мила, на перед, а йа за тобою,
 Ци туй бути, ци ўтонуті, ци жити с тобою?
 Подиви сьі дьіўчынонько на себе, на мене,
 Аби-с тогди не плакала, йак підеш за мене.
 Подивиў сьі мій милацький на биструйу воду,
 Відважу сьі раз за тебе хорошого з роду.

Ёй вирву-ж йа з ружі квітку, тей пушчу на воду,
 Плини, плини з ружі квітко аж до мого роду.
 Плила, плила з ружі квітка, тей зупинила сьї,
 Вийшла мати воду брати, тай зажурила сьї.
 Ци-ж ти моя мила доньу три рокы лежала,
 Та шчо твоя з ружі квітка на водьї зівьала?
 Не лежала-м моя мати, аньї піў години,
 Дїстала-м сьї ў лихі руки, не лубїу дружини.

Співала П. Білінська.

Пор. Зег. Р. р. I. г. II. стр. 18 ч. 14; стр. 20 ч. 15; стр. 21 ч. 17. Ів. Франко.
 Жїноча неволя. стр. 19.

12.

Andante.

Ме-не ма-ма йед-ну ма-ла, Мо-ло-ду ми

за-муж да-ла.

Біленьку ми постыль дала.
 Постыль моя білесенька,
 Головонько біднесенька!
 Ў чїм ти миленькый кунаў сьї,
 Шчо ти менї сподобаў сьї?
 Ци ў бирвінку, ци ў шїфраньї,
 Моє лубе закоханї?...
 Ци ў бирвінку, ци ў шільвїї,
 Шчо за тобоў серце мльїє?
 Ой піду йа на ставочок,
 Там плаває шість качочок.
 Йедна другу доганьає,
 Кожда свойу пару має.
 Ци-ж йа Бога не просила,
 Шчо йа така нешчїслива?
 Ци-ж йа Бога не благала,
 Шчо йа пари не дьїстала?
 Ой піду йа ў чисте поле,
 Там мїй милїй кївми йоре.

Понесла би йа му йісти,
Коби хотыіу зо мноу сысти.
Понесла би йа му пити,
Коби хотыіу говорити.

Антр. VII. 198; VIII. 198.

Співала Анна Іранас.

13.

Moderato.

Ой Бо-же ж мій Бо - же, йак же-ж мі муж бйе,

Жад - на мі ро - ди - на не по - жа - лу - йе.

При - йідь, при - йідь мій ба - тень - ку,
По - жа - луй мі мо - ло - день - ку,

По - жа - луй ме - не.

Варіант.

Прійідь, прійідь мій ба-тень-ку, По-жа-луй ме - не.
По-жа - луй мі мо-ло-день-ку,

Йа батенько йіде ў нові ворота,
А на ныйм шьпичка с самого злота;
Тоу шьпичкою вимелайе,
Господарства віглядайе.
Бий-же зытчу доньку добре,
Ней сы на ны шкыра подре,
Бо то шелька зла.

Ой Боже ній, Боже, йакже-ж мі муж бїе,
 Жадна мі родина не пожалує.
 Приїдь, приїдь мамуненько,
 Пожалуй мі молоденьку,
 Пожалуй мене.

Йа мамуньці йїдут ў нові ворота,
 Йа на нї рубочок с самого злата;
 Тим рубочком вімелайе,
 Господарства вігльидайе,
 Бий-же зытью доньку добре,
 Ней сї на нї шкіра подре,
 Бо то шельма зла.

Ой Боже-ж мій, Боже, йакже-ж мі муж бїе!
 Жадна мі родина не пожалує.
 Приїдь, приїдь сеструненько,
 Пожалуй мі молоденьку,
 Пожалуй мене.

Йа сестричка йїде ў нові ворота,
 А на нї фусточка с самого злата.
 Тоў фусточкоў вімелайе,
 Господарства вігльидайе:
 Бий-же, шваґре, сестру добре,
 Ней сї на нї шкыра подре,
 Бо то шельма зла.

Ой Боже-ж мій, Боже, йакже-ж мі муж бїе!
 Жадна мі родина не пожалує.
 Приїдь, приїдь братуненьку,
 Пожалуй мі молоденьку,
 Пожалуй мене.

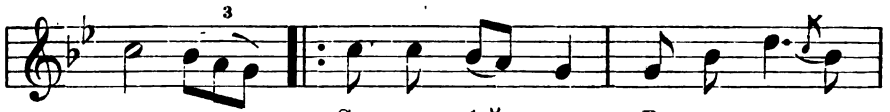
Ой то браччик йїде ў нові ворота,
 Йа при ным шабелька с самого злата.
 Тей шабелькоў вімелайе,
 Господарства вігльидайе,
 Не бий шваґре, не бий сьостри,
 Бо йа найу палаш гострий,
 Голову зітну.

С. Н. Д.

Andantino.

Прийшоў Василь до ўдо - вонь - кыя та на ве - че-

ронь - ку, Спо - до - баў си Ва - си - лень - ко

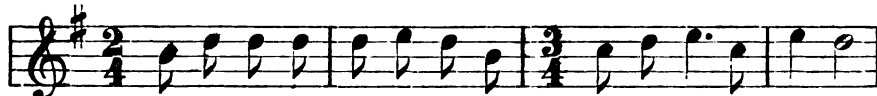
ў ўдо-ви по - сты - вонь - ку.

Та не лыгай Василеньку на мойу постыўку,
 Іди перше до домоньку, забий свойу жінку.
 Прышоў Василь до домоньку, та ўзьміў жінку бити,
 Відна жінка йак ластыўка ўзяла сі прасіти:
 Та не ўважай Василуньу, шчо йа молоденька,
 Лише ўважай Василуньу, дитина маленька.
 Прышоў Василь до ўдовонькы, та ўзьміў сі питати:
 Ци будеш ти, удовонько, мойим дытьом мати?
 Не буду йа Василуньу твойим дытьом мати,
 Забіў жінку йак ластыўку, забьеш мене ўдову.
 Прышоў Василь до коршмонькы: дай жиде горіўкы,
 Церев тоту шельму ўдову збавіў йем си жінкы.
 Іде Василь городоньком, капустицы вйе сі;
 А хто-ж йейі тай посадиў? небіжка Марысі.
 Прышоў Василь до домоньку, та ўзьміў сі питати:
 Дыти-ж мойі дрібненькіі, де йе ваша мати?
 Ой пішла наші мати тей у гай по тельбата,
 Ой лиш нам казала, лиш нам повідала,
 Шчо ви ўже сиротята.
 Ой пішла наші мати тей у гай по корови,
 Ой лиш нам казала, лиш нам повідала:
 Тей бувайце здорови.

Співала Олена Карпичка.

15.

Moderato.

Прийшоу Йакьм до ўдовонькь, по-ма-гай-біг сер-це,

Во-на йе-му від-по-ві-ла, за-бий жін-ку пер-ше.

Йа забила чоловіка, а ти забий жінку,
 Обоє-смо молоденькі, підем на вандріўку.
 Прийшоу Йакьм до домоньку та взьїў жінку бити,
 Йакьмишка молоденька ўзьила сьї просити.
 Та не ўважай Йакьмочку, шчо йа молоденька,
 Але ўважай Йакьмочку, — дитина маленька.
 Пішоу Йакьм до ўдовонькь, та ўзьїў сьї питати:
 Та де би то стара ўдово йейї поховати?
 Заткай хату, запри вікна, скажи: загорїла,
 Вївези йї ў темні лїси, скажи, шчо ўдурїла.
 Прийшоу Йакьм до ўдовонькь, та ўзьїў сьї питати:
 Ци будеш ти стара ўдово, мойм дьїтьом мати?
 Коли-с забїў Йакьмочку, жінку молоденьку,
 Забїєш мене Йакьмочку, ўдову стареньку.
 Прийшоу Йакьм до домоньку, ўдарїў сьї полами:
 Дьїти-ж мойї дрібнесенькі, пропаў же йа в вами!
 Пішоу Йакьм за городи: жито побреньїло,
 Та ўже мене за Марисеў серце забольїло.
 Пішоу Йакьм за городи: капустацї вїе сьї,
 Тай то йейї посадила небїжка Марисьї.
 Пішоу Йакьм до коршмонькь: дай жиде горїўкьї!
 Цирис тоту шельму ўдову збавїў йа-м си жїнкьї.

Спївав Тимко Кондеревнч.

Пор. Автр. VIII. 171. Кольб. Пок. II. 313. Чубинський V. розд. 236. Ів. Франко.
 Жїноча неволя. стр. 28.

16.

Andantino.

Ой у - иру-ж бо йа, у - иру, та бу - ду сї ди-

ви - ти, Ця бу - де мій ми-лий, го - лу- бонь-ко си-вий

Та за мно-їу ту - жи - ти.

А мій милий зажуриў сї, тай пішоу підголюў сї:

Допоможи Боже
Тыло в хатї ўзяти,
Та чей би їа ожениў сї.

Ой не жьиль-же ми тойї, шчо ў біленькїм рубочку,

Але ми жьиль тойї,
Дьїучинонькї мойї,
Шчо ў зеленїм віночку.

Ой не жьиль-же ми тойї, шчо на лавици лежат,

Але ми жьиль тойї
Дьїучинонькї мойї,
Шчо за порогом дрижат.

Ой піду їа тай до попа, тай буду сї сварити:

Возми поце тыло,
Бо то твоїе дыло,
Бо ми хату засмердыло.

Спївав Олекса Луцїв.

17.

Andantino.

Умру-ж бо їа ми - лий, та у - мру-ж бо їа у-мру,

Та зроби-ж ми ми - лий та кьє-дро-во - їе трум-но.

Не мож буде, мила, та кьєдрини дьїстати,

Такой будеш мила у їаловїм лежати. (bis)

Поховай ні милий йа ў вишневім садочку.
 Посади ми милий конец голоў йагодочку. (bis)
 Йа сам будеш милий по садочку ходити,
 Будеш розлучницью за рученьку водити, „
 Будеш розлучницью за рученьку водити, „
 Мене молоденьку будеш з гробу будити. „
 Ой устань-же мила, та устань подиви сьі,
 Ёже твоя худыбка по сьвіточку розійшла сьі. „
 Ой ней она іде, та чей она вйде сьі,
 А ёже-ж она свойі газдыні не прижде сьі, „
 Ой устань-же мила та ўстань подиви сьі,
 Ёже твоя дьіточкы по службоньці розійшли сьі. „
 Ой ней они ідут, та чей они вйдут сьі,
 Йа ёже-ж они свойі матынкы не приждут сьі. „
 Ой устань-же мила, та устань млесенька,
 Плаче за тобою та дитина малесенька. „
 Ой ней она плаче, чей она перестане,
 Йа хто ёже раз умре, той ёже з гробу не ўстане. „
 Ой устань-же мила, та устань чорнобрива,
 Ёже твоя йагідка та ў головах зацвила. „
 Ой ней она цвите, та ней ўна процвитае,
 Йа хто уже раз умре, та ней ў гробі спочивае. „

Співали: П. Білінська і Фесі Баранова.

Пор. Антр. VII. 198. Чубинський. V. розд. 238, 359.

3. Старий удовець.

Коломийки.

2205. Ой коби йа була знала, шчо піду за ўдыўцьи,
 Була би йа не носила на руках перстыньцьи.
 Була би йа не носила, тай не купувала,
 Була би йа парубочкам ў ласку не стойала.
 2209. Дала мене мойа мати за дьіда старого,¹⁾
 Та кавала шінувати йак би молодого.
 А йа така молоденька шінувати мушу,²⁾
 Аї Господи милосерний! випри з дьіда душу.

¹⁾ Антр. VII. 197. Кольб. Пок. II. 317, 318

²⁾ Żeg. P. p. I. г. II. стр. 173. ч. 24.

- Та йа знайу молоденька, шчо старому треба,
Два камені під голову, а третій під ребра!
2215. А ти старій, череватій, шчоби тобі дати?
Дзеленого чеснику, аби не міг ўстати.
2217. Не гадала-м при межи конья попасати,
Не гадала-м удьўцєви дьїти годувати.
Ой пїйшла йа за ўдьўцєн, такі не погано,
Черєво мї не больїло, дьїти кличут: мамо.
2221. Йа гадала, шчо то сьїно, а тото солома,
Чому тото чудовищє не сїдьїло дома?
Чудовищє, шєраовищє, йакьє ти публьїчне,
Та коби ти, чудовищє хоть не доўговїчне!
2225. Бодай тебе льїска ўбила мене панцка брама,¹⁾
Шчоби йа сьї не лишьїла чужим дьїтьом мама.
Водай тебе льїска ўбила, а мене полицьї,
Шчоби йа сьї не лишьїла по тобі ўдовицьї.
Чорна гора, чорна гора бодай почорнїла,
Прєси Бога моїа мїла, коби-є поўдовїла.

4. Муж пяниця.

Коломїйки.

2231. Коби-є не пїў, мене не бїў, йа би тьї льубила,
Йа би тобі шчо недьїльї головоньку змїла.
Головоньку змїла, змїла, кучерї счєсала,
Коло себе посадила, тєї поцьїлуєвала.
2235. Ця ти мене моїа мати на мїстьї купїла,
Шчо ти мене моїа мати на вїкьї ўтопила?
ўтопила-є мї моїа мати ў каламутнї водьї,
І ти плачєш і йа плачу, тепєр плачєм обї.
2239. Ой мамуньї, мамунцуньї, дє-є подьїла дольїу?
Иа продала у мїстєчку за дрїбну фасольїу.
2241. Повїй вїтре буйнесєнькїй то з горнї то з долу,²⁾
Порєзбївай, порєзвївай моїу тьїжку дольїу.

¹⁾ Zeg. P. p. I. g. II. стр. 190 ч. 46. Кольб. Пок. II. ч. 287.

²⁾ Zeg. P. p. I. g. II. стр. 183 ч. 4. Кольб. Пок. II. ч. 221.

Ой йа буду тей війати, буду розбивати,
 Лише того не розібйу, шчо майє Бог дати.
 Ой дубова кужівочка пахне дубиною,
 Йака-ж мены мій миленькый нужда за тобою.

Різнородні ритми.

1. а.

Allegro.

Ой на пйи-цу у ку-точ-ку по-ро-ди-ла ма-ти доч-ку,

та дрі дром, та дрі дром, по-ро-ди-ла ма-ти доч-ку.

Породила тай удала, за пйаницьу йї віддала, та дрі дром, та дрі дром.
 Пйє пйаницьа йеден день, пйє пйаницьа другий день, " "
 А йак третий день минайє, мати дочку висилайє, " "
 Іди доньу блукайучи, пйаниченька шукайучи. " "
 Забула-и сьї запитати, де пйаницьї відшукати. " "
 Ой ци ў поли при дорозы, ци ў шинкаркы на порозы. " "
 Добрий вечір шинкаронько, добрий вечір молода. " "
 Ой ци пйє-ж ту пйениченько від вечера аж до дня? " "
 Ой схопйў сьї пйаниченько, та ўдариў мї по лицю, " "
 Аж потекла чорна кроўцьи по шитому рукаўцьу. " "
 Не жьль же ми того шитьи, аныі того рукаўцьи, " "
 Лише ми жьль мого личка, хорошего румйивцьи. " "

Співала П. Білінська.

1. б.

- Рядок 1. Породила мене мати, породила удала,
 2. Породила тей удала, за пйаницьу мї віддала.
 3—5. як в а.
 6. Шинкароцько молоденька, ци не пйє ту пйаниченько.
 7. Ой стоить він у куточку, пропиў гачі тей сорочку.
 8. Приступйў сьї пйаниченько, та ўдариў мї по лици,
 9. Та потекла чорна кроўцьи по вишитым рукаўци.
 10. як в а. рядок 12.
 11. Лише ми жьль сего сьвіта, шчо йдут моїі марне лыта.

Співав Тимко Матвійа.

2.

Мене мама лише йедну мала,
 Гей! мене мама за пїаницю дала.
 Пїє пїаниці ў коршмі тей гульайе,
 Гей! моє серце йак ножом сї країе.
 А йа тому рада тей не рада,
 Гей! шчо пїаницю веде ўсьа громада.
 Йа молода добрий розум мала,
 Гей! він на поріг, йа вікном ўтыкала.
 Десь сї мила розуму набрала,
 Гей! йа на поріг, ти вікном ўтыкала?
 Мене мама лише йедну мала:
 Жебись доню добрий розум мала,
 Він на поріг, ти вікном ўтыкала.

Співала А. Підгородеца.

3.

Moderato.

Над во-до-йу сто - йа - ла, сто - йа - ла,
 Тей бі - лы но-жень-кы ўни - ва - ла,
 ўни - ва - ла.

Ой мойі ноженькы білыїї, білыїї,
 Кому-ж ви будете мильїї, мильїї? (bis)
 Гей йак молодцеві, дай Боже, дай Боже,
 Ой йак удіўцеві, жаль Боже, жаль Боже, .
 Плакала дыўчина на матынку, на вітцьи, .
 Шчо ўни мене дали за ўдыўцьи, за ўдыўцьи. „
 Ой бо йудовець ў коршмі пїє, ў коршмі пїє, „
 Прийде до дожоньку, мене бїє, мене бїє. „

Ой цит моя донь, не кричи, не кричи,
 Він прийде в коршмонькь, ти ўтечи, ти ўтечи.¹⁾
 Немож моя мати, утечи, утечи,
 Він мене алапайе за плече, за плече,
 Тей мойі костонькь потоўче, потоўче.²⁾

Співала П. Білінська.

4.

Біда-ж мати недобрійі льуде,
 За біду-с мі мати дала, біда-ж мені буде.
 Ньї с кьим мати жити, ньї с кьим говорити,
 Ньї с кьим-же ми моя мати, межї льуде вийти.
 Мати-ж моя мати. порадице в хати,
 Порадь мене моя мати, йак нелуба звати?
 Не дай йему доньку по рогах стойати,
 Йовим йего моя доньку йа в сьїний до хати.
 Посади го доньку за тисоїей столик,
 Назви йего моя доньку: сивенькьий соколик.
 Вольїла би-м мати біў камінь лупати,
 Ньїжень того нилубонька соколоньком звати.
 Бо камінь лупайу, стану тей спочину,
 За біду-с мі мати дала, на вікьн загину.
 Скажу йа ти доньку крісло змальувати,
 Чей ти будеш с своїм мужом мішканьїчко мати.
 Мальуй мати, мальуй в ўсьїльакого древа,
 Не такого мені було чоловіка треба.
 Мальуй мати, мальуй йа в усього сьвіта,
 Не лубила-м із почітку, ни буду до віка.

Пор. Кольб. Пов. II. ч. 327.

Співала Анна Підгородецька.

5.

Співает ся так, як ч. 10. стр. 123.

Ой біда-ж мені моя матьїнко, ой біда-ж мені, біда,
 Ой чому-ж бо йа матьїнко моя, тай на личеньку блїда.
 Ньїчкьн не дьїспїу, ньїчкьн не дьїспїу, вечеру не зььїм смачно,
 А ўсе-ж то мнїні моя матьїнко, на мойїм личку значно.

Співала П. Білінська.

¹⁾ Вар.: Ти моя донечко привикай, він іде із коршми ти ўтыкай.

²⁾ Вар.: А йак мі алапайе за плече, він мойі костонькь потоўче.

6.

Співає ся так, як ч 10. стр. 123.

Вой ти дьїучино (bis) ти червона калино,
 Чому сї твоє „ біле дичко змішило?
 Ци від вітроньку „ ци від йасного соньці?
 Ци від нельуба „ шчо випїє ў коршмоньці?
 Нї від вітроньку „ нї від йасного соньці,
 Лиш від нельуба „ шчо випїє ў коршмоньці.

С. Н. Д.

5. Жінка п'яниця, ледащо.

Коломийки.

2247. А ў недїльу пїана була, ў понедїлок спала,
 А ў віўторок снопїў сорок пшениці нажала.
 Ў середу сушила, ў четвер молотила,
 А ў пїятницю продавала, ў суботу пропїла.
 За шчо ти мї мужу бїеш, за йакї учинкї,
 Ци-ж йа тобї не напїрила за рік два починкї?
 Не сама йа тото прїила, прїили помїчницї,
 То за муку, то за пшоно, то за паланиці.
 Не сама йа тото прїила, кума помагала,
 То за сир, то за масло, то за кусник сала.¹⁾
2257. Ой хмарит сї теї бурит сї, дрібно дощчик, дрібно.
 Не бий мене мїй шленькїй, йак йа прїїду пізно.
2259. Ой биў мене чоловік за маленьку річку,
 Шчо йа з чужим чоловіком ночувала нїчку.
2261. Ци йа тобї не казала: не бери ти мене,²⁾
 Бо поломиш калиноньку, не найучиш мене.
 Бо поломиш калиноньку тоненьку, маленьку,
 Ўже ти мене не найучиш таку молоденьку.
2465. Ей до мене нарубочкї, ей до мене хлопці,
 Ей йе ў мене принадонька на печи ў коробці.
 Ей до мене нарубочкї ходьїте, ходьїте,
 Ви сї мого чоловіка нїчого не бїйте.

¹⁾ Пор. Антр. VII. 212, 198; Антр. VIII. 223. Кольб. Пок. II. ч. 333, 334.
 Грінченко. „Етногр. матеріали“ III стор. 325, 619.

²⁾ Пор. Антр. VIII. 222.

А мого сьї чоловіка нема чо бойати,
 Бо він прийде з коршми пїаний, тей лягає спати.¹⁾

2271. Прийди, прийди, принеси горівочки кварту,
 А йа свого горбатого виправйу на варту.
2273. Прийди, прийди парубочку, нічого не бій сьї,
 Бо ўже мого чоловіка вьзбили воўкы ў лысы.
2275. Чоловіче, чоловіче тай чоловіченку,
 Дам ти жита, шчо-ж не бита за тоту ныченку.
2277. Перед тобоў кватирочка, передомноў кварта,
 Погадай си песьий сину, ци ти мене варта.

Ріжнородні ритми.

1.

Andantino.

Ой буў ў ме - не чо - ло - вік жа - лий, не до - ріс,

І сам не пиву го - рі - лонь - кы ме - ны не при - ныс.

А йа молода набрала пшона,
 Йак іду, так іду до коршми сама.
 Прийшла до коршми, стала си ў шинку:
 Дай ми, жиде, горівонькы, ней йа сьї напйу.
 Жид горіўку льє, та на стьїў кладе:
 А диви сьї господине, господар іде.
 Та ней він іде, йа сьї не бойу,
 А йа тоту горілоньку з льудьми розпйу.
 Пйїут куронькы, господины пйє,
 А ўже другі кури пйїут, до дому іде.
 Прийшла до дому, стала на розьї,
 Вйшоў дьвйер молоденькый, стаў на порозьї.
 Ти дьвйєру мйї, борони-ж мене,
 Йак мі буде твйї брат бити, не дай-же мене.

¹⁾ Вар.: Він приходит із коршмонькы, ўже мае свитати.

Ой вийшла-ж она з сьний до хати,
 Та дай-же ми мій миленький повечерїати.
 Миленька-ж моя, неслава твоя,
 Аби-с була ізварила, тай менї дала.
 Миленька-ж моя, а де-ж ти була?
 На гайочках, на медочках, на меду, вина.
 Ти миленький мій, не бий-же мене,
 Не багато їа пропила, лиш на когута.
 Миленька-ж моя, неслава твоя.
 Було пити на курочку, тей на когута.
 Ти миленький мій, і когутик наш,
 І курочка, коровиці,
 То ўсьо наші худобиці,
 Ти миленький мій.

Спївав Тимко Кондеревич.

2.

Спїває ся так, як ч. 1. стр. 88.

Ой пїана їа пїаненька,
 Миленькому миленька,
 А він менї нї слова,
 Пий миленька здорова.

3.

Спїває ся так, як ч. 2. стр. 203.

Ой пїана-ж бо їа, пїана, тей до дому не зайду,
 Ёй зачула їа, ёй зачула їа, соловіїнька ў саду.
 Їак соловії шчебече, так завуленька куйе,
 Ёй Памбіг знаїе, Памбіг відаїе, де мій милий ночуйе.
 Ой сли він ў дорозї, допоможи му Боже,
 А сли ў новім дому їа з чужоў жоноўїоў, їа скарай-же го
 [Боже.]

Спївала Анна Підгородецька.

4.

Andante.

По - під гай сте - жень - ка, їа їду мо - ло -

день - ка, Та у-тви-рай му-жу ха-ту,

бо йа йду п'я - нень - ка.

Муж хату ўтвiрае, мене сї питае:
 Де ти, мила, пробуваеш, шчо ў дiм не гадаеш?
 Через тоти гульки, через тоти танцьи,
 Пiшла м ўчора iз вечора, нивiм прийшла ў ранцьи.
 Жеби ти буў добрий, та ўзв'у батiг доўгий,
 Та ўзв'у бити, молотити: не йди ў коршму пити.
 Спiвав Олекса Луцiв.

Б.

Allegro.

Ку - ка - ла за - зуль - ка йа з ка - ли - поч - кьи,

йi - ха - ли йу - ла - ни йа з кра - йi - поч - кьи,

йi - ха - ли йу - ла - ни йа з кра - йi - поч - кьи.

То ў бiльiм то ў чорнiм, усе ў коротенькiм,
 А ўсе на коньох на вороненькiх.
 Ў недiльу рано стало свитати,
 Ўзвiли вулани кватирувати.
 Господар с хати, жоўньор до хати,
 Та стаў гiспосьу ревiдувати.
 Чом ў тебе, гiспосьу, очка чорненькi?
 То вiд медочки, вiд горiленькi.
 Чом ў тебе, гiспосьу, уста солодкi?
 То вiд медочки, мiй жоўньарочку.
 Муж стоить пiд вiкном, тей си карбуе,
 На своiу гiспосьу бучок рихтуе.

Жоўняр із хати, газда до хати,
 Стаў свойу госпосьу ревідувати.
 Ой мужу, мужу, не вір нікому,
 Їак ти не віриш серденьку мому.
 Циж то не можна пожертувати,
 Чужого личка поцьульувати?
 Ёй купи, мужу, срібныіі кльучі,
 Та замкни мене у комороньці.
 Ой йак йа схочу хлопцыў лубити,
 Будут сьі твоіі замкы лонити.
 Обівйу йа сьі в слонини скыркоў,
 Вісуну йа сьі мишчоў дьыркоў.
 Їак сьі наважу, двері виважу,
 Йа тобі, мужу, ўсьу праўду скажу:
 Гей купи, мужу, срібний дзвоночок,
 Присли меньі за поўасочок —
 Куда сьі рушу, дзвонити мушу:
 Вем, бім, бім, дзвєнь, дзвєнь, даєнь за твоўу душу.

Співав Тымко Кондєревич.

6.

Співав ся так, як ч. 8. а. стор. 157.

Плинут гусонькы в під калинонькы,
 Їйдут уланы в Українонькы.
 То ў білым, то ў чорным, ўсе ў коротенькім,
 Під ними коникы ўсе воронькі.
 Газда до хати, улан до хати,
 Узьйў газдиньу випитувати:
 Чом ў тебе, газдине, очка чорненькі,
 Очєнка чорненькі, личко біленькє?
 Очка чорненькі, то від димочку,
 Личко біленькє, то від сьныгочку,
 Ёй газда сьі дивит скалубиноўу,
 Шчо улан робит в господиньу;
 Ой дивит, дивит, та ўсе карбує,
 На йейі плєчі кїльє готує.
 Готує кїльє, ўсе дубовііі,
 На йейі плєчі на здоровііі.
 Їак господиньи здогадала сьі,
 Вилыгла на пйиц, розхорувала сьі:

Гей устань мила, приньіс йем пива;
 Дайже ми покi, лиш трохьим жива.
 Гей устань мила, приньіс йем меду;
 Дайже ми покi, голоу не зведу.
 Гей устань мила, приньіс йем горіуьки;
 Дайже ми покi, шукай си жiнкьки.
 Гей устань мила, приньіс йем кiлье,
 На твої плечі, на здоровїї,
 Ей мужеченьку, невйерниченьку,
 Не вйериш меньї, мому личеньку.
 Ей купи собі ключ, колодочку,
 Та замкни мене у коморочку.
 Ей йак йа схочу хлопцїу лубити,
 Будут сї твої замкьки лонити.
 Ей йак йа схочу, вікном вискочу,
 Йак сї наважу, двері виважу.
 Йак сї намашчу сальчиноу скьиркоу,
 Вискочу, вилечу мишьичоу дьиркоу.
 Купи голосний собі дзвіночок,
 Та присли ми на фартушочок —
 Ей шчо сї рушу, дзвонити мушу,
 Бамбальон, дзєндзелєнь за твоїу душу.

Співала Пучашина Паранї.

7.

Співаеть ся так, як ч. 8. а. стр. 157.

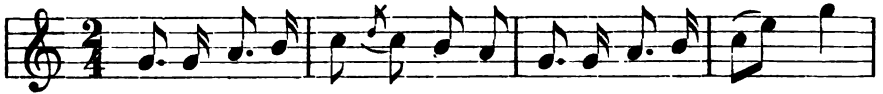
Зелена йаблїнка, винне галузьї,
 Загнївала сї жiнка на мужї.
 Загнївала сї, розболїла сї,
 Тей у лужечко положила сї.
 Ой устань мила, приньіс-йам пива.
 Дайже ми покi, лиш трохьим жива.
 Ой устань мила, приньіс-йам меду.
 Дайже ми покi, голоу не зведу.
 Ой устань мила, приньіс-йам дубини,
 На твої плечі, би сї ўлупили.
 Ой ти мїй милїй невйерниченьку,
 Не вйериш меньї, мому личеньку.
 Ой устань мила, купиу-йам горіуьки,
 Дайже ми покi, шукай си жiнкьки.

Ой устань, мила, купи́-йнам хустку,
Купи́й нам хустку йа в торочкахи.
Гульбай миленькый в молодичкахи.

Співала Касья Курилова.

8.

Allegro moderato.

Ой по-йи-хаў Ка-чу-ри-на у по-ле о-ра-ти,

Йе-го жін-ка Ка-те-ри-на до кор-шми гу-льа-ти,

Йе-го жін-ка Ка-те-ри-на до кор-шми гу-льа-ти.

Ой прийіаў Качурина та з польи з оранья,
Йего жінка Катерина із коршми з гульанья. (bis)
Ци богато-с Качурино загоныў вйораў?
Сым загоныў до полудны, та шче-м тьв сьі бойаў. „
Ци богато-с, мойа мила, тальаріў пропила?
Сым тальаріў до полудны, та шче-м сьі не ўпила. „
Давай мила, давай мила, шчо йес наварила;
Ой ти сьйіаў тай ораў, а йа ў коршмі пила. „
Ой капуста під лавицеў ўже три дни зварена. „
Йа скрутиў сьі Качурина капусти шукати,
А ўна йому уповіла гайдука скакати. „
Ой узьнў же Качурина гайдука скакати, „
А ўна йего за чуприну, вівела го з хати. „
Сама ходит коло пйица фартушок прийіаўши, „
А він ходит коло нейі шьпючку ізньаўши. „
Не гнйвай сьі мойа мила, шчо-с мі ўчора била,
Принесу ти гарнец меду, а два гарци пива. „
Не буду йа пива пйти, бо то пиво, диво,
Напйу йа сьі горівочкьи с кьим ми буде мило. „
Не буду йа пива пйти, чужі перелиўкьи,
Напйу йа сьі горілочкьи, з нової кватиркьи. „

Бо від пива болит шийа, від меду голова,
Нап'ю йа сї горілочкы, тай буду здорова. (bis)

Співала Касья Курилова.

Пор. Żeg. P. p. I. г. II. стр. 153. Кольб. сер. XVIII ч. 300, сер. XIX ч. 470.

9.

Moderato.

Час до до-му час, час до до-му йти, Тай не можем сї

на-ші при-йа-те-лы, Тай не можем сї на-ші при-йа-те-лы

з ва-ми ро-зій-ти.

Йа до дому йду, йак качка плину,
А за мною молодойу,
Ідут хлопцы чередойу, пимбалонькы тнут.
Ой ти-ж мужу мій, ци рад ти менї,
Що йа твоя милесенька,
Йду до дому пїанесенька, ци рад ти менї?
Чи рад, ци не рад, іди ў виноград;
Положи сї та виспи сї,
Заўтра станеш, подиви сї, тогды буде лад.
Кожарі гудут, спати не даїут.
Накрійу сї з головоїу,
Йачміннойу соломоїу, та ней вони тнут.

Співала Анна Гравас.

10.

Andantino.

Ой го-йа, го-йа, з ро-дом йам сї зій-шла,

Го - йа, го - йа, з ро - дом йах сьї зій - шла.

Ой го́йа, го́йа чоловік ми добрий і т. д.
 Ані мене зіб'є, ані мене зляє;
 Ёсе він мене за шиленьку маїє.
 Напий сьї, напий, мо́йа чорноброва,
 Закіль мо́йа голова здорова.
 Ой йак мо́йа голова хітне сьї,
 Тодги твоє гульанї мине сьї.
 Йак сьї буде голова хьильати,
 Буде сьї наше гульане минати.

Співала Анна Іранас

Пор. Антр. VIII. стр. 222, ч. 279. Чубинський, м. 246. ров. 123.

6. Свекруха.

Коломийки.

2279. Мене мати віддавала, та наказувала:
 Аби-с доньу сьпіваночок не позабувала.
 А йа прийшла до свекрухьї, стала на порозьї,
 Пішли мої сьпіваночкьї по гладкі дорозьї.
2283. Йак йа була у мамунї, бреньїу голосочок,
 Йак йа пішла до свекрухьї, пішоу на лїсочок.
2285. Ой коби йа була знала, йака мо́йа свекра,
 Йа би йейї провадила від тепер до пекла.
 Йа би йейї провадила сивини волами,
 Йа би йейї поставила до гори ногами.
2289. Бодай мо́йа свекрухонька шче провікувала,
 Шчо дльа мене молодойї, сина згодувала.
 Бодай мо́йї свекрухоньцї на души легонько,
 Та йак менї в йейї сином жити солодонько.

Ріжнородні ритми.

1.

Співас ся так, як ч. 10. стор. 123.

Ци ти, невістко (bis) йа учора приведена,
 Шчо мо́йа хата „ третий донь не метена?

Ой увійшла йа тей ізі двору, тей стала хату нести,
 Вона ми каже (bis) у поле йісти нести.
 Йа сї питаю „ де, мамунцьу, плужок оре?
 Вона ми каже „ пейже тї колька ўколе.
 Йа молоденька, йа розуменька, йа знала шчо ўповісти:
 Ней того ўколе (bis) хто буде обід йісти.
 Не лише того „ тей шчо за плугом ходит,
 Але і того „ шчо воликьї гонит.

С. Н. Д.

Кілька пісень про свекруху поміщуємо у відділі: Баллади і иньші пісні.

7. У д о в а.

Коломийки.

2293. Шкода травн, тей отавн, шчо пополовіла,
 Шкода мене молодойї, шчо йа поўдовіла.
2295. Ой коби йа мужа мала, йа би го наўчила,
 Запрьигла би-м у борону, та би-м влочила.
 Випрьигла би-м із борони, запрьигла у йарно:
 Гейже, гейже, мій миленький, не йїдж хлыба дармо.
2299. Чому гора не палає, чо сї гора курит,
 Чому ўдова не сьпїває, чо сї ўдова журит.
 Йак би гора суха була, она би палала,
 Йак би ўдова мужа мала, она би сьпївала.
2303. Коби менї не чепец, не червона хустка,
 Йа би собї погульала, йак на водї гуска.
 Гуска собї погульає межи гусаками,
 А йа собї погульаю межи парубками.
 Коби менї не чепец, не червона крайка,
 Йа би собї погульала, та йак тота чайка.
 Чайка собї погульає та межи чайками,
 Йа би собї погульала межи парубками.
2311. Ой пігнала удовонька воли продавати,
 Та не знала удовонька, гроші рахувати.
 Прийди, прийди, парубочку, гроші порахуєш,
 А йак зайде темна нычка, тей переночуєш.
 Темна нычка, темна нычка, темпа не виднайа,
 Переночуй парубочка голубко сивайа.

2317. Ой піду йа на толоку, варіжу кокольцьу,
Та постельу полушчину: льгай си, Никольцьу.
А йа йему постеляла, лиш льгати спати,
А він пішоў на вулицьу йиччойі шукати.
Ой піду йа на толоку, варіжу тьутьунцьу,
Та постельу подушчину: льгай си, Штифунцьу.
2323. Затопила, закурила, ней сьї вода грїє,
Сама пішла до комора: голова дурїє.
Затопила, закурила, не хоче горїти,
Поломала-м мотовило: піддувайте дьїти.

Ріжнородні ритми.

1.

Співає ся так, як ч. 11. стр. 218.

Ой удово, удовонько, неслава на тебе,
Що ночуйє шчо вечерьї наймитонько ў тебе.
Відпраў же го йа ўловонько йа ў добріїї ласцьї,
Йа шчоби ти не носила дитьїтко ў запасьцьї.
Пішла ўдова до ковори, йа ўвьїла гадати,
Тей увьїла сусьїднїїї слова споминати.
Пішла ўдова перед пана, йа ўвьїла плакати;
Післаў же пан гайдученькьї наймита шукати:
Ой їдьїт же гайдученькьї, наймита шукайте,
Йак наймита їнаїдете, на штукьї рубайте.
Пішла ўдова тей до мїста, на риночку стала,
Тей кождому гайдукowi по тальару дала:
Ой їдьїт же гайдученькьї, мїд, горїўку пїйте,
Йак знаїдете наймиточка, не дуже го бїйте.
Ой за малу годнїоньку, шче за менчу хвїльку,
Качьїє сьї наймитова головка по ринку.
Ой йалова коновонька, а дубове динце,
Промоў, промоў, наймитоньку, ой хоть одно слїўце.

Спївала Анна Підгородецька.

2.

Andante.

Ой по-під гай

се-ле-ненькїй,

бра-ла ўдо-ва

льон дрібненький, бра-ла удо-ва льон дрібненький.

Брала, брала, тей стелила,
 С сирюї землеї говорила:
 Земле-ж моя сироваїа,
 Їзьїла ного господарїа.
 Озми мене молодуйу,
 Ней на сьвітї не бїдуйу.
 Ої коби їа мужї мала,
 Їа би їего шїнувала,
 Медом, вином наповала,
 Горїшками годувала.
 Їа ўчуї тото їа ўдови сини,
 Їа вер косу на пакосу,
 Їа вер клевець під їаворець,
 Їа вер бабку їаж під лаўку,
 Їа сам пішоў до домоњку.
 Їа сам пішоў до домоњку,
 Склонїў на стїї головоњку.
 Питаїе сї їего мати:
 Ої ти, сїну, чо думаїеш?
 Ої ти, сїну, чо думаїеш,
 На мене сї позїраїеш?
 Цї дозволиш, стара мати,
 Молодуйу ўдову ўзьати.
 Ни дозвољу, мїї синоњку,
 Їмїїе ўдова чари дати:
 Счарувала тей тамтого,
 Счаруйе тї молодого.
 Ћдова буде їїсти, пити,
 Їа ти будеш ў земли гнїти.

С. Н. Д.

Пор. Грінченко. Етногр. матер. III. стор. 420, ч. 749.

3.

Moderato.

Ої Бо-же-ж мїї, Бо - же, не-шчас - на - їа до - ле,

Южкогр. Збірник т. XI.

31

По-йо-ра-ла бід-на удо-ва мислюнька-ни по - ле.

Ой йак пойорала, тей заволочила,
 Та дрібниии сльозовьками рілбу привочила.
 Йак заволочила, тай Бога просила:
 Коби ми сї рісененькаїа пшеничка ўродила.
 Пшеничка ўродила, ўна ўзьила плакати:
 Бідна-ж мойа головонько! нема с кьим збирати.
 Ой богачі ходьит, за ўдову реўнуйут,
 Ў тойї ўдови молодойї синове почуйут.
 Дурно ви богачі, мене реўнували:
 Ваші сини ў мене ўдови тай не почували.

Співала Каська Куралова.

4.

Moderato.

За-жу-ри-ла сї, за-жу-ри-ла сї бід-на-їа у-до-

вонь-ка, шчо не ско-ше-на, нї агро-мад-же-на

дае-ле-на о - та- вонь-ка.

Наймила ўна си, наймила ўна си косарикїу чотири,
 Шчоби скосили, тай згромадили ўсї гори, тай долини. (bis)
 Косарі косьит, косарі косьит, а вітрец повїваїе,
 Шоўкова трава дялененькаїа на косу нальгагаїе. „
 Шоўкова трава дялененькаїа на косу нальгагаїе, „
 Молода ўдова, молода ўдова йа з жыльу й умлїваїе.¹⁾ „
 Кличе синопька, кличе синэнька: йди синв громадити,
 А синок каже, а синок каже: йа йду до коршии пити. „

¹⁾ Вар.: Молодий жоўньар, молодой жоўньар на ворон коньу граїе.

Ой йди, синовьку, ой йди, синовьку, та йди кониць класти,
А синок каже, а синок каже: то йа лыгайу спати. (bis)

С. Н. Д.

5.

Співає си так, як ч. 10. стр. 123.

Ой біда, біда	(bis)	йа ўдовоньцьї небозьї,
Шчо йейї хата	"	віконцьом при дорозьї.
Йа сусьїди йдут	"	ўсе на ўдову реўнуйут:
Ў бїдноїй ўдови	"	жоўньаренькьї начуйут.
Ой не реўнуйте	"	ви богачї на мене,
Не начували	"	вашї синове ў мене.
Вашї синове	"	по польу польували,
А ви казали	"	шчо ў мене начували.

Спївала П. Білґнська.

6.

Andantino.

tr

По-сьї-йу йа пше-пн-чень - ку, по-сьї-йу йа

tr

два ла-ни, Ой йак ме-ньї Бог за-ро-дит,

йа по-ста-вїу два сто - ги.

Moderato.

По-сьї-йу йа пше-пн-чень - ку, по-сьї-йу йа.

два ла - ни, Ой йак ме - ньї Бог за - ро - дит,

йа по - ста-вйу два сто- ги.

Злетыла сї ўса пташина, злетыли сї горобцы,
Зъзыли, спили пшениченьку, лиш лишили стебельцы. (bis)
Бодай тота ўса пташина виздихала до ноги,
Шчо ўна зъзыла пшениченьку бідненької йа ўдови.

Співала Анна Іранас.

7.

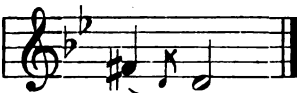
Andantino.

Ой служйў же йа ў ўдови, тай слу-жйў йа ў не-бо- ги,

Тай двацьцять лыт і чо - ти - ри, Тай двацьцять лыт і чо-

ти - ри.

Ой біз грошй, біз присьйўку, лиш за хорошуйу дыўку,
Лиш за хорошуйу дыўку. (bis)
Ой йак прйшло дыўку брати, тей не хоче ўдова дати,
Тей не хоче ўдова дати, йаж сї будем правувати.
Ой вівела удова, ой вівела небога,
Штири конь вороньййі, на них сьодла золотьййі.
Йа за тото ныц не дбайу, тей шьпичку не знимайу,
Тей шьпичку не знимайу, тей сї ўдові не кланьайу.
Росудыт-же нас, луде, росудыт нас панове,
Би сї стало хоть за мойе. (bis)

Ой служйў же йа... і т. д.

Ой вівела удова, ой вівела небога,

Штири воли половййі, на них йарма золотьййі і т. д.

Ой служиў же йа... і т. д.

Ой вінесла-ж ўдова, ой вінесла небога

Самі гроші червоньїї, (bis)

А йа срібла нїц не майу, теї шьпичку не знимаю. і т. д.

Ой служиў же йа і т. д.

Ой вівела-ж ўдова, ой вівела небога

Свою дочку, йак панночку, йа у рутянім віночку.

Йа на тото бара пристаю, теї шьпичку ізнимаю,

Теї шьпичку ізнимаю, теї сї ўдові поклоняю.

Не судыт же нас, лъуде, не судыт нас, панове,

Ўже сї стало, теї за моїе. (bis)

С. Н. Д.

Пор. Грінченко. „Етногр. Матер.“ III. стор. 206 ч. 426.

8. Сирота і мачоха.

Andantino.

Ле-гы-ли го - лу - би на мо-ре ли - ну - чи,

Пла - ка - ли си - ріт - ки на службоньку йду-чи.

Службо-ж наші, службо гирка, нешчіслива,

Бодай сї сирота на сьвіт не родила.

Ой умер-же отец, теї умерла мати,

Ой пішли сиріткы службонькы шукати.

Ой пішли-ж бо они горами, долами,

Здибаў йїх Снн Божий с трома ангелами:

Де йдете, сиріткы? — Матынкы шукати,

Ой уже три рокы, йак йї не видати.

Ой не йди, сирітко, бо далеко зайдеш,

Ти свої матынкы ўже ныгде не знайдеш.

Ой вломи, сирітко, три пруты лозові,

Та удар, сирітко, три рази по гробі.

Ой а хто-ж там та на мойім гробі?

То йа мамунцуньу, озміт мене д'собі.

Ту нема што, сину, ні їсти, ні пити,
 Приказаў Син Божий ў сирі землі гнити.
 Не хочу, мамусьбу, ні їсти, ні пити,
 Лише йа сьі хочу на вас подивити.
 Буду ноги мити, тоту йушку пити,
 Коріньечко гризти, божим духом жити.
 Іди си, сирітко, іди си до дому,
 Ней тобі мачуха йа знійе голову.
 Йак голоўку шійе, тьжко проклинайе,
 А йак запльітайе, з тылом віривайе,
 За кождим волоском кроўцьу выпускайе.
 Йак сорочку крайе, тьжко проклинайе:
 Аби-с не сходила, бо с не заробила.
 А йак хлыба крайе, йак кленовий листок,
 Та шче сьі пятайе: ци вьзьіш ти го ўшнесток?¹⁾
 Ой вьзьіслаў-же Господь два ангели з неба,
 Та ўзьили сирітку до йасного неба.
 Ой струтиў же злий дух два дйаволи (шатани) з пекла,
 Та ўзьили мачуху гаками до пекла.²⁾
 Плавай ту, мачухо, майеш ту широко,
 Поглядай на небо, йак небо високо.
 Ўзьила сьі мачуха йа ў гору двити,
 Ўзьили тьжкі враги ў очи смолу льлити.
 Ой дай ми сьі Боже, на той сьвіт дыстати,
 Та буду йа знати, сиріт шінувати.

С. Н. Д. і Тимко Кондеревич.

9. Стара мати.

Коломийки.

2327. Мати-ж мойа старенькайа, сивенькый голубе,
 Годувалась дрібні дьіти, а тебе хто буде?
 Годувалась дрібні дьіти, бо нас було много,
 А хто-ж тебе погодуйе голуба сивого?
2331. Йак йаш була молоденька, лубила мі попи,
 А теер йа стара баба, та не хотьят хлопц.

¹⁾ Вар.: Шче го сьі пятайе: ци проможеш го?

²⁾ Вар.: По тім рядку уміщають часом:

Посадили ўна йі за тасові столи,
 Та нальляли ўни йі горьничой смоли.

Різнородні ритми.

Moderato.

Е. С м е р т ь.

Похорон.¹⁾

Умираючий, коли є притомний, каже собі звичайно закликати найдорожші особи, і сердечно з ними прощає ся. Того звичаю придержує ся особливо парубок, коханок або дівчина, уважаючи за свій святий обовязок попросити ся („спрощьти си“), бо в протвнїм разї умерлий не мав би спокою в гробї, а полишений любчик щастя на землї.

Умерлого саджають на низькїм стїльци серед хати, і мнють а відтак убирають відповідно до пола, стану і віку. Горнець з водою, що служила до митя тїла, і трїски полишенї при робленю домовини викидають десь в кут („в закутьє“) подвірїя. Кожного умерлого убирають у одєжу святочну, якої уживав він за житя, лише з тою рїзницею, що нїг не узувають в чоботи, тїлько шнють йому з полотна рїд шкарпїток, що сягають до колїн, т. зв. „калїви“.

Умерлій дитинї, парубкови або дївчинї дають на голову позолочений вїнок з барвінку; окрім того, дївчинї дають до рук хустку, парубкови привязують єї до пояса, а на палець вкладають їм перстень з воску. Господаревн вкладають на голову велику шапку, господинї-ж або ввагалї замужнїй завязують голову „раньтухом“.

Так нарядженого небїщика кладуть на лавї під вїкном, накривають його полотном вишиваним кольоровою бавовною („зїнолочеў“), котрим жїнка заслонює в полозї свою постелю; потїм складають йому руки „на вкрест“ на грудях, на котрих також кладуть хрест принесений з церкви.

Під вїкном, побїч лавки, на котрїї лежить небїщик, ставлять столець, на шїм перевертають до гори дном горшок, а на горшку ставлять

¹⁾ Погріб, похорон.

ляшпу, що горить навіть і в день. Заможніші наймають дяка, що через цілу ніч читає псалтиру при тілі помершого.

На вістку про мерця сходять ся люди до тої хати, але входячи, не вимовляють, як звичайно, привітного „слава Ісусу Христу“; коли-ж через забуте вимовить хто ті слова, то ніхто йому не відповідає. Входячи мовчки клякають побіч лави і молять ся через кілька хвиль, почім беруть хрест з грудий небіщика, цілують і відходять, або лишають ся на ніч сидіти при тілі в родиню.

Коли в селі умре хтось, то кожний господар у своїй хаті кладе під порогом сокиру, звернену вістрем на поле, а зубцем часнику намашує хрестики на всіх чотирох стінах. У тім часі, коли є небіщик в селі, не вільно є пити, ані мити ся тою водою, котра в хаті стояла через цілу ніч.

До домовини кладуть небіщикови під голову ту сорочку, в котрій він умер і подушку напхану стружками, та віле свячене „на Маковея“ (1 серпня). Кладучи умерлого в домовину дають йому воскову свічку до правої руки, а до лівої мідяний гріш, щоби мав чим викупити ся на тамтїм сьвітї. Виносячи тіло в дому, вдаряють домовиною тричі о обидва пороги, себ-то між хатою й сїньми і сїньми й подвірєм. По тих ударах умерлий перестає чути, що кругом него діяло ся. В слід за винесеною домовиною снаплють маком, щоби небіщик тільки тоді міг приступити до дому, коли вибирає всі верна маку.

Жінка умерлого, або коли єї нема, котрась із найблизших своячок на голос оплакує мерця через цілу дорогу від хати аж до гробу, добираючи як найжалібніших слів, щоби висловити свої жалї і значїне, яке для неї мав умерлий. Всї майже плачки ходовицькї заводять менше-більше на отсю путу:

1.

Moderato.

Мо- йа ти ди - тин - ко со - лод- ка мо - йа !

Куда-ж ти йдеш від ме- не ку- да? Ри - боч-ко,

ле - бі - доч-ко, вер - ни-ж ти сьї вер-ни !

З огляду на віруванє, що зараз першої ночі по похоронї приходять небіщик до дому, ніхто з домашних не спить. В товаристві гостей переводять вони цілу ніч при горівці, смутних сломиах і піснях, з котрих дві записані отсе подаємо :

2.

Andante.

Ка-жут лю - де шчо йа у-мру, а йа хо-чу жи-ти,

Кілько жи-ти на сьім сьвітї, тре-ба у - ми - ра - ти.

Зістайє сї срібло, влото, дорогїї шати,
Трудно-ж менї йїх с собою на тамтої сьвіт брати.
А хоць би-м йїх міг забрати, там того не треба,
Штири дошки, сьажень землї, спасенїя в неба.
Йак ударьат во всі дзвони о смертні години,
Поклоньу сьа ўсему сьвіту, ўсі свої родинї.
Йак упустьат грїшне тїло у глибокі доли,
Засинають піском очи, не глянуть нїколи.
Ў гробї будут ребра, бокы, в голової руки,
Душа піде безсмертельна на вічнійї мукї.
Памїятай-же, чоловіче, так велику страту,
Йак хто Богу услугуйє, так бере заплату.

3.

Moderato.

Йа дьи-ко-ви дам, дам си-во-го ко-ньа,

Шчо-би чи-таў псаў-тиронь-ку в ве-че-ра до днѣа.

Ой хора-ж бо йа, ой хора-ж бо йа, ой тей буду ўмирати,
Ідїт менї, приведїт менї пона тей дьнка,

Щоби списаў худобицьу, тей за мого віка.
 Ёа дьикови дам, дам сивого конья,
 Щоби читаў псаўтироньку з вечера до дня.
 Ёа ксьендзови дам, дам ёа штири воли,
 Щоби мене поховали на старім цвинтары.
 А ёа братым дам, дам сиву корову,
 Щоби мене провадили с сьвітлом до гробу.
 А сестричкам дам, дам грубі коралы,
 Щоби за мноў поплакалі файно на лаві.
 А ёа ўнучкам дам, дам білы фусточки,
 Щоби за мноў шчебетали, ёак ластівочки.
 Паламареви дам, дам нову кожушину,
 Щоби мены відзвоньваў кождуўу годину.
 Ёа грабарім дам, дам стару кожушину,
 Щоби мены вісипали велику могилу.
 Ёа сусьідам дам, дам корец пшеницы,
 Щоби мене споминали та при пйатицы.

Пор. Кольб. Пок. I. 105 і Пок. II. 346, 347.

Побіч висше наведених співаюць при умерлім також і иньші пісні жалібнога змісту, напр. „про світку“.

Ё се загалне віруванє у тутешнього народа, що небішк і з поза гробу не опускає своєі родины; приходіть він нішком у ночі, навіть при запертих дверях до хаті, ровкрыває діти і колише їх, а іноді вярбляє пакости в хаті: поровкыдає начинє або потовчє і т. п.

Коли в вечер перед Різдом появить ся в хаті муха, є се з певностию душа помершого, котра приходіть на вечеру, при чім звичайно гасить сьвітло. Длѧтого то на святій вечір і на щедрий вечір лшшають для мерців через ніч „кутѧ“ на столі з встромяною в ню ложкою.

Силу шкодити і взагалі робити пакости має умерлий тілько через оден рік числячи від похорону; тому-ж в тім часі боять ся його найбільше і найчастійше оповідають про появу небішкѧ на подвірю, під вікнами, або навіть і в хаті.

Коли хто побачить умерлого, повинен сказати: „всьакоє диханіє хвалити Господа“ (sic!), на що звичайно небішк відовідає: „і ёа хвалѧ“. Відтак треба запитати ся, чого душа його потрібує? На те відовідає мерлець, що їста хоче, коли родина його занехує від часу до часу вносити хлїб до церкви на богослужєнє за його душу; также инакше відовідає, коли йому хто що винєв. Коли-ж ніяк не відзиває ся, то треба ту мару вдарити в лице від себе.

III.

Ріжжороджі темк.

1. Пісні козацькі і жовнярські.

Коломийки.

2333. Ой у містї на риночку два дома новенькі,
А там цїсар відбирає хлопці молоденькі.
Та на шчо їх відбирає, на шчо їх малує,
Та ми хлопці молоденькі, чим нас погодує?
Буду їа вас годувати греччиноў половоў,
Буду їа вас віправїти цїсарскоў дорогоў.
Бо греччина половицьи на зуби гостренька,
А цїсарска дороженька на ноги тьжженька.

Пор. Драгом.: Нові укр. піс. стр. 102. Кольб. Пок. II. ч. 391.

2341. Просила їа Пана Бога, Присьвітої Дїви,
Шчоби моїе закоханї не стало до шїри.
Просила їа Пана Бога, не допросила сї,
Такї моїе закоханї до шїри здало сї.

2345. Напвїмо сї, кумцьу лубцьу, бо ўже не будемо,
Прийшла карта від цїсарї, на віну підемо.
Ой підемо, пане брате, підемо, підемо,
Та Бог знає, Бог видає, коли сїи вернемо.
Прийшла карта від цїсарї теї від цїсарницї,
Шчоби дїўчїят не лубити, лише молодницї.

Пор. Żeg. P. p. I. r. II. стр. 203, ч. 12.

2351. Ой їак прийшло від цїсарї дрібонькє писанї,
Шчоби ішло на жоўнїара моїе закоханї.

Не спала йа тойї ночі, та просила Бога,
Щчоби йому миленькому щчїслива дорога.

Пор. Żeg. P. p. l. r. II. стр. 190. ч. 48.

2355. Ой попід гай дзеленелькый іду за волами,
Ви, дбїўчыта молоденькі, жьиль нєні за вами.
2357. І ти здоров і йа здороў, молодий козаче,
Та за нами молодими ўсьа крайїна плаче.
2359. Напиши ми, мій миленький, хоть йєдну карточку.
Та ней йа сї довідаю, ци ти йє ў сьвіточку.
Напиши ми, мій миленький, хоть йєдну карточку,
Ци ти майєш, ци не майєш йїнчу коханочку?
Ой ти, мила не письмєнна, не ўмїєш читати,
Лиш сї будєш моїа мила сльозами ўмивати.
2365. Ой купїу йа штїри сьвїчкьї тєї пушчу до Бога,
Щчоби йому миленькому щчїслива дорога.
Ой дбїўчыта молоденькі, не дайте тужити,
Йак сї верну від цьїсарї, буду з вами жити.
Ой ішоў йа з рєтїменту, тєї видбїў миленьку,
Та сидьїла при вїконци, прьїла кудьїленьку.
2371. Ой ти стойиш, мій миленький, у Львовї на вартї,
Бн-с написаў, сивї очка, на бїленькі картгї.
Йак написаў так написаў, тєї вїтром передаў:
Сподьїй мїи сї, моїа мила, даўно-м тебе видаў.
Йак написаў так написаў, сльозами покапаў:
Подиви сї, моїа мила, йа за тобоў плакаў.
2377. Ой пїду йа на зїцирку, визїцируїу сї,[°]
А йак пїду на квартиру, сльозами залььбу сї.
Ой пїду йа на зїцирку, йа зїцирку знаїу,
А йак пїду на квартиру, миленьку згадаїу.
2381. Плачте тату, плачте мамо, самїсте си винни,
А й ви мене до цьїсарї дати не повинни.
2383. Ой ти жоўньар тєї йа жоўньар, оба-смо жоўньари,
Та даймо си вїшивати дзелєні комїари.
Ой даймо си вїшивати самїи дїїамєнтом,
Та абн нас пїзнавали мєжи рєтїментом
2337. А йа жоўньар молоденький мєжи жоўньарамн,
Йа на вїну не поїїду, бо ми не казали.
- Пор. Кольб Пок. II. ч. 377.

2389. Мати-ж мойа старенькайа, мати-ж мойа, мати,
 Було мене не родити, теї не годувати.
 Мати-ж мойа старенькайа, а йа твій синочок,
 То-с мї, мати, породила під карабіночок.
 Йа карабін через плечі, шабелька при боці,
 Вольїла-с мї, мойа мати, утопити ў потоці.
 Вольїла-с мї, мойа мати, утопити ў потоці,
 Ныж ми мала бренькотыіти шабелька при боці.
 Вольїла-с мї, мойа мати, ў потоці ўтопити,
 Ныж мї мали офіцери за вуха крутити.
 А йа сьиду на коника, шьибелька при боку,
 Офіцери повідають: то хлопець, ныўроку.
2401. Ой йак мене відобрали хлопці молодого,
 Та дали ми пуцувати конья вороного.
 А йа конья віпуцуваў, шабелька на клинку,
 Пан капітан повідає: шкода тебе сынку.
 Було мене, капітане, та не шкодувати,
 Було мене, капітане, в дому не волати.
2407. Ой йак мене відібрали йа ў Львові на танку,
 Дали менї білий кабат, йа ў руки коханку.
 Ой йак мене відобрали та на войачину,
 Дали менї білий кабат, двелену шьипчину.
 Ой йак мене відобрали до конья, до конья,
 Заплакала ў сиві очка більавина мойа.
 Ой йак мене відобрали, сыну барву дали,
 Тогди мойу більавину водоў відливали.
 Ой йак мене відобрали на того войака,
 Йа си гадаў, шчо не буду ныколи домака.
2417. Не купуйте кожуха, не буду ўгортати,
 Бо йа піду до цысарі конья пуцувати.
 Не купуйте кожуха, не буду ходити,
 Бо йа піду до цысарі, та буду служити.
2421. Віправйила мати сына понад косовицу,
 Зачесала кучерикьки понад потилицу.
 Пор. Антр. VII. 170. Антр. VIII. 17.
 Віправйила мати сына на віну раненько,
 Сама сыла під віконце, теї плаче ревненько.
 Пор. Żeg. P. p. I. г. II. стр. 50. ч. 9.
 Іди, сыну, на віоньку, теї не обаўляй сї,
 За дві, за три недыленькьки налад повертай сї.

Не верну сі, моя мати, не верну, не верну :
Кінь воропий, йа молодий, тамой сі ожену.

2429. Ой майу йа такє зыльє, дала ми ворожка,
Би за лубком не тужити, йак піде до воська.
Ой майу йа такє зылі, дала ми Майова,
Би за лубком не тужити, йак піде до Львова.
2433. Мій миленькый солоденькый, жьиль ми за тобойоу,
Що не буду змувати зимоньку с тобойоу.
Аны зиму змувати, лыто лытувати,
Мій миленькый, солоденькый, не жьиль ти згадати.
2437. Забрєныли кльучі ў почи, теї не чули важку,
Ой заплачеш, парубочку, йак лишиш коханку.
2439. Ой заплачеш, моя мила, заплачеш, заплачеш,
Йак ти мене на воропїм конику зобачиш.
- Пор. Кольб. Пок. II. ч. 377.
2441. Ой коби йа, Боже, знала, шчо ти мій суджений,
Була би-м ти почекала, хоть йєс острижений.
2443. Ой де йїтєш, мій миленькый, де йїдєш, де йїдєш ?
Рїчєнькы сі сногонили, та не перейїдєш.
Там сі рїчка сногонила, там сі рїчка адула,
Не мудрого-м лубка мала, теї того-м сі абула.
2447. Коли-ж ти сі сподывати, душко (лубко), в України,
Та йак буде опадати листок із кални (буковини).
2449. Йїхаў милий на Ёкраїну, йа моркоў полола,
Та даў менї срїбний перстынь : будь мила здорова.
Йїхаў милий на Ёкраїну, йа збирала трїскы,
Вїн на мене пальцьом кьвїпуў : не розмоўлай ны с кьми !
Йїхаў милий на Ёкраїну, менї наказуваў :
Шчоби, мила, твое личко ныхто не цьульуваў.
Ой йїдь милий, та йїдь милий, йакось тото буде,
Хоть мїи десєть поцьулуйє, та шче тобї буде.
2457. Ужє сонцє на заходьї, буде заходити,
Ёжє мїй милий на вїдходьї, хоче мїи лишити.
Ой дубинко дзелєнєнка та поколиши сі,
А ти, лубку молоденькый, мене не лишї сі.
2461. Ой бувайте здоровєнкї, молодьї дьїучьита,
Та хто буде в вами пасти сивєнкї бичьита ?

2463. Ой ўтоптана дороженька зо Стрийа до Відны,
Йа хто-ж йейі так утоптаў? мойі браты рідныі.
2465. Ой ўже мены надойіли чоботыята штыі,
Прийдут мены з маґазинну цвьыкамы підбитыі.
2467. Танцъували офіцеры по поёас біленькі,
Тенер будут танцъувати хлопцыі молоденькіі.
2469. Ой йак би ми пане брате не хлопцыі, не хлопцыі,
Ой то би нам не брєныіли шабелькыі при боцыі.
2471. Ой піду йа на толоку, толока двойака:
Йакась ми сыі біда стала, шчо лъубйу войака.
2473. Ой кувала ваууленька ў городыі на лъоныі,
Булу лъубка пізнавати при тїм баталььоныі.
2475. Напйу йа сыі горівочкыі, того сакраменту,
Йак йа схочу, вімруґайу хлопцыі з реґїменту.
2477. Ой жоўньару молоденькый, жоўньару, жоўньару,
Ой кобысь буў не приходйу, менче було-б жалю.
2479. Ўпала роса коло проса, коло зеленого,
Йака ладна жоўньарина з мого миленького!
2481. Ой цысаре, цысареньку, цысаре, корольу,
Пусти-ж мене до домоньку ней сыі не невольу.
Ой цысаре, цысареньку, цысаре Франьцїшыку,
Пусти-ж мене молодого хоть на йедну нычку.
Пор. Кольб. Пок. II. ч. 390.
2485. Ой бувайте здорєвенькі, ходовицькі лысы,
Ми сыі до вас повернемо не за довгі чысы.
Ой зацвило сине зылы, таі не відцвитайе,
Ўзьмили лъубка за жоўньары, тей сыі не вертайе.
Ой зацвило сине зылы синенько, синенько,
Ныхто ми сыі не сподобаў, йак той жоўньаренько.
Ой зацвило сине зылы синенько, синенько,
Він відслужит свойі лыта ў цысары борзенько.
Ой де йїдеш, мїй миленькый, де йїдеш, де йїдеш?
Рїченькыі сыі спогонили, тей не перейїдеш.
Ой де йїдеш, мїй миленькый? відти сыі не вернеш,
Йак надлетит перша кулы, ти сыі перевернеш.
А йа хлопець молоденькый, до цысарі здаў сыі,
Та не йедну дыўчыноньку та наобїґмаў сыі.

Ой волоска капустиці, волоска, волоска,
 Ой мала йа закоханы, тей ўвмили до воська.
 Нема кори нейтончої йак над йаворонька,
 Нема луби солодшой йак над жоўньаронька.
 Ой у мойім городочку зацвў барвіночок,
 Напиши ми, мій миленькый, три карти на рочок.
 На шчо тобі, мойа мила, тей карту писати,
 Та коли ти не письменна, не будеш читати.
 Ой мала йа закоханы, ой мала йа, мала,
 2508. Памбіг ми даў, цысар уваў, йа не жыльувала.

Ріжнородні ритми.

1.

А ў не - ды - лью по - ра - невь - ко

йа ў ўсы даво-ни за-даво - ни - ли,

Молодого парубочка на рекрута ізловили.
 Йак вони го ізловили, назад рукы ізвїязали,
 Посадили на возочок, йїде рекрут йак паночок.
 Фїерман конь наганьайе, на рекрута поглядаїе,
 Би дороги не змилити, би рекрута не згубити.
 Привезли го до циркулу, йобтьили му ўсу голову,
 Йак качурї обтинали, йего слъози обливали.
 Привели го до комнати: оттут рекрут присьгати,
 Оттут рекрут присьгати, би до дому не ўтыкати.
 Привели го на квартиру, на біленькуў перину:
 Лыгаї, рекрут, виспльай сы, на вицирку вибираї сы.
 Ой стаў рекрут дуже рано: аны тата, аны мамі;
 Бідна-ж мойа головонька, та чужайа сторононька!

Спївав Федьо Гнатів.)

Пор. Żeg. P. p. I. г. II. стр. 60. ч. 23.

¹⁾ Спївав закїчївав пїсню поясненнями: „То шче мойї тато спївали; бо то йїх брата звїмали, та завезли до мїста он до Стрїя до циркулу. Він йакось сы відтьїль вижопїў, тей скочїў ў рїку. Так плаїў, плаїў долїїў водоў, де мїўко то бриў, прїбїг до свого села, тей сы виховаў.“

Marciale.

2.

Гей у по-ли, гей у по-ли гу-стий те - рен ро-сте,

Гей, гей! гу-стий те-рен ро-сте.

Без той терен, без той терен бита стежка йде, гей, гей, бита стежка йде.
 А тоў стежкоў, а тоў стежкоў самі майори йдут, „
 А за тнии майорами новобраньцьїу ведут. „
 За браньцьїма (bis) вітцьї й матьїнкьї йдут, „
 Тонкі й білы „ сорочечкьї несут. „
 Гей ти, сїну „ ти дитино моїа, „
 А де-ж твоїа „ льуба й мїла дружина? „
 Видиш, тату „ там у поли могила, „
 Тото моїа „ льуба й мїла дружина. „
 Ой ти, сїну „ ти дитино моїа, „
 А де-ж твоїа „ срібна перстенина? „
 Ой їа своїу перстенину тамборови теї даў, „
 Аби мене (bis) раненько ізбуджаў, „
 Французови „ на велику тугу, „
 А нашому цїсареви на велику славу. „
 Тай за то-м перстенину тамборови теї даў, „
 Аби рано (bis) голосно вибубняў, „
 Вітцьїу й матцьї (bis) та на жаль заўдаваў. „

Співала Тацї Андрїїова.

Пор. Żeg. P. p. I. г. II. стр. 47 ч. 4. Кольб. Пок. II. ч. 400, 401.

Marciale.

3.

Гей у по-ли вер-би - на, вер-би - на, вер-би - на,

Під верби-воў тер-ни-на, тер-ни-на, тер-ни - на.

Житопр. Збірник т. XI.

33

Вітер нейу колише,
 Мати сина ей кличе :
 Ой ти сину, Іване,
 Серце моє кохана,
 Ным йа ты згодувала,
 Не йедну-м ніч не спала.
 Тепер тебе хтять ўзвати,
 На жоўп'яра віддати.
 Йа сьі того не бою,
 Шче-м молодий, достою.
 Ой майу йа три трубі,
 А йусьі три золоты.
 Йак на йедну заграю,
 Дыўчиновьку ўже майу,
 Йак на другу заграю,
 Ў дороженьку вийїжджайу.
 Дороженька готова,
 Будь ми, мила, здорова.

Співав Олекса Луцїв.

Пор. Зег. Р. р. 1. г. II. стр. 46.

4. а.

Співав ся так, як ч. 3.

Ой у поли тернина,
 Під терриноу вербина.
 Вітер нейу хильайе,
 Мати сина волайе :
 Ой ти сину, Йув'яне,
 Серце моє ласкаве.
 Йак йа-м с тобою ходила,
 Цылу-м нычку сьвітिला.
 Ой йак йа-м ты йуж мала,
 Цылу-м нычку не спала.
 Ой йак йа м ты хрестила,
 Три сотонькы-м стратила.
 Ой майу йа три трубки,
 Ой усьі три золоты.
 Йак на йедну заграю,
 Йуж конька сьодлайу ;
 Йак на другу заграю,
 Йа дыўчипу ўже майу ;

Йак на третю заграйу,
Уже восько ўсьо майу.

С. Н. Д.

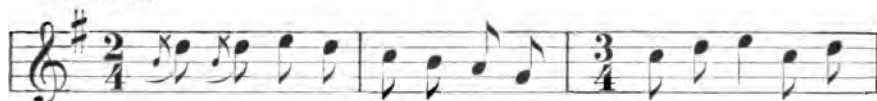
4. б.

Ой поли і т. д.
Йак на першу заграйу,
Ўже коника сьідлайу.
Йак на другу заграйу,
Ўже дыўчину кохайу.
Йак на третю заграйу,
Улан коньа сьідлайу,
Та поїду до Львова,
Бувай, мила, здорова.
А зі Львова до Відня,
Бувай, мила, ўже бідна.

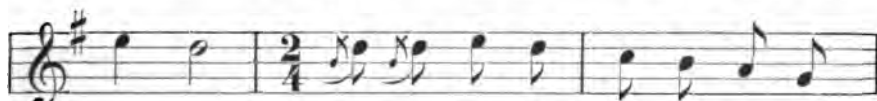
Співав Тимко Кондеревич.

Б. а.

Moderato.

Ой ци бу-деш мо-йа ми-ла та за мно-йу ту-

жи - ти, Йак йа сьи - ду тей по - йі - ду

до цы- са - рі слу - жи - ти.

Ой не буду, мій миленький, ой не буду, не буду,
Ти за гору, йа за другу, тай за тебе забуду.
Ой поїхаў жоўняренько під новійі острішки,
Здоганьайут жоўняренька два післанчикьки пішки.
Здогонили жоўняренька йа на кьендровім мостьі,
Вертай, вертай, жоўняреньку, бо майеш доша гостьі.
Вертай, вертай, жоўняреньку, бо ўмирає матусьі.
Ней ўмирає, ней конайе, та йа ўже не верну сьі.

Вертай, вертай, жоўняреньку, бо ўмирае дыўчына,
 Скажіт-же ми, післанчыкі, што то ёе за прычына?
 Ёй йак увьіў жоўняренько коніка натискати,
 Аби свойу дыўчыноньку шче живоўу застати.
 Йак прыйхаў жоўняренько тай під новуўу браму,
 А дыўчына молоденька тай на ўсьуўу лаву.
 Йак увійшоў жоўняренько тай із двору до хати,
 Та йак упаў на ноженькы, тай зачыў цульвувати:
 Ноги-ж мойі біленькійі, тосте сьі ізложили,
 Йак йам йіхаў на віноньку, шче-сте за мноў выходили.
 Рукы-ж мойі біленькійі, то-сте сьі поскладали,
 Йак йам йіхаў на віноньку, шче-сте мій обігмали.
 Очка-ж мойі чорненькійі, то-сте сьі зажмурили,
 Йак йам йіхаў на віноньку, шче-сте сьі за мноў дивили.
 Брови-ж мойі чорненькійі, моравоў-сте припали,
 Йак йам йіхаў на віноньку, шче-сте за мноў мругали.
 Йак увьіли мальбарочкы йа трумну мальвувати,
 Молодого жоўняренька ўзьіли водоў відливати.
 Йак молоду дыўчыноньку, тай у трумну ўложили,
 Молодому жоўнярови на ўхрест рукы зложили.
 Йак винесли дыўчыноньку на широкє подвірє,
 Задзвонили жоўнярови на сумненькє весільє.

Співала П. Білінська.

Пор. Антр. VII. 184. Антр. VIII. 156. Кольб. Пок. II. 39, 40.

Б. б.

Співає ся так, як ч. б. а.

Ой дыўчыно, дыўчынонько, ци будеш за мноў тужити,
 Йак йа піду до цысарьі на віну служити?
 Ой не буду, мій миленькій, не буду, не буду,
 Ти за гору, йа за другу, та за тебе забуду.
 Йак поїхаў жоўняренько до цысарьі служити,
 За ним, за ним післанчыкы, не мож догонити.
 Здогонили жоўняренька на кьендровім мостьі,
 Вертай, вертай, жоўняреньку, майеш дома гості.
 Вертай, вертай, жоўняреньку, ўмирає матусьі,
 Ней ўмирає, ней конає, а ўже не верну сьі.
 Вертай, вертай, жоўняреньку, бо ўмирає дыўчына.
 Мойі лубі післанчыкы, што то за прычына?
 Та йак зачыў жоўняренько коньом навертати,
 Аби свойу дыўчыноньку, шче живу застати.

Йак прийіхаў жоўньареньо під новуу браму,
 А дыўчину молоденьку кладут ўже на лаву.
 Йак прийіхаў жоўньаренько під новіі сьіни.
 Ўже дыўчинні задзвонили на сумне весілье.
 А йак вйшоў жоўньаренько до нової хати,
 Припаў, припаў на ноженькы, зачыў цбульувати.
 Ноги-ж мойі біленькіі, то-сте ми сьі вложили,
 Йак йеш йіхав на віоньку, шче-сте за мноў выходили.
 Рукы-ж мойі біленькіі, отто-сте сьі поскладали,
 Йак йа-м йіхаў на віоньку, шчесте мене обігмали.
 Мойі очка чорненькіі, ў голову-сте запали,
 Йак йеш йіхаў на віоньку, шче-сте за мноў плакали.

Співав Олекса Луців.

Б. а.

Співав си так, як ч. 10. стр. 123.

Ой заковала сива зазулі та ў лісі на терночку,
 Ой випраўльала мати синонька свойого на віоньку.
 Ой випраўльала, ой випраўльала за пові воротенька.
 Ой йідь, синоньку, та на віоньку, шчєслива дороженька.
 Ой йідь, синоньку, та на віоньку, не дуже забавляй сьі,
 За рочок, за два, тей за чотири до домоньку вертай сьі.
 Або сьі верну, або не верну, або тамой загину,
 Ой озми, мати, завінчануу за рідненьку дитину.
 Ой а шчо-ж би то, мій ти синоньку, за година настала,
 Та шчоби мені чужа дитина до серденька пристала.
 Ой сьіе ўдова йару пшелицу тай зелененький румен,
 Ой усє браньці йідут в віонькы, лише мій синок умер.
 Сьійала ўдова йару пшелицу тай озноме жито,
 Ой усє браньці ідут в віонькы, лиш мого сина ўбито.
 Ой усє браньці ідут в віонькы, та дадут мені знати:
 Ой вийди, мати, під круту гору синонька пізнавати.
 Ой вйшоў отец, ой вйшла мати, ой вйшла всьа родина,
 Підняли браньці, до протьіу соньці: то не наша дитина.
 Ой не плач, не плач, старайа мати, не ўдавай сьі до ворожки,
 Поховали ми твоего сина ў йаворовіі дошки.
 Ой не плач, не плач, старайа мати, та не заходи ў тугу,
 Іробили ми твоему сину йаворовое трумно.
 Ой не плач, не плач, старайа мати, та не ўдавай сьі ў чари,
 Поховали ми твоего сина у Львові на цвинтарі.

Ой не плач, не плач, старенька мати, та не удавай сі ї лькы,
Поховали ми твого сина та у Львові на вікы.

Ой йак ховали та вигравали на трубкы, на органи,
Йак поховали то заплакали їсьи молоді жоўняри.

Так будем, братья, так будем, братья, ми усї спочивати,
Не буде чути, не буде знати аны отец, ны мати.

Співала Каська Курялова.

Пор. Żeg. Р. р. I. г. II. ст. 40 ч. 36. Кольб. Пок. II. ч. 380, 405, 406.

6. 6.

Співая ся так, як ч. 10. стр. 123.

Ой йе у поли йа два йавори тей оба двелененькі,
Ей умер, умер тей на Ёкраїны наш братчик молоденький.

Ой дай, цысару, тей на Ёкраїну вітцьу, матынцьи знати,
Йа шчоби ішли, йа шчоби ішли синопька поховати.

Ой йїде отец, ой йїде мати йа синопька ховати,

Йа перед ними дрібненькі слёзи, свїточка не видати.

Ой не плач, не плач, і т. д. як висше.

Співала Олена Карпичка.

7.

Andantino.

Ой у мі-стї тай у Льво - ві ста-ла сі но - ви - на,

По-ро-ли-ла бід-на їдо - ва хо-ро-шо - го си-на.

Йак она го породила темненької ночи,

Та дала му біле тїло, а чорнійї очи.

Вольїла с ми, мойа мати, чорне тїло дати,

Нїж би мене молодого на жоўняра їзати.

Розвивай сі, зелен дубе, заўтра мороз буде,

Вибирай сі, їдовин сину, заўтра похід піде.

Йа морозу не бойу сі, ї весни цвіт увїу сі,

Йа походу не бойу сі, ї свїй чїс виберу сі.

Розвивай сі, зелен дубе, та ї чотири листи,

Гей льубїў йа двї дїўчини, не маў в них користи.

Йедну-м лубиў на Волињи, другу на Ёкраїни,
Розбїрвали моє серце на двї половини.

Спївала П. Білінська.

Пор. Żeg. P. р. I. г. II. стр. 55 і 49.

8.

Andante.

Ой пїє жоў-ньар, пїє, у до - ро - гу йде,
За ним, за ним ста - ра ма - ти
сльо-зонь- ка - ми льє.

Ой ти, сину мій, дитино моя,
Не пий, не пий горівочки ў недільу з рана,
Бо то горіўка дуже зрадлива,
Зрадила ми сина жоўньаренька, з коньї ссадила.

С. Н. Д.

Пор. Антр. VІІІ. 47. Кольб. Пок. II. ч. 385.

9.

Andantino.

Ой у лу-ві ка-ли-на, По-ро-ди-ла
Ёсвий луг при-кра-си-ла,
бїд-на ўдо-ва на жоў-цьа-ра си-на.

Йак она го породила, так го охрестила,
Йак она го охрестила, так го згодувала,
Йак она го згодувала, до войска го дала:
Будеш, сину, у дорозї, не забувай ў Бозї.

Докы жоўнар не пйў, ў Бовы не забуваў,
 Та доты му Бог небесний до помочи даваў.
 Ёак ўзьнў жоўнар пты, ў Бовы забувати,
 Не даў йему Бог небесний до помочи ўстати.
 Відний жоўнар ходит, шпыку ў руках носит,
 Та у свойй матынонькы прощениѧ просит.

Співала Касья Курілова.

Пор. Кольб. Пок. II. ч. 405, 406.

10.

Andantino.

Понад чор-не мо - ре лы-та-ли во - ро - нв,

За-пла-ка-ли но-во-бран-цы йа ў тьажкі не - во - ли.

Ой йак заплакали, тьажко затужили,
 Отто-ж ми сы ў свого пана вйерне дослужили.
 Ви, старі войакы, возміт нас йу рукы,
 Не бйіте нас, не карайте, наўчіт нас навукы.
 Ой бо наші рукы того не робили,
 Ми сыйнали, тей орали, за плугом ходили.

Співав Олекса Луців.

Пор. Драгоманов. Нові українські пісні стр. 95.

11.

Moderato.

Сто-йит йа-вйр над во-до-йу, ў во-ду по-хы - лйў сы,

Си-дит жоўнар йа ў штоктаўзы, ду-же за-жу - рйў сы.

Не хыльай сы, йавороньку, бо-с шче зелененькый,
 Не смути сы, жоўнгароньку, бо-с шче молоденькый.

Йак мені сї не хильвати, корінь вода миїе,
 Йак мені сї не смутити, само серце мльїе:
 Судьит пани, судьит пани, судьит кацітани,
 Осудили жоўньарови зельїзні кайдани.
 Судьит пани, судьит нани, судьит панцкі дьїти,
 Не подоба жоўньарови ў кайданах сидьїти.
 Прийшоў жоўньыр молоденькый під новенькі сьїни,
 Ой там свиснуў, ревне сплакаў, кайдани злетьїли.
 Тепер твоя, жоўньареньку, нещасна година,
 Зафасуваў шість грейцарїў, і пїитеро хлїба.
 Два грейцарї на тьутьун, грейцар на горїўку,
 Чвартий грейцар дам на прачку, а пїитий на дьїўку.
 Тепер твоя, жоўньареньку, нещасна година,
 Лишнїў ми сї шестий грейцар, купнїў собі мила.

Пор. Авт. VIII. 35.

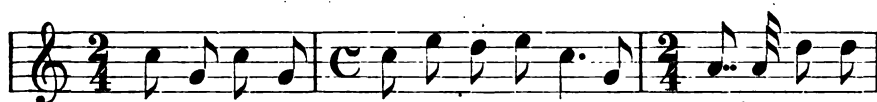
Ой маїу їа родиноньку не далеко мене,
 Ой чуїу їа через льуде, цураїе сї мене.
 Вой ней їни сї та цураїут, а їа не журу сї,
 Дай ми, Боже, вислужити, до дому верну сї.

Спївав Федьо Гнатїв.

Пор. Антр. VII. 180. Драгом. Полїт. п. I. р. 1: 80, 81, 82, 83, 84, 85, р. 2: 119, 120. Кольб. Пок. II. ч. 408.

12.

Moderato.

Ой за-цви-ла ка-ли-новька ў лу-зї, Ой чось мо-їа

го-ло-вонь-ка ў тузї.

Ў тузї, ў тузї, шче до того пїана,
 Ўсїм улацам перемїна стала.
 Лиш їедному нема перемїна,
 Бо поїїхаў, залїз до дьїўчини:
 Ой, дьїучино, ти моїе серденько.
 Збуди мене так дуже раненько,
 Рано, рано, би кури не пїли,
 Би лебеды па стаў не летьїли.

Би цїсарскї тамбори не били,
 Аби менї гопор не ўломили.
 А дьїучина, серденько, заснула,
 Жоўняренька збудити забула.
 Ой спит жоўняр, ой спит молоденький,
 Пробудиў сьї, йа ўже день біленький.
 Подивиў сьї йа ў йасне віконце:
 Досьгагає під полудне сонце.
 Ти дьїучино, зрадлива йа мога,
 Зрадила-с ми вороного конья;
 Зрадила-с ми конья вороного,
 Шче до того мене молодого.

Спївав Тимко Кондеревич.

Пор. Драгом. Полїт. п. I. ч. 2. 180, 181, 182. Автр. VIII 19. Грінченко.
 „Етногр. Матеріали“ III стр. 628 ч. 1460.

13. а.

Marciale.

Ду-бе, ду-бе ве-ле-ний! А хто-ж те-бе

бу-де ру-бать, йак йа бу-ду на-ше-ру-вать, Ду-бе,

ду-бе ве-ле-ний!

Хлопче! хлопче молодий!
 Буде мене йинчий рубать,
 Йак ти будеш нашеровать.
 Хлопче! хлопче молодий!

Траво! траво зелена!
 А хто-ж тебе буде косить,
 Йак йа буду шаблю носити?
 Траво! траво зелена!

Хлопче! хлопче молодий!
 Буде мене йинчий косить,

А ти будеш шаблю носитъ,
Хлопче! хлопче молодий!

Бандо! бандо голосна!
Та кому-ж ти будеш грати,
Йак ѡа буду хорувати?
Бандо! бандо голосна!

Хлопче! хлопче молодий!
Ой буду ѡа йинчии грати,
А ти будеш хорувати,
Хлопче! хлопче молодий!

Винце! винце червоне!
А хто-ж тебе буде пити,
Йак ѡа буду ў земли гнити?
Винце! винце червоне!

Хлопче! хлопче молодий!
Буде мене йинчий пити,
А ти будеш ў земли гнити,
Хлопче! хлопче молодий!

Співала Касья Курилова.

18. б.

Marciale.

Ду - бе, ду - бе, ду - бе ве - ле - ний!

А хто-ж те - бе бу - де ру - бать,
Йак ѡа бу - ду ма - ше - ру - вать,

Ду - бе, ду - бе, ду - бе ве - ле - ний!

Курко! курко! курко печена!
Хто-ж ты буде поїдати,
Йак ѡа буду войувати?
Курко! курко! курко печена!

Жінко! жінко! жінко молода!
Хто-ж ти буде обігмати, і т. д.

Дьіти! дьіти! дьіти дрібненькі!
Хто-ж вас буде годувати і т. д.

Пиво! пиво! пиво двельоне!
Хто-ж ти буде віпивати і т. д.

Травко! травко! травко дзьельона!
Йа хто-ж буде травкі косьць і т. д.

Жито! жито! жито двельоне!
Йа хто-ж буде жито жати і т. д.

С Н. Д.

14.

Співає ся як ч. 12. стор. 219.

Шчо за гадас галасайе,
Мати сина вікликайе:
Іди сину, до домоньку,
Вишравйу ти на віноньку.
Дам ти біду кошуденьку,
Тей біленьку, тей тоненьку.
Там ти будеш войувати,
Чужу кроўцьу проливати.
Чужа кроўцьа не водицьи,
Проливати не годит сї.
Чужа кроўцьи не йе вода,
Проливати не вігода.

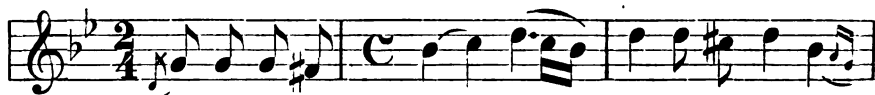
Співав Олекса Бабій.

15.

Andante.

Ой із су - бо - ти тей на не - ды - лень - ку,

йа з су-бо-ти з раи - ку, Ой ві-пра-вйи-ла

ма - ти сво - го си - на тей на то - ту

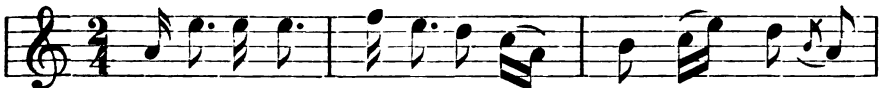
но - во - бран-ку.

Ой іди, сину, іди, дитиночко, тей на тоту новобранку,
 Ой коли-ж ты сї майу сподівати, ци з вечері, ци з поранку?
 Ой сподїй мї сї, моя матиночко, сподїй мї сї тей за гостї,
 Ой йак виросте трава зелененька йа ў сьвітлонци на помостї.
 Ой росте, росте трава зелененька, росте, росте тей ўсихайе,
 Ой плаче, плаче старенькаїа мати, шчо синонька не видаїе.
 Ей ви, ворончкы, тей ви, ви, кавочки, ви високо лытайете,
 Ой повіджете ми шчиренькуїу праїду, де синонька видаїете?
 Ой ми видїли йа твого снїчка: ў чистїм поли спочивайе,
 Ой залїтайе ворон чорнесенкїий, йему очи видьобайе.
 Ой йак то ўчула старенькаїа мати, та ўдарила сї по нолах ру-
 [ченьками,
 Ой дыти-ж мойї, дыти рїднесенкї, ци не жити-ж менї з вами?

С. Н. Д.

15. а.

Maestoso.

Ой дощ і- де, тра-ва шу-нит, На ты тра- ві

жоўньар ле- жит, На ты тра- ві жоўньар ле- жит.

На купину головоїу,
 Накриїу очи хустиноїу.
 Над ним коник зажуриїу сї,
 По кольїна ў землїу ўбїїу сї:
 Не стїй, коньу, надомноїу,
 Бо ти видиш бїду мойу.
 Іди, коньу, дорогоїу,
 До матїнкы з новипоїу.

Та йак прийдеш під ворота,
 Та там вийде отец, мати.
 Отец вийде, утїшит сї,
 Мати вийде, васмутит сї:
 Коню-ж ти мїй вороненький,
 Де мїй синок молоденький?
 Ой цит, мати, не жури сї,
 Ёже твїй синок ожениў сї:
 Ёзбиў си за жїнку мураву,
 Під головоньку купину,
 А очи накрїў хустиноў.
 Возми, мати, піску жменьу,
 Посїй його по каменю:
 Та коли той пісок вїйде,
 Тогди твїй син з вїйни прийде.

Спївав Олекса Луцїв.

Пор. Żeg. P. p. I. г. II. стр. 145. Укр. нар. піснї М. Максимович. ч. I.
 Істор. піс. Антон. і Драгом. I. ч. 58. Кольб. Нов. II. ч. 412. 415.

15. б.

Спїває ся так, як ч. 15. а.

Ой лїс гудит, трава шумит,
 А ў тї травї жоўцьяр лежит.
 На купину головоўу,
 Накрїў очка кїтайкоўу.
 Кїтайкоўу йедвабноўу,
 Цїсарскоўу заслугоўу.
 Над ним коник зажуриў сї,
 По кольїна ў землю ўбїў сї.
 Не стїй, коню, надо мноўу,
 Бо йа виджу шчїрїсть твоўу.
 Бїгай, коню, дорогоўу,
 До матїнкьї з новиноўу.
 Йак прибїгнеш під ворота,
 Та станеш си йак сирота.
 Вийде д' гобї стара мати,
 Воротенька утвирати:
 Ой, коню мїй вороненький,
 Де мїй синок молоденький?
 Ой ци ти го ў травї згубиў,
 Ой ци ти го ў водї ўтопиў?

За мноу, нене, Туркы гнали,
 Твого сінка в мене знъали.
 Озми, нене, піску жменьу,
 Та посый го по каменю.
 Гей йак же той пісок зйде,
 Тогди твій син д' тобі прийде.
 Нема піску, десь не сходит,
 Нема сінка, не приходит.

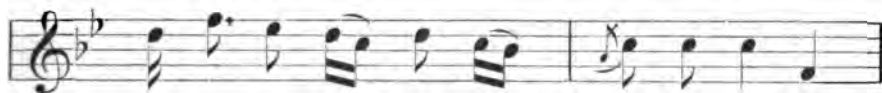
Сівав Тамко Кондеревич.

16.

Andante.

Ой за-пви-ла че-рем-ши-на з ріс-на, Хо-дит ко-зак

до дыї-чи-ни с піз-на, Хо-дит ко-зак

до дыї-чи-ни с піз-на.

Тв, козаче, не ходи до мене,
 Бо неслава на тебе й на мене.
 А йа козак, слави не б'йу сї,
 Кого лубйу, стану, розмовйу сї.
 Йак йа буду у льогру стойати,
 Хто-ж ми буде кошуленьку прати?
 Ой підеши ти гороу долиноу йоу,
 Та знайдеш ти ирачку над водоу йоу,
 Тота тобі кошульу випере
 Йак йа буду у льогру хорувати,
 Хто ж ми буде рани дозирати?
 У чистім польу дробен дошчик сїче,
 Та той тобі рани випольиче.
 Йак йа буду на віньї ўмирати,
 Ой хто буде надомноу плакати?

Ой не жалуй, молодий козаче,
 Чорний ворон над тобою закраче.
 Ой йа знайу, шчо така причина,
 Не заплаче ны отец, ны мати,
 Не заплаче й козацька дьїучина,
 Лиш закраче чорнайа пташина.

Спївав Тимко Кондеревич.

Пор. Кольб. Пок. II. 395, 396, 397.

17.

Moderato.

Там у по-ли сьнїжок трьасе. Там у по-ли
 сьнїжок трьасе, Ой там жоўнбар ко-ньа на - се.

Пасе, пасе ў руках водит,
 Шабелькойу вогень робит.
 Йа фусточкоу піддувайе,
 Свої рани загрївайе:
 Рани-ж мойї коханьїї,
 Шабелькойу рубаньїї!
 Пішоу жоўнбар на долину,
 Та лїг спати на годину.
 Нешчислива годинонька,
 Десь сї ўвїла дьїучинонька.
 Ой вирвала пшениченьку,
 Та ўдарїла по личеньку.
 Годї, жоўнбар, годї спати,
 Бо йдуть Туркї рабувати.

Спївав Олекса Луцїв.

Пор. Антр. VIII. 10. Žeg. P. p. I. g. I. стр. 173. Драгом. Полт. п. I. p. 2.
 стр. 135 і 140. Истор. піснї Антон. і Драгом. I. 38.

18.

Marciale.

Гей у по-ли че-рем-ши-на, цьвіт із не - йї у-паў,

Гей, гей! цвіт із не-її у-паў,

Машеруйут жоўнбаренькы, бо їм машер припаў.
 Машеруйут, машеруйут, шчэслива їм дорога,
 Обернуў сы, махнуў фусткоў: будь ми, мила, здорова!
 Чому-с мене, мойа мамо, рано не збудила,
 Та йак тота компаныйа з міста выходила?
 Тому йа тьи, мойа доньу, рано не збудила,
 Бо-с лубила жоўнбаренька, та була би-с тужила.
 Ти гадаеш, мойа мати, шчо йа й так не тужу,
 А йа ходжу по сьвітлоньці, мало сы не збуджу.
 Подиви сы, мойа доньу, йа ў горішну кватіру:
 Спускайут сы жоўнбаренькы з гори на долину.
 Закладайте сиві коні йа ў зелену кольасу,
 Здоганьайте жоўнбаренька, бо ўширайу без часу.

Співав Олекса Луц'я.

Пор. Зег. Р. р. I. г. II. стр. 51 ч. 11 і стр. 126 ч. 34.

Вар.: По четвертім рядку з гори наступае:

Коли-ж тьи сы, мій миленький, майу сподівати?
 Тогди мі сы, мойа мила, майеш сподівати,
 Йак сы буде місто Берно Відньою навивати.

19.

Andante.

Зе-ле-на йаб-лын-ка йаб-лоч-ка зро-ди-ла,

Мила-ж мо-йа ми-ла, чо-с сы за-жу-ри-ла?

Тепер йа сы журу йак вечір так рано,
 Бо ўже мому серцьу веселости мало.
 Веселість, веселість, де ти сы подыла?
 На горі високі тамто йа осыла.

На горі високі буйний вітер свище,
 Милій до милої дрібні листи пише.
 Він до неї пише дрібними словами,
 Їна му відписує рісними сльозами.
 Написала їна му на клиновім фості,
 Почекай мі, милій, у Стрийу на мості.
 Не їдна рибонька поїд міст перейшла,
 Але їа не видіу, аби письмо несла.
 Було не дивитись на задну, середну,
 Було сї дивити на саму передну.
 Ци видиш ти, мила, той камінь під водоу?
 Ой їак він поплине, ожену сї с тобою.
 Ци видіу ти, милій, аби камінь пливау?
 Коли-с мі не любіу, чо-с у мене бувау?
 Бувау їа у тебе за інтересами,
 Тепер ти дякуу за твоє кохань.

Співала П. Білґнська.

Рядки від 11 до 14 пор. Žeg. P. p. l. g. стр. 206.

20.

Співас ся так, як ч. 16 стр. 271.

Там у лісі клин дерево нисько,
 Ходит козак до дьїучини блисько.
 Ой не ходи, коваче, до мене,
 Бо неслава на тебе, на мене.
 А їа тойї слави не боїу сї,
 Кого любїу, стану, розмоўљу сї.
 Їа гадала, шчо то місяць сходит,
 А то жоўньр по таяборі ходит,
 Свого конь за поводи водит,
 Свого пана під милій Біг просят:
 Ой пусти мїи, мїй пане, дому,
 Затужила дьїучина за мноу.
 Не так она, їак ти за неу тужиш,
 Не пушчу тья, хоть року дослужиш.
 Скажу їа ти конья відібрати,
 Скажу їа тьм ї гармати ковати.
 Не куй мене, мїй пане, ў гармати,
 Закуй мене ў шинкаркь до хати.

Бо у шинкаркы мід, вино, горіўка,
 Шче до того хорошаїа дыўка,
 Шче до дыўкы біленька постыўка.

Співав Василь Гаврилів.

Перші 6 рядків пор. Žeg. P. р. I. г. II. стр. 30 ч. 27.

21.

Andantino.

Сьві - ти мі-сьи-чень-ку,
 Тей на ўсьу-йу ны-чень-ку,

Сьві - ти ныч-ку

ў ван-дрі - воч-ку до ми-ло - її на ўсьу ныч-ку.

Їа приходжу до сьніий,
 Всї вечерїги сьїли,
 Їа моїа миленька, лубка солоденька,
 До вечерї не сьїдаїе.

Їа приходжу до хати,
 Ўсьї польгали спати,
 Їа моїа миленька, лубка солоденька,
 Тей спатонькы не лїгаїе.

Ої сьїла си конец стола,
 Тей дрібне листье пише,
 Дрібне листье пише, дитину колише,
 З буйним вітром розмоўляїе:

Ої повїй, вітре, ў ночи,
 Ої повїй йо піўночи,
 Повїй, вітре, ў ночи, повїй йо піўночи,
 Тей на моїї чорнї йочи.

По садочку ходїла,
 Цьвіт, калїну лоїла,

Цьвіт, калину рвала, до серденька клала,
За жоўнаром жалувала.

Ой ти, дыўчино, го́йа,
Тей оріхове зерно,
Льубити ты льубіу, ўзяти ты не йозму,
Памбіг знайе, ці сы верну.

Співала Касья Курилова.

Пор. Žeg. P. p. I. r. II. стр. 30 ч. 27.

22.

Andante.

I - шло дыў- чы, і - шло дыў- чы
по - під го- ро - дец, Гей, гей,
по - під го- ро - дец,

Та нарвала (bis) руги на вінец,
Та виплела „ рутьаний вінец,
Тей пустила „ ў тихый Дунайец.
Йедним боком Дунайом вінчкы плинут,
Другим боком Дунайом повобранці йдут.
Котрий бранец молодец поплинь по вінец.
Ой йе ў ўдови ўдови син бранец молодец,
Та поплиў (bis) ў Дунай по вінец.
Та бо він шче не доплиў, та ўже утонуў,
Та на свого кониченька рученькоў махнуў:
Йди, коньу, дорогойу, ў нові ворота,
Ой там выйде йа до тебе матусьї стара.
Та не кажи, мій конику, шчо йа сы ўтопиў,
Але кажи, мій конику, шчо-м сы йожениў:

Ой майу йа дружбове ў воды кленове,
 Ой майу йа старости ў воды стругове.
 Ой майу йа свашечкы ў воды плотичкы,
 Ой майу йа сватове ў воды шчугове.
 Ой майу йа молоду, тихуйу воду.

С. Н. Д.

Пор. Żeg. Р. р. I. г. стр. 96. Антр. VIII. 171. Голов. I, 97—100; II. 592, 705.
 Нгушн. 102, 176. Чуб. III. 115. ч. 6.

23.

Andantino.

Ой на го - рі жи - то, на до - ли - ны жи - то.

В чистым польу край до-ро-ги жоў-ня - ра за - би - то.

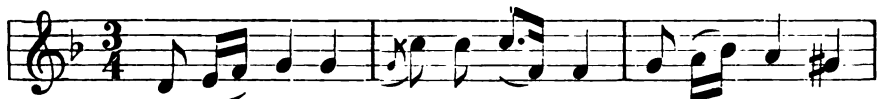
Забито, забито, затыгнено ў жито.
 Тай червоноў кытайочкоў оченька накрыто.
 Ой вийшла дыўчина, ой вийшла йедина,
 Відокрила кытайочку, тай сы подивила.
 Ой вийшла дыўчина, ой вийшла другая,
 Підоймила кытайочку, реўне заплакала.
 Ой устань, жоўняре, устань молоденькый,
 Ходит, блудит коло тебе твій кінь вороненькый.
 Та ней же він блудит, ней же він блукайе,
 Він до свойі дыўчинонькы дороги питайе.

Співала Анна Підгородецька.

Пор. Антр. VII. 174. Драгом. Полт. п. I. р. 1. стр. 87, 88 і 136.

24.

Andante.

Ой Ва - си-љу, Ва-си-лу - ньу, луба - йа ди-
 Йі-деш по-льом си-вни ко - ньом, ди-ви - ти сы

ти - но.
 ми - ло.

А кінь біжит, трава шумит, кінь дорогу чує,
 Ой Біг знає, Біг видає, де Василь ночує.
 Ой ночує Васирина ў степі при долині,
 Склониў, склониў головоньку ў зелені соснині.
 Коло нього мида ходит блисько очерати,
 Просит, просит Васирина: ходи вечерїати.
 Йак не прийдеши вечерїати, прийди йобідати,
 Йак не прийдеши йобідати, прийди відвідати.
 Йак не прийдеши, Васирино, неславонька буде,
 Йак загинеш, Васирино, не поглянут льуде.
 Нема, нема Васирина, лебой-бо загинуў,
 Ой бачу-ж, шій Васирина в рибонькоў поплинуў.
 Нема, нема Васирина, лиш шьипочка плине,
 Ой уже-ж бо Васирина на вікьки загине.
 Ой дам їа вам, рибаченькь, по піў золотого,
 Ой вихібте Васирина, хоть ўже не живого.
 Гей вдоїму їа перстениу, в мівельного пальци,
 Буду знати, памїятати Васильи коханьци.

Співала Анна Підгородецька із своїм мужем.

25.

Moderato.

По сын бо-цы Ду - на - йу, Не - да - ле - ко
 від кра-йу, Мо - лод ко - вак по - та - па - йе.

Ой просит він ратунку :

Ратуй мене { батеньку
 матыінко
 братеньку
 сестренько }

Молод козак потопає.

Прийш { ов } { отец
 ла } { мати
 браччик } до Днїстра,
 сестра }

Нема чоўна, ні весла,
 Будеш { сину } потопати.
 { брате }
 По сьім боцьи Дунайу,
 Недалеко від крайу,
 Молод козак потопайе.
 Ой просит він ратунку:
 Ратуй мене, миленька,
 Молод козак потопайе.
 Прийшла мила до Дубістра,
 Нема чоўна, ні весла:
 Не бій-сь, милий, не загинеш.

Співав Олекса Луцїв.

26.

Andantino.

Гей хо- дит, блу- дит ко - зак по ду - би - ны,

Хо- дит, блу- дит ко - зак по ду - би- ны.

Тай приблукаў сьі д' молодї дьїучинї:
 Ой ти, дьїучино, переночуй мене.
 Ой бігме-ж би-м тьї переночувала,
 Лише коби-м сьї зради не бойала.
 Гей ти, дьїучино, не бій сьї нічого,
 Та йа шче молод не зрадиў нікого.
 Ой ти, дьїучино, збуди мїи раненько,
 Ой так раненько, шчоби не видненько.
 Ой спит же козак, ой спит молоденький,
 Гей пробудиў сьї — йа ўже день біленький.
 Ой ти, дьїучино, ти сама зрадлива,
 Чому ти мене рано не збудила?
 Ой зрадила ти мене молодого,
 Та шче до того коньї вороного.

Співав Олекса Луцїв.

27.

Співає ся так, як ч. 50. стр. 137.

Блудит козак, блудит по дубині,
 Приблукаў сьі д' молоді дьіучинні:
 Ти, дьіучино, переночуй мене.
 Їа би тебе переночувала,
 Коби їа сьі зради не бойала.
 Ти, дьіучино, не бій сьі ньічого,
 Їа не зрадїў на сьвітї ньікого,
 Тей не зраджу тебе молоденьку.
 Ой, дьіучино, збуди мї раненьку,
 Так раненьку, би шче не видненьку.
 Ой спит козак, ой спит молоденький,
 Пробудїў сьі, та ўже день біленький:
 Ти, дьіучино, зрадила ти мене,
 Зрадила ти мене молодого,
 Шче до того конь вороного.

С. Н. Д.

28.

Andantino.

Ой пли-нут гу-сонь-кы би-стренькоў во - доў-їоў,

Гей вий- ди дьі-чи-но, роз-моў сьі во мноўїоў.

Ой не раз їа, не два с тобоў розмоўляла,
 А ньїди їа тобі праўди не сказала;
 Аж тогди їа тобі ўсьу праўдоньку скажу,
 Їак моїу рученьку та із твоею звїажут.
 Мисли-ж моїі, мисли, а де-ж ви ту зайшли?
 Еї то під козаком кониченьку бистрий.
 Кониченьку бистрий, тай золота зброїа;
 Шчо-ж ти си гадаїеш, дьіучиньнонїо моїа?
 Ой їа си гадаїу на мори ўтонутї,
 Лише не гадаїу за тобою бути.

Бо на мори силну, стану — відпочину,
А за тебе піду — на вікби загину.

Співала П. Білівська.

29.

Andante.

Ой ти дьї-чи-но, ти гор-да-їа, пиш-на,

Чом ти до ме-не в ве-че-рїи не вий-шла?

Ой їак їа мала д' тобі виходити,
Влизько вороженькїи, будут нас судити.
Ой ти дьїчино, ти дьїчино утко,
Ўступай-же, ўступай їу той човен хутко.
Ой їак дьїчино ў той човен ўступила,
Зараз дьїчину вода примулила.
Ой подай, хлопче, доўгуїу тичину,
Неї їа виратуїу молоду дьїчину.
Ой ратуї, ратуї, козаченьку, ратуї,
Будеш ти мати від батька заплату.
Ой не хочу їа від батька заплати,
Лиш тебе хочу за миленьку ўзьати.
Ой вольїа би-м ў той Дунай ўтонути,
Нїж би-м ти мала за миленьку бути.
Ў Дунаїу ўтону, д' берегу приплину,
За жовняра піду, на вікби загину.

Пор. їв. Франко. Жїноча неволя стр. 8—9.

С. Н. Д.

30.

Allegro moderato.

Ой у лы-сї два ду-би, Ой у лы-сї

Етногр. Збірник т. XI.

36

сер-день-ко два ду - би.

Варіант.

Allegro moderato.

Ой у ль-сьі два ду - би, Ой у ль-сьі

сер - день - ко два ду - би.

На них сидьт голуби.
 Они собі гукають,
 Два молодці слухають.
 А ви, хлопці, колодці,
 Перекажіть дівонці,
 Ней она сьі не журит,
 Красу в личка не губит.
 Бо йа хлопец молодий,
 Шче до того войсковий.
 Йак йа піду на віну,
 Йейі лишу на біду.
 Йак дыўчина зачула,
 Та за Дунай майнула.¹⁾
 Та копала корінь,
 З під білого каміньа.
 Та копала цьілий день,
 Не ўкопала лиш йедеи.
 Полокала на ріцьі,
 А варила ў молоцьі.²⁾
 Йешче корінь не скьішїў,
 А ўже милий прилетьїў.

¹⁾ Вар.: Д' берегови дуйнула.

²⁾ Варила го ў молоцьі, тей вабила молодцьі.

Чо-ж ти, милий, прилетыў,
 Коли-с мене не хотыў?
 Ой шчо тебе принесло,
 Та ци човен, ци весло?
 Приныс мене сивий кынь,
 Тепер ми сы поберім.¹⁾

С. Н. Д.

31. а.

Andantino.

По са - доч-ку по-хо-джа-йу, І сам со - бі

роз-ва-жа-йу, І сам со - бі роз - ва - жа - йу.

Шчо ў Украйныі милу майу.
 Ци до нейі лист писати,
 Ци самому повертати?
 Їак йа буду лист писати,
 Будут мене льуди знати.
 Не так льуди, йак сусьїди.
 Тей наробїут всьїм бесьїди.
 Ой ви хлопцы, ви молодцы,
 Запрыгайте кониченька,
 Ой під мене молодого,
 Берїть коньї вороного.
 І кульбаку срібла, злота,
 Нема нынї ныц болота.
 Ти, мїсяцьу, сьвіти йасно,
 Ти, конїку, ступай красно.
 Ти, мїсяцьу, сьвіти боком,
 Ти, конїку, ступай кроком.
 Бо йа йїду до милої,
 На біленькї постыївонькї,
 А везу йї подарункї:
 Ой йаблочка червоенькї,

¹⁾ Вар. На подыерї під твїй дїм, або: Йа не твоя ти не мїй.

І хусточкы шальонові,
 Дыстанут сы мойі милі.
 Приїжджайу під ворота:
 Вийди, мила, красша злота.
 Ой не вийшла моя мила,
 І брамонькы не ўтворила.
 І брамонькы не ўтворила,
 Уже в йнчым говорила.
 Хтыў йа коньы обертати,
 Але буду шче чекати.
 Ой не дурно йа зачекаў,
 Вийшла д' мины стара мати:
 Мати-ж моя старенькайа,
 Де-ж йе моя миленькайа?
 Тужит, тужит, слаба лежить,
 Йа шчо тебе ўже не видит.
 Йа приїхаў прислухаў сы,
 Йа в неў нельуб намоўляў сы:
 Хтыли мене ізгладити,
 Житье мое ў мене ўзьяти.
 Ой йа ковак, йа шчисливий,
 Житье мені дуже миле.
 Йа коником обертайу,
 Тай до дому приїжджайу:
 Слава Богу, сестри, браты,
 Шчо йа уже дома, ў хаты.
 Коштуйут мий подарункы,
 Шчом буў купиў для милойі.
 Ой буў би йа тей кохаў сы,
 Би йа не буў прислухаў сы.
 Дубельтыўка ўже набита,
 А дыўчина йак повита.
 Боже милый, ізмилиў сы,
 Йак тьженько закохаў сы.
 Пана Бога ўсе просити,
 Даў ми на сьвітї прожити.
 Треба других заказати,
 Йак зрадливу закохати.¹⁾

Співав Василь Гаврилів.

¹⁾ В пісні тій видно сліди книжного походження.

31. б.

Вар. : Перших сім рядків як висше.

Рядок 8. Сьїдай, хлопче, коньє вороного,
 А сам сьїдай на другого,
 Та поїдем до милої,
 До милої далекої.
 Ти, місяцьу, боком, боком,
 Ти, конику, скоком, скоком.
 Ти, місяцьу, присьвічай-же,
 Ти, конику, поснішай-же.
 Приїхали під ворота,
 Вийшла мила крашна злота.
 Ёвьяла коньє за увдечку,
 А милого за ручечку.
 Дала коньє до стайенкьє,
 А милого до сьвітлонькьє.
 Дала коньє вїўса, сына,
 А милому меду, вина.
 Сама сыла задумала,
 Чорні очка заплакала.
 Чом ти сыла тай думайеш,
 Чом за мене не гадаеш?
 Ци тобі жьиль вїўса, сына,
 Ци тобі жьиль меду, вина?
 Ци сutoїї вечеронькьє,
 Ци білоїї постьївонькьє?
 Не жьиль же ми ўсього того,
 Лише ми жьиль віку ного.

Співала П. Білїнська.

31. в.

Вар. : Перших 13 рядків як вар. а.

Рядок 14. Поїдемо на Ўкраїну,
 Вїбирати бїльавину.

Рядок 16—19. як вар. а.

„ 20—24. як вар. б. (рядок 16—19).

„ 25. Ёвьяла коньє за вудила,
 По подьвїєру поводи́ла.
 Увьяла коньє до стайенкьє,
 А милого до сьвітлонькьє.

Їзшла коньи до жолуба,
Миленького конец стола.

Рядок 31—32 як вар. 6. (рядок 22—23.)

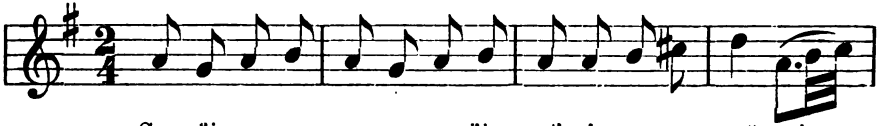
„ 33. Тей сутуїу вечероньку,
Тей білуїу постївоньку.

Рядок 35—44 як вар. 6. (рядок 24—33.)

„ 45. Не жьиль-же ми ўсього сьвіта,
Шчо ми ідут марне лыта.

32.

Moderato.

С то-її го-ри ви-со ко-її тройзьиль похьи-лнї сї,

З У-кра-її-ни до дыї-чи-ни ко-зак по кло-нї сї.

Поклонї сї козаченько с коньа вороного,
Не забувай, дыїчинько, мене молодого.
Не забувай, не забувай, йа ты не забуду,
Докїль тебе, дотыль мене, лубити ты буду.
Докїль мене, дотыль тебе, будем сї лубити,
Лш сї не дай, дыїчинько, другому зрадити.
Та не дай сї зрадитонькьи, та не дай сї звести,
Та не дай си гїльтайови косоньку розшести.

Спївала Фесї Баранова.

33. а.

Спїває ся так, як ч. 1. а. стор. 288.

У гай, мати, у гай, мати, у гай зелененькїй,
Вибраї сї від родини жоўнар молоденькїй.
Гей на коньи вихонї сї, на зад похьилнї сї;
Прашчайте ми рїднї браты, може-ж с кьим сварї сї.
Скропи, Боже, дороженьку від Стрийа до Львова,
Випала ми в під коника золота підкова.
Не жьиль же ми підковонькьи тойї золотоїї,
Але ми жьиль дыїчинькьи тойї молодойї.

Не жьль же ми підковонькь, шчо сї загубила,
Але ми жьль дьїучионькь, шчо сї зажурила.

Спївала П. Білїнська.

33. б.

Спїває ся так, як ч. 18.

Скропи, Боже, дороженьку до самого Львова,
Випала ми з під коняка золота підкова.
Не жьль же ми підковонькь, шчо така золота,
Але ми жьль дьїучионькь, шчо така молода.
Прийїхаў йа кониченьком під новї ворота,
Гоннуў, тупнуў копитами йа ў новї ворота.
Ой не вийшла мойа мила, вийшла стара мати,
Прошу, прошу козаченькь до нової хати.
Ўвїла коньї за вудила, до стайнї завела,
Йа ковака за рученьку до сьвітлонькь ввела.
Конькови вїўса, сїна, двеленого ўброку,
А милому меду, вина і сутуїу вечеру.
Тей сутуїу вечероньку, тей білуїу постївоньку:
Не жьль же ми ўсього того, лише ми жьль віка мого,
Віка мого молодого, тей вївочка двеленого.

С. Н. Д.

Пор. Антр. VIII. стр. 161. Зег. Р. р. I. г. II. стр. 49 і 124, 20 і ч. 16.

34.

Allegro.

Там на го - рі ка - ли - на, Там на го - рі

сер- день-ко ка- ли- на, Уг- га, ка- ли- на.

Там стояла дьїучина,
Цьвіт, калину ломала,
На козака моргала:
Ти, козаче молодий,
Озми мене с собоюїоў,
Йа ти буду жоноуїоў:

Постыль тобі постельу,
Сама ти сї положи,
Рукы, ноги розложу.
Там доріжка чорнява,
Туда ідуть молодці,
Перекажуть дівоньці,
Ней вона сї не журит,
Красу в личка не губит.

С. Н. Д.

Пор. Żeg. P. р. I. г. II. стр. 119 ч. 23. Кольб. Пож. II. ч. 128.

2. Балляди і иньші пісні.

1. а.

Andantino.

Гей у мі-сты тай у Льво-ві ста-ла сї но-

ви - на, Счы-ру - ва - ла Ма - ру - сень-ка

удо-ви - но - го си - на.

Йак она го чырувала, кликала до хати,
Ходи, ходи, серце Йвасю, щось ти майу дати.
Ой дала ўна шкльинку меду, а другуїу вица,
Випий, випий, серце Йвасю, бо йа ўже випила.
Гей йак Івась тото випиў, сїў си конец стола,
Мати йего питає сї: де-с буў, Йвасю, учора?
Ой буў же йа, мойа мати, ў Марисинї хатї,
Дала менї чари пѣти, треба умирати.
Ой ший, мати, біле платье, тай білу сорочку,
Лише, мати, не позивай Марисину дочку.

Співала П. Білїнска.

1. б.

Співає ся так, як ч. 1. а.

Ой у містї на риночку стала сї новина:
 Счарувала Марисенька ўдовиного сина.
 Йак ну мала чари дати, кликала до хати:
 Ходи, ходи, серце Йвасю, щось ти наїу дати.
 Їа ўвійшоу він до хатоньки, нальила ну вина:
 На пий, на пий, серце Йвасю, бо їа йуже пила.
 Ой йак Івась молоденький той вина напїу сї,
 Лише прийшоу до домоньку, за серденько ўзїу сї.
 Ой прийшоу він до домоньку сїу си конец стола,
 Питає сї мати його: де-с буу, Йвасю, ўчора?
 Її буу же їа, моїа мати, їа ў ўдовины хатї,
 Дала менї чари пити, треба умирати.
 Її дай же ми, моїа мати, льиненьку сорочку,
 Шче підьїт ми, приведьїт ми їа ўдовину дочку.
 Аї приходит Марисенька, на порозї стала:
 Її чому-ж ти, Марисуню, смутна не весела?
 Ой йак же їа тепер наїу веселоїу бути,
 Її кого їа вїирне лубїу, не можу забути.
 Ой дайже ми, моїа мати, ўже на смерть сорочку,
 Лиш тї прошу: не позивай їа ўдовину дочку.
 Ой казали Марисенци сорок бучкїу дати,
 А молодий Івасенько казау дарувати.
 Ой ўже-ж менї йеднаково ў сирї землі гнїти,
 Їа молодї Марисенци шче хлопци лубити.

Спївала Анна Іранас.

1. в.

Moderato.

Йак вона го счарувала, тра би йуирати,
 Приступіт сьї, мамо, д' миньї, шчось буду казати :
 Приступіт сьї, мамо, д' миньї, шчось буду казати :
 Підьїт миньї по парубкьн, буду сьї спрашчати.
 Ой йак прийшли парубочкьн, шьпкьн познимали :
 Через шчо ти марне гинеш, ти ўдовин Іване?
 Підойміт нї, парубочкьн, на білу подушку,
 Та підьїт нн, приведьїт нн Марисеньку душку.
 А йак прийшла Марисенька, тей ў порогах стала :
 Марисенько, душко-ж мойа, то-с нї счарувала.
 Чим же йа тьї счарувала? ньї зьільом-корїньом,
 Лип у коршнї на підсьїньу два-м ти йабка дала.
 Ой йак йа ти тей давала, та самам ўкусила,
 Ей йак би то шчо до чого, тей йа би-м не жила.
 Ей йак йа ти тей давала того червоного,
 Та-м кавала, би-с не дьїждаў льубити ньїкого.

С. Н. Д.

Пор. Кольб. Пок. II. ч. 50 а., 50 б., 51. Грінченко. Етногр. матер. III. 277
 ч. 536. В. Шухевич. „Гуцульщина“ III. стор. 211 ч. 24.

2. а.

Moderato.

Да-ле-ко чу-ва-ти о-та-кі но-ви-ньї,

За-би-ли Пе-тру-сьа ў Жу-лин-цкі до-ли-ньї.

За шчо його ўбито? за вельможу паньу;
 Паньї пана мала, Петрусьа кохала.
 Паньї пана мала, Петрусьа кохала,
 Тей за Петрусеньком три післанцьї слала.
 Петрусьу, Петрусьу, шчо-ж ти си гадаїеш,
 Шчо ти вельможойї паньї не слухаїеш?
 Ей вельможна паньї, слухати тьї трудно,
 Бо ми на серденьку ой так дуже нудно.
 Нема пана дома, поїхаў на лови,
 Поїхаў на лови ў зеленї дуброви.

Довідаў сьі вѣрний слуга панскыи того,
 Тай осьідлаў собі коньа вороного.
 А йак він осьідлаў коньа вороного,
 Так сьіў тай поїхаў до пана свойого.
 Здоганыйе пана у Львові на мосты,
 У Львові на мосты при зеленіи тросты.
 У Львові на мосты при зеленіи тросты:
 Вертай сьі, пануньку, найеш дома госты.
 Ой слуго-ж мій вѣрний, не вѣеру ти того,
 Бо то мойа паны роду не такого.
 Бо то мойа паны роду шляхоцького.
 Гей пане мій пане, коли ти не вѣириш,
 Обертай но коны, зараз сьі подивиш.
 Не жылуваў же пан свойих коней моци,
 Та навернуў кіньии тевеньскойі ночи.
 Не жылуваў же пан коней вороненькыи,
 Коней вороненькыи, ны очий чорненькыи.
 Приїздит до дому, стаў си під брамоу,
 А іде вельможна в дубком до покою.
 Петрусьу, Петрусьу, шчо-ж ти си гадаеш,
 Чому-ж ти із себе сукныў не скыдаеш?
 Зачьну Петрусенько сукьенкыи скыдати,
 Сипьлут сьі жоўньари йак порох до хати.
 Ёдариди сьі паны по полах руками:
 Пропаў йес, Петрусьу, йак лисенько ў йамі.
 Ой крикнуў же той пан на тоти жоўньари:
 Беріть Петрусенька високо на мари.
 Гей занесьіть йего ў далеку границу,
 Та там йего вержете ў глубоку кьєрнищу.
 Ой пішла вельможа до мамкыи сукманкыи,
 До мамкыи сукманкыи — тоненького рубка;
 Піду вивирати Петрусьа голубка.
 Ой жеби ти, мати, Петрусенька мала,
 То йа би ты, мати, сріблом обсинала.
 Де твойі, Петрусьу, шьипкыи сафійанкыи,
 Шчо-и ти куповала через ўсьи йармаркы?
 Шьипкыи сафійанкыи вода ўже забрала,
 Дорогийі шпінкыи піском присинала.

Співав Олекса Луцьк.

Пор. Лавренко. стор. 62—64. Антр. VII. 171. Żeg. P. p. 1. r. 100 i 101. Кольб.
 Пок. II. ч. 56, 57. Кольб. Lud. ser. XVIII. ч. 303. сер. XVI. ч. 484 сер. I. стор. 86.
 В. Шухевич. „Гудульщина“ III. 187. ч. 3.

2. 6.

Співас ся так, як ч. 2. а.

Далеко чувати такуїу новину,
 Утоплено Петрусьи йа ў місты Джулины.
 Тей за йаку кару? за вельможну паню;
 Пані пана мала, Петрусьи кохала.
 Петрусьу, Петрусьу, шчо-ж ти си гадаїеш,
 Йа чому-ж ти в себе сувні не скидаїеш?
 Йа вельможна пані, скидувати грудно,
 Бо чось шніи дуже на серденьку нудно.
 Петрусьу, Петрусьу, не бїй сї нычого,
 Йа вельможна пані, — ўспокоїу каждого.
 Нїхто тото не чуў, лише малий хлопец,
 Нїхто тото не чуў, лише малий хлопец.
 Запрїгайте хлопцы коньи вороного,
 Будем здоганьати пана молодого.
 Здогонили пана йа ў місты на мосты:
 Вертай, вертай пане, майе пані госты.
 Йа мїй вїерний слуго, не моў же ми того,
 Бо-ж то моїа пані роду не такого.
 Ой дивит сї Петрусь ў горішну квартиру,
 Ой ўже йе пан дома, дома на подвїеру.
 Ой дивит сї Петрусь йа в гори із хати,
 Сипльут сї жоўньири йак пісок до хати.
 Йузьяли Петрусьи йа за білы бокы,
 Кьинули Петрусьи йа ў Дунай глубокьий.
 Плавай же, Петрусьу, від краю до краю,
 То майеш Петрусьу за вельможну паню.
 Сьїти, рибаченькы, сьїти закидайте,
 Тей ви молодого Петрусьи шукайте.
 Йак го ізловите, дасьте менї знати,
 Та нейже йа знаїу йак го поховати.
 Пожичьила вона йа ў мажкы сукманкы,
 Йа ў мажкы сукманкы, ў кухаркы рубочка,
 Та пішла шукати Петрусьї лубочка.
 Де твойї, Петрусьу, срібньїї перстенї?
 Через биту греблю бистра річка біла,
 Перстынцы срібньїї вода примулила.
 Де-ж твойа, Петрусьу, шьїцка сапїянка?

Цереа биту греблю бистра річка гнала,
Шьипку сапійанку з голови здоймала.

Співала Олена Карпичка.

3.

Andantino.

Ти-хо, ти-хо Ду-най во-ду не-се, ти-хо, ти-хо

Ду-най во-ду не-се.

О шче тихше дьїўка косу чеше,
Чеше, чеше, тей на Дунай несе.
Пливи, пливи, косонько, з водоўйоу,
Ти поплинеш а йа за тобоўйоу.
Ў тім Дунаїу йавір дзелененькый,
Під йавором коник вороненькый.
На конику золоте сьїделце,
На сьїделци козак молоденькый.
Сидит собі, на скрипочку граїе,
Струна струны праўду повідаїе:
Нема краю тихому Дунаїу,
Нема стрипу ўдовиному сину,
Звіў з розуму молоду дьїўчину.
Йак ізвіўши, тей на конья сьїўши,
З ворон коньом йа ў Дунай пустивши.

Співала Фесі Баранова.

4.

Спївае ся так, як пісня „Ходит милий понад річку“.

А йу місты ў крайнім домі стала сьї новина:
Йа вуйтова Марисенька породила сина.
Йак она го породила, ў пеленкы повїла,
Та занесла ў тихый Дунай, з Дунаїом пустїла.
Плини, плини, біле дитьм, йа ўраз з берегами,
Бо там панцкі рїбаченькы, би ты не звьїмали.
Ой йак вийшли рїбаченькы рїбоньку ловити,
Йа шче рїбки не зловили, йа ўже дитьм йїмили.

Несьім, несьім, пане брате, пану на пораду,
 Та іскличем, пане брате, дівочьку громаду.
 Ёсьї дівочкы, паньиночкы, до справонькы йдут, йдут,
 Та ёсе собі на головах по віночку несут;
 Їа молода Марисенька теї із заду йшла, йшла,
 Теї на своїї головоньці віночка не несла.
 Їейї мати старенькаїа с тиха говорила:
 Чому ти си, моїа доньу, віночка не ўзьїла?
 Тому їа си, моїа мати, віночка не брала,
 Голова мї заболыїла, їа фусткоў зьвйивсала.
 Ёсьї дівочкы їак паньичкы від справонькы йдут, йдут,
 Теї молоду Марисеньку на погубу ведут.
 Ої узьїли Марисеньку за біленькі бокы,
 Теї кынули Марисеньку їа ў Дунай глубокый;
 Їа молода Марисенька сьїм раз віпливала,
 Теї сї своїї матьїнонці ниско поклоньвала.
 Ої шче майеш, моїа мати, теї доньочок пїать, пїать,
 Не пускай їїх по вечїрках, та ней дома спїят, спїят.
 Ої шче майеш, моїа мамо, на відданьу двї, двї,
 Не дай же їїм так на воли, їак їес дала мннбї.

Спївала Нацї Шабанова.

Пор. Грінченко. „Етногр. матерїалы“ III. стор. 272 ч. 533.

5.

Спїває ся так, як ч. 8. а. стор. 157.

Комарї дошчу побойали сї,
 Попїд лїстєчко поховали сї.
 Не так комарї, їак комарицьї;
 Не ходи, Грицьу, на вечерницьї.
 Котра дыўчина чорнобриваїа,
 То чарїўниця справедливаїа.
 Приїшла недыїлы, зыїлы копала,
 Їа ў понедылок та полокала,
 Приїшоў віўторок, зыїлы варила,
 А у середу Грицьи стройїла.
 Їа приїшоў четвер, ўже Грицьо їушер,
 Приїшла пїитницьї, ховаїут Грицьї.
 Приїшла субота, мати дочку бїла:
 На шчо ти, суко, Грицьи стройїла?

Ой мало, мамо, жаль ваги не маїе,
 Ней сї Гриценько ў двох не кохайе.
 Та ней не буде нї йї, нї менї,
 Ней сї Гриць найїсть сиройї землї.

Спївав Гринь Данилового Олексї.

Пор. Максимович. „Малоросс. пїсня“ 107 ч. 66. „Зборникъ пїсень“. Львовъ
 1863. 87. Чубинск. Труды V. ч. 421, 429, 809, 820.

6.

Andante.

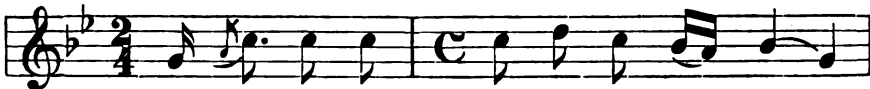
Ой йї-ха-ли ко-за-кьї в о-бо-ву, Ста-ли со-бі

близько пе-ре-во-зу, Ста-ли со-бі близ-ко пе-ре-во-зу.

Варїант.

Moderato.

Ой йї-ха-ли ко-за-кьї в о-бо-ву,

Ста-ли со-бі близ-ко пе-ре-во-зу.

Ўзьїли собї гадочку гадати:
 Де ми будем нычку ночувати?
 Йеден каже: бистренькаїя річка,
 Другий каже: темненькаїя нычка.
 Йеден каже: не перебридемо,
 Другий каже: туй заночуйемо.
 Третий каже: хотьби й утонутї,
 Би ў Марисї на вечери бутї.

Вийшла до них Марисїна матї:
 Прошу, прошу, козакьї, до хати.

Ой йе ў мене від, вино, горіўка,
 Ой йе ў мене біленька постыўка,
 Шче до того хорошаїа дыўка.
 На постыўці сым недыль лежала,
 Та ўна собі тройзыльи жадала.
 Хто Мариси тройзыльи дістане,
 Той в Марисеў до сьльубоньку стане.

Обізвав сьа козак молоденький:
 Ой маїу йа три конї на стайни:
 Йеден чорний — йак ворон чорненький,
 Другий сивий — йак сокіл сивенький,
 Третий білий — йак лебідь біленький.
 Йа ти чорни до морья доїду,
 А ти сиви море перейду,
 А ти біли тройзыльи дыстану,
 Йа в Марисеў до сьльубоньку стану.

Ой ўзьвў козак тройзыльи копати,
 Ўзьшла над ним зазульи ковати:
 Ой не копай, козаче, трейзыльи,
 Бо Мариси ўже в йинчи весыльи.

Повер козак тройзыльи копати,
 А йузьвў сї в весыльом витати.
 Правоў ручкоў весыльи витайе,
 Лывоў ручкоў шабљу вітьгаїе.
 Йак ў городы накыўка бринула,
 Так Мариси голова хитнула:

Ой на тобі, Марисе, тройзыльи,
 Не починай а в йинчи весыльи.

С. Н. Д.

Варыант.

- Рядок 5. Йеден каже: бистра річка, бистра,
 Другий каже: темнаїа ныченька,
 Третий каже: тут би ночувати.
- Рядок 16. Йа Марисї ў недузвї лежала,
 Тройакого зыльи забагала.
- Рядок 33. Йїде козак в тройзыльом до дому,
 А Марисї в косьцьбола до дому.

Рядок 36. Йак у поли лелійка леліяла,
 (Йак у Петріуку макіука леліяла.)
 Так Мариси голоука влетіяла,

Пор. Лавренко. „Пісня про кохання“ Київъ 1864. 146—148. Грінченко. Етногр.
 матер. стор. 234—241 ч. 480, Вар. А. Б. В. Г. Д. Е. Ж. З. И. В. Шухевич.
 „Гуцульщина“ III. стор. 204—208 ч. 16, 17, 18, 19, 20.

7.

Andante.

Гей у лі-сі ог-ні го - рят, Гей у лі-сі
 ог-ні го-рят, При тих ог - нях стільці сто - ят.

На тих стільцях нани сидят,
 Тай Йасєви право судят:
 Іди, Йасу, на віноньку,
 Лиши своєю Мариньку.
 Буде мати доглядати,
 Медом, вином наповати.
 А мати так доглядала,
 Що до тяжьни поховала.
 Іде Йасьо із віноньки,
 Ключе своїй Мариньки.
 Вийшла д' нему рідна мати:
 Нема, сину, Маринь дома,
 Пішла ў воду хусти прати.
 Ой вийшла найстарша сестра,
 Злу Йасєви вість принесла:
 Нема, Йасю, Маринь дома,
 Пішла ў воду хусти прати,
 Ньколи сї не вертати,
 До тебе сї обзвати.
 Прийїну конья тей до ворїт,
 А сам пішоу на йей гріб:
 Мариньчко, не сердечко,
 Промоў д' иньні хоть словечко.

Та ци инні жєнѣтѣ сѣ,
 Ци по тобѣ журитѣ сѣ?
 Коли камѣнь корѣнь пустѣт,
 Коли верба грушкѣнѣ зродѣт,
 Тогдѣ ти сѣ тоѣ ожєнѣш.
 А вѣн сѣгнѣуѣ до кѣшенѣнѣ,
 Вѣйнѣнѣуѣ ножиѣ, та до шѣнѣнѣ:
 Ту нѣнѣ тѣло с ѣилом лєжит,
 Ту нѣнѣ душѣнѣ в душѣу тужѣт.

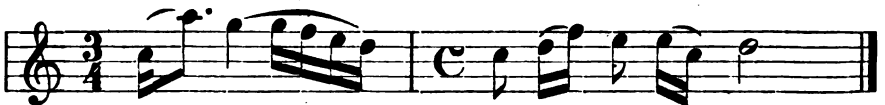
Спѣвала Марѣсѣнѣка Бѣнѣнѣнѣка.

8.

Moderato.

Ой по-йї-хаў Андрусєнѣ-ко на вѣр - льѣ-ва - нѣ,

Гѣй, гѣй, на вѣр - льѣ-ва - нѣ,

Лишѣу своѣу Марѣсєнѣку ѣак малѣванѣнѣ. Гѣй, гѣй, ѣак малѣванѣнѣ.
 Лишѣу своѣу Марѣсєнѣку на матусєнѣку, „
 Казаў ѣѣнѣ годувати пшєнѣнѣним хлѣбом, „
 Казаў ѣѣнѣ наповати мєдом тоѣ вѣном. „
 Казаў ѣѣнѣ вѣстєлатѣ ѣѣкѣ перѣнѣнѣ. „
 Матусєнѣка Андрусєнѣка не послухала; „
 Годувала Марѣсєнѣку вѣўсѣнѣним хлѣбом, „
 Наповала Марѣсєнѣку горѣнѣчѣу волоў, „
 Вѣстєлала Марѣсєнѣнѣцѣнѣ твердє камѣнѣнѣ. „
 Ёа з вєчєра Марѣсєнѣка та заѣйкала, „
 Ой а ў нѣчи Марѣсєнѣка дѣтѣнѣ родѣла, „
 На рѣсѣвѣтѣу Марѣсєнѣка Бѣгу дух дала. „
 Ой прѣѣѣхаў Андрусєнѣко та з вѣрлѣванѣнѣнѣ; „
 Ой прѣѣѣхаў Андрусєнѣко та пѣд вѣрѣта: „
 Вѣѣдѣ, вѣѣдѣ, Марѣсунѣу, крашѣа вѣд злѣта. „
 Ой не вѣѣшла Марѣсунѣнѣ, вѣѣшла ѣѣнѣнѣ мѣстѣ: „
 Ой ўжє твоѣнѣ, Андрусунѣу, Марѣсєнѣкѣнѣ нѣт. „
 Ой не ѣѣхаў Андрусунѣо на матусѣнѣ дѣвѣѣр, „
 Та прѣѣѣхаў Андрусунѣо на Марѣсѣнѣнѣ грѣб; „

Припийі коньи, припийі коньи йа ў головонькьи, Гей, гей...
 А сам упаў Андрусенько тай у ноженькьи: „
 Йа ўповідж ми, Марисенько, хоть йедно сліўце, „
 Ци меньі сьі женитонькьи, ци жити ўдіўцеи? „

Співала Касья Курилова.

—Пор. Гоґеб. L. стр. 136. Żeg. P. p. l. r. II. стр. 14. Русалка Двістр. стр. 7.
 Кольб. Пов. II. ч. 41.

• 9.

Moderato.

Ой мо-ло-да ўдо-ва си-на йо-же-ни-ла,

Мо-ло-ду не-віст-ку бар-зо не ўва-жьи-ла,

Мо-ло-ду не-віст-ку бар-зо не ўва-жьи-ла.

Виправила сына ў далеку дорогу,
 Молоду невістку у поле до льону. (bis)
 Молоду невістку йу поле до льону:
 Йак ми не вибереш, не йди-ж ми до дому. „
 Беру льоник, беру, ўсе сьі позирайу: „
 Відьки стара ненька дитьи надношайе. „
 Прийіхаў синочок, стаў си під ворота: „
 Вийди, мила, вийди, шче крашча від злота. „
 Не вийшла миленька, вийшла його ненька:
 Ненько-ж мойа, ненько, де мойа миленька? „
 Ненько-ж мойа, ненько, де мойа миленька,
 Шчо сьі розплакала дитина маленька? „
 Ой йіхаў ти, сину, в такойі дороги, „
 Ци-с видьіу топольу, та на свойім польу? „
 Ой йіхаў йа, мамо, із тойі дороги,
 Не видьіу топольі, аж на свойім поли. „

Ой озми-но сину, гоструїу сокьриу,
 Та піди рубати двелену топольу. (bis)
 Ой узьну синочок гострий топорочок,
 Та пішоў рубати двелену топольу. " "
 Затьнїу він йоден раз, она сї сьхвилла,
 Затьнїу він другий раз, она сї скривила, " "
 Затьнїу він третий раз, она проковила :
 Не рубай мї, милїй, бо йа твоїа мила. " "
 Чому-ж ти, миленька, ту ў поли остала,
 Бо мї твоїа ненька так тьжко заклїала. " "
 Бодай твоїа ненька спасїньї не мала,
 Шчо мї молодуйу тополеў назвала.

С. Н. Д.

Пор. Кольб. Пок. II. ч. 45 і 46. Антр. VII. 167. Антр. VIII. 167. Чуб. V. ряд-
 398. Wójcicki. Kolberg II. 119. Голов. I. 712. М. К. Васильевъ. Песенные мотивы о
 превращенїяхъ Этногр Обзор. VI. 234. Киевская Старина 1890 ноябрь. 208. Дашке-
 вич: Отзывъ о соч. Петр. Записки Импер. Ак Н. 169, 170.

Вариант.

- Рядок
1. Ой хотїла мати сина оженити,
 2. Лише не хотїла невістку лубити.
 - 3—4 = 3—4 в 9.
 5. Іди ти, невістко, у поле до льону,
 6. = 6. в 9.
 7. Ой пішла невістка у поли льон брати,
 8. Льону не дїбрала, ў поли ночувала.
 9. Льону не дїбрала ў поли ночувала,
 10. На широкїм поли тополеў зістала.
 11. Приїхаў синок з далекоїї дороги,
 12. Поклонїу сї вітцьу й матїноньцьї ў ноги.
 13. Мати-ж моїа, мати, ўсьу-м крайїну зїїхаў,
 - 14—15 = 18—19 в 9.
 16. Вирубай топольу йа з нашого польї.
 17. Ўзьнїу собї синочок гостру сокьиреньку,
 18. Та пішоў рубати тоту тополеньку.
 19. Затьнїу він йїїї раз, ўна сї похвилла,
 20. Затьнїу йї другий раз, ўна сї поклонїла.
 - 21—22 = 25—26 в 9.
 23. Хоть і порубаїеш, то не поскладаїеш,
 24. Хоть і поскладаїеш, то не поховаїеш.

25. Йа тому не винен, мати моя мила,

26. Бо то усьо мати тото наробила.

Співав Тимко Матвіїв.

10.

Andantino

Ци ра-да ти ма-ти, шчо нас дво-їе ў ха-ті,

Ци ра-да ти ма-ти, шчо нас дво-їе ў ха - ті?

Тобі-м, синку, рада, бо-с моя дитина,
 Невістці-м не рада, чужа чуженина.
 Пішла до пиўниці, ўзьвѣла три скльинниці:
 У йедну зачерла меду солодкого,
 У другу зачерла вина дзеленого.
 А ў третю зачерла йїду гадьичого.
 Сама сѣ нашла вина дзеленого,
 А синовѣ дала меду солодкого,
 А невістці дала йїду гадьичого.
 Миленька не пила, з мѣли подѣлила:
 А мѣлий напїў сѣ, з лавѣ повалїў сѣ.
 Ой Боже мій, Боже, шчо-ж йа іробила?
 Свого миленького на вікѣ-м стройила!
 Ой цѣт, мѣла, ой цѣт, не ти мѣ стройила,
 Стройїла мѣ ненька, ўсьа моя родина.

Співала П. Біліньска.

Пор. Кольб. Пок. II. 48 і 49. Антр. VIII. 1^с8. Голов. I. 81, 186; II. 578, 585, 711. Чуб. V. розд. 309.

Вариант.

- Рядок 1—3 = 1—3 в 10.
 4. Невістці-м не рада, чужа чужениці.
 5. Чужа чужениці пішла до пиўниці.
 6. = 4. в 10.
 7. Йедноїу зачерла меду солодкого,
 8. Другоїу зачерла вина дзеленого,

9. Третою зачерла гадьичого йїду.
 10. Сама сї навила меду солодкого,
 11. Йа синовї дала вина дзеленого,
 12. Йа нивїстцї дала гадьичого йїду.
 13. Миленька не шла, миленькому скрїлє,
 14. Йак миленькїй випнїў, за серце сї ўхопнїў.
 15. = 13. в 10.
 16. Ой шчо ж бо йа свого милого стройїла?
 17-18 = 15 16 в 10.

С. Н. Д.

11.

Сїває ся так, як ч. 2. а. стор 290.

Ой майеш ти, сїну, жїнку молодїу,
 Ой дай ти йї, сїну, потугу тїжкуїу.
 Ой дайже ми, Боже, вечерї дїждати,
 Буду своїу жїнку тайї научати.
 Ой а їз вечерї комора дуднїла,
 Ой йа у шїўночи нагаїка шумїла.
 Ой йа на ровсвїтїу миленька заснула.
 Еї уходить бо син йа рано до хати,
 Та увїла го сї йа матї питати:
 Шчо там, шчо там сїну, ў коморї чувати?
 Кьєпсько, мамо, кьєпсько ў коморї чувати,
 Заснула миленька, не хоче ўставати.
 Ой даў би йа кому кованїу скрїнїу,
 Ой жиби хто збуднїў моїу господинїу.
 Шкода, сїну, шкода кованїї скрїнї,
 Ўже нїхто не збуднїт твоїї господинї.
 Ой даў би йа кому йа сїву корову,
 Та коби хто збуднїў моїу чорноброву.
 Шкода, сїну, шкода сївоїї корови,
 Ўже нїхто не збуднїт твоїї чорноброви.
 Ой не жїль ми, мамо, шчо ўна молоденька,
 Лише ми жїль, мамо, дїтина маленька.
 Ой сїдай же, сїну, на сїву кобилу.
 Ой та йїдїже, сїну, на ўкраї, на ўкраїну.
 Не будут тї, сїну, такїи лїуде знати,
 Будут тебе, сїну, кавальєром звати.

Сївала Олена Кєрпїчик.

Пор. Ів. Франко. Жїноча нев. стор. 28. Кольб. Пов. II. ч. 329.

12.

Ой два нас, два нас (bis) до дыўчини ходило,
 Ой оба-смо си „ дыўчиноньку лубили.
 Попович каже: „ мойа дыўчина буде,
 Ёдовин син каже: „ хіба мене не буде.
 Выберіи собі „ широкый пляц на поли,
 Котрий котрого „ стрілонькоў переборе.
 Попович стрілю „ долину перестрілю,
 Ёдовин син стрілю „ ў само серденько ўцбилиў.

С. Н. Д.

Пор. Żeg. Р. р. I. г. II. стр. 6. Рус. Дн. 9. Кольб. Пок. II. ч. 119, 120.

